

**KISA METİNLERDE YAZAR TANIMA ÖLÇÜTLERİNİN
BELİRLENMESİ: TWITTER ÜZERİNDE BİR ADLİ
DİLBİLİM UYGULAMASI**

**DETERMINING MARKERS OF AUTHOR IDENTIFICATION
ON SHORT TEXTS: A FORENSIC LINGUISTIC
APPLICATION ON TWITTER**

UTKU TANRIVERE

DR. ÖĞR. Ü. AYŞE ZEYNEP AYDIN

Tez Danışmanı

Hacettepe Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim – Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nin
Adli Bilimler Anabilim Dalı için öngördüğü
DOKTORA TEZİ
olarak hazırlanmıştır.

2020

GülüŖüyle amcasına dünyaları unutturan güzel çocuğa,
Demir'e.

ÖZET

KISA METİNLERDE YAZAR TANIMA ÖLÇÜTLERİNİN BELİRLENMESİ: TWITTER ÜZERİNDE BİR ADLİ DİLBİLİM UYGULAMASI

Utku TANRIVERE

Doktora, Adli Bilimler Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Ü. Ayşe Zeynep AYDIN

Temmuz 2020, 164 sayfa

Verili bir metnin kim tarafından yazıldığı, alanyazına göre adli dilbilim uzmanlarına yöneltilen soruların başında gelmektedir. Bu nedenle yazar tanıma uygulamalarının, adli dilbilim bağlamında özel bir öneme sahip olduğu ifade edilebilir. Kaldı ki bu konuda münferiden çalışılabileceği gibi, başka birtakım analizleri tamamlayıcı nitelikte uygulamalar yapılması da söz konusu olabilir. Tüm bunlara rağmen Türkçe metinlerin incelendiği yazar tanıma uygulamaları, alanyazında görece kısa bir süredir ilgi konusu olarak ele alınmakta ve bu bağlamda kısa metinler çoğunlukla gözardı edilmektedir. Özellikle mobil telefon yazışmaları ve sosyal medya iletileri bağlamında ise az miktarda dilsel veri içeren metinlere dair özgül yöntemlere ihtiyaç duyulduğu açıktır. Zira bilimsel çalışmalarda şimdiye dek genellikle tercih edilmiş olan ve gazete makalelerini incelemeye yönelik kullanılan ölçütlerin çoğu, kayda değer miktarda kısıtlı bir içeriğe sahip sosyal medya gönderilerini veya başka anlık yazışma biçimlerini incelemek için elverişli görünmemektedir. Bu çalışma ise belirtilen çerçevede mevcut ihtiyaca bir yanıt vermeyi hedeflemektedir. Kısa metin örnekleri olarak Twitter isimli mikro-blog sitesinde yer alan ve 50 farklı yazarın oluşturduğu toplam 1000 gönderi incelenmiş, aynı ve farklı yazarların oluşturduğu metinlerin belirlenmesinde ayırt edici bulunan özellikler tespit

edilmiştir. “Yazım ve noktalama”, “sözcük ve bağlam” ile “diğer ölçütler” olmak üzere üç başlık altında yer alan bu özellikler, 60 farklı yazarın oluşturduğu toplam 198 ayrı Twitter gönderisi üzerinde sınanmıştır. Çeşitli yazar ve gönderi sayılarıyla gerçekleştirilen 18 farklı uygulama kapsamında, yazarı bilinmeyen gönderilerin kim tarafından oluşturulduğu tespit edilmeye çalışılmıştır. Sonuç olarak her bir çalışma neticesinde bir eşleşme sağlanmış ve yapılan kontrollerde bunların tamamının doğru olduğu görülmüştür. Kararsızlıkla sonlandırılan veya hatalı tespitte bulunulan herhangi bir analiz olmamıştır. Elde edilen sonuçlar hem Türkçe kısa metinlerde yazar tanıma uygulamalarına bir temel teşkil etmesi hem de önerilen yöntemin gelecekte geliştirilerek etkinliğinin artırılması bağlamında önemli görünmektedir.

Anahtar Kelimeler: Adli dilbilim, yazar tanıma, yazar tespiti, bireydil, kısa metinler, sosyal medya.

ABSTRACT

DETERMINING MARKERS OF AUTHOR IDENTIFICATION ON SHORT TEXTS: A FORENSIC LINGUISTIC APPLICATION ON TWITTER

Utku TANRIVERE

Doctor of Philosophy, Department of Forensic Science

Supervisor: Asst. Prof. Ayşe Zeynep AYDIN

July 2020, 164 pages

According to the literature, identification and/or profiling of the author of a given text is one of the most popular questions addressed to forensic linguists. For this very reason, it could be stated that author identification studies are of particular importance in terms of forensic linguistics. Besides, such studies may either be performed individually or have a supplementary essence along with other several analyses. Despite all, author identification studies concerning Turkish texts have only recently received scientific attention and within this context, short texts have usually been disregarded. It is clear that there is a need for specific methods accounting for texts consisting limited linguistic data, with a special regard to correspondence on mobile phones and on social media posts. Most of the features that are employed in the author identification analyses of newspaper articles seem to be inadequate on social media posts or other instant messaging types since the latter sort of texts have considerably limited verbal content. This study aims to address to this necessity within the given context. First, a total of 1000 posts by 50 different authors from the micro-blog site Twitter have been examined as a sample of short texts and then, distinctive features have been established which are useful to distinguish the same and different authors. These features that are sorted out under titles

“spelling and punctuation”, “lexis and context” and “others” have been worked out on a total of 198 single Twitter posts submitted by 60 different authors. Through 18 separate analyses that include different number of authors and posts, identification of the initially unknown authors have been attempted. Every single attempt resulted with a match and these matchups were all checked and confirmed. There hasn’t been any analysis resulted with indecision or misdetection. Findings seem to be significant for both constituting a methodology for author identification studies on short texts in Turkish, as well as for providing a basis for the advancement of the proposed method in the future.

Keywords: Forensic linguistics, author identification, authorship attribution, idiolect, short texts, social media.

TEŞEKKÜR

Tanışmamızdan bu yana geçen altı yılda hem akademik hem de kişisel anlamda ihtiyacım olan her an, saatin kaç olduğuna aldırmaksızın bilgi ve tecrübelerinin kapısını ardına kadar açan çok değerli danışman hocam, *Doktormutter*'im Dr. Öğr. Ü. Ayşe Zeynep Aydın'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım. Bayrağı devraldım hocam, devretmekte de sizin kadar başarılı olabilmeyi gönülden diliyorum.

Tez izleme komitemin değerli üyeleri; lisans, yüksek lisans ve doktora derslerini aldığım, yine yalnızca hocam olmakla kalmayan, bana bir arkadaş ve meslektaş olarak yaklaşan Doç. Dr. Mutlu Er'e ve yeterlilik sınavından itibaren, tez süreci boyunca vaktini ayırıp değerli görüşlerini paylaşan Doç. Dr. Elif Arıca Akkök'e içten teşekkürlerimi sunarım.

Hayattaki ilk yıllarımın çok mutlu geçmesi için her şeyi yaptığını bildiğim ve sonunda yine kavuşmayı umduğum babam M. Zeki Tanrıvere'ye, büyük bir yokluğun telafisi için elinden gelenin çok daha fazlasını ortaya koyan annem Şüle Tanrıvere'ye, kendisi büyürken bir de beni büyüten abim Onur Tanrıvere'ye, sevgili eşi Yulya Tanrıvere'ye, bebeklikten beri gösterdiği mizah anlayışı ve gülüşleriyle yeğenim Demir Tanrıvere'ye geçmişteki, bugünkü ve gelecekteki her şey için teşekkür ederim.

Destek ve güvenlerini hiç esirgemeyen Alman Dili ve Edebiyatı Bölümü ile Adli Bilimler Anabilim Dalı'ndaki değerli hocalarıma, birlikte zaman geçirmekten her daim keyif aldığım sevgili dostlarıma, etik nedenlerle sadece "katılımcı" olarak andığım ve bu çalışmayı olanaklı kılan katılımcılara, son olarak her türlü soru veya sorun karşısında çözüm odaklı fikir ve uygulamalarıyla Fen Bilimleri Enstitüsü'nün değerli personeline içtenlikle teşekkür ederim.

Utku Tanrıvere

Temmuz 2020, Ankara

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	iii
TEŞEKKÜR.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
ÇİZELGELER.....	ix
ŞEKİLLER.....	xii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Amaç.....	3
1.2. Araştırma Soruları.....	3
2. KURAMSAL ÇERÇEVE.....	5
2.1. Suç ve Adli Bilimler.....	5
2.2. Dilbilim.....	7
2.3. Uygulamalı Dilbilim.....	10
2.4. Adli Dilbilim.....	11
2.5. Dil Değişkeleri.....	15
2.6. Yazar Tanıma.....	19
2.7. Sosyal Medya ve Twitter.....	27
3. YÖNTEM.....	29
3.1. Veri Toplama.....	29
3.1.1. Varsayım ve Kısıtlamalar.....	30
3.1.2. Ölçüt Oluşturma Grubu.....	32
3.1.3. Ölçüt Uygulama Grubu.....	33
3.2. Analiz.....	34
3.2.1. Yazım ve Noktalama.....	35
3.2.1.1. Noktalama.....	36

3.2.1.2. Yazım Yanlışları.....	38
3.2.1.3. Büyük Harf Kullanımı	40
3.2.2. Sözcük ve Bağlam	41
3.2.2.1. Eğilim Sonucu Ölçünlü Dilden Uzaklaşan İfadeler	44
3.2.2.2. Vurgu.....	44
3.2.2.3. Eskimiş, Yabancı, Yansıma Sözcükler, Ünlemler ve Seslenme Sözleri	45
3.2.2.4. Argo.....	47
3.2.2.5. Jargon	48
3.2.2.6. Bağlaçlar	49
3.2.2.7. Kısaltmalar	50
3.2.2.8. Sayılar	51
3.2.2.9. Sözcük Sayısı.....	51
3.2.2.10. Konu, Anlaşılabilirlik, Tutarlılık ve Kurgu	52
3.2.3. Diğer Ölçütler	53
3.2.3.1. Konu Etiketleri	53
3.2.3.2. Şekil ve İşaretler	56
3.2.3.3. İleti Düzeni	58
4. ANALİZ VE BULGULAR.....	59
4.1. İki Yazarlı İncelemeler	61
4.1.1. Bir İleti ile İncelemeler.....	61
4.1.1.1. Uygulama 1	61
4.1.1.2. Uygulama 2.....	64
4.1.2. Üç İleti ile İncelemeler	67
4.1.2.1. Uygulama 1	67
4.1.2.2. Uygulama 2.....	72
4.1.3. Beş İleti ile İncelemeler.....	76

4.1.3.1. Uygulama 1	76
4.1.3.2. Uygulama 2	80
4.2. Üç Yazarlı İncelemeler	84
4.2.1. Bir İleti ile İncelemeler	84
4.2.1.1. Uygulama 1	85
4.2.1.2. Uygulama 2	88
4.2.2. Üç İleti ile İncelemeler	91
4.2.2.1. Uygulama 1	91
4.2.2.2. Uygulama 2	96
4.2.3. Beş İleti ile İncelemeler	99
4.2.3.1. Uygulama 1	99
4.2.3.2. Uygulama 2	104
4.3. Beş Yazarlı İncelemeler	108
4.3.1. Bir İleti ile İncelemeler	108
4.3.1.1. Uygulama 1	109
4.3.1.2. Uygulama 2	112
4.3.2. Üç İleti ile İncelemeler	115
4.3.2.1. Uygulama 1	116
4.3.2.2. Uygulama 2	122
4.3.3. Beş İleti ile İncelemeler	129
4.3.3.1. Uygulama 1	129
4.3.3.2. Uygulama 2	136
5. SONUÇLAR VE TARTIŞMA	143
KAYNAKLAR	154
EKLER	158

ÇİZELGELER

Çizelge 2.1.	Dilbilime ilişkin farklı ölçütler kullanılarak yapılan ayrımlar.....	9
Çizelge 3.1.	Yazım ve noktalama yönünden ayırt edici ölçütler.....	35
Çizelge 3.2.	Sözcük ve bağlam yönünden ayırt edici ölçütler	43
Çizelge 3.3.	Yazım ve noktalama ile sözcük ve bağlam başlıkları dışında kalan diğer ayırt edici ölçütler.....	53
Çizelge 4.1.	Uygulamanın tüm gönderileri	61
Çizelge 4.2.	Uygulamanın tüm gönderileri	64
Çizelge 4.3.	Yazarı bilinmeyen gönderi.....	67
Çizelge 4.4.	Y1 yazarının gönderileri.....	68
Çizelge 4.5.	Y2 yazarının gönderileri	70
Çizelge 4.6.	Yazarı bilinmeyen gönderi.....	73
Çizelge 4.7.	Y1 yazarının gönderileri.....	73
Çizelge 4.8.	Y2 yazarının gönderileri.....	74
Çizelge 4.9.	Yazarı bilinmeyen gönderi.....	77
Çizelge 4.10.	Y1 yazarının gönderileri.....	77
Çizelge 4.11.	Y2 yazarının gönderileri.....	78
Çizelge 4.12.	Yazarı bilinmeyen gönderi.....	80
Çizelge 4.13.	Y1 yazarının gönderileri.....	81
Çizelge 4.14.	Y2 yazarının gönderileri.....	82
Çizelge 4.15.	Uygulamanın tüm gönderileri	85
Çizelge 4.16.	Uygulamanın tüm gönderileri	88
Çizelge 4.17.	Yazarı bilinmeyen gönderi.....	91
Çizelge 4.18.	Y1 yazarının gönderileri.....	92

Çizelge 4.19. Y2 yazarının gönderileri.....	93
Çizelge 4.20. Y3 yazarının gönderileri.....	93
Çizelge 4.21. Yazarı bilinmeyen gönderi.....	96
Çizelge 4.22. Y1 yazarının gönderileri.....	96
Çizelge 4.23. Y2 yazarının gönderileri.....	96
Çizelge 4.24. Y3 yazarının gönderileri.....	97
Çizelge 4.25. Yazarı bilinmeyen gönderi.....	99
Çizelge 4.26. Y1 yazarının gönderileri.....	99
Çizelge 4.27. Y2 yazarının gönderileri.....	101
Çizelge 4.28. Y3 yazarının gönderileri.....	102
Çizelge 4.29. Yazarı bilinmeyen gönderi.....	104
Çizelge 4.30. Y1 yazarının gönderileri.....	105
Çizelge 4.31. Y2 yazarının gönderileri.....	105
Çizelge 4.32. Y3 yazarının gönderileri.....	107
Çizelge 4.33. Uygulamanın tüm gönderileri.....	109
Çizelge 4.34. Uygulamanın tüm gönderileri.....	113
Çizelge 4.35. Yazarı bilinmeyen gönderi.....	116
Çizelge 4.36. Y1 yazarının gönderileri.....	116
Çizelge 4.37. Y2 yazarının gönderileri.....	117
Çizelge 4.38. Y3 yazarının gönderileri.....	117
Çizelge 4.39. Y4 yazarının gönderileri.....	118
Çizelge 4.40. Y5 yazarının gönderileri.....	118
Çizelge 4.41 Uygulamanın karşılaştırma özeti.....	121
Çizelge 4.42. Yazarı bilinmeyen gönderi.....	122
Çizelge 4.43. Y1 yazarının gönderileri.....	122

Çizelge 4.44. Y2 yazarının gönderileri.....	123
Çizelge 4.45. Y3 yazarının gönderileri.....	124
Çizelge 4.46. Y4 yazarının gönderileri.....	124
Çizelge 4.47. Y5 yazarının gönderileri.....	125
Çizelge 4.48. Yazarı bilinmeyen gönderi.....	129
Çizelge 4.49. Y1 yazarının gönderileri.....	129
Çizelge 4.50. Y2 yazarının gönderileri.....	130
Çizelge 4.51. Y3 yazarının gönderileri.....	131
Çizelge 4.52. Y4 yazarının gönderileri.....	132
Çizelge 4.53. Y5 yazarının gönderileri.....	133
Çizelge 4.54. Yazarı bilinmeyen gönderi.....	137
Çizelge 4.55. Y1 yazarının gönderileri.....	137
Çizelge 4.56. Y2 yazarının gönderileri.....	138
Çizelge 4.57. Y3 yazarının gönderileri.....	138
Çizelge 4.58. Y4 yazarının gönderileri.....	139
Çizelge 4.59. Y5 yazarının gönderileri.....	140
Çizelge 5.1. Bu çalışmada kullanılan ve önerilen yöntemin tümünü kapsayan şablon.....	151

ŞEKİLLER

- Şekil 4.1. İkişer yazarın birer iletisiyle gerçekleştirilecek yazar tanıma çalışmaları için oluşturulmuş yöntem uygulama şablonu örneği 60
- Şekil 5.1 Ölçütlerin hangi uygulamada kaç kez kullanıldığına ilişkin özet görsel ... 144
- Şekil 5.2. Sırasıyla ayırt edici, destekleyici ve toplam ölçüt sayılarının, uygulamada yer alan yazar sayılarına göre değişimi 145
- Şekil 5.3. Sırasıyla ayırt edici, destekleyici ve toplam ölçüt sayılarının, uygulamada yer alan gönderi sayılarına göre değişimi..... 146

1. GİRİŞ

Yakın geçmişte teknolojiye yaşanan gelişmeler kapsamında internetin yaygınlaşması ile sosyal medyanın ortaya çıkışı ve geniş kitlelerce kullanımı, gerçek hayatta işlenen birtakım suçların internet ortamına taşınmasına yol açmıştır. Özellikle sosyal medya ortamında kullanıcıların birbirlerine veya üçüncü kişilere hakaret ettikleri ya da bu kişileri tehdit ettikleri paylaşımlara sıkça rastlanmaktadır. Kaldı ki insanların internet ortamında yaptıkları yazışmalarda, yüz yüze söyleyemeyecekleri şeyleri de rahatlıkla yazabildikleri bilinmektedir (Yıldırım, Özdemir & Alparslan, 2018). Bunun yanısıra devletin güvenliğine ilişkin, yasaklanmış ya da gizli kalması gereken bilgilerin internet ortamında ve özellikle sosyal medyada paylaşılması gibi olaylar da özellikle Türkiye'nin yakın geçmişinde gündem olmuştur.

Gerçek yaşamda ceza kanunlarında ya da ceza normu içeren diğer kanunlarda suç olarak tanımlanmış fiiller, nitelikleri buna uygun olduğunda sanal ortamda da işlenebilirler ve kanunda buna ilişkin özel bir hüküm bulunmadıkça, aynı fiiller sanal ortamda da suç vasfı taşımayı sürdürürler.

Bu bağlamda gerçekleştirilecek adli bilişim incelemeleri bir paylaşımın hangi cihaz aracılığıyla, hangi elektronik ve fiziksel adres üzerinden yapıldığının tespitiyle sonuçlanabilecek olsa da maddi gerçeğin ortaya çıkarılması için yetersiz kalabilir niteliktedir: Örneğin, tespit edilen fiziksel adreste bulunan cihaz birden fazla kişi tarafından kullanılan paylaşımlı bir aygıt olabilir. Üç üniversite öğrencisinin paylaştığı bir evdeki bilgisayardan ya da herkesin erişimine açık bir bilgisayar laboratuvarından yapılmış olan yazışmalar söz konusu olduğunda, sürece konu olan iletinin kim tarafından yazıldığı, yani failin kim olduğunun tespit edilmesi gerekecektir.

Bununla birlikte internet ortamında yapılan yazışmalara ilişkin olarak yazarın, ilgili metni kendisinin yazmadığını iddia etmesi de sıkça karşılaşılan bir durumdur. Görgül ve yaygın olarak bilinen bu davranış çoğu zaman mizah konusu da yapılmış ve Selçuk Erdem tarafından Resim 1.1'deki gibi "Kuzenim yazmış ya!.." söylemiyle karikatür konusu edilmiş, görselin alındığı internet sitesinde ise bu söylem "hayati önem taşıyan bahane" olarak nitelenmiştir.

Resim 1.1. İnternet ortamındaki yazışmalarda yazarın kendi oluşturduğu metni inkâr etmesi durumunu işleyen Selçuk Erdem Karikatürü (Üğüden, 2016)

4. Hayati önem taşıyan bu bahaneye onlar sayesinde sahipsiniz: “Kuzenim yazmış”

İletinin kim tarafından yazıldığıın tespit edilmesi için gerçekleştirilecek olan incelemelerde “yazar tanıma” konusuyla adli dilbilim sahası ön plana çıkmaktadır. Zira maddi gerçeğin ortaya çıkarılması için uygulamalı bilimlerin kullanıldığı bir bilimler demeti olarak nitelenen adli bilimler (Tanrıvere, 2017a) kapsamında yer alan adli dilbilimin en önemli ve en sık talep edilen uygulamalarından birisi, belirli bir metnin yazarının kim olduğunun tespit edilmesi amacıyla yapılan incelemeleri kapsayan yazar tanıma çalışmasıdır (Coulthard, 2005).

İletilerinde 280 karakter sınırı bulunan Twitter isimli mikro-blog sitesi, söz konusu kısıtlama dolayısıyla yazar tanıma çalışmaları için özel bir ilgi konusu olarak gösterilebilir. Zira sıkça kullanılan diğer sosyal medya platformları olan Facebook paylaşımlarında ya da Instagram’a yüklenen görsellere eklenen açıklamalarda kullanılacak karakter sayısı yönünden herhangi bir sınırlama bulunmadığından, Twitter üzerinde yapılmış olan paylaşımların konu edildiği yazar tanıma uygulamalarında nispeten çok daha az miktarda dilsel veri ile çalışılması ve sonuç elde edilmesi gerekliliği doğmuştur. Günümüze dek özellikle İngilizce veriyle gerçekleştirilen kısa metinlerde yazar tanıma çalışmaları; ayırt edici özelliklerin tespit edilmesini sağlamış (MacLeod &

Grant, 2012), Türkçede de Twitter üzerinde yapılan ve oldukça az dilsel veri içeren paylaşımlarda farklı yazarların oluşturduğu metinler arasındaki üslup farklılıklarının (yazarlararası değişke) tespit edilebilmesine olanak veren ölçütler bulunduğu görülmüştür (Tanrıvere, 2018b, 2020). Bu konuda yapılan çalışmalara ilişkin detaylı bilgiler, “2.6. Yazar Tanıma” başlığı altında sunulmaktadır.

1.1. Amaç

Bu çalışma, özellikle 280 karakter sınırı gözetilerek seçilen Twitter adlı mikro-blog sitesinden belirli bazı kısıtlamalar çerçevesinde toplanmış olan çeşitli metinlerin; yazım, noktalama, sözcük, bağlam ve genellikle duygu belirtmeye yarayan özel işaretler (emoji) ile etiketler (*hashtag*) ve ileti düzeninden oluşan birtakım ölçütlerin değerlendirilmesiyle yazar tespitinde kullanılmak üzere bir yöntem önermeyi hedeflemektedir. Yapılacak olan incelemeler neticesinde farklı yazarlar tarafından üretilmiş farklı metinler arasında ayırt edici olduğu görülen ölçütler paylaşılacak ve her bir inceleme özelinde mevcut örnekleme göre biçimlendirilmesi gereken bu ölçütler ile uygulama yöntemleri, ilgili başlıklar altında açıklamalarıyla sunulacaktır.

Nihai olarak önerilecek yöntemin, süregelen bir değişim içerisinde bulunan dil ve aynı şekilde teknolojiyle uyumlu biçimde, ihtiyaç ve kullanımlara paralel olarak geliştirilmeye ve uyarlanmaya açık olması hedeflenmektedir. Bununla beraber yöntem, yalnızca farklı yazarların oluşturduğu metinlerin ayırt edilmesiyle sınırlı kalmayarak; aynı yazar tarafından oluşturulmuş metinlerde görülebilecek ayrılıkların (tek-yazar değişkesinin) da tespit edilerek bireyin farklı metinlerde ortaya koyabileceği üslup farklılıklarının öngörülmesini sağlayacak nitelikte kurgulanacaktır. Zira aynı kimsenin oluşturacağı çeşitli başka metinler arasında da farklılıklar görülebileceği bilinmektedir.

Böylelikle gerek adli bağlamda gerekse adli olmayan çeşitli kurum içi soruşturma ve incelemelerde hem bir yazarın tespiti hem de ilgili olmayan muhtemel diğer yazarların elenmesi bağlamında hızlı ve etkin bir yöntemin ortaya konması hedeflenmektedir.

1.2. Araştırma Soruları

Bu çalışmanın yanıtlamayı hedeflediği temel soru, Türkçe kısa metinlerde yazarlararası değişkenin ortaya konulmasında kullanılabilecek ölçütlerin;

- neler olduğu,
- ne kadar ayırt edici oldukları,
- muhtemel çıktılarının neler olduğudur.

Bu çerçevede farklı yazarlar tarafından oluşturulmuş Twitter gönderilerinin incelenmesi neticesinde ortaya çıkacak üslup ayırt edici (yazarlararası değişkeyi oluşturan) unsurların neler olduğu tespit edilecek, bu unsurların ne kadar ayırt edici oldukları (ölçütlerin güvenilirlikleri) ve nasıl farklılıklar gösterebildikleri (muhtemel kullanımların neler olduğu) gözlenecektir. Son olarak belirtilen kullanım biçimlerine dair yapılan tespitler, özellikle sık karşılaşılan konularla ilgili olarak ölçütlerin öngörülen alt başlıklarını oluşturmakta kullanılacaktır.

Ayrıca hatalı sonuçları eleyebilmek adına aynı yazarın oluşturduğu çeşitli metinlerde de görülebilecek farklılıkların (tek-yazar değişkesi), başka yazarların oluşturdukları metinlerde karşılaşılan farklılıklar karşısındaki durumu da araştırılacaktır. Diğer bir deyişle incelenecek olan metinlerde hem yazarlararası değişke hem de tek-yazar değişkesi bağlamında ayırt edici unsurların neler olduğu ve bu unsurların hangi yönden daha kuvvetli sonuç verdikleri, çalışma kapsamında cevaplanması gerekli görülen diğer bir sorudur.

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

Bu bölüm kapsamında suç kavramı ile adli bilimlerden, dilbilim ile birlikte uygulamalı dilbilim ve adli dilbilim alanlarından, ayrıca çalışmanın temel odağını oluşturan dil değişimleri ile bu değişimlerden kaynak alan yazar tanıma uygulamalarından bahsedilecektir. Yine bu çalışma açısından önem arz eden bir diğer konu olan sosyal medya ile Twitter isimli mikro-blog sitesi hakkındaki bilgilere de bu bölüm çerçevesinde değinilmektedir.

2.1. Suç ve Adli Bilimler

Suç kavramı, günümüze dek gerek ceza hukuku felsefesi gerekse suç biliminin bakış açılarıyla farklı biçimlerde tanımlanmıştır. 18. yüzyıl Batı felsefesinde oldukça önemli bir yer teşkil eden ve Aydınlanma'ya büyük katkılar sunmuş Immanuel Kant'a göre suç, nesnel adaleti sağlamak adına yalnızca bireysel hak ihlalleriyle sınırlıyken Feuerbach ise bireysel hakları ihlâl etmeyip devletin amaç ve menfaatlerine ters düşen birtakım davranışların da suç olarak nitelenebileceği görüşünü ortaya koymuştur (Vormbaum, 2014). 18 ve 19. yüzyıllarda yaşamış Alman hukukçu Johann Michael Franz Birnbaum'un ceza hukuku teorisine "*Gut*" ("varlık" veya "menfaat") kavramını sokması ile ceza hukukunun sınırları genişlemiş olup (Vormbaum, 2014) günümüz ceza adalet sistemi kapsamında "korunan hukuki değer ihlâli" olarak kısaca özetlenebilecek suç tanımına da bu fikir esas teşkil etmektedir.

Suç bilimi kapsamında da bu olguya ilişkin pek çok tanım geliştirilmiştir. Alanyazına bakıldığında, öncelikle toplumsal ve yasal bakış açıları üzerinde durulduğu, süreç içerisinde psikolojik, biyolojik veya politik pek çok başka etkenin de göz önünde bulundurulduğu ve ayrıca eleştirel yaklaşımlar geliştirildiği görülmektedir. Bunlardan bazıları suç olgusunu farklı odaklar çerçevesinde ele alır ve birbiriyle çelişmez ya da birbirini reddetmezken, bazıları ise birbirine karşı ve cevap niteliğinde geliştirilmiş savlar içermektedir.

Suç ile ilgili farklı olguları esas alan her bir yaklaşımın kendi tanımı ve bu tanımın dayandığı gerekçeler olsa da adli bilimlerin nitelik ve işleyişi göz önünde bulundurulduğunda, yasal bakış açısının, adli bilimler başlığına en yakın görünen suç tanımını sunduğu düşünülebilir. Daha önce yapılmış bir çalışmada adli bilimlerle yasal

bakış açısından suç kavramının örtüşmesine dair şu bilgilere yer verilmiştir (Tanrıvere, 2017a):

(...) Herhangi bir soruşturma ya da kovuşturma kapsamında adli bilimler yönünden incelemeye ihtiyaç duyulduğu takdirde, kanunun suç saydığı bir fiilin işlendiği ya da bu yönde bir şüphenin bulunduğu varsayımı yapılabilir. Sonuçta verilecek karar her ne olursa olsun, gerçekleştirilen incelemeye esas teşkil eden olay (işlenen fiil), kanunun onu suç olarak nitelmesi veya bu yönde duyulan inanç dolayısıyla ele alınmaktadır.

Ek olarak Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 5. maddesinde, özel ceza kanunlarıyla beraber ceza içeren başka birtakım kanunlara da atıf yapılmaktadır. Dolayısıyla “ceza kanunu dışındaki kanunlarda yer alan bazı normların cezaî bir nitelik taşıyabileceği”ni (Toroslu & Toroslu, 2016) göz önünde bulundurarak, yasal bakış açısındaki “yasa” sözcüğünü yalnızca ceza kanunları ile sınırlamamak gerekir. Ceza yaptırımını (hapis veya adli para cezası) öngören her bir norm, yasal bakış açısı çerçevesinde özgül birer suç örneği ortaya koymaktadır.

Ne var ki özü itibariyle adli bilimlerin, başlıca bir suç tanımına ihtiyacı yoktur. Zira adli bilimler, uygulamalı bilim dallarını kullanarak, maddi gerçeğin ne olduğunu cevaplamaya çalışan ve elde ettiği cevaplarla adalete hizmet eden bir bilimler demetidir (Tanrıvere, 2017a). Gerçeğin bir suç teşkil etmesi ya da etmemesi ise yargı makamlarının takdirindedir. Bununla beraber adli bilimler, devletin yargı erki dışında da, örneğin kurum veya kuruluşların disiplin soruşturmaları çerçevesinde de başvurulabilecek bir alandır. Dolayısıyla sürecin, akla ilk gelen anlamda “adli” bir nitelik taşıması şartı da yoktur.

Adalet ve bilimin ilişkisi, Milattan Önce 3000’li yıllarda Mısırlıların yaptığı çalışmalara dayandırılmakta (Karakuş, 2011) ve yine Milattan Önce 2200’lü yıllarda çıkarılan Hammurabi kanunlarında, uzman bilirkişiliğe ve adli tıbbı ilişkin ilk kanun maddelerinin bulunduğu ifade edilmektedir (Alkan & Sözen, 2000). Geride kalan yaklaşık 5000 yıllık süreçte karşı karşıya gelinen çeşitli suç ve uyuşmazlıkların çözümü için yeni geliştirilen yöntemler ve bilimdeki ilerleme, adli bilimleri günümüzdeki gelişmiş yapısına kavuşturmuştur. Bu çok-disiplinli yapı gerek tıp, fizik, kimya, biyoloji ve daha pek çoğu gibi pozitif bilimler gerekse psikoloji veya dilbilim gibi sosyal bilimler tarafından desteklenmektedir.

Teşkilat yapılanmaları ülkelere ve kanunlara göre değişkenlik gösterse de adli bilim çalışmalarının yapıldığı kurumlar çoğu ülkede benzerlik göstermektedir (Tanrıvere, 2016): Türkiye’deki çalışmalara bakıldığında, Adalet Bakanlığı’na bağlı Adli Tıp Kurumu, bunun yanısıra kolluk teşkilatı kapsamında Emniyet Genel Müdürlüğü’ne bağlı Kriminal Daire Başkanlığı ile Jandarma Genel Komutanlığı’na bağlı Jandarma Kriminal Daire Başkanlığı¹ ve ayrıca üniversitelerin ilgili birimleri (enstitü, bölüm veya anabilim dalları) buna örnektir. Diğer başka ülkelerde de genellikle adalet bakanlıklarına bağlı bulunan adli tabip ofisleri, genel kolluk teşkilatlarına bağlı çalışan kriminal laboratuvarlar ve yine üniversitelerin ilgili birimleri tarafından adli bilim çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Belirtilen bu kurumların dışında gerek Türkiye’de gerek dünyada gerçek veya tüzel kişiler de bilirkişi veya uzman² olarak adli bilim faaliyeti yürütmektedir. Ayrıca Uluslararası Polis Teşkilatı’na (INTERPOL) ve Birleşmiş Milletler Uyuşturucu ve Suç Ofisi’ne (UNODC) bağlı uluslararası kriminal laboratuvarlar bulunmaktadır.

2.2. Dilbilim

Gerald McMnamin (2002b), dili kısaca “bir iletişim sistemi” olarak niteler. Aksan (1977) ise daha detaylı bir biçimde onun duygu, düşünce ya da istekleri belirtmeye, olay ve durumları açıklamaya, kısaca insanların kendilerini ifade etmelerine ve iletişim kurmalarına yarayan, toplumsal ve iletişimsel bir araç olduğunu ifade etmektedir. Modern dilbilimin kurucusu olarak bilinen Ferdinand de Saussure (2001), göstergibilimsel bir yaklaşım ile dilin, iki farklı katman taşıyan bir göstergeler sistemi olduğunu belirtir.

Çeşitli bazı yöntemleri sayısal inceleme ve uygulamalar içerse de özünde bir insan davranışı olan dili konu ettiğinden, sosyal bir bilim dalı olan dilbilim (McMnamin, 2002d), Aksan (1977) tarafından aşağıdaki şekilde açıklanmıştır:

Biz *dilbilim* teriminden, dilin bütün genel ve özel niteliklerini, yani herhangi bir dile, bir dil öbeğine özgü ya da bütün dillerde görülen özellikleri, dil olaylarını araştırma konusu edinen, dilin ortak ya da tek özelliklerini inceleyen, konuları birçok bilim dallarıyla ilişkili ve geçişme halinde bulunan, geniş çerçeveli bir bilim anlıyoruz.

¹ Anılan her iki kurum da (Emniyet Genel Müdürlüğü ve Jandarma Genel Komutanlığı), İçişleri Bakanlığı’na bağlıdır.

² “Bilirkişi” ve “uzman” ayrımı, Türkiye’de yürürlükte olan 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK, m. 63 ve m. 67/6) çerçevesinde yapılmış olup ülkelere ve muhakeme mevzuatına göre farklılık gösterebilir.

Aksan (1977), dil ile ilgili sistemli düşünce ve inceleme çalışmalarının Milattan Önce 6. yüzyıl itibariyle Antik Yunan’da başladığını belirtir: Bu bağlamda dillerin ortaya çıkışı, gelişimi, özellikleri ve dil ailelerinin yanısıra dil ve düşünce ilişkisine dair fikirler geliştirilmiştir. McMenamin (2002d) ise sistemli ilk dil incelemelerinin, Panini tarafından Milattan Önce 5. yüzyılda Hindistan’da gerçekleştirildiğini ifade eder.

Ferdinand de Saussure (2001), dilbilim ve göstergebilim hakkında Cenevre Üniversitesi’nde verdiği ve öğrencilerinin, notlarını derleyerek “Genel Dilbilim Dersleri” (*Cours de linguistique générale*) başlığıyla yayınladığı dersleri (Aksan, 1977) kapsamında dilbilim tarihini üç farklı dönemde değerlendirmiştir: Dilbilgisi, filoloji ve karşılaştırmalı dilbilgisi.

Dilbilgisi ile özdeşleştirilen süreçte bu çalışmalar Antik Yunan’dan başlayarak konu edilmekte ve daha da ilerleyen zaman zarfında Fransızların dilbilgisi alanında öne çıktığı belirtilmektedir (Saussure, 2001). Betimleyici bir bakış açısından ziyade kuralcı (*prescriptive/normative*) yaklaşımın esas alındığını vurgulayan Saussure (2001), dilbilgisel doğru ve yanlış ayrımlarının, bu kapsamdaki çalışmaların odağını oluşturduğunu ifade eder. Dilbilgisi ile birlikte dilin özellikle felsefi boyutunun bu dönemde irdelendiğini belirten Şahin (2014); Sokrates ve Aristoteles’in dil ile ilgili düşünceler geliştirdiğini, Stoacıların ise ses biçimleriyle ilgilendiğini, Milattan Sonra 2. yüzyıl itibariyle dilin ortaya çıkışı ve kullanımına odaklanıldığını aktarmaktadır.

Tarihsel olarak ikinci başlığa adını veren ve bilimsel bir disiplin olarak Friedrich August Wolf’un yaptığı çalışmalara dayandırılan filoloji ise yazılı kaynakların incelenmesine odaklanmaktadır (Saussure, 2001): Böylelikle özellikle edebiyat üzerine yapılan çalışmalar da ivme kazanmıştır. McMenamin (2002d) ayrıca, filoloji odaklı gelişen bu sürecin, dilbilimin ilerlemesine büyük bir katkı sunduğunu ifade eder.

Farklı dillerin birbirleriyle kıyaslanabileceğinin anlaşılmasıyla ortaya çıkan karşılaştırmalı dilbilgisi süreci ise Franz Bopp’un 1816 tarihli çalışması olan “Sanskritçenin Çekim Sistemi”ne (*Konjugationssystem der Sanskritsprache*) dayandırılmaktadır (Saussure, 2001). McMenamin (2002d), 18 ve 19. yüzyıllarda gerçekleştirilen çalışmalar aracılığıyla edinilen bilgilerin, dile ilişkin temel bazı ilkelerin

belirlenmesine esas oluşturduğunu ifade eder: Diller yavaşça, sistematik ve izi sürülebilir olarak; kaynaklarının ve ilişkilerinin tespit edilebileceği biçimde değişmektedir.

Yapısalcılığın ve anlambilim çalışmalarının ivme kazanmasıyla birlikte 20. yüzyılda dilbilimin disiplinlerarası ve alt alanları gelişmiş olup bu gelişmeye Ferdinand de Saussure'nin çalışmalarının zemin hazırladığı ifade edilmektedir (Aksan, 1977). Saussure, bu nedenle, alanyazında “modern dilbilimin kurucusu” olarak nitelenmektedir (Lyons, 1995). Modern dilbilimin yapıtaşlarından sayılan yapısalcılığa göre diller birer ilişkiler sistemidir ve bu ilişkiler olmadığı takdirde sistemi oluşturan unsurların herhangi bir işlevi olmayacaktır (Lyons, 1995). Zira dil, göstergebilimsel bağlamda dili nitelerken atıfta bulunulan iki katman olan biçim (ifade) ve içeriğin (imgenin, anlamın) ilişkisinden doğan bir sistemdir (Saussure, 2001). Daha önce biçimsel yönüne odaklanılmış sözcüklerin anlam bakımından ele alındıkları saha olan anlambilim ise ancak 19. yüzyılın sonları itibarıyla ayrı bir başlık altında konu olabilmıştır (Lyons, 1995).

Tüm bu tarihsel sürecin neticesinde dilbilim, alanyazında farklı ölçütler kullanılarak, Çizelge 2.1’de sunulan ve aşağıda açıklamalarına yer verilen farklı birtakım başlıklara ayrılmıştır (Lyons, 1981).

Çizelge 2.1. Dilbilime ilişkin farklı ölçütler kullanılarak yapılan ayrımlar

Ölçüt	Ayrım 1	Ayrım 2
Dile yaklaşım	Genel	Betimleyici
Zaman	Artzamanlı	Eşzamanlı
Kapsam	Mikro	Makro
Yöntem niteliği	Kuramsal	Uygulamalı

Söz konusu ayrımlardan ilki, dilbilimin “genel” ve “betimleyici” (veya betimlemeli) olarak iki başlık altında incelenmesidir. Gerek bir kavram gerekse bir araç olarak dil olgusunun incelendiği alan genel dilbilim olarak nitelenmekteyken, belirli bir dilin yine belirli bir zamandaki durumunu ve niteliklerini -bir “olgu”dan ziyade “olay” gibi- ele alan çalışma alanı ise betimleyici dilbilim olarak ifade edilmektedir (Lyons, 1981). Bu bağlamda dille ilgili kurallar belirlemekten (normatif yaklaşımdan) uzak olup var olan dil kullanımını tasvir etmek üzere yapılan çalışmalar, betimleyici dilbilim alanına girer (Aksan, 1977). Betimleyici dilbilim aynı zamanda başka ölçütler çerçevesinde,

detaylarına aşağıda yer verilen uygulamalı dilbilim veya art ya da eşzamanlı dilbilim kapsamında da yer alabilmektedir (Liddicoat & Curnow, 2004).

Saussure'nin dilbilim tarihinde üçüncü dönem olarak nitelendiği süreç içerisinde dillerin tarihsel gelişimine duyulan ilgi artmış ve böylelikle ilk defa yine Ferdinand de Saussure tarafından adlandırılan “artzamanlı” ve “eşzamanlı” dilbilim ayrımı ortaya çıkmıştır (Lyons, 1981): Artzamanlı dilbilim çerçevesinde dilin zamanda belirlenen en az iki nokta arasındaki gelişim ve değişimi çalışılmaktayken eşzamanlı dilbilim kapsamında ise dilin sadece belirli bir zamandaki hâli inceleme konusu edilmektedir.

Lyons'a (1981) göre dilbilimin “makro” veya “mikro” olarak nitelenmesine dair alanyazında yaygın bir uzlaşma bulunmamakla beraber; mikrodilbilim kapsamında sadece ve tek başına dilin kendisi incelenip dil-dışı unsurlar tamamen incelemenin dışında bırakılırken makrodilbilim çerçevesinde ise dile dair olan veya dil kullanımını etkileyen bütün unsurlar (ruhsal, toplumsal, ekonomik, politik vb.) çalışmaya dahil edilir.

2.3. Uygulamalı Dilbilim

Dilbilim, özellikle 1900'lü yıllarda büyük bir ivmeyle gelişme kaydetmiş ve bu süreçte alt alanları belirginleşmiş, disiplinlerarası alanları ortaya çıkmıştır (Aksan, 1977). Bunlardan birisi de Michigan Üniversitesi'nde 1940'lı yıllarda yabancı dil öğretimi konusuna odaklı olarak hayata geçirilen program ile birlikte alanyazına giren uygulamalı dilbilimdir (Rees-Miller, 2002). Bu gelişmenin ardından 1948 yılında da “Dil Öğrenimi: Bir Uygulamalı Dilbilim Dergisi” (“*Language Learning: A Journal of Applied Linguistics*”) adlı dergi yayım hayatına başlamıştır (Grabe, 2002).

Uygulamalı dilbilim çerçevesinde hem gündelik olarak hem de mesleki çalışmalar ile uzmanlık konularında karşılaşılan, dile ilişkin sorular yanıtlanmaya ve sorunlar çözülmeye çalışılmaktadır (Davies & Elder, 2004). Bugüne dek uygulamalı dilbilimin tanımına dair çeşitli denemeler yapılmış olsa da Grabe (2002), onun çoğu kaynakta “gerçek dünya şartlarındaki dil kaynakları sorunları irdeleyen, uygulamaya dayalı bir disiplin” olarak nitelendiğini belirtmektedir. McMenamin (2002d) ise bu alanın, “dilbilimsel bilgi ve prensiplerin, insan ihtiyaçları doğrultusunda uygulanması” olarak kabul gördüğünü ifade eder.

Çok sayıda alt disipline sahip olan dilbilim (Aksan, 1977), başka birtakım bilim dallarıyla da gerek amaç gerekse yöntem bağlamında ilişkiye girer (Saussure, 2001). Örneğin dilbilimin psikolojiyle ilişkisinden ruhdilbilim, sosyolojiyle ilişkisinden toplumdilbilim, beyin ve sinir sistemiyle ilişkisinden sinirdilbilim, adli bilimler veya adaletle ilişkisinden adli dilbilim gibi alanlar ortaya çıkar. Bu alanlar kimi zaman birbirleriyle de ilişkiye girer. Grabe (2002) bu bağlamda, uygulamalı dilbilimin tam anlamıyla işlerlik sağlayabilmesi için dilbilimden başka bilim alanlarının bilgi veya yöntemlerinin kullanılmasının gerekli olduğunu ifade eder. Zira uygulamalı dilbilimin inceleme konuları, makrodilbilim bağlamında daha önce örneklendirilen ve dil-dışı olsa da dil kullanımını etkileyen unsurların ele alınmasını gerektirecek niteliktedir.

2.4. Adli Dilbilim

Olsson (2008), adli dilbilimi, “dilbilimin yasal sorun ve durumlar karşısında uygulanması” ve “dilbilimsel bilginin belirli bir sosyal ortam, yani hukuki toplantı (duruşma) için uygulanması” olarak ifade etmektedir. McMenemy (2002d) de benzer bir şekilde adli dilbilimi, “adli sorunları çözmek üzere dilin çalışılması” olarak nitelemektedir.

Ayrı ayrı ele alındıklarında yer verilen tanımlar ne kadar büyük ölçüde geçerli görünse de adli dilbilim çalışmalarının tamamını kapsayıcı nitelikte değildir. Zira ilk tanımda “yasal sorun ve durumlar”dan, ikinci tanımda bir “duruşma”dan ve üçüncü tanımda ise “adli” bir sorundan bahsedilmiştir. Adli dilbilim uygulamaları neticesinde elde edilen bulguların her zaman yasal, yani kanunların öngördüğü bir sorun veya durum karşısında uygulanması gerekmemektedir. Diğer yandan bu bulgular, her zaman bir “duruşma”da ya da genel olarak savcılık soruşturmaları veya mahkemelerdeki dava süreçleri kapsamında kullanılmamaktadır. Kamu kurumlarının disiplin soruşturmaları veya özel kuruluşların kendi iç soruşturmaları çerçevesinde de adli dilbilimden faydalanmak mümkündür. Özellikle çeşitli kuruluşların kendi soruşturmaları bağlamında, “yasal sorun ve durumlar” ile ilgili belirtildiği üzere kanunun öngörmediği durumları vurgulamak gerekmektedir. Diğer yandan, dilin çalışılmasını gerekli kılan sorunun “adli” olması da gerekmemektedir ve bu sorun “idari yargı” konusu da olabilir: Genel olarak adli bilimler, sadece suç olaylarında değil, her türlü hukuki uyuşmazlık konularında maddi gerçeği araştırabilir (Tanrıvere, 2017a). Tüm bunlarla birlikte, adli dilbilimin, kendi ismine esas teşkil eden biçimde çoğunlukla adli durumlarda başvurulan bir alan olduğu da doğrudur; yalnızca

bununla sınırlı değildir. Adli bilimlere ilişkin verilen bilgiler ışığında adli dilbilim kapsamında yapılan incelemeler de “maddi gerçeğin ortaya çıkarılması ve böylelikle adaletin sağlanması için dilin çalışılması” olarak nitelenebilir. Söz konusu gerçeğin (adli dilbilimsel bulguların) nasıl bir süreç içerisinde, hangi durumlarda ya da hangi kurum veya kuruluşlar nezdinde kullanılacağı ise değişkenlik gösterebilir.

Uygulamalı dilbilime ilişkin verilmiş olan bilgiler, adli dilbilimin de bu kapsama girdiğini kendiliğinden ortaya koyar niteliktedir. Bununla beraber adli dilbilim, disiplinlerarası olmanın da ötesinde görülebilecek bir sahadır. Zira toplumdilbilim veya ruhdilbilim gibi birleşik isimlerde sondaki isim (bu örnekte, dilbilim) esas bilim alanı olup önceki isimler (sosyo-, psiko-) ise bu alanın ilişkili olduğu diğer alan(lar)a işaret etmektedir. Adli dilbilim kavramında ise “adli” sıfatı, dilbilim uygulamalarının amacına ilişkin bir ayırım için kullanılmaktadır. Dolayısıyla burada dilbilimle ilişkili bir veya birkaç bilim alanından bahsedilmemekte, yalnızca dilbilimsel uygulamanın amacına vurgu yapılmaktadır. Dolayısıyla adli bir amaç için gerçekleştirilecek dilbilim incelemeleri, gerekli görülen her alt ve disiplinlerarası alan kullanılarak yapılabilir. Örneğin, yazılı bir metin kullanılarak yazarın profillenmesi amacıyla hem toplumdilbilim hem de ruhdilbilim bir arada kullanılabilir. Yazarın oluşturduğu metindeki yazım hataları, sözcük seçimine ilişkin gösterdiği eğilim ve daha bunun gibi pek çok farklı unsur da aynı amaçla incelenebilir. Dolayısıyla adli dilbilim, “dilbilim” kavramı içerisinde kendi “yerine” değil, “amacına” sahiptir. İncelemeleri belirli birtakım yöntem, yaklaşım veya alanlarla sınırlandırılmamıştır. Her türlü dilbilim uygulaması, amaç yönünden gerekli şartı sağlayarak, adli dilbilim kapsamında ele alınabilir.

Coulthard’a (2005) göre adli dilbilimin yanıtlamaya en çok çabaladığı soru, “verili bir metnin ne söylediği ve yazarının kim olduğu”dur. Olsson (2008), adli dilbilim bağlamında yapılan çalışmalarla çok çeşitli kuram ve yöntemlerin uygulandığını ifade etmektedir. Coulthard (2005) ise betimleyici dilbilim kapsamındaki bu yöntemlerin çok geniş bir çerçeveye sahip olduğunu belirtir. Zira adli dilbilim uygulamalarında her türlü metin veya söylem inceleme konusu olabileceği için (Olsson, 2008), buna ilişkin soruların cevaplanabilmesi için de çokça yöntem ihtiyacı duyulmaktadır.

Her ne kadar Antik Yunan dramaturgları dahi yazılmış çeşitli oyunlara dair intihal (aşırma) iddialarında bulunmuşsa da bunların hiçbirisi herhangi bir yargı süreci içerisinde

yer almamış, bu nedenle “adli dilbilim” adı, alanyazına ancak 20. yüzyılda girmiştir (Olsson, 2008). “Evans İfadeleri: Bir Adli Dilbilim Örneği” (“*The Evans Statements: A Case for Forensic Linguistics*”) isimli eserinde Jan Svartvik (1968), alanyazında adli dilbilim kavramını ilk kez kullanmıştır (Olsson, 2008). Svartvik (1968), Timothy John Evans’ın 1949 yılı Kasım ve Aralık aylarında iki farklı polis merkezinde vermiş olduğu toplam dört farklı ifadeyi incelemeye alır. Yer verilen dört ifadeden ilk ikisi Merthyr Tydfil’de bulunan polis merkezinde, diğer ikisi ise Notting Hill’de bulunan başka bir polis merkezinde alınmıştır. Eşinin ve kızının ölümünden yargılanan, 13 Ocak 1950’de kızını öldürdüğüne hükmedilen ve 9 Mart 1950 tarihinde asılarak idam edilen Evans’ın suçsuz olduğu ancak 1966 yılında anlaşılmıştır. Coulthard (2005), Svartvik’in incelediği dört farklı ifadede dilbilgisel birtakım tutarsızlıklar fark ettiği çalışmanın, adli dilbilimin ortaya çıkışı olduğunu ifade etmektedir. Olsson (2008) ise Svartvik’in yazar tanıma çalışması gerçekleştirmediğini ve incelemesinin istatistik temelli olduğunu, bununla beraber ifadelerde birbirinden farklı iki kişiye ait dilsel üslup tespit ettiğini belirtmektedir. Diğer bir deyişle, ifadelerde farklı dil değişimleri ya da farklı yerleşik dilsel davranış biçimleri görülmüştür. Svartvik’in (1968) eserinde de belirttiği üzere, sonradan “Scott Henderson Soruşturması” (*Scott Henderson Inquiry*) olarak anılan tahkikattan elde edilen bulgular doğrultusunda T. J. Evans, 18 Ekim 1966 tarihinde, 25 yaşında idam edildikten 16 yıl sonra suçsuz bulunmuştur.

Bu inceleme ve dolayısıyla “adli dilbilim” isimlendirmesinin ardından, alanın geliştirilmesine veya yerleşik yöntemler oluşturmaya yönelik olmamakla birlikte münferit birtakım çalışmalar yürütülmüş, ancak 20. yüzyılın sonları itibarıyla yargılama süreçlerindeki ihtiyacın artması nedeniyle adli dilbilimin gelişimi ivme kazanmıştır (Coulthard, 2005). Bu bilgiyi veren adli dilbilim uzmanı Coulthard’ın 1994 yılında yürüttüğü ve William Derek Bentley’in idam edilmesinden sonra suçsuzluğunun anlaşılmasında önemli bir rol oynayan incelemesi, alanyazın kapsamında “çığır açan” (“*groundbreaking*”) bir çalışma olarak nitelendirilmektedir (Olsson, 2008).

Ayrıca yine 1994 yılında “Uluslararası Adli Dilbilimciler Birliği” (“*International Association of Forensic Linguistics*”) kurulmuş ve “Adli Dilbilim: Uluslararası Söylem, Dil ve Hukuk Dergisi” (“*Forensic Linguistics: The International Journal of Speech, Language and the Law*”) yayımlanmaya başlamıştır (McMenamin, 2002a). Derginin adı, 2003 yılında *The International Journal of Speech, Language and the Law* olarak

değiştirilmiş (kısaltılmış) olup günümüz itibariyle yayınlanmaya devam etmektedir (IAFL, 2018).

Türkiye'de adli dilbilim ise, öncesinde konu kapsamında münferit bazı uygulamalar yapılmış olmakla birlikte, kuramsal bir temel teşkil etmesi bakımından 2016 yılında yapılan iki ayrı çalışmaya dayandırılmaktadır (Fincan & Uysal, 2019): Bunlar, Amerika Birleşik Devletleri'nin Teksas eyaletinde bulunan Huntsville Cezaevi'ndeki idam mahkumlarının son sözleri üzerine yapılan bir araştırma (Atmaca & Uysal, 2016) ile Türkçe yazılmış gerçek ve sahte intihar mektupları üzerinde gerçekleştirilmiş bir incelemedir (Tanrıvere, 2016). Bu tarihten sonra ise idam mahkumlarının son sözleri üzerine (Uysal, 2018; Fincan, 2019), yasaklı madde ve örgüt jargonları hakkında (Tanrıvere, 2017b, 2018a, 2019b) veya yazar tanımayla ilgili (Tanrıvere, 2018b, 2020) adli dilbilim çatısı altında başkaca çalışmalar yapılmıştır.

Amaç bakımından gerekli şartı sağlayan her türlü dilbilim uygulamasının, adli dilbilim kapsamına girebileceği bilgisine daha önce yer verilmiştir. Ayrıca değinildiği üzere, adli dilbilim çerçevesinde gerçekleştirilebilecek incelemeler de çok çeşitlidir. Dolayısıyla genel olarak yazılı veya sözlü dilsel veri içeren her türlü materyal, adli dilbilim çalışmalarına konu edilebilir. İntihar notları, tehdit veya hakaret içeren notlar, sözleşme metinleri, kullanım kılavuzları, intihal (fikri mülkiyet hakları ihlâli) iddiasına konu olabilecek her türlü edebi ve akademik yayın veya şarkı sözü, sosyal medya iletileri, herhangi bir ortam üzerinden yapılmış kişisel veya kurumsal yazışmalar, jargon, suç örgütlerinin yayınladıkları bildirimler, sorgu ve duruşma ifadeleri; bu bağlamda verilebilecek örneklerdendir. Sayılan bu örnekler, yazılı ortamın dışında da, yani görüntülü veya sesli bir kayıt ortamında buldukları takdirde de adli dilbilim kapsamında yapılacak incelemelerin konusu olabilirler.

Coulthard (2005), adli dilbilim uzmanlığının, çalışma alanlarına göre ayrılan iki alt sınıfı bulunduğunu öne sürmektedir: Hem mevcut dilsel veri ve yöntem hem de ihtiyaç duyulan donanım ve hatta yazılım bakımından bu incelemeler “adli dilbilim” ve “adli sesbilgisi” başlıklarına ayrılmaktadır. Dolayısıyla “adli dilbilim” hem adli fonetiği de kapsayan bir çatı-yapı hem de bu yapının altında sesbilgisinden ayrı metinsel incelemelerin gerçekleştirildiği bir başlıktır.

Sesbilgisi ise insanların iletişim süreçlerinde kullandıkları seslerle ilgilenen bir alan olarak dilbilim başlığı altında yer almaktadır (Lyons, 1981). Seslerin ortaya çıkışı, ses dalgalarının havadaki aktarım süreci ve bu sinyallerin algılanması, fonetiğin ilgilendiği süreçlerdir (Busch & Stenschke, 2008). Sesbilim ise sesbilgisinden ayrı olarak, genel dilbilim ve betimleyici dilbilim ayrımında bahsedilene benzer biçimde, sesin kendisini bir olgu olarak, genel bir yaklaşımla ele almaktadır (Busch & Stenschke, 2008).

Adli sesbilgisi incelemeleri kapsamında ise bir kimsenin konuşmasından ve sesinden yola çıkılarak tıpkı yazar tanımaya benzer biçimde konuşmacı tanıma veya profillemeye çalışmaları yapılabileceği gibi, sesin kaydedildiği veya iletildiği ortam ve cihazların tespitine ya da mevcut ses kaydının güvenilirliğine ilişkin uygulamalar da gerçekleştirilebilir. Ek olarak adli sesbilgisi incelemesine konu olan konuşmalar, metin ortamına aktarılarak ayrıca adli dilbilim çerçevesinde de ele alınabilir.

Yukarıda sözü edilen metin ve ses dolaylarının haricinde, bazı çalışma ve kaynaklar; yazı ve imza mukayeselerinin gerçekleştirildiği adli belge incelemeleri ve yazıbilim (grafoloji) sahasını da adli dilbilim çatısı altına yerleştirmektedir. Ne var ki, bu noktaya kadar yapılmış olan tüm açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde, böylesi bir tespitin ne kadar isabetsiz olduğu açıktır. Zira yazı ve imzaları şekil yönünden karşılaştıran çalışmalarda, dilbilim alanının bilgi ve yöntemleri kullanılmamaktadır.

2.5. Dil Değişimleri

Her bireyin dili farklı biçimde algılayıp kullanması gerçeği, çok sayıda “değişken”in varlığına, niteliğine ve bu değişkenlerin birbirleriyle ilişkisine dayanmaktadır. Yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi, gelir düzeyi, meslek, ilgi alanları, yaşanan coğrafya, toplum, siyaset, hukuk, ekonomi, teknoloji ve daha bunun gibi birbirleriyle de ilişki içerisinde olan pek çok unsur, bireylerin ve toplumların algılarını, dolayısıyla kültürlerini, yaşam biçimlerini ve dillerini etkilemektedir. Netice itibarıyla dil, kültür ve toplum, sıkı bir diyalektik ilişki içerisinde: Birisi olmadan diğerdenden de söz edilemez.

Suç olgusu ve suç davranışı ile beyin arasındaki ilişkiyi ele alan bir çalışmada, davranışın bireysel ve toplumsal yönleri arasındaki ilişkiye yönelik şu ifadeler yer verilmiştir (Tarlacı, 2017):

(...) Bireyler, davranışlarını yöneten bir beyne sahiptirler ve toplum da bireylerin algı/davranışlarından oluşur. (...) Toplumların da aslında beyinlerden oluşan bir üst algı/davranış örüntüsü vardır. Bu toplumsal örüntü öyle bir ilişki sunar ki bireyler toplumsal davranışı oluştururken, toplumsal yapı ve çevremizde bulunan diğerleri de bireysel davranışları belirler.

Wittgenstein'in "Dilimin sınırları dünyamın sınırlarıdır." söylemi de bu konuyla bağdaşık. Zira dil, düşüncenin de yegâne aracıdır. Dilin yokluğu, her türlü düşüncüyü ve farkındalığı imkansız kılar (Tarlacı, 2017). Bu konuda Platon düşünme ve konuşmanın aynı eylemler olduğunu belirtirken, davranışçılık (*behaviourism*) akımının temsilcilerinden Lev Vygotski ise "Düşünme = Dil – Ses" formülünü ortaya koymuştur (Aksan, 1977). Platon'un düşüncesine değinilirken kullanılan "eylem" ifadesinin özellikle vurgulanması önemlidir. Zira kişinin dil aracılığıyla kendisini ifade etmesi, bir davranıştır. Buradan hareketle, bilinç-dışı bir süreçte ve pek çok dinamiğin bir araya gelmesiyle gelişen üslup ise bir davranış biçimi, diğer bir deyişle (dilsel) bir alışkanlıktır. Bu bağlamda, yazar tanıma konusu yönünden, başkalarının davranışını taklit etmek veya kendisi değilmiş gibi davranmakla ilgili bilinen şeylerin, dilsel ifadeler açısından da (bir başkasının konuşma veya yazım üslubunu taklit etmek gibi) geçerli olacağı düşünülebilir. Gerek toplumdilbilim gerekse adli dilbilim çalışmaları çerçevesinde, herhangi iki insanın dil kullanımlarının tamamen aynı olamayacağı ifade edilmiştir (McMenamin, 2002c; Holmes, 2013). Holmes'e (2013) göre topluluklar içerisinde paylaşılan sözlü dil değişiklikleri, bu grupları diğer başka gruplardan ayırt ettiği için önemlidir. Tam olarak bu noktada, değişikliklerin yazar tanıma uygulamaları için kazandığı eşsiz önem ortaya çıkmaktadır.

Wardhaugh (1998), Hudson'un, "dilsel çeşitlilik" veya "dil değişkesi" (*linguistic variety*) kavramını "benzer dağılıma sahip dilsel ögeler dizisi" olarak tanımladığını belirtmektedir ve bu tanıma göre değişke hem tek bir dilden daha geniş çaplı hem de bir dil dahilindeki küçük bir yapı olarak bulunabilir. Dolayısıyla, ölçünlü (standart) dillerin kendilerinin de birer değişke olduğunu ifade etmek gerekmektedir. Wardhaugh'a (1998) göre dilsel ögeler dizisi ve konuşma örüntüleri, her bir değişkenin temel yapıtaşı olarak ele alındığında bunların coğrafi bölge veya sosyal grup gibi dış bir etken ile bağdaştırılabileceği, ancak bu dizi ve örüntülerin tespiti bağlamında birtakım güçlüklerle karşılaşılabileceği görülmektedir.

Yukarıda yer verilen açıklamalardan anlaşılacağı üzere, kişilerin dil kullanımlarında hem bireysel hem de toplumsal yaşanmışlık ve özelliklerin izi sürülebilmektedir. Dil değişkelerinin oluşmasında önemli rol oynayan ve yukarıda bir kısmı belirtilen etkenler; dil kullanımını bölge, sosyal grup ve birey gibi farklı ölçüt ya da düzeylerde etkileyebilir. Böylelikle ortaya “lehçe” (*dialect*) kavramı çıkmaktadır. Lehçe, bir dilin; sözcük, yapı ve sesletim özelliklerinde meydana gelen farklılıklarla ayrılan kolu olarak tanımlanmaktadır (Wardhaugh, 1998; Türk Dil Kurumu, 2020). Türk Dil Kurumu (2020) ayrıca, “konuşma tarzı”nı, bu terimin ikinci anlamı olarak belirtmiştir. Yer verilen bu tanıma benzer biçimde Crystal (2019) da onu, “bir ülkenin belli bir bölgesine ait konuşma şekli” olarak niteler.

Tespit edilebilirlik açısından çok daha belirgin olan (Wardhaugh, 1998) ve bölge düzeyinde karşılaşılan değişkeler (bölgesel lehçe; *regiolect*), idarî ya da coğrafi bir ölçek gözetilerek ülkelerarası veya kıtalararası ya da ülke-içi veya kıta-içi değişkeler olarak farklı başlıklar altında ele alınabilir (Holmes, 2013). Ölçek düzeyi itibariyle daha farklı örneklerin de sunulabileceği ve konuşucuların buldukları ya da geldikleri bölgenin ön planda olduğu bu değişkeler, toplumsal değişkeye (*sociolect*) göre uzunca bir süre içerisinde gelişip farklılaşırlar: İngilizcenin Birleşik Krallık veya Amerika Birleşik Devletleri’ne göre nispeten daha kısa bir süredir kullanıldığı Avustralya ya da Yeni Zelanda’da, toplumsal değişkenin varlığına rağmen çok daha az bölgesel lehçe gözlenmesi, buna örnek olarak gösterilmektedir (Holmes, 2013). Sözcük, yapı ve sesletim farklılıklarının görülebildiği bölgesel lehçeler için çok net ve değişmez sınırların çizilebilmesi elbette mümkün değildir (Wardhaugh, 1998; Holmes, 2013), zira coğrafi doğrultu üzerindeki hareket boyunca dilsel değişke süregelen birtakım farklılıklar sergileyecektir. Bu durumun “lehçe sürekliliği” (*dialect continuum*) olarak nitelendiğini belirten Wardhaugh (1998), özellikle ulus-devletlerin idarî sınırlarının aşılmasıyla söz konusu sürekliliğin kesintiye uğradığını belirtmektedir. Diğer bir deyişle ulus-devlet sınırlarının iki tarafındaki dil kullanımını incelendiğinde bölgesel dil değişkelerinin varlığı, daha kolay ve belirgin biçimde ortaya konulabilmektedir.

Yine sözcük, yapı ve sesletim yönünden çeşitli farkların gözleendiği toplumsal değişkede ise konuşucuların dahil oldukları sosyal grup ya da sınıf önem taşımakta, bu sosyal grubun kişinin yaşam süreci içerisinde belirlenmesi ise yaş, cinsiyet, eğitim ve gelir düzeyleri, ikamet yeri, meslek, din ve etnik köken gibi birtakım etkenlerle mümkün

olmaktadır (Wardhaugh, 1998; Holmes, 2013). Ölçünlü dil, sosyal değişmeler içerisindeki en “prestijli” dil kullanımı olarak kabul edilmekte ve bir konuşucunun dil kullanımında bölgesel değişke etkisi arttıkça ölçünlü dilden uzaklaştığı belirtilmektedir (Holmes, 2013). Ölçünlü olmayan dil kullanımlarının genellikle eğitim ve gelir düzeyi daha düşük topluluklar ile bağdaştırıldığını ve bu nedenle olumsuz çağrışım yarattığını belirten Holmes (2013), bu kullanımların dilbilimsel açıdan değersiz veya bayağı olarak nitelenemeyeceğini özellikle vurgulamaktadır. Kaldı ki bu bölgesel veya sosyal dil değişmeleri, zaman içerisinde kullanımlarının yaygınlaşmasıyla birlikte ölçünlü dilin değişmesine de yol açabilmektedir (Holmes, 2013). Tıpkı bölgesel lehçeler gibi toplumsal değişmelerin de olduğunu ifade eden Wardhaugh (1998), bunların tespitinde karşılaşılan önemli bir sorunun ise sosyal grup ya da sınıfın tanımına ilişkin olduğunu belirtir: Bu grup veya sınıfları belirlemeksizin bunların dil kullanımlarını ayırt etmek de mantık çerçevesinde mümkün olmayacaktır.

“Kişisel lehçe” olarak da nitelenen birey dil (*idiolect*) ise belirli bir kişinin dil kullanımının, diğer başka kişiler karşısındaki ayırt ediciliği ve özgünlüğüne vurgu yapan bir kavramdır (Coulthard, 1998, 2004; Olsson, 2008; Grant & MacLeod, 2018). Kişilerin buldukları, yaşadıkları veya geldikleri coğrafî bölge ve içinde buldukları sosyal gruplar kadar, bireysel yaşam tecrübeleri ve buna paralel olarak gelişen dünya görüşü de dilsel davranışın biçimlenmesi ve yerleşmesi açısından önem taşımaktadır. Yerleşik dilsel davranışın yanısıra ayrıca kişinin tercih ettiği bir üslup da söz konusudur ve iletişim sürecinin tarafları arasındaki sosyal statü, yaş ya da buna benzer farklılıklar, iletişim biçimi (sözlü ya da yazılı) ve amacı, bu tercihi etkileyen unsurlardır (Wardhaugh, 1998). Bireyin yerleşik ve nispeten durağan dilsel davranışı “yazarlararası değişke”, bağlamsal koşullara göre tercih ettiği değişken dilsel davranışı ise “tek-yazar değişkesi” olarak bir sonraki başlık altında detaylı biçimde ele alınmaktadır.

Wardhaugh (1998), yukarıda sunulan bilgiler ışığında dilde oldukça farklı biçimdeki değişmelerin varlığına işaret eder ve belirli bir konuşucunun yaptığı konuşmadan hareketle kendisine dair birtakım çıkarımların yapılabileceğini belirtir: Ona göre bu konudaki asıl mesele, bu çıkarımın yapılabilmemesine ilişkin getirilen açıklamalar, diğer bir deyişle bir kimsenin nereden, hangi sosyal statüden veya meslekten olduğunu belirlemeye olanak veren dilsel özelliklerin neler olduğudur. Belirtilen soruya paralel olarak bu tez

çalışmasının amacı da birbirinden farklı yazarlar tarafından oluşturulmuş olan metinlerin ayırt edilmesini sağlayan dilsel özelliklerin ve ayırt edicilik güçlerinin tespiti.

2.6. Yazar Tanıma

Bir metnin yazarının kim olduğu veya kim olmadığı sorusuna cevap aramak olarak kısaca özetlenebilecek olan yazar tanıma faaliyeti, daha önce de belirtildiği gibi, adli dilbilim uzmanından sıklıkla istenilen çalışmaların başında gelmektedir (Coulthard, 2005). Yazar tanıma çalışmaları, özünde, inceleme konusu metin veya söyleme yansıyan bireydilin tespit edilmesi ve diğer metin ya da söylemlerdeki bireysel üslupla karşılaştırılmasına dayanmaktadır. Coulthard (2005), bu faaliyetlerin temelinde, her anadili konuşucusunun kendi ayırt edici ve bireysel nitelikte bir dil kullanımının (bireydilin) olduğu, bu bireydilin de konuşma ve metinlerde kendi ayırt edici özelliklerini yansıtacağı varsayımının bulunduğunu ifade etmektedir.

Alanyazında soruşturma şüphelileri tarafından yazılmış metinler, intihar notları, fidye talepleri, cinsel içerikli yazışmalar ve herhangi bir suç konusu olmamakla beraber, soruşturmalarda delil niteliği taşıyabilecek çeşitli başka birtakım belgelerin de yazar tanıma faaliyetine konu olabileceği belirtilmektedir (Coulthard, 2005; Grant, 2008). Yazar tanıma çalışmalarının pratik faydası yönünden, Türk Ceza Kanunu'nun maddelerine bakıldığında özellikle cinsel taciz (m. 105), tehdit (m. 106), şantaj (m. 107), hakaret (m. 125), haberleşmenin gizliliğini ihlâl (m. 132), özel hayatın gizliliğini ihlâl (m. 134), verileri hukuka aykırı olarak verme veya ele geçirme (m. 136), dolandırıcılık (m. 157), suçu ve suçluyu övme (m. 215), müstehcenlik (m. 226), devletin güvenliğine ve siyasi yararlarına ilişkin bilgileri açıklama (m. 329), gizli kalması gereken bilgileri açıklama (m. 330), yasaklanan bilgileri açıklama (m. 336), yasaklanan bilgileri siyasi veya askerî casusluk maksadıyla açıklama (m. 337) gibi çok çeşitli suçun adli dilbilimsel yazar tanıma çalışmalarına konu olabileceği görülmektedir. Zira dil, bu suçların işlenmesi için doğrudan bir araç olabilecek veya işlenen suçun araştırılması kapsamında delil sunabilecek niteliktedir. Sosyal medya ortamında da işlenebileceği öngörülerek örneklendirilen bu suç konularının yanısıra yazar tanıma faaliyeti, adli açıdan öneme sahip başka birtakım olaylarda da maddi gerçeğin anlaşılmasında önemli rol oynayabilir. Örneğin, yaralama fiilini gerçekleştiren bir kimsenin bu olay esnasında cebinden düşmüş olan bir not, failin tespiti için kullanılacak bir delil niteliği taşır ya da başta

örneklendirildiği gibi bir intihar mektubu üzerinde yapılacak olan yazar tanıma çalışması, ilgili makamların soruşturma kapsamında dikkatlerini yönelteceği yeni bir doğrultu kazandırılmasını sağlayabilir.

Yazar tanıma uygulamalarının önemli konularından birisi de fikrî mülkiyet hakkı ihlalleri olup akademik ya da edebi nitelikli kitaplar, makaleler, tezler veya şarkı sözleri de incelemeye alınabilmekte, böylelikle bir yazarın, başka bir yazarın oluşturduğu ya da yine yazarın kendisine ait başka bir metinden intihal yapıp yapmadığı anlaşılabilir (Olsson, 2008). Bunun yanı sıra hukuki uyumsuzluklar çerçevesinde de bir sözleşme metninin ya da bir programın kaynak kodunun kim tarafından yazıldığı da adli dilbilimin cevabını aradığı sorular arasında yer alabilir.

Tüm bunlarla beraber, yazar tanıma çalışmasına konu olacak metnin, doğrudan ve ilgili kişinin elinden yazılmış bir metin olması da gerekmez. Gereken durumlarda, sonradan metne aktarılmış olan konuşmalar üzerinde de bu incelemeler yapılabilir. Böyle bir uygulama gerçekleştirilecek ise yazarlık biçimlerinden düzeltmenliğe dair verilen bilgiler ışığında, konuşmayı metne aktaran kişinin etkilemiş olabileceği öngörülen ölçütler çalışmanın haricinde tutulmalıdır.

Her ne kadar yazar tanıma amacıyla gerçekleştirilmemiş de olsa bu konuda önemli birtakım bulgular sunmuş olan Jan Svartvik'in Timothy John Evans'a ait ifadeler üzerinde yaptığı inceleme (Svartvik, 1968; Olsson, 2008), William Derek Bentley'in de tıpkı Evans gibi idam edildikten sonra suçsuzluğunun anlaşılmasında (McEnery, Xiao & Tono, 2006; Olsson, 2008; TheGuardian, 2009) ve başka bir olayda cesedi bulunamamış dahi olsa Jenny Nicholl'un katil zanlısı David Hodgson'un mahkum edilmesinde (BBC News, 2008; Mitchell, 2008) önemli bir rol oynamış Malcolm Coulthard tarafından yapılmış çalışmalar ile birlikte Theodore John Kaczynski'nin kimliğinin tespit edilmesi için FBI ajanı James Fitzgerald'ın gerçekleştirdiği uygulama (Fitzgerald, 2014; Urquhart-White, 2017), günümüz yazar tanıma faaliyeti çerçevesinde önemli kilometre taşları olarak gösterilebilir.

Yazar tanıma çalışmalarının yaygınlaşmaya başlamasıyla alanyazında ortaya çıkmış olan "dilsel parmak izi" (*linguistic fingerprint*) kavramını ele almak, konunun sınırlandırılması açısından da büyük bir önem taşımaktadır. Olsson (2008), bu kavramın

temelinde, her bir bireyin dili farklı şekillerde algılayıp kullandığı, bu farkların ise tıpkı bir parmak izi gibi büyük bir kolaylık ve kesinlik ile tespit edilebileceği iddiasının yer aldığını belirtmektedir. Dil gibi sosyal ve çok farklı dinamiklerin etkisiyle değişken nitelikteki bir olguyu ele alarak “büyük bir kolaylık ve kesinlik”ten bahsedilemeyeceği, bunu fiziksel parmak izi çalışmalarıyla karşılaştırmanın ise hatalı bir argümana yol açacağı ortadadır. Zira bugüne kadar yapılmış olan yazar tanıma çalışmalarında gerek kolaylık gerekse kesinlik yönünden bu iddianın aksini ispat eden örneklerle çokça kez karşılaşmıştır. Bu konuda Coulthard (2005) ve Olsson (2008), yer verilen iddiayı destekleyecek nitelikte verilerin bulunmadığını ve yapılan çalışmalardan elde edilen bulguların da sistematik biçimde ortaya konulmadığını belirtmektedir. Olsson (2008) ayrıca bu kavrama gösterilen yoğun ilgiyi, “adli bilimler”in yarattığı yüksek beklentilerle ilişkilendirmektedir. Öyle ki bu beklentiler, alanyazında yeni bir kavramın oluşmasına yol açmış durumdadır: Adli bilimlerle ilgili özellikle popüler kültürde yer alan kurgusal öğelere maruz kalınması sonucunda beklentilerin, mevcut imkân ve uygulamaların üzerinde olması durumuna “CSI Etkisi” (*CSI Effect*) adı verilir ve bu kavram da adını, yaygın olarak bilinen “CSI” (*Crime Scene Investigation: Olay Yeri İnceleme*) dizilerinden almaktadır (Tanrıvere, 2017a).

Kolaylık ve kesinlik iddialarına karşı yer verilen bu bilgiler her ne kadar yazar tanıma çalışmalarının birer dezavantajı gibi görünse de bu incelemelerin fiziksel parmak izi ve hatta DNA çalışmaları karşısındaki bir avantajı da bulunmaktadır. Zira şüpheli havuzu, başka birtakım bilgi ve bulgular ışığında bir hayli daraltılmış durumdadır. Dolayısıyla, adli dilbilim uzmanı, parmak izi veya DNA karşılaştırmalarında yapılabildiği gibi binlerce veya milyonlarca örnek arasından bir eşleşme bulmaya çalışmayacak olup kendisine sunulan kısıtlı sayıdaki örneklem içerisinde bir inceleme ve karşılaştırma gerçekleştirecektir. Hatta bu çalışmaların çoğu kez sadece iki metnin karşılaştırılmasıyla gerçekleştirildiği belirtilmektedir (Coulthard, 2005). Dolayısıyla yazar tanıma bağlamında; tamamen ayırt edici, değişmez ve kolaylıkla tespit edilebilir olduğu iddia edilen özellikler iddiası üzerine kaynak ayırmaktansa, farklı bireyler arasında görülebilecek üslup farklılıklarının neler olduğuna (olabileceğine) odaklanmak, bu çalışmaların verimliliğini yükseltecek yegâne yaklaşım olarak görünmektedir.

Bu noktada; bir yazar tarafından kaleme alınmış birden fazla metnin gösterebileceği farklılıklar ile birden fazla yazarın oluşturduğu birer metinde, yani yazarlar arasında tespit

edilebilecek farklılıklar yönünden bir ayrım oluşturmak gerekmektedir. Bu ayrım için de İngilizce alanyazında sırasıyla “*intra-author variation*” ve “*inter-author variation*” kavramları kullanılmaktadır (Olsson, 2008). Bu kavramlara karşılık sunulabilecek Türkçe öneri ise yine sırasıyla “tek-yazar değişkesi” ve “yazarlararası değişke” olacaktır. Daha önce değinilen dil ve düşünce karşılıklılığı bağlamında bu iki unsuru etkileyen her bir değişken, bireydil ve dolayısıyla yazarlararası değişkenin oluşmasında rol sahibidir. Tek-yazar değişkesini de ortaya çıkaran pek çok farklı unsur bulunmaktadır: Oluşturulan metnin türü, kurgusal veya gerçek oluşu, özel veya herkesçe okunabilir oluşu, yazarın kimliğini gizleme kaygısı, iki metin arasında geçen zaman, bu süreçte yazarın yaşamında meydana gelen değişiklikler gibi pek çok farklı etken tek-yazar değişkesini meydana getirmektedir (Olsson, 2008). Diğer bir deyişle tek-yazar değişkesi, yalnızca bir bireydil içerisindeki farklı seçim ve eğilimlere atıfta bulunan bir kavramken yazarlararası değişke ise birden fazla bireydilin, dolayısıyla birden fazla yazarın ve bunlar arasındaki farklı dil kullanımlarının ön plana çıkarıldığı bir terimdir.

Yazar tanıma çalışmalarını ele alan Grant, yazarlığın farklı işlevleriyle ilgili bilgilere yer vermekte olup buna göre yazarlığın; ön-yazarlık (*precursory authorship*), oluşturucu yazarlık (*executive authorship*), bildirimsel yazarlık (*declarative authorship*) ve düzeltmenlik (*revisionary authorship*) olmak üzere dört farklı işlevi bulunmaktadır (2008).

Ön yazarlık kavramı, daha önce oluşturulmuş olan bir metnin, sonraki metinlere (atıf, alıntı ve intihalden daha kapsayıcı biçimde) etkisine işaret etmektedir (Grant, 2008). Örneğin, hakkında yazılan akademik bir inceleme yazısına esas teşkil eden makale veya kitap ya da devamı niteliğinde başka bir eser bulunan edebi bir eser, bu işlev kapsamında değerlendirilmektedir. Buna örnek olarak daha önce, Johann Wolfgang von Goethe tarafından yazılan “Genç Werther’in Acıları” romanı ile bu romandaki hikâyenin devamı niteliğinde olup Thomas Mann tarafından yazılan “Lotte Weimar’da” isimli eser arasındaki ilişki gösterilmiştir (Tanrıvere, 2016). Ayrıca, bu tez kapsamında atıfta bulunulmuş olan her bir eser ile de bu çalışma arasında bir ön-yazarlık ilişkisinin varlığından söz edilebilir.

Oluşturucu yazarlık, doğrudan bir eserin (metnin) sahibi olacak nitelikte özgün bir metin ortaya koymakla mümkündür ve yazar tanıma çalışmalarındaki en temel sorunun cevabı

da oluşturucu yazarın kim olduğudur (Grant, 2008). Diğer bir deyişle oluşturucu yazar, dilsel ifadeleri “oluşturarak” bir metin ortaya koyan kişidir. Günlük yaşamda “yazar” veya “metin yazarı” olarak anılan kişi, bu bağlamda oluşturucu yazarın kendisidir. Grant (2008) ayrıca, oluşturucu yazarın, bir metni, bir başkasına yazdırması veya bir metnin, birden fazla oluşturucu yazarının bulunması ihtimallerine de dikkat çekmektedir.

Yukarıda sunulan bağlamda, yazar tanıma çalışmalarında uygulanacak incelemenin iki ayrı düzlemde ele alınıp değerlendirilmesi, verimli sonuçlar elde etmek adına gerekli görünmektedir. Zira bahsedildiği gibi, oluşturucu yazarın, metni bir başkasına yazdırması durumunda çeşitli özellikler metni fiziksel olarak yazan kimseye (bir bakıma “düzeltmen”), başka birtakım özellikler ise oluşturucu yazara ait olacaktır. Somutlaştırmak gerekirse, metindeki yazım ve noktalama özellikleri, metni –fiziksel olarak– yazan kişinin alışkanlıklarını yansıtacakken, buna karşın tümcelere, sözcüklere ve bağlama odaklanıldığında ise oluşturucu yazarın izlekleri tespit edilebilecektir. Bu nedenle tutarsızlıkların da önemli birer anlamının olabileceği göz önünde bulundurulduğunda, “yazım ve noktalama” ile “sözcük ve bağlam” özelliklerinin ayrı ayrı ele alınmasının uygulamada yarar sağlayacağı düşünülebilir.

Grant (2008), bildirimsel yazarlığın, özellikle kurumsal veya resmi belge ve açıklamalarda grldğin belirtir. Buna göre, örneğin, herhangi bir kurum veya kuruluşta evrak yazan bir kimse, metnin oluşturucu yazarı konumundayken; bu evrağın altına imzasını koyarak metin içeriğini kabul ve beyan eden kişi, bildirimsel yazardır. Yine Grant (2008), bu bağlamda bir ülkenin başbakanı ile onun basın danışmanı arasındaki ilişkiye işaret eder: Başbakan, oluşturucu yazar olan basın danışmanının ortaya koyduğu metni okuyarak veya bu metnin altına imzasını koyarak, metin içeriğini kabul ve beyan eden kişi, dolayısıyla bildirimsel yazar olur.

Dzeltmenlik ise anlam bozukluğuna yol açan tümceler ile yazım ve dilbilgisinin düzeltilmesi gibi editoryal bir faaliyete işaret etmekte, oluşturulmuş metin üzerindeki eksik, hata ve bozuklukların giderilmesini kapsamakla birlikte etkilerini farklı düzeylerde gösterebilmektedir (Grant, 2008). Oluşturucu yazarlık bağlamında değinildiği üzere, yazar tanıma çalışmaları kapsamında düzeltmenlik de yadsınamaz bir öneme sahiptir. Zira, yine belirtildiği gibi, düzeltmenin yazım ve dilbilgisine sıkça müdahale ettiği durumlarda yazar tanımının ltleri de farklılaşacak, sözcük ve bağlam özelliklerinin

ayırt ediciliği artacaktır. Bu nedenle düzeltmenlik işlevi, yöntem ile uygulama sürecini ve elde edilecek olan bulguları büyük ölçüde etkileyebileceği için yazar tanıma çalışmaları açısından önem taşımaktadır.

Daha önce değinildiği üzere iki ayrı düzlemde (yazım ve noktalama ile sözcük ve bağlam) inceleme yapmakla beraber, yazar tanıma çalışmaları için bir diğer önemli husus ise sorgulanan ve karşılaştırılan metinler için, tek-yazar değişkesinin oluşmasını sağlayan etkenlerin de gözetilmesi gereğidir. Zira bu etkenler, daha önce belirtildiği gibi, aynı yazar tarafından oluşturulan metinler arasında da farklılıklar görülmesine yol açmaktadır. Bu nedenle, sorgulanan metnin özellikleri göz önünde bulundurularak –mümkünse– en yakın karşılaştırma metinleri seçilmelidir (Tanrıvere, 2018b): Sorgulanan metin kişiye özel ve kâğıda yazılmış bir mektup ise karşılaştırma için de kişiye özel ve kâğıda yazılmış bir mektup, sorgulanan metin telefon aracılığıyla yazılarak sosyal medyada herkese açık yayınlanmış bir ileti ise karşılaştırma için de –yine aynı mecrada– telefonda yazılmış ve herkese açık olarak yayınlanmış bir ileti seçilmelidir. Bu bakış açısıyla, sorgulanan metin ile karşılaştırma metninin oluşturulması arasındaki süre mümkün olduğunca kısa tutulmalı, ayrıca incelemenin güvenilirliğini arttırmak adına karşılaştırma için birden fazla örnek seçilmelidir. Tek-yazar değişkesine neden olan etkenler bilindiğinden ötürü, sorgulanan metin ile karşılaştırma metninin birbirleriyle aynı bağlamda olması büyük önem taşımakla beraber, bunun mümkün olmadığı durumlarda da mevcut seçeneklerden, sorgulanan metne en yakın olanı tercih edilmelidir. Zira hâlihazırda sürdürülen yazar tanıma çalışmalarında sorgulanan metin ile karşılaştırma metninin, tek-yazar değişkesini ortaya koyan özellikler bağlamında birbirlerinden uzaklaşmaları hâlinde sonucun güvenilirliğinin kayda değer ölçüde ve olumsuz yönde etkilendiği görülmektedir. Bununla birlikte, aynı oluşturucu yazarın, sosyal medyada kullanılan telefon veya bilgisayar gibi dolayimler ile iletinin paylaşıldığı mecraya göre farklı dilsel davranışlar sergilediği de şimdiye kadar önsel olarak gerçekleştirilen çalışmalarda tespit edilmiştir. Özellikle farklı metin türleri arasında yapılan kıyaslamalar, hatalı sonuçlar elde edilmesine yol açabilmektedir.

Yazar tanıma çalışmasının yazım ve noktalamayla ilgili safhasında, ölçünlü dil benzerliklerinin, yazar benzerliği için tek başına esas alınamayacağı ifade edilmiştir (Tanrıvere, 2018b, 2020). Dolayısıyla, sorgulanan metin ile karşılaştırma metninde soru içeren bir tümcenin soru işaretiyle bitmesi veya herhangi bir durum, olay ya da düşünce

bildiren tümcenin bir nokta ile sona ermesi, başlı başına benzerliği ortaya koymakta yeterli görülmemektedir. Zira bu kullanımlar, tüm eğitim-öğretim süreçlerinde birer kural olarak işlenmekte ve “doğru”, “yapılması gereken” olarak kabul edilmektedir. Ancak diğer ölçütlerde benzerliğin saptanması hâlinde, ölçünlü dil benzerlikleri de yalnızca pekiştirici, destekleyici ya da tamamlayıcı birer unsur olarak ele alınabilir. Buna karşın temel olarak ayırt edici yazım ve noktalama özellikleri, ölçünlü dil kurallarıyla bağdaşık olmayan niteliktekilerdir. Gereksiz, yanlış, çok sayıda veya karışık noktalama işareti kullanımı, kelimelerin yanlış yazımı gibi “kural dışı” olarak nitelenebilecek öğeler asıl olarak benzerlik veya ayrılık saptamasına esas teşkil edebilir. Yukarıda belirtildiği gibi tümcelerin sonunda birer noktaya yer verilmesi, yazar tanıma incelemesi bakımından önemli ve ayırt edici bir veri değilken; ikişer nokta kullanılması veya nokta kullanılmaması ise kayda değer ve ayırt edici bir unsur olarak ele alınmaktadır. Dolayısıyla yazar tanıma çalışması gerçekleştiren bir adli dilbilim uzmanının sahip olması gereken en temel özellik, inceleme yaptığı dilin kuralları ile kullanımına hâkim olmasıdır.

Alanyazına bakıldığında Malcolm Coulthard, Tim Grant, Gerald McMenamin ve John Olsson isimlerinin öne çıktığı görülmektedir. Bu uzmanlar gerek adli dilbilim sahasının genel kuramsal çerçevesine gerekse yazar tanıma çalışmalarına dair eserler vermiştir. Gerald McMenamin (2002a) ve John Olsson (2008), eserlerinde, genel olarak yazar tanıma çalışmalarının nitelikleri bağlamında kuramsal bir altyapı oluşturmaya yönelik bilgi ve örnekler sunmuştur. Coulthard (2005) da benzer biçimde yazar tanıma faaliyetinin genel çerçevesine ilişkin bilgiler vermiş, bununla birlikte William Derek Bentley’in suçsuz olduğunun anlaşılmasında önemli bir rol oynayan çalışması başta olmak üzere (Olsson, 2008) kayda değer birtakım uygulamalarda bulunmuştur. Tim Grant ise cinsel suçlar veya terör, cinayet gibi olayların yanısıra özellikle kısa mesajlar (SMS), Twitter iletileri ve diğer anlık mesajlaşma uygulamalarında görülen kısa metinler bağlamında yazar tanıma konusuna eğilerek çalışmalar gerçekleştirmiştir (Aston University, 2018).

Nicci MacLeod & Tim Grant’ın (2012), Twitter üzerinde yapılmış paylaşımların yazarlarını tespit etmeye yönelik gerçekleştirdikleri deneyler, bu çalışma ile doğrudan örtüşmektedir: Yazarlar dilbilgisi, sözcük, noktalama ve üretim modu olarak dört temel başlık altında bir uygulama gerçekleştirmiş ve kayda değer başarı oranlarıyla yazar tespiti

sağlamış, bunun yanısıra yazarın tespit edilemediği (kararsız kalınan) örneklerle karşılaşılmış ancak hiçbir durumda hatalı yazar tespiti söz konusu olmamıştır. Çalışma çerçevesinde karşılaştırmaya konu edilen iletilerin hem benzerlik hem de farklılık yönünden ele alınması, karşılaşılan dil kullanım biçimlerinin bir “seçim” veya “kuralsızlık” oluşu, McMenamin’e dayandırılan ve aynı yazarın farklı metnlerinin karşılaştırılması için kullanılan tutarlılık (*consistency*) ile çok sayıdaki yazarın metnlerinin karşılaştırılmasında tercih edilen topluluk modelleri (*population model*), Smith, Spencer & Grant’ın çalışmasına dayandırılan ve telefon mesajlarının incelenmesinde kullanılan ayırt edici ölçütler ile birlikte yansıma seslere dayalı ünlem kullanımı özellikle vurgulanmıştır (MacLeod & Grant, 2012). Ayırt edici özelliklerin somut veri üzerinde tespit edilmesinin ardından Jaccard benzerlik katsayısının biraz daha değiştirilmiş bir biçimi olduğu belirtilen Delta-S (Δ_S) ölçümü kullanılan çalışmada; yazar tanıma incelemesinin ardından sonuçların belirli bir güvenilirlik düzeyinin üzerinde olduğu, sonuçların güvenilirlik düzeyine yakın olduğu, iletinin yargıya varabilmek için az sayıda birey dil karakteristiği içerdiği ve yazarın mevcut veri içerisinde yer almadığı dört farklı muhtemel çıktı öngörülmüştür (MacLeod & Grant, 2012). Yapılan karşılaştırmalar, sonuç olarak, belirtilen bu dört karar ile eşleştirilmiştir.

Türkçe alanyazında ise yazar tanıma konusunun dilbilimcilerden daha çok bilgisayar bilimciler tarafından ele alındığı görülmektedir. Yapılan çalışmalara bakıldığında genellikle ikili veya üçlü karakter gruplarının (bigram ve trigram) incelemeye konu edildiği n-gram (Amasyalı & Diri, 2006; Doğan & Diri, 2010) ile birlikte tümce ve sözcük sayıları ya da buna benzer çeşitli özellik vektörlerinin (Taş & Görür, 2007) kullanıldığı görülmektedir. Amasyalı & Diri (2006), Taş & Görür (2007) ve Doğan & Diri’nin (2010) gerçekleştirdiği bu çalışmalarda kullanılan örneklem ise gazetelerin köşe yazılarından toplanmış olup yapılan deneyler neticesinde her bir köşe yazısı birer köşe yazarıyla eşleştirilmiştir. Kaya & Özel (2014) de yazar tanıma konusuna eğilmiş ancak intihal konusu üzerinde durduklarından uzun metinler üzerinde çalışma gerçekleştirmişlerdir. Söz konusu incelemeler her ne kadar Türkçe metinler üzerinde yazar tanıma çalışmalarına dair öncül ve önemli örnekler olsa da yöntem bakımından adli dilbilim çerçevesinde ihtiyaç duyulan yazar tanıma çalışmalarına uygunlukları bilinmemektedir. Zira adli dilbilim uygulamalarında ele alınan metinlerin oldukça kısa olduğu ve nispeten kapsamlı sayılabilecek konuşma ya da metinlerin dahi birey dil hakkında kısmî bilgiler sunabildiği bilinmektedir (Coulthard & Johnson, 2007). Türkçe olmayan alanyazındaki çalışmalarda

da hem metin uzunluğu hem de farklı metin sayısı bakımından kapsamlı bir örneklem kullanılmasına ilişkin MacLeod ve Grant (2012), şu açıklamaya yer vermişlerdir:

Yazar tanıma konusundaki geleneksel yaklaşımlar, çalışmanın genellikle başarıyla uygulanabileceği miktardaki veri ile gerçekleştirilmektedir ve bu nedenle kısa mesajlar (SMS), Twitter gibi mikro-bloglar ya da anlık yazışmalar gibi kısa metinlerin analizi için uygun değillerdir.

Bunun yanısıra örnekleme oluşturan köşe yazılarının editör incelemesine girdiği ve birtakım düzeltmelerden geçmiş olabileceği göz önünde bulundurulmalı, Grant'ın (2008) çalışmasında yer verdiği yazarlık biçimlerinden düzeltmenlik ile ilgili sunulan bilgi ve uyarılar dikkate alınmalıdır. Bu konuda gerçekleştirilmiş ve adli dilbilim uygulamalarına nispeten biraz daha yakın bir çalışma olarak Mayda & Amasyalı'nın (2016), köşe yazıları ile tweet'leri karşılaştırdıkları inceleme örnek gösterilebilir. Bununla beraber söz konusu çalışmada da on farklı köşe yazarının yazdığı çeşitli makaleler ile bu yazarların kendilerine ait Twitter hesaplarında yaptıkları paylaşımlar karşılaştırmaya konu edilmiş, sosyal medya ortamındaki her bir paylaşımın münferit olarak değerlendirilmesindense bu çok sayıdaki paylaşımın derlenmesiyle oluşturulan bir grubun, yazar tanıma çalışması çerçevesinde daha başarılı sonuç verdiği ifade edilmiştir (Mayda & Amasyalı, 2016). Bu noktada örnekleme meydana getiren iki gruptan birisi yine gazetelerdeki köşe yazılarından oluştuduğu için eldeki verinin adli dilbilim uygulamalarından nitelik olarak uzaklaştığı, diğer grubun ise Twitter üzerinden yapılmış paylaşımları kapsaması dolayısıyla gerek adli dilbilim incelemeleri gerekse bu çalışma ile benzerlik taşıdığı söylenilebilir.

Türkçe kısa metinlerde yazar tanıma incelemeleri bağlamında, bu tez çalışmasının öncülü niteliğinde iki ayrı çalışma gerçekleştirilmiş ve sonucunda ise amaca uygun çeşitli ölçütlerin varlığı tespit edilmiştir (Tanrıvere, 2018b, 2020).

2.7. Sosyal Medya ve Twitter

Sosyal medya, kullanıcıların içerik üretmesine ve bunları paylaşmasına olanak sağlayan internet platformları grubu olarak tanımlanmakta ve sosyal medya kullananların sayısının her geçen gün arttığı belirtilmektedir (Yıldırım, Özdemir & Alparslan, 2018). Bu bağlamda daha önce değinilen Facebook, Instagram ve bu çalışmaya esas teşkil eden Twitter isimli internet platformları, sosyal medya denildiğinde ilk akla gelen örnekleri

oluşturur. Gerek bireysel gerekse kitlesel iletişimi mümkün kılmanın yanısıra kendi tercihlerine göre kullanıcıların birer profil oluşturmalarına, başkaları tarafından oluşturulan profilleri görebilmelerine ve bu profiller aracılığıyla ilgili platform üzerinde gerçekleştirilen etkinlikleri izleyebilmelerine olanak sağlamaktadır (Yıldırım, Özdemir & Alparlan, 2018).

Twitter'in, 2019 yılının ilk çeyreği itibariyle 330 milyon aktif kullanıcı ile dünya genelinde başı çeken sosyal medya platformlarından biri olduğu belirtilmektedir (Statista, 2019). Kullanıcıların paylaşımda bulunabildiği ("tweet"leyebildiği), başkaları tarafından yapılmış paylaşımları görebildiği ve bu paylaşımları sürekli olarak haber kaynağında (*feed*) görebilmek için ilgili kişileri takip edebildiği bir mikro-blog sitesi olan Twitter, en fazla 280 karakter içeren iletilerin³ yanısıra "çok katmanlı" (*multimodal*) olarak ifade edilen (Tüzel, 2013) metinlerin paylaşılmasına olanak vermektedir. Kullanıcılar yazının dışında başka sayfalara yönlendirme içeren bağlantılar ile beraber uzlaşımsal (doğal) dillerin dışında kalan ve "emoji" olarak ifade edilen şekil ya da işaretler veya fotoğraf, video gibi dolayimler kullanarak da paylaşımda bulunabilmektedir. Bu paylaşımların yapılacağı hesapta kullanıcı, kendi tercihine bağlı olarak gerçek ismini veya seçeceği bir takma adı kullanabilir.

İnternet kullanımının yaygınlaşması ve buna paralel olarak sosyal medyada paylaşım yapan kullanıcı sayısının artmasıyla birlikte, daha önce de ifade edildiği gibi, gerçek hayatta işlenen birtakım suçlar sanal ortamda da görülmeye başlamıştır. Bununla birlikte gerek yargı gerekse yürütme organlarının yaklaşımı, gerçek ortamda suç olarak nitelenen bir fiilin, internet ortamında da aynı niteliği sürdüreceği kanaatini içermektedir (Milliyet, 2018; Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay Başkanlığı, 2018).

³ Belirtilen ileti uzunluğu kısıtı Kasım 2017'den itibaren uygulanmaktadır. Bu tarihten önce uygulanan uzunluk kısıtı ise 140 karakterdir.

3. YÖNTEM

Çalışmanın yöntemiyle ilgili olarak öncelikle veri toplamaya ilişkin bilgiler verilmekte, sonrasında ise çalışmanın ilk aşamasını oluşturan, 50 farklı Twitter hesabından seçilmiş 20’şer iletinin bir araya geldiği toplam 1000 paylaşım içeren örneklemin incelenmesiyle yazarlararası değişkenin tespit edilebilmesi için kullanışlı olduğu görülen ölçütlere yer verilmektedir. Bu ölçütler “yazım ve noktalama”, “sözcük ve bağlam” ile şekil ve işaretler (emoji) ile konu etiketleri ve ileti düzeninin oluşturduğu “diğer ölçütler” başlıkları altında ele alınmaktadır. Örneklemin incelenmesi sürecinde karşılaşılan ayırt edici dil kullanımları, her bir ölçüt bağlamında genel olarak veya özgül biçimde örneklendirilmektedir. Hem yazarlararası değişke hem de tek-yazar değişkesi bağlamında karşılaşılan farklılıklar ise yine ilgili alt başlıklarda belirtilmektedir.

3.1. Veri Toplama

Çalışmanın veri toplama aşaması için Hacettepe Üniversitesi Senatosu Etik Komisyonu’nun 28 Mayıs 2019 tarihli izniyle⁴, gönüllü katılımcıların Twitter isimli mikro-blog sitesi üzerinde yayınladıkları iletiler incelemeye alınmıştır. Katılımcılar, fiziksel olarak veya ulaşılabilirliği ve katılımı arttırmak maksadıyla elektronik ortamda kendilerine sunulan gönüllü katılım formunda; çalışmanın hangi maksatla ve kim tarafından yürütüldüğü, çalışmaya Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyonu tarafından izin verildiği, çalışmanın amacı, yapmaları gerekenler, sunacakları verinin nasıl işleneceği ve kullanılacağı, katılımın gönüllülük esasına dayandığı ve kendilerine herhangi bir ödeme yapılmayacağı, kendileri için öngörölmüş herhangi bir risk bulunmadığı, tez danışmanı veya araştırmacıyla iletişime geçebilecekleri, cayma hakkına sahip oldukları ve bunun kendileri için herhangi bir sonuç doğurmayacağı hususlarında bilgilendirilmişlerdir. Katılımcılar da “herkese açık” gizlilik ayarlı Twitter hesaplarının bulunduğunu, 18 yaşını doldurduklarını ve kısıtlı olmadıklarını (akıl hastalığı veya zayıflığı, mahkumiyet vb. nedenlerle vesayet altında bulunmadıklarını) onaylayarak çalışmaya katılma iradelerini beyan etmiş ve Twitter hesaplarının adreslerini sunmuşlardır⁵.

⁴ İzin belgesine Ek 2’de yer verilmiştir.

⁵ Fiziksel ortamda kullanılmak üzere (*hardcopy*) hazırlanmış olan gönüllü katılım formuna Ek 1’de yer verilmiştir. Elektronik ortamda kullanılan form ise “imza” haricinde tamamen aynı içerikle Google Formlar platformu üzerinde oluşturulmuştur.

Bu esaslara göre çalışmaya katılan gönüllülerin sundukları Twitter hesaplarından, açıklanacak olan varsayım ve kısıtlamalar dahilinde veri toplanmıştır. Gönüllü katılımcılar tarafından çalışmaya katılma yönündeki irade beyanlarının alınması, 1 Ağustos 2019 ile 31 Mart 2020 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Çalışmada kullanılacak verinin toplanması ise yine bu süreç içerisinde ve ayrıca bu sürecin kısa bir süre sonrasına kadar sürdürülmüştür.

3.1.1. Varsayım ve Kısıtlamalar

Bu incelemeye dahil edilecek iletiler bağlamında, birtakım varsayım ve kısıtlamalar bulunmaktadır. Öncelikle bir iletinin, yayımlandığı tarihte üretildiği varsayılmaktadır. Bu varsayımın paralel olarak, bireylerin yerleşik dilsel üsluplarını (birey dil, idiyolekt) tespit edebilmek ve bireyin yaşamındaki anlık değişkenlerin genel üslup tespitine etkisini azaltabilmek için, incelemeye dahil edilen her bir ileti arasında en az iki günlük bir süre bulunması tercih edilmiştir.

Diğer bir varsayım ise bireylerin, her bir iletiyi, aynı aygıt üzerinde oluşturduğudur. Zira başta yazım ve noktalama özellikleri olmak üzere, yazarın dilsel davranışının, iletiyi oluşturduğu aygıtta göre değişkenlik gösterebileceği bilinmektedir (Tanrıvere, 2018b). Yazarların her bir iletiyi hangi tür aygıt (masaüstü veya dizüstü bilgisayar, tablet, tuşlu veya dokunmatik ekranlı telefon gibi) aracılığıyla yazdığı tespit edilemeyeceğinden ve bu bilginin her bir yazar ve ileti düzeyinde teyit edilmesi pratik açıdan mümkün olmadığından, tüm iletilerin tek bir tür aygıt üzerinden oluşturulup yayımlandığı varsayılmaktadır. Bu varsayım, çalışma kapsamında kullanılacak örneklem çerçevesi içerisinde önemli bir “olası etki karışımı” konusuna da işaret etmektedir. Daha açık bir şekilde ifade etmek gerekirse, aynı yazarın farklı aygıtlar üzerinde oluşturduğu gönderilerde bu nedenle görülen dil kullanım farklılıkları, tek-yazar değişkesi içerisinde değerlendirilecek olup bunun kaynağına ilişkin herhangi bir tespit yapılamayacaktır.

İletileri incelemeye konu edilen her bir Twitter hesabının yalnızca bir yazarının bulunduğu ve her yazarın, iletileri bu incelemeye konu edilen sadece bir Twitter hesabının bulunduğu da belirtilmesi gereken bir başka varsayımdır. Aksi takdirde bir hesaptan yapılan paylaşımlarda yazarlararası değişke ortaya çıkarak veya iki farklı hesaptan yapılan paylaşımlar birbirine büyük ölçüde benzerlik göstererek uygulamalar neticesinde hatalı sonuç alınmasına yol açabilecektir. Veri toplama aşamasında, Twitter hesabının

kullanıcı bilgileriyle ilgili bölümünde başka bir hesabı bulunduğunu belirten kullanıcılarının, diğer hesaplarından veri kullanılmamıştır. Aynı şekilde birden fazla yazarı olduğu anlaşılan hesaplar da incelemeye dahil edilmemiştir. Buna ek olarak her bir yazarın, paylaştığı iletiyi, kendisinin yazdığı ve dolayısıyla yazılmış olarak başka herhangi bir mecradan kopyalamadığı varsayılmaktadır.

İnceleme ve karşılaştırma süreçlerinde örnekleme oluşturan iletilerin denkliği bakımından, her bir yazarın, anadili olarak Türkçe konuşucusu olduğu varsayılmaktadır. Tüm iletiler Türkçedir.

Kullanılan her bir ileti, hem erişilebilirlik açısından hem de etik nedenlerle “herkese açık” (*public*) yayınlananlar arasından seçilmiştir. Her bir hesap için veri toplama tarihlerinde, bu hesaptaki iletilerin ve diğer bilgilerin herkese açık biçimde paylaşıldığı tespit edilmektedir. Twitter’in (2018) ilgili sayfasında (*privacy policy*), kullanıcıların, Twitter aracılığıyla yayınladıkları iletiler ve sağladıkları diğer bilgilerden tamamen sorumlu oldukları, özellikle hassas bilgiler başta olmak üzere herhangi bir bilgi ya da paylaşımın “herkese açık” yapılmadan önce dikkatle düşünülmesi gerektiği ifade edilmektedir. Bununla birlikte Twitter (2018), kullanıcılarını, yapılan paylaşımların anlık olarak dünya çapında erişime açıldığını, bunların aynı zamanda internet siteleri, gazeteler ya da televizyon gibi başka dolayıcılarda da konu edilebileceği hakkında bilgilendirmektedir. Hesap oluşturmuş olan ve paylaşım yapan kullanıcıların tümü, söz konusu şart ve bilgilendirmeleri okuyup kabul ettiklerini beyan etmektedir. Dolayısıyla çalışmaya gönüllü olarak katılan ve sonradan cayma hakkını kullandığını bildirmeyen Twitter kullanıcısının, hesabını veri toplama uygulamasından sonra “gizli” yapması, bu çalışma çerçevesinde kontrol edilemeyecek bir durumdur. Ek olarak çalışma kapsamında, ayırt edici ölçütleri tespit etmek üzere kullanılan 1000 iletilik örneklemden herhangi bir içeriğe veya bu içeriği yayınlayan kullanıcıların bilgilerine hiçbir şekilde yer verilmemektedir. Ölçütler sunulurken, gerekli hâllerde bu ölçütleri vurgulama maksadıyla sunî örnekler oluşturulacak, örneklemden içerik kullanılmayacaktır.

Başka bir iletiyi alıntılaman, başka bir iletiye cevap veren ya da kendisiyle birlikte herhangi bir bağlantı ya da görselin paylaşıldığı nispeten daha geniş bağlamlı iletiler değerlendirmeye alınmamıştır. İncelenen iletilerin tümü, bağlam yönünden yalnızca kendileriyle sınırlıdır. Buna paralel olarak bir başka yazar tarafından oluşturulmuş ve

katılımcı tarafından “yeniden paylaşılmış” (*retweet*) iletiler, çeşitli internet sitelerinde “Twitter’de paylaş” seçeneğiyle paylaşılmış olan iletiler ve yalnızca bir ya da iki sözcükten oluşan çok kısa iletiler de örneklemin dışında tutulmuştur. Çeşitli başka sosyal medya sitelerinden yapılan paylaşımlar dolayısıyla otomatik olarak kullanıcının Twitter hesabından da yayınlanmış olan paylaşımlar, tamamen yazılı bir kaynaktan yapıldığı anlaşılan alıntılardan oluşan iletiler de yine bu inceleme kapsamında ele alınmamıştır.

Daha önce de ifade edildiği gibi Kasım 2017’ye kadar 140 karakter sınırı bulunan Twitter, belirtilen tarihten sonra iletilerin uzunluk sınırını 280 karakter olarak değiştirmiştir. Bu nedenle geliştirilecek olan yöntem ve uygulanacak sına sonuçlarının tutarlılık göstermesi amacıyla, katılımcıların oluşturduğu gönderilerden örnekler toplanırken sadece Kasım 2017 öncesinde veya sadece sonrasında paylaşılmış olan iletiler örnekleme dahil edilmiştir. Diğer bir deyişle hiçbir yazardan, hem bu tarihten önce hem de sonra oluşturulmuş gönderi içeriği alınmamıştır. Bunun nedeni, mevcut örneklem içerisinde her ne kadar farklı karakter sayılarından oluşan iletiler bulunabilecek olsa da yazarın, aynı uzunlukta bir metin oluşturabilme özgürlüğünü ve bu bağlamdaki seçimini örneklem kapsamında yansıtmaktır.

3.1.2. Ölçüt Oluşturma Grubu

Twitter adlı sosyal medya platformu üzerinde ileti paylaşan 50 hesap, katılımcılar arasından rastgele tespit edilerek her bir hesaptan 20’şer farklı ileti seçilmektedir. Seçimler, yukarıda açıklanmış olan kısıtlamalara uyan iletiler içerisinden rastgele yapılmaktadır. Toplam 1000 iletinin incelenmesi neticesinde farklı yazarlar tarafından oluşturulmuş iletiler arasında görülen farklılıklar ile birlikte hatalı sonuçları önlemek adına yine farklı yazarlar tarafından oluşturulan iletilerin taşıdığı benzerlikler ve tek bir yazarın oluşturduğu farklı iletiler arasında görülen farklılıklar görgül ve betimleyici biçimde tespit edilerek, böylelikle bir sonraki aşamada uygulanacak yöntem belirlenmektedir. Bu grupta yer alan ileti içeriklerine tez kapsamında yer verilmemiştir.

Bu çerçevede gönderileri incelenen 50 katılımcının, farklı yazarların sergiledikleri dilsel davranış biçimlerini tespit etmede ve her bir katılımcıdan alınan 20 ayrı gönderininse aynı yazarın ortaya koyabileceği farklı dil kullanımlarını yansıtmada yeterli olduğu değerlendirilmektedir. Çalışmanın başında, ölçütleri belirlemek için daha fazla sayıda

yazarın gönderilerinden yararlanmak hedeflenmişse de mevcut katılımcı sayısı nedeniyle belirtilen şekilde güncellenmiştir.

3.1.3. Ölçüt Uygulama Grubu

Ölçüt oluşturma grubu üzerinde yapılacak inceleme neticesinde ortaya çıkan ölçütler ve dolayısıyla yöntem, aynı varsayım ve kısıtlamalarla seçilen bu grup üzerinde uygulanmaktadır. Sınama için 1 bilinmeyen yazarın 1 iletisi karşısında; 2 yazar, 3 yazar ve 5 yazar olmak üzere farklı muhtemel yazar sayılarıyla ve ayrıca her grupta, her bir muhtemel yazarın birer iletisi, üçer iletisi ve beşer iletisi olmak üzere farklı hassasiyet düzeylerinde çalışılmaktadır. Her bir hassasiyet düzeyinde, farklı ileti gruplarıyla ikişer kez inceleme yapılacaktır. Sonuç olarak her bir yazar sayısı ve her bir ileti sayısı grubunda altışar tekil uygulama, toplamda ise 18 tekil uygulama gerçekleştirilecektir.⁶ Bu grupta toplam 60 yazar (katılımcı) ve 198 gönderi bulunmaktadır. 198 gönderinin 18'i, uygulamalar kapsamında yazarı tespit edilmeye çalışılacak olan M0 gönderileri olup kalan 180 tanesi karşılaştırma metnidir.

Daha önce belirtildiği gibi, adli bağlamda gerçekleştirilen yazar tanıma çalışmaları çerçevesinde muhtemel yazar ve karşılaştırma metni görece az sayıdadır. Toplam iki, üç veya beş yazarın birer, üçer veya beşer iletisiyle gerçekleştirilen çalışmalar da bu adli bağlam çerçevesindeki muhtemel uygulamaları gerçeğe en yakın biçimde yansıtabilmek ve mevcut ihtiyaçları tespit ederek buna yönelik bir yöntem oluşturabilmek amacıyla tercih edilmiştir.

Bu grupta, önceden belirlenmiş olan ölçütler bağlamında yazar tanıma uygulamaları gerçekleştirilirken, yazarların oluşturdukları ileti içeriklerine yer verilecektir. Bu metinler ile birlikte metinler aracılığıyla çıkarsanması mümkün olan bilgiler dışında katılımcılara ya da kullanıcı hesaplarına dair hiçbir bilgi paylaşılmamaktadır. Örnek vermek gerekirse, oluşturduğu bir gönderide; regl döneminin gecikmesinden bahseden bir yazarın kadın olduğu açıktır ve bu bilgi, bilimsel bir çalışmanın katılımcısı olarak metni oluşturan kişinin kimlik tespiti için önemsiz, elverişsizdir. Zira sağlıklı ve doğurgan her kadın, regl olmaktadır. Bu nitelikteki bir bilgi diğer yandan, adli dilbilim çerçevesinde

⁶ Çalışmanın başındaki hedef, bu uygulamayı 2, 5 ve 10 yazardan elde edilen 1, 3 ve 5 ileti ile, farklı ileti gruplarıyla 3'er kez tekrar etmek ve böylelikle toplam 27 tekil inceleme gerçekleştirmek olsa da bu planlama, katılımcı sayısı nedeniyle belirtilen şekilde güncellenmiştir.

gerçekleştirilen yazar tanıma uygulamalarında ise maddi gerçeğin anlaşılabilmesi için oldukça önemli olabilir. Dolayısıyla bir metin üzerinde yapılan inceleme çerçevesinde bu bilginin kullanılması, gerçekleştirilecek uygulama bağlamında zararsız ve kabul edilebilir görünmektedir. Ne var ki, bu çalışmada yer alan katılımcının (yazarın) kimliğini tespit etmede önemli bir fayda sağlayacak ya da bu kişinin kendisinin veya bir başkasının haklarını ihlâl edecek, kendisini veya bir başkasını tehlikeye atacak, maddi veya manevi bir zarar görmesine yol açabilecek her türlü içerik, çalışmadan hariç tutulmaktadır. Yer verilen metinde böylesi bir ifadenin varlığı hâlinde, ilgili kısımlar “(…)” ile işaretlenerek gönderilerin altında bu konuda bilgi sunulmaktadır. Hangi katılımcıların hangi iletilerinin uygulamalarda kullanılacağı ise önceki grupta olduğu gibi rastgeledir.

3.2. Analiz

Daha önce de belirtildiği gibi, farklı yazarların oluşturdukları iletilerin tespit edilebilmesi için kullanışlı olduğu değerlendirilen ölçütler, görgül ve betimleyici çalışmalar ile ayrıca uygulanan birtakım sınamalar neticesinde tespit edilmiştir. Toplam 1000 farklı Twitter iletilerinin incelenmesiyle ortaya çıkan ölçütler aşağıda, ilgili başlıklar altında sunulmuş ve bu ölçütler bağlamında karşılaşılabilecek farklı sonuçlar örneklendirilmiştir. İkinci grup örneklem (uygulama veya kontrol grubu) üzerinde gerçekleştirilecek incelemelerde, sunulan bu ölçütler kullanılacaktır.

Yine daha önce ifade edildiği gibi, bir kimse tarafından oluşturulan metin, bir başkası tarafından yazı ortamına aktarılmış olabilir. Özellikle de adli bağlamda gerçekleştirilecek uygulamalar çerçevesinde böylesi bir ihtimalin varlığını göz önünde bulundurmak ve yöntemi, mümkün olduğunca çok veri ortaya koyacak biçimde geniş kurgulamak gerekmektedir. Bu nedenle, örneğin, A kişinin söylediği ve B kişinin yazdığı ya da A kişinin yazdığı ve B kişinin de yeniden başka bir yazı ortamına aktardığı metinlerin incelenmesi hâlinde, bu durumun tespit edilebilmesi için; “yazım ve noktalama” ile “sözcük ve bağlam” özellikleri iki ayrı temel başlık olarak belirlenmiş, belirtilen bu iki unsurun birden incelenebileceği ya da bu iki unsurun dışında kalan kullanımlara ise “diğer ölçütler” başlığı altında yer verilmiştir. Sunulan bu örnek senaryonun gerçekleşmesi hâlinde yazım ve noktalama özellikleri B kişisine, sözcük ve bağlam özellikleri ise A kişisine ait olacak ve bu durum, gerçekleştirilecek karşılaştırma neticesinde tespit edilebilecektir. Böylelikle, adli dilbilimin daha önce ifade edilen maddi gerçeği ortaya çıkarma yönünden katkısının azami düzeyde tutulması hedeflenmektedir.

İlk başlık altında yazım ve noktalamaya dair ayırt edici olan ölçütlere yer verilmekte, ikinci ayırt edici ölçütler grubu sözcük ve bağlam başlığı altında toplanmakta ve üçüncü olarak paylaşım yapılan platforma özgü başka ayırt edici hususlara yer verilmektedir.

3.2.1. Yazım ve Noktalama

Bu başlık altındaki ölçütler noktalama, yazım yanlışları ve büyük harf kullanımı olmak üzere üç grup altında toplanmaktadır. Görgül olarak yapılan incelemelerde, yazar tanıma uygulamaları için kuvvetli birer ayırt edici oldukları ve çoğu münferit uygulama için de sıklıkla kullanılma potansiyeline sahip oldukları görülmüştür.

Noktalama ve büyük harf kullanımıyla ilgili hatalar yalnızca kendi başlıkları altında değerlendirilecek olup ayrıca yazım yanlışları başlığı altında ele alınmayacaktır. Bununla birlikte noktalama işareti veya büyük harf kullanarak vurgu oluşturmaya yönelik ifadeler ise, bu yönü itibariyle sözcük ve bağlam başlığı altında değerlendirilecek olup bu konulardaki detaylara ilgili ölçüt açıklamaları çerçevesinde yer verilmektedir.

Çizelge 3.1. Yazım ve noktalama yönünden ayırt edici ölçütler

Noktalama	Konum	Tümce içi
		Tümce sonu
		Tırnak içindeki tümce sonu
		İleti sonu
	Sayı	Tekli
Çoklu	Aynı	
	Farklı	
Parantezler	Normal parantez	
	Köşeli parantez	
	Küme parantezi	
	Büyüktür/küçüktür simgeleri	
Tırnak işaretleri	Tek	
	Çift	
Yazım yanlışları	Konum	
	Sözcük	

	Tümce başı	Tırnak içindeki tümce
Büyük harf kullanımı	Özel adlar	Tümce başında
		Tümce içinde
	Diğer	

Yukarıda yazım ve noktalama ölçütlerine ilişkin olarak özet bir yöntem çizelgesi yer almaktadır. Bu çizelgede yer alan ölçütler hakkındaki açıklamalara ise ilgili alt başlıklarda detaylıca yer verilmektedir. Yazım ve noktalama yönünden gerçekleştirilecek olan incelemenin ortak noktası, Türkçe dilbilgisi kurallarını esas alması dolayısıyla öncelikle kuralcı bir yaklaşımın benimsenmesi, kuraldan sapma içeren dil kullanımlarıyla karşılaşılması hâlinde ise bu sapsmaların niteliğine dair betimleyici (*descriptive*) bir tutumun ön plana çıkmasıdır.

3.2.1.1. Noktalama

Noktalama işaretlerinin kullanımı; varlık, nitelik ve nicelikleri yönünden, yazarları ayırt etmede güçlü bir unsur olarak tespit edilmiştir. Kaldı ki bu ayırt edicilik, dil hakkındaki popüler yayınlarda dahi konu edilmektedir: “Noktalama işaretlerinin kullanımının güçlü bir kişisel boyutu vardır” (Crystal, 2019). Bu işaretlerin Türkçe dilbilgisi kurallarına göre gerekli yerlerde kullanılması ya da kullanılmaması, hangi işaretlerin kullanıldığı ya da hangilerinin kullanılmadığı, kaç tane işaret kullanıldığı veya hangi farklı işaretlerin birlikte kullanıldığı gibi tespitler, farklı yazarların oluşturdukları iletileri birbirinden ayırmada etkin biçimde kullanılabilir.

Bu bağlamda metin içerisinde yer alan noktalama işaretlerinin konumları da kayda değer bir ayırt edicilik sağlamaktadır. Tümce içinde, tümce sonunda, tırnak içindeki tümce sonunda ve ileti sonundaki işaret kullanımları sadece farklı yazarların değil, aynı yazarların oluşturdukları iletiler bağlamında da ayrılık teşkil edebilmektedir. Örneğin, iletiyi oluşturan tümceler arasında (tümce sonlarında) uygun biçimde nokta kullanan bazı yazarların, iletideki en son tümcenin sonunda (ileti sonunda) herhangi bir noktalama işaretine yer vermediği görülmüştür. Benzer şekilde tümce sonlarında noktalama işareti kullanan bir kimse, tümcelerin içinde veya tırnak işareti içerisinde yer verdiği tümcelerin sonunda noktalama işareti kullanmayabilir. Bu nedenle, noktalama işaretlerinin

konumlarına göre değerlendirilmesi, yazar tanıma uygulaması bağlamında gerekli görülmektedir.

İkinci olarak, noktalama işaretlerinin sayıları da farklı yazarları ayırt etmede etkin olarak kullanılabilir. Yazarlar, herhangi bir tuncenin sonunda dilsel bir alışkanlık olarak birer, ikişer, üçer veya daha fazla noktalama işareti kullanabilmektedir. Birden fazla noktalama işareti kullanıldığında da bu işaretlerin aynı ya da farklı oluşu, yazarların yerleşik yazım alışkanlıklarını ortaya çıkarmada kullanılabilir niteliktedir.

Noktalama işaretleri bağlamında konum ve sayı yönünden yapılacak değerlendirmenin haricinde, özellikle parantezler ve tırnak işaretlerinin şekillerinin de farklı yazarların oluşturdukları metinleri tespit etmede kullanışlı olduğu görülmüştür. Parantezler normal parantez, köşeli parantez, küme parantezi biçimlerinde veya küçüktür ve büyüktür simgeleriyle oluşturulabilmekte, tırnak işaretlerine ise çift veya tekli olarak yer verilebilmektedir.

Bu ölçüt ile hedeflenen, yazarın noktalama işaretlerini kullanımına ilişkin alışkanlıklarını belirlemektir. Ne var ki yazarın bir sözcüğü ya da ifadenin genelini vurgulamak üzere kullanacağı çok sayıdaki ünlem ya da bir soruyu vurgulamak kullanabileceği çok sayıdaki soru işareti, sözcük ve bağlam özellikleri altındaki “vurgu” ölçütünün de konusunu oluşturmaktadır. Dolayısıyla böylesi bir durumda incelemeyi yapan kişi, noktalama işareti kullanımına ilişkin olarak burada konuyla ilgili bir not düşecek ve vurgunun gösterilme biçimine dair detayları (çok sayıdaki ünlemin tuncenin sonunda veya belirli bir sözcüğün yanında oluşu, parantez içinde oluşu vb.) ilgili diğer başlık altında tespit edecektir.

Kısaltmaların ve sayıların yazımındaki nokta (veya sayılarda bazen virgül) kullanımı ise yine sözcük ve bağlam özellikleri altında ele alınmaktadır.

Noktalama işaretlerinin kullanımına ilişkin yapılan hatalar, bir sonraki başlık altında yer alan yazım yanlışları bağlamında değerlendirilmemekte ve yazar tanıma uygulamalarında ayrıca ele alınmalıdır. Zira bu ölçütün, yapılan önsel çalışmaların çok önemli bir kısmında hem ayırt edicilik hem de kullanım sıklığı yönünden ön plana çıktığı görülmüştür.

3.2.1.2. Yazım Yanlışları

Oluşturulmuş iletilerdeki yazım yanlışları da yazarların ayırt edilmesinde kullanılabilir bir başka ölçüttür. Bu noktada, yazım yanlışları üç ayrı grupta ele alınmakta ve bunlardan yalnızca biri, bu başlık altında değerlendirilmektedir.

Bazı hatalar, yazarlar tarafından “münferiden” yapılmakta ve tekrar edilmemektedir. Bu hataların başında; fiziksel veya ekrandaki dijital klavyede basılacak tuşun yerine ya da bu tuşla birlikte çevresindeki tuşlara basmak, bir defa basılacak olan tuşa iki defa basmak ya da bir tuşa basmamak gösterilebilir. Bununla birlikte iletiyi oluşturan kişinin başka türlü dikkatsizliği sonucu ortaya çıkan çeşitli başka münferit hatalar da bulunmaktadır. Bu türden hatalar, yazarın yalnızca bir iletisinde ve muhtemelen sadece bir defa görüleceğinden yazarları ayırt etmede kullanılamayacak nitelikte olup yazar tanıma çalışmaları bağlamında önemsizdir.

Bir diğer hata türü ise yine ölçünlü dil kurallarından sapma olsa da yazarın “yanlış” olduğunu bilerek yaptığı hatalardır. Bu türden hataların; yazarların yaş grubuna, cinsiyetine, eğitim düzeyine ve sosyoekonomik durumuna göre değişebildiği görülmüştür. Öyle ki, bazı yazım hataları veya ifade biçimleri, belirli zamanlarda ve sosyal medya platformlarında yaygın bir eğilim olarak ortaya çıkmaktadır. Bu nitelikteki yazım yanlışlarının ise sözcük ve bağlam özellikleri altında incelenmesi, ilgili hatanın metinde yer alma nedeni bakımından daha uygun görünmektedir. Zira yazarın farkında olarak iletisinde yer verdiği hata, bir bağlam oluşturma amacıyla bilinçli yapılmış bir tercihi yansıtmaktadır.

Burada önem arz eden konu, incelemeyi gerçekleştirecek olan uzmanın sosyal medyadaki yazım alışkanlıkları ve eğilimlerine dair bilgi ve tecrübe sahibi olmasıdır. Bilinçli olarak yer verilen hatanın “bilinçli” olduğu değerlendirmesini yapmak ve bunu başka bir başlık altında ele almak, incelemeyi yapan uzmanın öznel yargılarına dayanmaktadır. Bununla birlikte uzman bu konuda karar veremese ya da farklı bir değerlendirme yapsa dahi ilgili hata, diğer bir deyişle ölçünlü dil kurallarının dışında yer alan ifade, farklı bir başlık altında da olsa incelemeye konu edilecek ve yazar tanıma uygulaması bağlamında kullanılacaktır. Yani yazarın oluşturduğu iletide bir bağlam yaratmak üzere yer verdiği ifade hakkında incelemeyi yapan uzman yanılığya düşse dahi, bu durum, yalnızca

ifadenin inceleneceği başlığı değiştirecek olup esas yönüyle karşılaştırmayı etkilemeyecektir.

Bu çerçevede değerlendirmeye alınması hedeflenen esas unsur ise yazarın sürekli olarak ve farkında olmaksızın yaptığı, “yerleşik” yazım yanlışlarıdır. Bu yanlışlar, yazarın her iletisinde veya bir iletisinde birden fazla kez ortaya çıkabilir ve farklı iletelerde aynı hatanın tekrar etmesi, yazarların eşleştirilmesinde kullanışlı ve güçlü bir ölçüt olarak görünmektedir. Süreklilik arz eden yazım hataları, aynı konular veya aynı sözcük ya da aynı kökten türetilen sözcüklerde kendini gösterebilmektedir. Bu şekilde, konum ve sözcük yönünden yapılacak bir ayırım ise benzer yazım yanlışlarının yapıldığı iletelerde hatanın kaynağını tespit etmeye yaramakta ve yazar tanıma uygulamasının güvenilirliğini arttırmakta, kimi durumlarda ise benzer hataları farklı yazarların yaptığını ortaya çıkarmakta özellikle kullanışlı bir hâl almaktadır.

Örneğin internet ortamında, bir bağlaç olan “de” ile bulunma hâli eki olan “-de”nin yanlış yazımına sıkça rastlanılmaktadır. Ne var ki bazı yazarlar sadece bağlacın, bazı yazarlar ise sadece bulunma hâli ekinin yazımında hataya düşmektedir. Bu şekilde bir ayırım ortaya koymanın, görünüşte birbirine benzer olsa da kaynağı yönünden ayrılık teşkil eden hataların değerlendirilmesinde önemli bir veri sağlaması hedeflenmektedir. Bağlaçlar ile bulunma hâli eklerinin yazımında görülen hatalar dışında sosyal medyada sıkça yapılan ve aynı zamanda da konu edilen hatalara ilişkin verilebilecek diğer örneklerden bazıları; soru eklerinin kendilerinden önceki sözcüklerle birlikte (arada boşluk bırakmaksızın) yazılması, birleşik fiillerdeki yazım yanlışları ya da özellikle yabancı bir dilden Türkçeye geçmiş birtakım sözcüklerin veya bu sözcüklere getirilen eklerin yazımında görülen hatalardır.

Çeşitli metinlerde, yazarın dil ve yazım bilgisinin dışında başka nedenlerden kaynaklanabilecek hataların varlığı da öngörülmelidir. Örneğin, bir sözcüğün nasıl yazılacağını tam olarak bilen bir kimse, kullandığı klavye üzerinde pratiği yok ise, görme kusuru dolayısıyla klavyedeki tuşlardan birinde veya birkaçında hataya düşerek (“s” yerine “ş” veya “ç” yerine “c” gibi) yanlış tuşa basabilir ve bu hatalar farklı metinlerde ya da sözcüklerde tekrar edecek biçimde görülebilir. Dolayısıyla yerleşik bir yazım yanlışının tespiti ve bunun dilbilgisel bir yapı olarak metnin neresinde veya hangi

sözcüklerde görüldüğüne ek olarak, hatalar arasında bir örüntünün varlığına dair değerlendirme yapmak da uygulamanın başarısı açısından önemlidir.

Bir önceki başlıkta sunulan noktalama ve bir sonraki başlıkta yer verilen büyük harf kullanımına ilişkin ayırt edici hususlar haricinde diğer her türlü yerleşik yazım yanlışı, bu başlık altında ele alınmaktadır. Bu noktada kuvvetli biçimde vurgulamak gerekir ki, incelemeyi yapacak kişinin Türkçenin kurallarına ve kullanımına hakim olması son derece önemlidir. Zira belirtilen bu iki konu haricinde diğer her türlü yazım hatasını tespit ederek karşılaştırma iletilerinde de aynı veya eşdeğer bir hata aramak, incelemeyi gerçekleştirecek uzmana bırakılmaktadır.

3.2.1.3. Büyük Harf Kullanımı

Yapılan gözlemler ve önsel sınıma uygulamalarında, büyük harf kullanımının da aynı ve farklı yazarları tespit etmekte oldukça etkili olduğu görülmüştür. Sosyal medyada gönderi oluşturan ve yayınlayan yazarlardan bazıları büyük harf kullanımına ilişkin ölçünlü dil kurallarına uymakta, bazıları ise bu bağlamda ayırt edici eğilim ve alışkanlıklar sergilemektedir.

Bu çerçevede büyük harf kullanımını tümce başları, tırnak içindeki tümce başları ve tümcenin başı ile içindeki özel adların ilk harfleri yönünden ele almanın gerekli olduğu görülmektedir. Zira 50 farklı Twitter kullanıcısına ait 20'şer olmak üzere 1000 farklı iletinin oluşturduğu örnekleme, bu alt başlıkları oluşturmaksızın genel bir gözlem ya da tespit yapmanın verimli olmadığı, hatta çoğu kez mümkün olmadığı görülmüştür. Örneğin, tümcelerine sürekli olarak büyük harfle başlayan bir yazarın, tırnak içindeki tümcelerine küçük harfle başlaması veya tümce başındaki özel adların yazımına büyük fakat tümce içindeki özel adların yazımına küçük harfle başlayan bir yazar, genel bir başlık altında tespitte bulunulmasını olanaksız kılacaktır.

Yazar tanıma uygulamasını gerçekleştiren kişi, yazarını tespit etmek üzere incelediği ileti ile diğer karşılaştırma iletilerindeki kullanımlara bağlı kalarak, bu alt başlıkların gerekli olup olmadığına kendisi karar verecektir. Örneğin, hiçbir karşılaştırma iletisinde özel ad kullanılmıyor ise, buna ilişkin alt başlıklara incelemede yer vermenin gereği bulunmamaktadır.

Ölçünlü dil kuralları çerçevesinde büyük harf kullanımına ilişkin yapılan hatalar, bir önceki başlık olan yazım yanlışları çerçevesinde değil, burada ayrıca ele alınmaktadır. Zira gerçekleştirilen uygulamalarda, tıpkı noktalama işaretleri için olduğu gibi, bu başlığın da hem sıklıkla kullanılması gerektiği hem de oldukça güçlü bir ayırt ediciliğe sahip olduğu görülmüştür. Bu nedenle büyük harf kullanımına ilişkin tercih ve eğilimlerin ayrıca ele alınmasının, uyarılma ve düzenlemeye açık olduğu kadar öntanımlı ve yerleşik bir yapıya da sahip olması bağlamında önerilmekte olan yöntemle verimlilik kazandıracağı değerlendirilmektedir.

Büyük harf kullanımının belirli bir ifadeyi vurgulamayla ilgili oluşu hâlinde ise tıpkı noktalama işaretleri bağlamındaki çok sayıda ünlem veya soru işaretiyle ilgili olarak belirtildiği gibi bu başlığın altına not düşülerek vurgunun gösterimine dair detayların, sözcük ve bağlam başlığı altındaki ilgili ölçüt çerçevesinde tespit edilmesi uygun olacaktır.

Kimi yazarların ise herhangi bir vurgu oluşturma amacı olmaksızın tümcenin tamamını büyük harfle yazdığı, tümcelerdeki harfleri ardışık olarak bir büyük ve bir küçük harfle ya da rastgele büyük ve küçük harflerle yazdığı örneklere de rastlanmıştır. Bazı yazarların ise din ile ilgili belirli bazı ifadeleri, “Atatürk”ü, kimi politikacıların isimlerini veya genel olarak soyadları, çeşitli eser isimlerini (kitap, mimari yapı vb.) ya da tarih belirtirken ayları büyük harflerle yazabildikleri görülmüştür. Bunlardan bazılarının, oluşturulmuş ileti bağlamı içerisinde vurgu özelliği taşıyabildiği gibi bazılarının ise bu yönde herhangi bir amaç gözeterek yer verilmediği anlaşılabilmektedir. Örneğin, bir kimse yazım alışkanlığı itibarıyla tüm soyadları büyük harfle yazdığına, burada soyada yönelik bir vurgu oluşturma amacı olmadığı ortadadır. Dolayısıyla, incelemeyi yapan kişi eğer bu örneklendirilenler gibi kullanımların ileti içerisinde vurgu işlevi taşımadığına kanaat getirirse, büyük harf kullanımına ilişkin oluşturulan üçüncü ve son alt başlık olan “diğer” altında bu konudaki tespitine yer verebilmektedir.

3.2.2. Sözcük ve Bağlam

Sözcük ve bağlam grubu altında toplanan ölçütler ise ağırlıklı olarak metnin içeriğine odaklanmakla beraber, biçimsel birtakım ayırt edici özellikleri de kaçınılmaz olarak ihtiva etmektedir. Burada sunulmuş olan ölçütlerle ilgili olarak önceden belirtilmesi gereken önemli bir husus, bunların işlevselliğinin, yazım ve noktalama bağlamında

değınilenlere göre çok daha değişken oluşudur. Diğer bir deyişle, yazarı tespit edilmek istenen ileti ile kontrol iletilerinde bu ölçütlere dair veri bulunması hâlinde güçlü bir işaret sunabilseler de mevcudiyetleri son derece belirsiz ve tesadüfi olmaktadır. Bu nedenle, 1000 ileti üzerinde yapılan gözlemler neticesinde karşılaşılan ayırt edici özelliklere yer verilmiş olmakla birlikte bunların kullanımına her bir incelemede (her bir örneklem için) ayrı ayrı karar verilmelidir. Bu çalışma kapsamında değerlendirmeye alınan örneklemde karşılaşılmamış olan ayırt edici bir ölçüte rastlanması hâlinde ise ilgili özellik, mevcut yöntemde uygun başlık altına eklenerek kullanılabilir. Böylesi bir durumda, çalışmanın sonuç bölümünde, öngörülmemiş olmakla birlikte uygulamada kullanılan ve ayırt edici olduğu görülen yeni ölçütlere ayrıca yer verilecektir.

Bu grupta yer alan ölçütler sırasıyla eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifadeler, metinde yer verilen vurgular, eskimiş, yabancı veya yansıma sözcükler ile ünlemler ve seslenme sözü kullanımları, argo ve özellikle yazarın kimliğini tespit etmekte de kullanılabilir jargon kullanımı, bağlaçlar, kısaltmalar ve sayıların yazımları, sözcük sayıları ve son olarak iletinin konu, anlaşılabilirlik, tutarlılık ve kurgu yönünden değerlendirilmesidir. Belirtildiği gibi, örneklem çerçevesinde bu özelliklerden bazıları kullanışlılık durumuna göre seçilerek inceleme yapılmalıdır.

Yer verilen son iki ölçüte (sözcük sayısı ile metin konusu, anlaşılabilirliği, tutarlılığı ve kurgusu) özellikle bu grubun sonunda yer verilmiştir. Zira bu özelliklerin her bir yazar için nispeten çok sayıda karşılaştırma metni bulunduğu veya ileti konularının benzer ya da aynı oluşu gibi özel durumlarda kullanışlı olacağı öngörülmektedir. Örneklendirmek gerekirse, yazarı bilinmeyen ileti karşısında sadece bir iletisi bulunan muhtemel yazarın metinde yer verdiği sözcük sayısı veya oluşturduğu metnin konusu, anlaşılabilirliği, tutarlılığı veya kurgusu; karşılaştırma yönünden güçlü ya da güvenilir bir veri sunmayacaktır. Bununla birlikte muhtemel yazarın nispeten çok sayıda (örneğin 10 adet) karşılaştırma iletisi bulunuyor ise bu konuda daha kuvvetli bir karşılaştırma yapılması mümkündür. Buna karşın, tek bir iletide çok sayıda vurgu, eskimiş, yabancı veya yansıma sözcük, ünlem, seslenme sözü, argo ve jargon, bağlaç, kısaltma ya da sayı kullanılabilir ve bunlar bir iletiyle dahi, tekrarlama sıklığı gözetilerek daha ayırt edici olabilmektedir. Yer verilen son ölçütlerde ise her bir ileti için yalnız bir sonuç alınabilmektedir.

Yazım ve noktalama özellikleriyle ilgili yer verilen açıklamalar kapsamında belirtildiği gibi, noktalama işaretleri veya büyük harf kullanımının iletide vurgu maksadıyla kullanılması hâlinde söz konusu kullanım, temel olarak buradaki ilgili başlık altında ele alınacaktır.

Çizelge 3.2. Sözcük ve bağlam yönünden ayırt edici ölçütler

Eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifadeler		
Vurgu	Büyük harf	
	Tırnak işareti	
	Ünlem/soru işareti	Parantez içinde
	Diğer	
Eskimiş, yabancı, yansıma sözcükler, ünlemler ve seslenme sözleri		
Argo		Sapma düzeyi
		Oluşturulma biçimi
		Otosansür
Jargon	Aidiyet	
Bağlaçlar	İşlev	
Kısaltmalar	Niteliği	Kalıplaşmış
		Kişisel Oluşturulma biçimi
	Büyük harf kullanımı	
	Nokta kullanımı	
Sayılar	Yazıyla	
	Rakamla	Nokta kullanımı
	Karışık	
Sözcük sayısı (En az, en çok ve ortalama)		
Konu, anlaşılabilirlik, tutarlılık ve kurgu		

Sözcük ve bağlam özelliklerine yönelik oluşturulan yöntem çizelgesi yukarıda sunulmuştur. Burada belirtilen ölçütler hakkında detaylı açıklamalar aşağıda, ölçütle ilgili oluşturulan alt başlıkta yer almaktadır.

3.2.2.1. Eğilim Sonucu Ölçünlü Dilden Uzaklaşan İfadeler

Yazım ve noktalamaya ilişkin ölçütlerden yazım yanlışları kapsamında bu konuya önceden değinilmiştir. Kimi yazarlar, ölçünlü dil kurallarına uygun olmadığını bilmelerine rağmen bazı yazımlara özellikle yer vermektedir ve bunun temelinde yaş, cinsiyet, eğitim durumu gibi çeşitli farklı değişkenler yatmaktadır. Diğer yandan yazarın bu şekilde ifadelere yer vermekteki motivasyonunun ise, genellikle, kendisiyle ilgili sahip olduğu sosyal statü ve kimlik fikrini yansıtmak olduğu görülmüştür. Bununla beraber yazar, kendisiyle ilgili bir bilgi vermeyecek şekilde, kimi zaman mizahi amaçlarla başka kimliklere de bürünebilir ve bu kimliklerle özdeşleşen dil kullanımlarını tercih edebilir. Yine önceki açıklamalar kapsamında belirtildiği gibi, kimi yazım ve ifade biçimlerinin, belirli zamanlarda genel veya belirli bir kitleyi etkisi altına alan yaygın bir eğilime dönüştüğü de unutulmamalıdır. Zira özellikle yaş, cinsiyet ve bunun gibi değişkenlere bağlı olarak gelişen üslup eğilimleri, yazarla ilgili metin-dışı birtakım bilgilerin edinilmesine de olanak sağlayabilecek niteliktedir.

Yapılan ön incelemelerde karşılaşılan “kilo” yerine “külo”, “nasıl” yerine “nası”, Twitter isimli mikro-blog sitesindeki ana sayfa veya akışı ifade eden İngilizce “*timeline*” yerine “taym”, “taymlayn”, “taymrayn” gibi yazımlar; eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifadelere birer örnek olarak gösterilebilir. Bu ifadeler, yazarların kendi kimliklerini ortaya koymayı hedefledikleri birer üslup eğilimi olarak ele alınmalıdır. Zira ortada eksik ya da yanlış bilgidir veya uygulama (yazım) esnasında oluşan bir durumdan kaynaklanan herhangi bir hata yoktur. Bu nedenle incelemeyi yapacak olan kişinin hem Türkçenin kurallarına hakim olması hem de sosyal medya ortamlarındaki yazım biçimlerini, genel veya belirli kitlelerin tercih ettiği eğilimleri takip etmesi önem arz etmektedir. Bununla birlikte, yapılacak inceleme çerçevesinde bu konuda hataya düşülse dahi, söz konusu yazım biçimi, önceki ölçüt grubunda yer alan “yazım hataları” başlığı altında ele alınacak, dolayısıyla kayıp bir veriden söz edilemeyecektir.

3.2.2.2. Vurgu

Yazarlar, metinlerindeki herhangi bir ifadeyi vurgulamak için çeşitli birtakım yollara başvurmaktadır. Büyük harf, tırnak işareti, parantez içinde de olabilecek şekilde ünlem veya soru işareti kullanımı, gözlemlenen vurgulama biçimlerinden bazılarıdır. Bunları ayrı ayrı ya da birlikte kullanabilen yazarlar aynı zamanda, sözcüklerdeki her bir harfin arasında birer boşluk bırakmak gibi farklı yöntemleri de tercih edebilmektedirler. Örneğin

ileti içerisinde “acaba” yazacak olan kişi, bunu “A C A B A ?!?!?” biçiminde büyük harf, harfler arasında boşluk ve çok sayıda soru işareti ve ünlem işaretini karışık biçimde kullanarak ifade edebilir. Bu noktada büyük harf ile noktalama işaretlerinin kullanımı hem “yazım ve noktalama” ölçüt grubundaki ilgili başlıklara not edilecek hem de vurgu yönüyle burada ayrıca ele alınacaktır. Zira farklı yazarların, bir ifadeyi vurgularken başvurduğu yolların da kendi aralarında ayırt edici olabildiği görülmüştür. Bu yollar, yukarıda örneklendirildiği gibi öngörölmüş olabilir veya diğer başka birtakım kullanımları birlikte veya ayrı ayrı içerebilir.

3.2.2.3. Eskimiş, Yabancı, Yansıma Sözcükler, Ünlemler ve Seslenme Sözcükleri

Günümüz Türkçesinde yaygın olarak kullanılmayan, eskimiş, yabancı ve Türkçeye yerleşmemiş sözcükler ile yansıma (doğadaki bir sesin taklit edilmesine dayanan) sözcükler veya ünlemler ve seslenme sözlerinin bir metindeki varlığı, yazarları ayırt etmede etkili olabilmektedir. Eskimiş ve yabancı sözcüklerin anlamları, konu alanları ve kaynak dilleri ile yansıma sözcükler, ünlemler ve seslenme sözlerinin oluşturulma biçimleri, bu bağlamda değerlendirilmesi gerekli görölen unsurlardır. Karşılaştırma metinlerinde aynı konu veya kaynak dilden eskimiş veya yabancı sözcüklerin ya da oluşturulma biçimi ve dolayısıyla yazımları birbiriyle özdeş olan yansıma sözcük, ünlem veya seslenme sözlerinin görülmesi durumunda bu sözcükler, yazarlar arasında birer benzerlik unsuru sayılacaktır.

Bu benzerlikler yalnızca metinlerin yazarlarının aynı ya da farklı olmasına işaret etmekle kalmayacak, kimi durumlarda yazarların kimliklerine dair önemli bilgiler de verebilecektir. Örneğin, eskimiş sözcüklerin önemli bir kısmının, yaşça nispeten büyük kimselerce kullanıldığı görgöl olarak söylenilebilir. Rastlanılan sözcüklerden birinin ya da birkaçının birer jargon örneği teşkil ettiğinin anlaşılması hâlinde ise bahse konu sözcük veya sözcükler, ilgili başlık altında değerlendirilecektir.

Burada, özellikle yabancı sözcüklerle ilgili karşılaşılabilecek bir zorluk olarak, Türkçe söz dağarcığının, geçmişte pek çok dilden beslenmiş ve günümüzde de yabancı dillerin etkisi altında olması akla gelebilir. Nitekim yabancı bir kökene sahip olmakla birlikte Türkçede yaygın olarak kullanılan, hatta kimi zaman Türkçeleşmiş sözcüklerin yazar benzerliği yönünden incelemeye bir katkısının olmayacağı varsayımını yapmak son

derece olağandır. Ne var ki bu ölçüt çerçevesinde ayırt ediciliği yüksek görülen ve karşılaştırma çerçevesinde bir fark ya da benzerliği ortaya koyacak olan yabancı sözcükler, incelemeyi yapan kişi tarafından seçilecektir. Zira karşılaştırma metinlerinde hiçbir yabancı sözcük yokken, kontrol metninde bir adet yabancı sözcük kullanılmış olması da tek başına bir anlam ifade etmeyecektir. Eskimiş veya yansıma sözcükler ile ünlemler ve seslenme sözleri de ancak karşılaştırma metinlerinde birer karşılığı olduğu takdirde inceleme yönünden değer taşıyacaktır.

Bu ölçütün başlığı; eskimiş sözcükleri, yabancı sözcükleri, yansıma sözcükleri, ünlemleri ve seslenme sözlerini pratik nedenlerle bütüncül olarak ihtiva etmektedir. Bununla beraber, karşılaştırılan metinlerde, başlıkta anılan türdeki sözcüklerin birbirlerinden ayrı olarak bulunmaları durumunda, ayrı ayrı nitelenmiş sözcük türü kadar benzerlik ölçütünden bahsedilebilecektir. Bunun tersine, bir sözcüğün, bu başlıkta belirtilen birden fazla şekilde nitelenebilmesi gibi bir durumda ise yalnızca bir benzerlik söz konusu olacaktır.

Örneğin “bre” sözcüğü; yabancı (Rumca) ve eskimiş bir sözcük olmakla beraber bir seslenme sözü ve ünlemdir (Türk Dil Kurumu, 2020). Dolayısıyla bu sözcüğe birden fazla metinde rastlanılması hâlinde, yalnızca bir ölçütte benzerlikten söz edilecektir. “Bre” sözcüğünü içeren iki ayrı metinde, örneğin “fokurtu” ve “hışırtı” sözcüklerinin de ayrı ayrı bulunması durumunda ise benzerlik içeren iki ayrı ölçüt (seslenme sözü ve yansıma sözcük) mevcuttur. Zira bu sözcükler; yapı, anlam ve işlev bakımından birbirlerinden tamamen ayrıdır.

Örneklendirilen bu sözcük türlerinden birinin veya birkaçının, iki ayrı metinde yalnızca birer kez kullanılmış olması ile ikişer, üçer veya daha fazla sayıda kullanılmış olması da elbette birbiriyle aynı biçimde değerlendirilmemelidir. Bu nedenle karşılaştırma sırasında benzerlik veya ayrılık teşkil eden ölçüt sayısı her ne olursa olsun, bunların tekrar sıklığı da büyük önem taşımaktadır. Bu noktada ele alınan ölçütün metinlerde somutlaşması kadar, pekiştirilmiş olması da incelemeyi yapan için değerli bir veri sunmaktadır: Sıklığı artan bir kullanımın tesadüf ile açıklanma ihtimali düşecektir.

3.2.2.4. Argo

Argo, Türk Dil Kurumu'nun (2020) tanımıyla “her yerde ve her zaman kullanılmayan veya kullanılmaması gereken, çoklukla eğitimsiz kişilerin söylediği söz veya deyim”dir ve genellikle kaba konuşma olarak nitelenir. Aksan (1977) ise onu, “toplum içinde bir kesimin ya da öbeklerin farklı bir biçimde anlaşmayı sağlamak amacıyla oluşturduğu bir özel dil” olarak ifade eder. Ona göre pek çok farklı biçimlerde oluşturulan argo, toplumun tüm kesimlerinde gözlenebilmekte ve genellikle ölçünlü dilin anlaşılabilirlik sınırları içinde kalmaktadır (Aksan, 1977). Bu türlü bir dil kullanımı, yazarları ayırt etmede oldukça önemli veriler sağlayabilecek niteliktedir.

Toplum dilbiliminin önemli bir konusu da dilsel iletişim sürecindeki toplumsal etken ve boyutlardır: Katılımcıların (konuşucu ve dinleyicilerin) kim olduğu, konuşulan yer ve bu çerçevede bağlam, konuşmanın konusu ile amacı dilsel davranış biçimlerine temel teşkil eden birer etken hâlindeyken bu etkenlerle yakından ilgili olarak kişilerin sosyal ilişkileri (yakınlıkları), sosyal statüleri, iletişimin resmiyet düzeyi ve amacı da sosyal boyutlar olarak ifade edilir (Holmes, 2013). Örneğin; bir kimseye Türkçede “siz” veya “sen” hitabını kullanmak, ismiyle veya unvanıyla hitap etmek, genellikle ismiyle seslenen kişi için “belirli şartlar altında” (bazı yerlerde veya bazı başka kişilerin yanında) daha farklı hitaplar kullanmak gibi seçimler, belirtilen bu değişkenlerle ilişkilidir.

İdeal bir iletişim sürecinde insanlar, yukarıda anılan boyutlar kapsamında “uygun” dilsel davranış sergilerler ve bu çalışma çerçevesinde, tarafsız (yazarı tanımayan) bir okuyucu için “uygun olmayan” ifadeler birer “sapma” (*deviance*) olarak nitelenmektedir. Zira tanımda yer alan “her yerde ve her zaman kullanılmayan veya kullanılmaması gereken” sözleri (Türk Dil Kurumu, 2020), toplumsal açıdan kurallı veya düzgün (norm) kabul edilen davranışlara işaret etmektedir ve bunların dışında yer alan davranışlar birer sapma teşkil eder (Erikson, 1962). Bu sapmaya karşılık gelecek tepki ise sapmanın düzeyiyle (şiddetiyle), diğer bir deyişle davranışın normdan ne kadar saptığıyla açıklanabilir. Bu ifade argoya uyarlandığında, kaba bir sözün ne kadar kaba olduğu sorusuna karşılık gelmektedir ve yapılan ön incelemelerde, yazarların; argo kullanmak veya kullanmamak yönündeki tercihleri kadar, argo kullanan yazarların tarafsız bir okuyucuya göre ne denli kaba sözlere yer verdiklerinin de yazarları ayırt etmede etkili olduğu görülmüştür. Öyle ki bazı yazarlar, kendi metinlerinde yer verdikleri argo ifadeler çerçevesinde birtakım kısıtlamalar (otosansür) dahi uygulamaktadır. Bunun yanısıra birer argo teşkil eden

ifadelerin oluşturulma biçimleri de yazarların özgün birtakım tercihlere yöneldiğini ortaya koyar.

Bu özgün tercihlere, kaynağını aynı sövgüden alan “amk, amq, aq” örnekleri verilebilir. Yazar tanıma uygulaması yönünden oluşturulma biçimi ayrılık teşkil eden bu üç örneğin de normdan sapma düzeyi denk görülmektedir. “Salak, mal, gerizekalı” gibi argo örnekleriyle “anasını avradını s**tiğimin o**şpu çocuğu” gibi bir sövgü ise sapma şiddeti yönünden kesinlikle birer ayrılık teşkil eder. “*” işareti veya başka şekillerde yazarın kendi söylemini sansürlemesi de uygulama yönünden önem arz etmektedir. Son verilen ve sapma şiddetinin yüksek olduğu belirtilen örnek, oluşturulma biçimi yönünden birtakım farklılıklara uğrayarak yazar tarafından “anasını avrdını sktmn orspu cocuu” gibi başka şekillerde de ifade edilmiş olabilir.

3.2.2.5. Jargon

Jargon; yaş, meslek, ilgi alanı ya da bir amaç gibi herhangi bir ortak değer paylaşan sosyal bir gruba doğrudan bağlı; bu grupta gözlemlenen, grup ile karakterize bir dil değişkesini ifade eder (Tanrıvere, 2019a) ve argodan ayrı olarak, konuşanların haricinde anlaşılmasında olağan görülür (Aksan, 1977). Yazarların oluşturdukları metinlerde jargon kullanma eğilimleri yalnızca birer yazar olarak ayırt edilmeleri bakımından değil, metindışı birtakım özellikler ortaya koyarak yazar profillemesine olanak sağlama yönünden de kayda değer görülmektedir. Nitekim jargon, yukarıda belirtildiği gibi ortak bir değer veya değerler paylaşan insan gruplarına özgü bir dil kullanımını olduğundan, yazara ilişkin yaş, meslek veya buna benzer birtakım bilgiler de verebilir ve aynı sosyal gruba ait jargon örneklerinin farklı metinlerde görülmesi, yazar benzerliği yönünden kuvvetli bir veri sunmaktadır.

Örneğin Türkçede “acil durum” olarak karşılık bulan İngilizce “*emergency*” sözcüğünün, havacılıkla ilgili Türkçe kaynaklarda “*emergensi*” biçiminde kullanıldığı veya tıp doktorlarının mesleki bağlamlarda yaptığı konuşmalar kapsamında çoğunlukla Yunanca veya Latince temelli sözlere yer verdiği görgül olarak bilinmektedir. Paylaşılan meslek veya ilgi alanı bağlamında verilen bu örnekleri, başkaca ortak değerler yönünden genişletmek de pek tabii ki mümkündür.

İnceleme sırasında bir jargon örneğiyle karşılaşılması hâlinde önem arz eden en temel soru, söz konusu örneğin hangi bilim, meslek veya ilgi alanıyla ilişkili ya da hangi sosyal gruba ait olduğudur. Bu sorunun cevaplanması için elbette anlamın ve Türkçe olmayan sözcükler için ayrıca kaynak dilin de ortaya çıkarılması gerekmektedir. Diğer yandan jargon, çeşitli farklı nedenlerle kullanılabilir ve ister gizlilik sağlama, ister sosyal kimlik oluşturma veya bu kimliği güçlendirme amacıyla oluşturulmuş olsun, bir gruba ait jargonun söz dağarcığı, o dili bilen herkesin rahatlıkla anlayabileceği ölçünlü dildeki sözcük-anlam ilişkisinden ayrı olmaktadır (Tanrıvere, 2017b, 2018a, 2019b, 2019a). Dolayısıyla incelenen metinde görülen tüm jargon örneklerinin hangi konuya veya sosyal gruba ait olduğunu ve ne anlama geldiğini tespit etmek her zaman mümkün olmayabilir. Böylesi bir durumda, anlamı ve konusu çözümlenememiş bir jargon örneğiyle karşılaşıldığını tespit etmek yeterli olmalıdır. Diğer durumda ise birbirinden farklı metinlerde aynı veya ilişkili konular hakkında ya da aynı sosyal grup tarafından kullanıldığı bilinen jargon örneklerinin tespit edilmesi, yazarlar açısından birer benzerlik unsuru olarak tespit edilmektedir.

Bazen de bir jargon örneği, ölçünlü dilde, aynı olmamakla beraber yakın bir anlamla kullanılıyor olabilir. Örneğin “tehlikeli madde” ifadesi, ölçünlü dilde, herhangi bir şekilde tehlike doğurabilecek bir maddeyi nitelerken terminolojik olarak “kimyasal yapısı sebebiyle” serbest kaldığı veya hatalı kullanıldığı takdirde yaşam ve mülk için tehlike oluşturan bir maddeye atıfta bulunmaktadır. Ölçünlü dil tanımıyla tabanca veya bıçak da tehlikeli birer maddeyken, terminolojide yer alan tanıma göre bu tehlikenin, tıpkı patlayıcı, yanıcı, zehirleyici ya da aşındırıcı maddelerde olduğu gibi, maddenin kimyasal yapısından kaynaklanması gerektiğinden yukarıda sayılan iki madde de tehlikeli madde kapsamına girmemektedir. Böylesi durumlarda metnin içerik ve anlamını gözeterek jargon varlığını tespit etmek, incelemeyi yapan kişiye bırakılmaktadır.

3.2.2.6. Bağlaçlar

Bazı yazarlar, özellikle oluşturdukları metin yönünden ele alınan veri nispeten fazla olduğunda, bağlaç kullanma eğilimleri ve tercih ettikleri bağlaçlar itibariyle diğer yazarlar karşısında ayırt edilebilmektedir.

Örneğin bazı yazarlar, oluşturdukları metinlerde “ama” veya “fakat” gibi olumlu-olumsuz ya da olumsuz-olumlu anlam ilişkisi kuran bağlaçlara kayda değer bir sıklıkla

yer verirken kimi yazarlar ise “ve” gibi olumlu-olumlu ya da olumsuz-olumsuz veya “çünkü”, “zira” gibi sebep-sonuç ilişkisi kurmaya yarayan bağlaçları özellikle tercih etmektedirler. Örnekleme üzerinde yapılan incelemelerde göze çarpan bir diğer husus ise, örneğin, “ama” bağlacını sıklıkla kullanan bir yazarın metinleri karşısında “fakat”, “lakin” veya “gelgelelim” gibi aynı anlam ilgisini kurmaya yarayan bağlaçların kullanımının, yazarlar bakımından birer ayrılık teşkil ettiğinin görülmüş olmasıdır. Yazarın, bağlaç ile iki tümceyi birleştirerek biçimsel olarak sıralı ve tek bir tümce oluşturması veya bir tümceyi sonlandırdıktan sonra bağlaç ile yeni tümceye başlaması ise bu noktada ayırt edici olan bir diğer husustur.

Dolayısıyla, bu ölçüt kapsamında yazarın iletilerinde bağlaç kullanıp kullanmadığı ile birlikte hangi bağlaçları kullandığı ve bağlaçların işlevleri de önem taşımaktadır.

3.2.2.7. Kısaltmalar

Özellikle Twitter mikro-blog sitesinde her bir gönderi için izin verilen 280 karakterlik kısıtlamadan dolayı, pek çok yazar, gönderilerinde çeşitli kısaltmalar kullanmayı tercih etmektedir. Bu kısaltmalar, nitelikleri itibariyle kalıplaşmış ve yaygın biçimde kullanılanlardan olabileceği gibi, bunun tam tersi bir durum da söz konusu olabilir. Bireysel bir yazım biçimi teşkil ettiği ve yaygın kullanımının olmadığı durumlarda, kısaltmanın ne şekilde oluşturulduğu da ayrıca önem taşımaktadır. Bunların yazımındaki nokta ve büyük harf kullanımı da yazarlar arasında ayırt edici bir özelliktir.

Örneğin bu mecrada paylaşım yapan yazarlar, “Türkiye Büyük Millet Meclisi” ifadesi yerine “TBMM”, “T.B.M.M.”, “t.b.m.m.”, “tbmm”; “Cumhurbaşkanı” yerine “CB”, “C.B.”, “cb”, “c.b.” veya “Türkiye Cumhuriyeti” yerine “T.C.”, “TC”, “t.c.”, “tc” gibi kısaltmalar kullanabilmektedir. Bu çalışma için derlenen örnekleme incelenirken, bir yazarın, en son yer verilmiş olan ifadeyi “tece” biçiminde yazdığı dahi görülmüştür. Burada yalnızca bir kısaltma söz konusu olmadığından ve ayrıca belirtilen dilsel ifadenin, yazarın bilinçli eğilimi sonucu ölçünlü dilden ayrıldığı düşünüldüğünden, bu örneği ilgili başlık altında değerlendirmek gerekmektedir. Yine benzer bir şekilde, argoyla ilgili başlık altında “aq, amq, amk” gibi dilsel ifadeler yer verilmiştir. Bunlar da öz itibariyle başka bir ifadenin kısaltması olarak kullanılmalarına rağmen yöntem kapsamında konuyla ilgili özgül bir başlık ayrıca bulunmaktadır. Dolayısıyla örneği verilen argo kısaltmaları da yalnızca ilgili ve özgül çerçevede ele alınacaklardır.

3.2.2.8. Sayılar

Yazarlar, oluşturdukları metinlerde sayılara yer verirken, özgün ve ayırt edici seçimler yapabilmektedir.

Sayıların yazıyla, rakamla veya hem yazı hem de rakam kullanarak karışık biçimde yazılması, rakamla yazılan sayılarda binler basamağının nokta veya virgöl ile ayrılması, sayıların yazıyla yazılırken basamaklar arasında boşluk bırakılması gibi hususlar, yazarların ayırt edilmesinde kullanışlı olmaktadır.

Türkçe dilbilgisi kurallarına göre, rakamla yazılırken beş veya daha fazla basamağı olan sayılarda, her binlik basamak için (sayının sonundan başlayarak her üçüncü rakamın soluna) bir nokta konulur. Kimi yazarlar bu noktayı hiç kullanmamakta, kimi yazarlar nokta yerine virgöl kullanmakta, bazı yazarlar ise nokta işaretini dört basamaklı sayıların yazımında dahi kullanmaktadır.

Sonuç olarak aynı sayının yazımında şu şekilde farklılıklar görülebilmektedir: “yüz bin”, “yüzbin”, “100 bin”, “100bin”, “100.000”, “100,000”, “100000” veya “bin dokuz yüz doksan bir”, “bindokuzyüzdoksanbir”, “1991”, “1.991”, “1,991”. Tüm bu örnekler ve gösterilen farklılıklar, genellikle her bir yazar özelinde yerleşik bir yazım alışkanlığı olarak gözlemlendiğinden, aynı ve farklı metin yazarlarının tespitinde de önemli bir ölçüt teşkil etmektedir.

3.2.2.9. Sözcük Sayısı

Daha önce ifade edildiği gibi bu ve bir sonraki ölçüt, özellikle inceleme kapsamında çok sayıda karşılaştırma metninin kullanılabilceği durumlarda nitelik kazanmaktadır. Zira yine daha önce belirtildiği üzere, belirli bir ölçütte somutlaşan dil kullanımlarının artması, bunların tesadüfi olma ihtimalini de düşürecektir. Ne var ki sözcük sayılarıyla ilgili ölçütten, her bir gönderi (metin) üzerinde yalnızca bir sonuç alınabilecektir. Dolayısıyla önceki pek çok ölçüt bağlamında, yalnızca bir gönderiden de birden fazla ve pekiştirilmiş sonuç alınabilirken; bu ölçüt kullanılarak yazar yönünden bir benzerlik veya ayrılığın tespit edilebilmesi için nispeten çok sayıda gönderiye ihtiyaç vardır.

Belirli kimselerin oluşturduğu bilinen gönderilerde kullanılan en az, en çok ve ortalama sözcük sayılarının; yazarlar tarafından genellikle korunan bir eğilim olduğu ve böylelikle yazarlar arasında ayırt edici bir özellik olarak ortaya çıkabildiği görülmüştür. Ne var ki özellikle karşılaştırma verisinin nispeten az olduğu durumlarda yanıltıcı sonuçlar da alınabilmektedir. Bu nedenle sözü edilen ölçüt, yazar tanıma uygulamasında karar verilirken göz önünde bulundurulması gereken “başlıca” bir gösterge olmasa da diğer ölçütlerden alınan sonuçların desteklenmesinde kullanılabilir.

3.2.2.10. Konu, Anlaşılabilirlik, Tutarlılık ve Kurgu

Sunulan bu ölçütte de, tıpkı sözcük sayıları yönünden olduğu gibi, her bir gönderi üzerinde yalnızca bir sonuç alınabildiğinden, çokça karşılaştırma verisinin bulunduğu durumlarda etkinliğin arttığı ifade edilebilir.

Metnin konusu, anlaşılabilirliği ve tutarlılığına dair yapılacak değerlendirmenin niteliği nispeten açıktır. Kimi yazarlar, yalnızca belirli konularla ilgili paylaşımlar yapmakta ve gönderilerinde, bu konular ve ilgili diğer bazı hususlar dışında hiçbir içeriğe yer vermemektedir. Benzer şekilde, oluşturulan metinlerin açık ve anlaşılır oluşu ile hem aynı metnin içerisinde hem de yazarın oluşturduğu diğer metinler bağlamında içerik yönünden bir tutarlılığın varlığı, yazarları ayırt etmede kullanılabilir.

Kurgu bağlamında ise iletide bahsi geçen konunun ne şekilde ele alındığı incelenecektir. Örneğin bazı yazarlar belirli bir durumu tespit etmekle yetinirken, başkaca yazarlar ise bu durumu bir sonuç biçiminde aktarmadan önce veya aktardıktan sonra, aynı gönderide, sebebi veya sebepleri de ele almaktadır. Bu konuda verilebilecek benzer bir başka örnek ise kimi yazarların, muhtemelen okudukları veya izledikleri bir haber karşısında, doğrudan bu haber konusuna yönelik kendi yorum ve görüşlerini paylaşırken; başka birtakım yazarların ise öncelikle habere konu olan içeriği aktararak paylaşmaları, aynı gönderinin geri kalan kısmında da kendi düşüncelerine yer vermeleridir. Söz konusu durumu somutlaştıran birer gönderi içeriği, şu şekilde örneklendirilebilir:⁷ “Dolarları bozduğum iyi olmuş.” ve “Dolar düşüşe geçti, bozduğum iyi olmuş.” Buradaki ikinci örnekte yazar, kendi düşüncesine yer vermeden önce sunduğu bilgiyle okuyucunun

⁷ Yer verilen örnekler herhangi bir gerçek gönderi içeriğini yansıtmayıp sunulan açıklamayı somutlaştırmak üzere oluşturulmuştur.

sebe-sonuç ilişkisi kurmasına olanak sağlarken ilk örnekte ise yalnızca bir düşünce paylaşılmış ve bunun nedenine ilişkin ek bir bilgi verilmemiştir.

3.2.3. Diğer Ölçütler

Bu başlık altında, yazım ve noktalama ile sözcük ve bağlam başlıkları dışındaki diğer ayırt edici ölçütler ele alınmaktadır. Bu ölçüt grubunun “diğer ölçütler” olarak anılmasının temel nedeni ise nitelikleri itibarıyla hem yazım ve noktalamanın hem de sözcük ve bağlamın birer konusu olarak ele alınabilmeleridir. Farklı yazarları ayırt etmede etkili olduğu değerlendirilen bu özellikler, her iki başlık çerçevesinde de incelenebileceği için, üçüncü ve ayrı bir ölçüt grubu çerçevesinde sunulmaktadır. İletim düzeni ise oluşturulan gönderinin sadece biçimsel yönüyle (şekliyle) alakalı olup bu biçim dahi bağlam yönünden etkileyici olabilir.

Çizelge 3.3. Yazım ve noktalama ile sözcük ve bağlam başlıkları dışında kalan diğer ayırt edici ölçütler

Konu etiketleri	Konum		
	Sayı		
	Sözcük / sözcük öbeği / tümce		
	Büyük harf kullanımı		
Şekil ve işaretler	Biçim	Grafik	
		Noktalama işareti	
	Sayı	Tekli	
		Çoklu	Aynı Farklı
	Konum		
İletim düzeni			

Yöntemin bu aşamasında kullanılacak olan ölçütlere yukarıdaki çizelgede özetle yer verilmiş olup detayları ilgili başlıklar altında sunulmaktadır.

3.2.3.1. Konu Etiketleri

Gönderi oluşturan ve yayınlayan yazarlar, özellikle popüler olan veya kamuoyunu ilgilendireceğini düşündükleri konularda “hashtag” adı verilen konu etiketleri

kullanmaktadır. Bu etiketler bir sözcüğün ya da hiçbir boşluk bırakmaksızın ve noktalama işaretine yer vermeksizin sözcük öbeğinin veya tümcenin başına “#” işaretinin eklenmesiyle oluşturulur. Bu etiketin işlevi, üzerine tıklandığında, aynı etiket ile yapılan diğer paylaşımların görülebilmesini sağlamaktır ve genellikle kamuoyu oluşturmaya çalışılan konularla ilgili kullanılmaktadır.

Konu etiketlerinin yazar tarafından tercih edilip edilmemesi kadar, bunların metindeki yeri, sayısı, oluşturulma biçimleri ve yazımları da ayırt edicidir.

Örneğin bazı yazarlar, konu etiketine veya etiketlerine gönderinin en başında yer verdikten sonra konuyla ilgili bir metin oluşturup yayınlarlar. Bunun tam tersine konu etiketleri, metnin en sonunda da görülebilmektedir. Diğer bir seçenek ise etiketleri, tümce içindeki ilgili yerlerde, tümcenin bir unsuru olarak kullanmaktır. Bu durumda, konu etiketlerinden sonra boşluk bırakıldığı veya noktalama işareti kullanıldığı zaman etiket sona erdiği için, konu etiketinden sonraki eklerin (gerekmediği hâlde) kesme işaretiyle (‘) ayrılması veya etiket ile sözcüğün eki arasında boşluk bırakılması gibi uygulamalar gözlenebilmektedir. Aynı nedenle (konu etiketinin bozulmaması için), etiketten sonra kullanılan eklerin gerektirdiği ünsüz sertleşmesi (benzeşmesi) veya ünsüz yumuşaması gibi ses olaylarının, etiket üzerinde uygulanmaması da söz konusu olabilir. Şu tümceler, yer verilen açıklamalara örnek olarak gösterilebilir:⁸ “Beş para etmez bir #kitap tı!” veya “#YeniKitap’ı okudunuz mu?” İlk örnekte yazar, konu etiketini korumak için sözcük ile ek arasında bir boşluk bırakmış; ikinci örnekte ise sözcük öbeği ile ek arasında kesme işareti kullanmıştır.

Yazarların ayırt edilmesinde kullanışlı olabilecek bir diğer husus ise konu etiketlerinin sayısıdır. Kimi yazarlar, oluşturdukları gönderi içeriğindeki en önemli konu olduğunu düşündükleri yalnızca bir veya bazen iki ifadeyi konu etiketi biçiminde yayınlarken, bazı başka yazarlar ise gönderinin mümkün olduğunca çok sayıda kişi tarafından görülmesini sağlamak için çok sayıda konu etiketi kullanmaktadır. Somutlaştırmak gerekirse, ilk verilen örnekteki yazar, gönderisinde sadece “#CerenDamar” etiketini kullanırken; ikinci durumda, gönderi içeriğinde “#CerenDamar, #anısınasaygıyla, #Adaletİstiyorum,

⁸ Sunulan örnekler gerçek bir gönderi içeriğinden alıntı olmamakla beraber, açıklanan konu etiketi kullanımını somutlaştırmak üzere yazar tarafından oluşturulmuştur.

#hukuk, #duruşma, #avukat” gibi ilgili fakat daha fazla sayıda konu etiketi kullanma eğiliminde olabilir.

Konu etiketlerinin gönderi içeriğiyle tamamen ilgisiz olabildiği durumlara da rastlanmaktadır. Böylesi durumlarda yazarın, oluşturduğu gönderinin yaygınlık kazanması ve görüntülenmesi kaygısı dolayısıyla, anlam ve ilgi gözetmeksizin konu etiketi kullandığı ifade edilebilir.

Özellikle popüler olmayan ve kamuoyu oluşturma maksadı gütmeyen, metni yazan kişilerin kendileri tarafından oluşturulmuş konu etiketlerinde; etiketin bir sözcükten, sözcük öbeğinden veya tümceden teşekkül ediyor oluşu da ayırt edici olabildiği gözlemlenen bir diğer husustur. Bu bağlamda, konu etiketindeki büyük harf kullanımı yönünden de yazarların özgün seçimler yapabildiği görülmüştür: Konu etiketlerinin tamamı küçük harfle veya tamamı büyük harfle ya da yalnızca kısaltma içeren harfleri veya birden çok sözcük kullanılan etiketlerde her bir sözcüğün ilk harfi büyük yazılabilmektedir. Bu bağlamda karşılaşılan zorluk, yazarın, konu etiketini her zaman kendisinin yazmamasıdır. Zira, yukarıda verilen örnekten hareketle, “#hukuk” etiketi üzerine tıklayarak bir Twitter kullanıcısı, bu etiket sayfasındayken gönderi oluşturma düğmesine bastığında, iletinin başında otomatik olarak “#hukuk” etiketi bulunacaktır. Büyük harfle yazılmış “#Hukuk” etiketinin sayfasındayken aynı düğmeye bastığında ise gönderinin başında bulunan etiket de aynı biçimde “#Hukuk” olarak, ilk harf büyük biçimde görüntülenecek ve değiştirilmediği takdirde o şekilde yayınlanacaktır. Böylesi durumlarda yazar tanıma çalışmasını gerçekleştiren kişi, sunulmuş metinlerle sınırlı kalmayarak, ilgili medya ortamındaki etiket kullanımları yönünden araştırmasını geliştirmeli ve söz konusu kullanımın kendi çalışması yönünden ayırt ediciliğini elindeki verilerle değerlendirmelidir.

Dolayısıyla da konu etiketinin teşekkül biçimi ile bu etiketteki büyük harf kullanımının yazarlar yönünden ayırt ediciliğinin, etiketin popülerliği ile ters orantılı olduğu söylenebilir. Bir konu etiketi ne kadar fazla kullanıcı tarafından ne kadar sık kullanılmaktaysa, tekil bir kullanıcının o etiket üzerindeki özgün ve ayırt edici dil kullanımına rastlanma olasılığı da o denli düşmektedir. Böylesi bir durumda, yazarın kullandığı etiket sayısı ile bu etiketlerin konuları ve varsa etiketten sonraki eklerin yazımı, asıl göstergeler olarak ele alınabilmektedir.

3.2.3.2. Şekil ve İşaretler

İncelemeye alınan örneklemdaki gönderilerde, yazarların, şekil ve işaret kullanımı yönünden özgün ve ayırt edici seçimler yaptıkları görülmüştür. Bu şekil ve işaretler; yüz ifadeleri, bitki ve hayvanlar, yiyecek ve içecekler, taşıtlar ve yerler, etkinlikler, nesnelere, diğer simgeler ve bayraklar gibi birtakım kategorilere ayrılmış durumdadır. Bu işaretler, simgesel (sembol) veya benzerlik temelli (benzeşke, ikon) olabilmektedir. Yazarlar, hem telefon gibi donanım hem de sosyal medya ortamlarının kendileri gibi yazılım desteğiyle sunulan bu öntanımlı şekil ve işaretleri kullanabilmekte veya çeşitli noktalama işaretlerini kullanarak birtakım şekiller oluşturabilmektedirler. Dolayısıyla inceleme esnasında, bir şekil ya da işaret oluşturma maksadıyla kullanılan noktalama işaretleri, bu alt başlık çerçevesinde konu edilecektir.

Öncelikle, yukarıda anılan türden işaretlerin kullanılması veya kullanılmaması, yazarlar arasında bir farklılık oluşturabilmektedir. Gönderi oluşturan yazarların bazıları her gönderide çeşitli işaretlere yer vermekteyken bazı yazarların ise hiçbir gönderisinde bu türden işaretler kullanmadıkları görülmüştür. Bununla beraber, gönderi içeriğine bağlı olarak aynı yazarın değişken eğilimlerinin varlığına da sıkça rastlanmaktadır. Dolayısıyla az sayıda metinle çalışılırken, bu tür şekil ve işaretlerin varlığı veya yokluğuna dayalı olarak yazar benzerliği veya ayrılığından söz etmek, tek başına yeterince kuvvetli bir örüntü sunmamaktadır. Nispeten çokça metinle çalışılan veya işaretlerin niteliğine yönelik yapılan daha detaylı incelemelerde güvenilirliğin arttığı ifade edilebilir.

Metinlerde şekil ve işaretlere rastlanması hâlinde ise ikinci aşama, bunların oluşturulma biçimini tespit etmektir. Daha önce ifade edildiği gibi bu şekil ve işaretler, öntanımlı bir grafik olabilecekleri gibi yazarın kendisi tarafından noktalama işaretleri kullanılarak da oluşturulmuş olabilirler. Örnekleme yer alan bazı istisnai metinlerde, aynı yazarın, bu konuda farklı seçimler yapabildiği de görülmüştür. Yazarın metni oluşturduğu esnadaki ruhsal durumu ya da kullandığı cihaz, ölçütün bu bağlamında yer yer tutarsız sonuçlar görülmesine yol açabilmektedir.

Şekil ve işaret kullanımına ilişkin bir diğer ayırt edici konu ise bunların sayısı ve çok sayıda kullanılmaları hâlinde ise aynı ya da farklı işaretlerin kullanılıyor oluşudur. Burada

“bir” veya “birden çok” ayrımı metnin geneline yönelik olarak değil, sadece ilgili kullanımın bulunduğu yer çevresinde yapılmaktadır. Diğer bir deyişle yazar, oluşturduğu metindeki üç tümcenin sonunda da ayrı ayrı birer adet şekil veya işarete yer vermişse, bunlar tekli kullanım olarak tespit edilecektir. Yan yana birden fazla şekil ve işaretin varlığı söz konusu olduğunda ise çoklu kullanımdan bahsedilmektedir. Öntanımlı grafiklerde çoklu kullanım ancak birden fazla sayıda şekil ve işaretin ard arda dizilmesiyle söz konusu olurken, noktalama işaretleriyle oluşturulan şekillerde ise aynı işaretin birden çok kez tekrar edilmesi veya işareti oluşturan bir ya da daha fazla unsurun tekrar etmesi görülebilir. Örneğin “gülen yüz” ifadesi yaygın olarak, iki nokta üst üste ve parantez kapama işaretlerinin yan yana getirilmesiyle “:)” biçiminde oluşturulur. Bu ifade, gösterilen hâliyle tekli kullanıma örnek teşkil ederken “:)))” veya “:):):)” biçiminde oluşturulan ifadeler ise çoklu kullanım olarak tespit edilir. Elbette, örneklendirilen bu iki çoklu kullanım da nitelik itibarıyla birbirinden ayrıdır ve diğer koşullar sabit tutulduğunda farklı yazarların yazım alışkanlıklarına işaret eder. Dolayısıyla inceleme yapılırken, metinde yer alan şekil ve işaretlerin biçim ve sayılarının yanısıra, bunların neler olduğunun doğrudan not edilmesi de karşılaştırma için önem taşır. Çoklu kullanımın söz konusu olduğu metinlerde, bu çok sayıdaki şekil ve işaretin birbirleriyle aynı ya da farklı olduğunun tespiti de yine inceleme açısından kayda değer bir veri sunmaktadır. Zira bazı yazarlar aynı işareti çok sayıda ve peş peşe kullanırken bazı yazarlar ise birbirlerinden farklı işaretleri birlikte kullanmaktadır.

Bu ölçüt kapsamında değerlendirmeye alınması öngörülen son husus, şekil ve işaretlerin konumu, diğer bir deyişle bunların, metnin neresinde ve dolayısıyla hangi işlevle yer aldığıdır. Örnekleme üzerinde yapılan gözlemler şekil ve işaretlerin; metnin en başında, metnin en sonunda ya da metin geneline dağılmış biçimde tümceler arasında bulunabileceği gibi nadiren olmakla beraber bazı sözcükler yerine tümce içerisinde de kullanılabilirdiğini göstermektedir. Oldukça seyrek rastlansa da böylesi bir durumda yazar, örneğin, “kitap” sözcüğünü yazmak yerine ilgili yerde bir ya da birkaç kitabın bulunduğu öntanımlı bir şekil kullanmaktadır.

Ek olarak belirtmek gerekir ki, söz konusu öntanımlı şekiller bu çalışma kapsamında gösterilirken Microsoft Office yazılımının “emoji keyboard” eklentisinden faydalanılmıştır. Burada gösterilmiş olan şekiller ile gönderiyi oluşturan yazarların kullandıkları veya bunların Twitter sitesi üzerinde görüntülenmeleri bağlamında detaylar

yönünden birtakım farklılıklar bulunabilmektedir. Ne var ki, gösterilen tüm şekillerin özü ve geneli aynı olup bahsedilen detay farklılıkları, şeklin anlamını değiştirmemektedir.

3.2.3.3. İleti Düzeni

İleti düzeni tamamen ve sadece metnin “görünümü” ile ilgilidir. Örneğin, bazı yazarlar, iletilerinin ilk satırında bir başlığa yer vermekte, sonraki satır itibariyle bu başlık altında bir metin oluşturmaktadır. Yine bazı yazarlar, bu başlık ile iletinin geri kalanı arasında boş bir satıra yer vermektedirler. Kimi yazarlar ise iletilerindeki bazı sözcük ya da tümcelere ayrı satırlarda yer vermekte, bu satırları ardışık olarak veya arada boş bir satır bırakarak kurgulamaktadırlar. Bu ölçüt kapsamında, başta da değinildiği gibi, iletinin şekil yönüne odaklanılmaktadır. Zira örnekleme de yer alan bazı gönderiler, ileti düzenine ilişkin eğilimin de yazarlar arasında ayırt edici olabildiğini göstermiştir.

4. ANALİZ VE BULGULAR

Bu bölümde; nitelikleri, derlenme süreci ve incelenmesiyle ilgili detaylı açıklamalara yer verilmiş olan Twitter gönderileri rastgele biçimde seçilerek yazar tanıma uygulaması gerçekleştirilmektedir. Uygulamalar, yazar ve ileti sayısına göre oluşturulan alt başlıklar kapsamında sunulmuştur.

Yapılan incelemenin sunumu yönünden; yazarının tespit edilmesi hedeflenen gönderiler, “mesaj sıfır” anlamına gelen M0 ile gösterilmektedir. Diğer gönderiler ise M1, M2, ... biçiminde rastgele sıralanacaktır. Her yazarın sadece birer gönderisi ile yapılacak uygulamalarda M0’dan başlayarak tüm iletiler bir çizelge içinde gösterilecek, sonrasında ise her birinin detaylı incelemesine yer verilecektir.

Yazarların birden fazla gönderisinin konu edileceği uygulamalarda ise bu yazarlar, tıpkı iletilerde olduğu gibi, “yazar bir, yazar iki...” anlamlarında Y1, Y2, ... biçiminde rastgele numaralandırılacaktır. Bu incelemelerde her bir yazarın iletilerine ayrı birer çizelgede yer verilecek, her bir çizelgenin ardından da yazarın genel üslubuna ilişkin inceleme yapılacaktır. Bu başlıklar altındaki gönderiler içinse, örneğin “ikinci yazarın dördüncü mesajı” anlamında Y2-M4 kodu kullanılacaktır.

Belirtildiği gibi tamamen tesadüfi biçimde yapılacak bu numaralandırmalar, her bir inceleme çerçevesinde yenilenmektedir. Dolayısıyla hiçbir uygulamadaki M0 iletisi bir diğerinin aynısı olmadığı gibi, farklı uygulamalarda aynı numaraya sahip gönderi ve yazarlar da birbirlerinden farklıdır.

Karşılaştırılan gönderilerdeki benzerlik ve farklılıklar ile etkisi bulunmayan ölçütlerin daha net biçimde görülebilmesi amacıyla; Çizelge 3.1, Çizelge 3.2 ve Çizelge 3.3’te sunulan ölçütlerin bir araya getirildiği bir Excel tablosu oluşturulmuştur. Bu tablo üzerinde M0 gönderisi esas alınarak benzerlik unsurları yeşil, farklılık unsurları kırmızı ve ölçünlü dil benzerlikleri gibi ayırt edici bulunmayan veya kararsız kalınan unsurlar mavi renkle işaretlenmektedir. Böylelikle incelemelerden elde edilecek sonucun daha net biçimde görüleceği ve karşılaştırmanın takibinin, incelemeyi gerçekleştiren kişi açısından kolaylaşacağı varsayılmaktadır. İki yazarın birer gönderisiyle yapılacak karşılaştırmalar için oluşturulmuş tablonun boş hâline, aşağıda sunulan Şekil 4.1’de yer verilmiştir.

1. DÜZEY	2. DÜZEY	3. DÜZEY	4. D.	5. DÜZEY	M0	M1	M2	
YAZIM VE NOKTALAMA	Noktalama	Konum	Tümce içi Tümce sonu Tırnak içindeki tümce sonu İleti sonu	Tekli				
		Sayı		Çoklu	Aynı Farklı			
		Parantezler		Normal parantez Köşeli parantez Küme parantezi Büyüktür/küçüktür simgeleri				
		Tırnak işaretleri		Tek Çift				
	Yazım yanlışları	Konum Sözcük						
	Büyük harf kullanımı		Tümce başı	Tırnak içindeki tümce				
			Özel adlar	Tümce başında Tümce içinde				
			Diğer					
	SÖZCÜK VE BAĞLAM		Eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifadeler					
		Vurgu	Büyük harf					
Tırnak işareti								
Ünlem/soru işareti			Parantez çinde					
Diğer								
		Eskimiş, yabancı, yansıma sözcükler, ünlemler ve seslenme sözleri						
Argo		Sapma düzeyi						
		Oluşturulma biçimi						
		Otosansür						
Jargon		Aidiyet						
Bağlaçlar	İşlevi							
Kısaltmalar	Niteliği		Kalıplaşmış					
	Büyük harf kullanımı		Kişisel	Oluşturulma biçimi				
	Nokta kullanımı							
	Yazıyla							
Sayılar	Rakamla		Nokta kullanımı					
	Karışık							
Sözcük sayısı	Ortalama							
	En çok En az							
	Konu, anlaşılabilirlik, tutarlılık ve kurgu							
DİĞER ÖLÇÜTLER	Konu etiketleri	Konum						
		Sayı						
		Sözcük / sözcük öbeği / tümce Büyük harf kullanımı						
	Şekil ve işaretler	Biçim		Grafik Noktalama işareti				
				Tekli				
		Sayı		Çoklu	Aynı Farklı			
	Konum							
	İleti düzeni							

Şekil 4.1. İkişer yazarın birer iletişyle gerçekleştirilecek yazar tanıma çalışmaları için oluşturulmuş yöntem uygulama şablonu örneği

Belirtilmesi gereken bir diğer önemli husus ise bu çalışma çerçevesinde örneklemin derlenmesi, tasnifi ve incelenmesi aynı kişi tarafından gerçekleştirildiği için, her bir uygulamadaki M0 iletişinin, başka bir iletinin yazarıyla kesin olarak eşleşeceğinin

önceden bilindiğidir. Diğer bir deyişle M0 gönderisini oluşturan yazarın başka gönderilerinin, karşılaştırma metinleri arasında da bulunduğu, çalışmayı gerçekleştiren kişi tarafından kesin olarak bilinmektedir. Bu durumu önlemenin ise yürütülen bilimsel çalışmalar çerçevesinde kesin ve pratik bir yolu bulunmamaktadır.

Belirtildiği gibi, ilgili alt başlıklarda öncelikle gönderilere ve yazarların dil kullanımlarına ilişkin detaylı inceleme ve tespitlere yer verilmektedir. Gönderilerin, yazarı bilinmeyen M0 gönderisi ile karşılaştırılmasından elde edilecek izlenim ve sonuçlar ise, bütün gönderi ve yazarlar için ayrı ayrı yer verilen genel inceleme ve değerlendirmelerin ardından sunulmaktadır. Zira gerçekleştirilen önsel çalışmalar (Tanrıvere, 2018b, 2020), her bir gönderi veya yazardan elde edilen verinin, bir diğeri karşısında anlamlı ve ayırt edici olabileceğini ortaya koymaktadır. Diğer bir deyişle her bir gönderi veya yazar, M0 karşısında ayrı ayrı ve izole bir bakış açısıyla kıyaslanmamakta; her bir karşılaştırmada tüm veriler göz önünde bulundurularak değerlendirme yapılmaktadır.

4.1. İki Yazarlı İncelemeler

Bu başlık altında değişik sayılarda karşılaştırma gönderileri kullanılmakla beraber yalnızca iki yazarın oluşturduğu metinler incelenmektedir.

4.1.1. Bir İleti ile İncelemeler

Burada sunulan iki ayrı uygulamada; iki farklı yazarın oluşturduğu birer ileti, kontrol ileti (M0) ile karşılaştırılmakta ve böylelikle M0 gönderisinin yazarı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

4.1.1.1. Uygulama 1

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu M1 ve M2 gönderileriyle karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 4.1. Uygulamanın tüm gönderileri

Benim yerime de sev,
M0
bekletme hayatı...

M1 Herkesin kendi *dusunce* dunyasina itildigi bugunlerde ben bu ulkeyi sevmeyi reddediyorum. Sevmiyorum, sevmeyecegim, sevemeyecegim.

Doğduk madem,

M2

Yaşasaydık bari...

M0 gönderisine bakıldığında, tümce içerisinde bir virgül yer aldığı ve tek tümceden oluşan iletinin üç nokta ile sonlandırıldığı görülmektedir. Bunlar, noktalama işaretlerinin sayısı yönünden tekli birer kullanım teşkil etmektedir. (Üç nokta, kendi başına bir noktalama işareti sayılmaktadır.) İkinci satırın başında, muhtemelen bir önceki satırın virgülle sonlandırılmış olmasından dolayı, küçük harf kullanılmıştır. Tümceye büyük harfle başlanmıştır. Metinde Türkçe karakter (“ı”) bulunmaktadır ve bu husus, özellikle M1 gönderisinin incelenmesinden sonra anlam (ayırt edicilik) kazanacaktır. Gönderi içerisinde “de” bağlacı bulunmakta olup sıklıkla kullanılması ve kurduğu anlam ilişkisi yönünden ayırt edici değildir. Her ne kadar yazarı bilinmeyen bir gönderi karşısında iki yazarın yine birer gönderisi karşılaştırılıyor olsa da kuvvetli bir ayırt edici olmamakla beraber gönderide 6 sözcük bulunduğu görülmektedir. Gönderinin konusu, insan yaşamına dair romantik bir yaklaşımı ortaya koymaktadır. İletinin kurgusu değerlendirildiğinde, virgül işaretinin, sıkı bir anlam ilişkisi bulunan iki tümceyi birbirine bağladığı görülmektedir. İleti düzenine bakıldığında ise gönderi, bir şiir biçiminde kurgulanmış olup iki satır (mısra) arasında boş bir satır bulunmaktadır.

M1 gönderisi, tümce içerisinde virgölün kullanıldığı bir metindir ve bu husus, gönderiler arasında ayırt edici bir kullanım değildir. Zira virgül, sıralama işleviyle yaygın biçimde kullanılan bir noktalama işareti olup gönderide uygun yerlerde görülmektedir. Yazar, tümce ve ileti sonunda birer nokta kullanmıştır. Bu bağlamda M0 gönderisinin üç nokta ile sonlandırılmış olması her ne kadar kuvvetli bir ayırt edici husus olmasa da bu durum, M2 gönderisinin de incelenmesinden sonra oluşacak bütünlük içerisinde anlaşılır bir hâl alacaktır. Noktalama işaretleri birer kez kullanılmış olup bu durum da ayırt edici bir gösterge sayılmamaktadır. Gönderideki iki tümce de büyük harfle başlamaktadır. Önemli bir farklılık, M1 gönderisinin ç, ı, ğ, ö, ş, ü gibi hiçbir Türkçe karakter içermemesi ve bunlar yerine şekil yönünden en yakın karşılıklarının kullanılmış olmasıdır. Yazar, “düşünce” sözcüğünü vurgulamak için özgün bir seçim yapmış; sözcüğün öncesinde ve sonrasında, tıpkı tırnak işareti kullanır gibi “*” işaretine yer vermiştir. Gelgelelim, M0

gönderisinde herhangi bir vurgu gösterilmediğinden, bu kullanım ayırt edici görünmemektedir. Metin, 14 sözcükten oluşmaktadır ve konusu, yazarın yaşamına ilişkin gerçekçi bir yaklaşım içermektedir. M0 gönderisinde karşılığı bulunan başka bir örnek olarak, ileti kurgusu yönünden, metindeki virgüllerin de ele alınması gerekmektedir. Bu virgüller, birbirleriyle ilgi kurulsa da anlam bakımından bağımsız tümceleri sıralamakta kullanılmıştır ve bu yönüyle M0 gönderisi karşısında bir farklılık arz etmektedir. İleti, bu sosyal medya mecrasındaki yaygın biçimde görüldüğü üzere düzyazı biçiminde kurgulanmıştır.

Bu uygulamanın son gönderisi olan M2 ise yine tümce içerisinde birer virgül işareti içermekte ve üç nokta ile sonlanmaktadır. Noktalama işaretlerinin tekli kullanılması, ayırt edici bir durum olarak ele alınmamaktadır. Gönderi büyük harfle başlamaktadır ve ikinci mısranın başında da büyük harf kullanılmıştır. Bu durum, metnin şiir biçiminde kurgulanmış olması dikkate alındığında, mısranın büyük harfle başlamasını anımsatmaktadır. Bu gönderide Türkçe karakterler kullanılmış ve sırasıyla ğ, ş, ı harflerine yer verilmiştir. Metinde “madem” bağlacı kullanılmış olup bununla ilgili ayırt edici bir durum görülmemektedir. Toplam 4 sözcükten oluşan metnin konusu, tıpkı M0 gönderisinde olduğu gibi yaşama ilişkin romantik bir yaklaşımı ortaya koymaktadır. İleti kurgusu bağlamında virgül işareti ele alındığında ise yine M0 gönderisine benzer biçimde, birbiriyle sıkı bir anlam ilişkisi bulunan iki tümcenin birbirine bağlandığı görülmektedir. Son olarak iletinin bir şiir biçiminde kurgulanmış olması ve iki satır (mısra) arasında boş bir satır bulunması da yine kayda değer birer göstergedir. İkinci mısranın görece ortalanmış (soldan girintili) olması ise dikkat çekici olsa da ayırt edici bir konu değildir.

Yer verilen bütün bu bilgiler birlikte değerlendirildiğinde M0 gönderisi; metnin üç nokta ile sonlandırılması, Türkçe karakterler içermesi, insan yaşamına ilişkin romantik bir üslup kullanması, şiir biçiminde kurgulanmış olması ve iki mısra arasında boş bir satır içermesi yönünden M2 gönderisiyle benzerdir. Yer verilen bu beş benzerlik ölçütüne ek olarak, her ne kadar kuvvetli olmadığı belirtilmişse de sözcük sayıları birbirine yakındır. Virgüllerin kurdukları anlam ilişkisi konusu ise gönderinin şiir biçiminde olması bağlamında değerlendirilmekte ve ayrıca bir ölçüt olarak ele alınmamaktadır. Ayırt edici olarak tespit edilen ölçütler bağlamında, bu iki gönderi arasında farklılık arz eden bir husus bulunmamaktadır. Yalnızca M0 gönderisinin ikinci mısrası küçük harfle başlarken,

M2 gönderisinin ikinci mısrası ise büyük harfle başlamaktadır. Bu durum, bir gönderiye karşı bir gönderiyle yapılan incelemede, münferit bir hata olarak değerlendirilebilir.

M1 gönderisiyle kıyaslandığında ise bu gönderinin nokta ile sonlandırılmış olması her ne kadar kendi başına ayırt edici olmasa da diğer iki gönderinin benzerliği düşünüldüğünde birer ayrılık (farklılık) unsuru olarak ele alınabilir. Bununla birlikte ilgili metinde Türkçe karakterlerin bulunmayışı, yaşama ilişkin gerçekçi bir bakış açısını konu etmesi ve düzyazı biçiminde kurgulanmış olması; M0 ve M1 arasındaki dört ayırt edici unsurun tamamını farklılıklar üzerine odaklanmaktadır. Ek olarak M0 gönderisinde 6, M2 gönderisinde 4 sözcük bulunurken M1 gönderisinin 14 sözcük içermesi de yine bu farklılığı pekiştiren bir husus olarak görülmektedir. Virgüllerin kurduğu anlam ilişkisi, gönderilerin düzeni bağlamında değinilen şiir ve düzyazı biçimleriyle ilgili görüldüğünden, bu husus ayrıca bir ölçüt olarak değerlendirilmemiştir.

Sonuç olarak M1 gönderisiyle dört ayırt edici ölçütte farklılık görülmüş, hiçbir ölçütte ayırt edici bir benzerlik görülmemiş ve ek olarak sözcük sayıları da kısmi bir farklılığı ortaya koymuştur. M2 gönderisiyle kıyaslandığında ise beş ayırt edici hususun tamamında benzerlik görülmüş, bunlar ayrıca sözcük sayıları ile de kısmi biçimde desteklenmiştir. Tümceler büyük harfle başlaması, ölçünlü dil kuralı olması nedeniyle ayırt edici bir benzerlik olmadığından dolayı dikkate alınmamıştır. Dolayısıyla, M0 ve M2 gönderilerinin aynı kişi tarafından yazıldığı sonucuna varılmaktadır. Yapılan kontrolde ise bu tespitin doğru olduğu görülmüştür.

4.1.1.2. Uygulama 2

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu M1 ve M2 gönderileriyle karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 4.2. Uygulamanın tüm gönderileri

M0	Arabanın kapısını açarken yan arabayı çizen hayvan
M1	Sokakta annesinin peşinden ağlayarak yürüyen çocuk
M2	gogsunun azıcık bi kısmi gozuken birisini niye lincliyosunuz c*marlar

M0 gönderisinde noktalama işareti kullanılmamıştır. Ne var ki gönderide noktalama işareti kullanılmasını gerektirecek bir yapı da yer almamaktadır. Metinde ı, ç gibi Türkçe karakterler bulunmaktadır ve gönderinin yazımına büyük harfle başlanmıştır. Gönderide argo olarak nitelenen bir sözcük (“hayvan”) bulunmaktadır. Toplam 7 sözcükten oluşan gönderi bir bütün olarak tamamen ve sadece öznenen ibarettir. Başta belirtildiği gibi, noktalama işareti kullanılmamış olmasının nedeni olarak bu gösterilebilir. Yazar, gördüğü veya yaşadığı bir olayı bu şekilde aktarıyor olabilir.

M1 gönderisine bakıldığında, yine hiçbir noktalama işaretinin bulunmadığı ve noktalama işareti kullanılmasını gerektirecek bir yapı da oluşturulmadığı görülmektedir. Metinde ş, ğ, ü, ç gibi Türkçe karakterler yer almaktadır ve metnin ilk harfi büyüktür. Toplam 6 sözcük içeren bu gönderi yalnızca bir öznenen ibarettir; tüm sözcükler, bir özne oluşturmaktadır. M0 gönderisine benzer biçimde metinde bu nedenle noktalama işareti bulunmadığı düşünülebilir. Yazar, muhtemelen gördüğü bir şeyi yazıya aktarmıştır.

Her şeyden önce belirtmek gerekir ki M2 gönderisindeki sansür (“c*marlar”), oluşturucu yazarın kendisi tarafından uygulanmıştır. Bu gönderide de diğer iki gönderideki gibi noktalama işareti bulunmamaktadır fakat ölçünlü dil kurallarına göre, bir tümce teşkil eden bu metnin uygun noktalama işaretiyle sonlandırılması gerekmektedir. Gönderide ö, ğ, ü, ı, ç gibi Türkçe karakterlerin hiçbiri kullanılmamış ve tümceye küçük harfle başlanmıştır. “Bir” yerine kullanılan “bi” sözcüğü, eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifade olarak değerlendirilmiştir ve bu kullanım, sosyal medyada yaygın biçimde görülmektedir.⁹ Bir argo örneği teşkil eden “çomar” sözcüğü, yazarın kendisi tarafından bir harf yerine “*” işareti kullanılarak sansürlenmiştir. Toplam 9 sözcükten oluşan bu gönderi, bir soru tümcesi içermektedir. Bu nedenle, noktalama işaretleri bağlamında belirtildiği gibi, uygun noktalama işaretiyle sonlandırılmamış olması, bu uygulama çerçevesinde dikkate değerdir. (Yazar, bu metin ile bir soru sormak ve cevap almak niyetindeyse tümcesini soru işaretiyle sonlandırabilir veya konuyla ilgili bir tepki vermek niyetindeyse de, sosyal medyada bu maksatlı tümcelerin sonunda genellikle görülebildiği üzere, ünlem işareti kullanabilir.)

⁹ “Bir” ve “bi” sözcüklerinin anlamsal değeri farklı olmakla beraber “bi”, görece uzun bir süredir giderek artan bir sıklıkla hem yazıda hem de konuşmada kullanılmaktadır. Buradaki “ölçünlü dilden uzaklaşma” yorumu ise Türkçe sözlükte -henüz- “bi” sözcüğünün yer almaması dolayısıyla yapılmaktadır.

M0 ve M1 gönderileri kıyaslandığında, her iki metnin de sonunda noktalama işareti kullanılmamıştır. Bu metinler Türkçe karakterler içermektedir ve her iki örnekte de tümceye büyük harfle başlanmıştır. Oluşturulan kurguya bakıldığında M0 örneğinde 7 ve M1 örneğindeki 6 sözcük, ki sayıları yazar tanıma bağlamında önemsizdir, sadece bir özne oluşturmak için kullanılmıştır. Dolayısıyla, bu iki örnek arasında ayırt edici olan 4 ölçütte benzerlik görülmektedir ve farklılık arz eden bir husus bulunmamaktadır.

M0 ve M2 gönderileri karşılaştırıldığında ise her ne kadar bu iki gönderide noktalama işareti kullanılmamış da olsa, bunu doğrudan bir benzerlik olarak değerlendirmemek gerekir. Zira M0 gönderisinde herhangi bir durum, olay, düşünce veya yargı belirten bir tümce bulunmamaktadır. M2 gönderisinin metni ise doğrudan soru içeren bir tümcedir ve buna rağmen noktalama işareti kullanılmamıştır. Belirtilen bu nedenle ilgili ölçüt, “etkisiz” veya “ayırt edici olmayan” biçiminde işaretlenmiştir. Zira M0 gönderisinin yazarının, herhangi bir soru tümcesi ortaya koyduğu takdirde uygun noktalama işareti kullanıp kullanmayacağı bilinmemektedir. Bu gönderiler ayrıca Türkçe karakter kullanımı ve tümceye büyük veya küçük harfle başlanması yönlerinden farklılık göstermektedir. Argo bakımından, M0 gönderisinde “hayvan” ve M2 gönderisinde “c*marlar” ifadelerine yer verilmiştir. Sapma düzeyi yönünden birbirine yakın görünen bu kullanımlara sosyal medyada yaygın biçimde rastlanılmaktadır. Bunlardan birisinin yazar tarafından sansürlenmiş olması ise, çok kuvvetli olmamakla birlikte, destekleyici bir farklılık unsuru olarak değerlendirilebilir. Gönderilerdeki sözcük sayıları birbirine yakın olduğundan dolayı ayırt edici görülmemiştir. M0 gönderisinin bütünü bir özneyken M2 gönderisinin bir soru tümcesi içermesi, M1 gönderisinin de tamamen ve sadece bir özne ihtiva etmesi göz önünde bulundurulduğunda, kurgu bakımından birer ayrılık teşkil etmektedir. Böylelikle bu iki gönderi arasında tespit edilen 3 ayırt edici unsurun tamamında farklılık gözlenmektedir ve bu unsurlar, argo kullanımında tercih edilen sansür tarafından da ayrıca desteklenmektedir.

Sonuç itibariyle M0 ve M1 gönderileri arasında 4 ayırt edici ölçüt tespit edilmiş ve bunların tamamında benzerlik görülmüştür. M0 ve M2 gönderileri karşılaştırıldığında ise toplam 3 ayırt edici unsurun hepsinde farklılığa rastlanmıştır. Bu husus, kendi başına pek kuvvetli görülmeyen bir başka ayrılık (farklılık) tarafından da desteklenmiştir. Nihayetinde, M0 ve M1 gönderilerinin aynı yazar tarafından oluşturulduğu sonucuna varılmıştır. Yapılan kontrol ise bu tespitin doğru olduğunu göstermektedir.

4.1.2. Üç İleti ile İncelemeler

Bu başlık altında yer verilen iki uygulamada; iki farklı yazarın oluşturduğu üçer ileti, kontrol iletisi (M0) ile karşılaştırılmakta ve böylelikle M0 gönderisinin yazarı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

4.1.2.1. Uygulama 1

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderileri sunulmakta ve bunlar, çizelgelerin altlarında ayrı ayrı incelenerek karşılaştırılmaktadır.

Çizelge 4.3. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0	kopekler havladi diye atlari vurmazlar. #EksiSozlukKapatilsin
----	--

Yazarı bilinmeyen M0 gönderisini oluşturan tümcenin sonunda bir nokta kullanılmıştır. Yazımına küçük harfle başlanan metinde Türkçe karakterlerin kullanılmamış olması ise yazar tanıma çalışması bakımından dikkat çekicidir. Gönderi, “Köpekler havladı diye kervan yoldan kalmaz.” ve “Köpekler istedi diye atlar ölmez.” deyişlerinin birer sentezi gibi görünmekte olup yazarın yanlış bilgisi veya anlık bir dalgınlık dolayısıyla oluşturulmuş olabileceği gibi bilinçli oluşturulmuş özgün bir metin de olabilir. Bu ileti içeriğinde argo bulunup bulunmadığı tartışılır olsa da bu tartışmayı, konu etiketinin incelenmesinden sonra yapmak daha uygun olacaktır. Zira oluşturulan metnin anlaşılabilmesi için etiketin ele alınması kaçınılmazdır.

İleti düzeni bakımından M0 gönderisi, biçimsel olarak birbirinden ayrı tutulmuş bir metin ve bir konu etiketinden oluşmaktadır. Bu etiket iletinin sonunda, metnin alt satırında yer almaktadır. Doğrudan bir tümce teşkil eden etikette sözcüklerin baş harfleri büyük yazılmıştır. Ekşi Sözlük isimli internet sitesinin kapatılmasına yönelik olarak oluşturulmuş bu konu etiketi, yazarın oluşturduğu gönderiye konu ve anlam yönünden derinlik kazandırmaktadır. Zira anlaşılmaktadır ki yazar, yayınladığı gönderinin ilk satırında yer verdiği metinle, bu etiketi oluşturan ve destekleyen kullanıcıları

hedeflemekte, sosyal medya platformu aracılığıyla bu kişilere cevap vermektedir. Buradan hareketle, daha önce değinilmiş olan argo konusuna dönülecek olursa; ilgili etiketi oluşturan ve bu etikete destek veren kullanıcılara köpek yakıştırması yapılmış olmasının, sosyal ilişkiler ve dil kullanımı bağlamında bir sapma teşkil ettiği söylenebilir. Dolayısıyla her ne kadar bir deyişe dayansa da kullanıldığı bağlam içerisinde bu sözü bir argo örneği olarak nitelenebilir. Gönderi, konu etiketine duyulan tepkiyi içermektedir ve etiket ile gönderinin konusu bağdaştırıcıdır. Metinde, bu etiketten haricen 5 ve etiket dahil 8 sözcük bulunmaktadır.

Çizelge 4.4. Y1 yazarının gönderileri

	#Pinokyo(...)
Y1-M1	bu kadar adi olabilir mi bir insan?
Y1-M2	kopekler havladi diye atlari vurmazlar. #imamoğlulistifa
Y1-M3	(...) de agir salakmis.

Y1-M1 iletisinde parantez içerisinde belirtilen üç nokta, bir futbol takımının teknik direktörünün soyadıdır. Oluşturucu yazarın yer verdiği soyadın ilk harfi büyük, diğer harfleri ise küçük yazılmıştır. Gönderi, bu kişi hakkında hakaret içerdiği için kişilik haklarının korunması bakımından kimliğinin gizlenmesi tercih edilmiştir. Y1-M3 iletisinde parantez içerisinde belirtilen üç nokta ise oluşturucu yazarın özgün metninde yer alan bir isim ve soyisim yerine kullanılmıştır. Oluşturucu yazar tarafından ismi anılan bu kişi hem eski bir futbolcunun eşi hem de kendi çalışma alanıyla ilgili olarak bilinen bir kimsedir. İsim ve soyisim tamamen küçük harflerle yazılmış, Türkçe karakterler yerine ise yazarın diğer gönderilerinde de görüldüğü gibi yakın benzerleri (ı yerine i gibi) kullanılmıştır. Gönderide bu kişi hakkında hakaret yer aldığından, ilgili üçüncü kişinin hakları gözetilerek, isminin metinden çıkarılması tercih edilmiştir.

Y1 yazarının oluşturduğu gönderiler incelendiğinde; tümce sonlarında birer noktalama işaretinin kullanıldığı, tümcelerin yazımına küçük harfle başlandığı ve metinlerde Türkçe karakter bulunmadığı görülmektedir. Bu yazarın oluşturduğu ilk gönderide (Y1-M1) ç, ı, ğ, ö, ş ve ü harflerinin kullanımını gerektirecek bir metin olmasa da diğer iki gönderinin (M2 ve M3) içeriği, bu konuda bir örüntü sunmaktadır. Ne var ki, istisnai olarak Y1-M2

gönderisinde kullanılan konu etiketinde Türkçe karakter (“ğ”) bulunduğu görülmektedir. Bu durum; gönderinin muhtemelen, ilgili sosyal medya platformu üzerinde var olan bir etiketin üzerine tıklayarak oluşturulmasından kaynaklanmaktadır. Diğer bir deyişle ilgili konu etiketi, yazarın kendisi tarafından yazılmamış olabilir.

Gönderilerde argo kullanımı ele alındığında; Y1-M1 gönderisinde bir kimseye “pinokyo” (yalancı) ve “adi” denilmekte, Y1-M2 gönderisinde -tıpkı M0 gönderisinde olduğu gibi ve aynı sözlerle- birtakım kişilere “köpek” yakıştırması yapılmakta, Y1-M3 gönderisinde ise bir kimse için “ağır salak” denilmektedir. Burada, şimdiye kadar ele alınan gönderilerde argo kullanılmış olması ve bu argonun teşkil ettiği yakın sapma düzeyinin yanısıra, M0 gönderisi ile Y1-M2 gönderisinin tamamen aynı biçimde “kopekler havladı diye atları vurmazlar.” tümcesini içermesi son derece önemlidir. Zira iki ayrı kişinin, iki farklı deyişin sentezi biçiminde görünen bir tümceyi, tamamen aynı biçimde (Türkçe karakterler olmaksızın ve tümce başında küçük harf kullanarak) yazması beklenmedik bir dilsel davranış teşkil eder.

Bu yazarın oluşturduğu gönderiler, etiketler hariç tutulmak üzere en az 5 ve en fazla 7 sözcük içermektedir.¹⁰ Üç gönderi için tespit edilen ortalama sözcük sayısı ise yaklaşık 5,66’dır. Konu etiketleri dahil edildiğinde ise sözcük sayıları en az 5, en fazla 9 ve ortalama 7 olarak tespit edilmektedir. Yazarın oluşturduğu iki gönderi (Y1-M1 ve M2), konu etiketine duyulan tepkiyi içermektedir ve etiket ile gönderinin konusu bağdaşıktır. Diğer gönderi Y1-M3’te ise herhangi bir konu etiketi bulunmamakla beraber doğrudan ismi anılan kişiye karşı bir tepki söz konusudur. Yazar, muhtemelen bu kişinin bir sözü veya davranışına duyduğu tepkiyi dile getirmektedir ve oluşturduğu tüm gönderilerde bunu, argo ifadelerle yer vererek yapmaktadır. Bu tepkilerin nedenine ise gönderilerin içeriğinde yer verilmiş değildir.

Toplam üç gönderinin ikisinde, iletinin başında veya sonunda birer sözcük öbeği teşkil eden konu etiketleri kullanılmıştır. Türkçe karakterler bağlamında daha önce belirtildiği gibi, etiketlerdeki büyük harf kullanımı da değişkenlik göstermektedir ve bu nedenle ayırt

¹⁰ Uygulama çerçevesinde sözcük sayımı yapılırken yazımsal (ortografik) sözcük esas alınmıştır. Sözcük kavramıyla ilgili alanyazında farklı görüşler bulunmakla beraber burada, anlamlı bir ses birliği olarak sözcüğün geleneksel tanımı gözetilmiş ve bir kaynaşık olarak da nitelenen “mi”, ayrı bir sözcük sayılmıştır. Anılan görüş ayrılıkları ve tartışmaların değerlendirilmesi ise amaç ve nitelik itibarıyla bu çalışmanın konusu değildir.

edici bir tespit için elverişli veri sunmamaktadır. İleti düzeni bağlamında yine gönderinin metin içeriği ile etiketin birbirinden ayrı tutulduğu söylenilebilir. Zira Y1-M1 gönderisinde konu etiketinden sonra boş bir satıra yer verilmiş, metin ise ancak üçüncü satırda sunulmuştur. Y1-M2 gönderisinde ise ilk satırda metin sunulmuş, gönderiye ise bu metnin bir alt satırında yer verilmiştir.

Çizelge 4.5. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	Emine öldürülen diğer tüm kadınlar gibi yaşamak, çocuğu da diğer tüm çocuklar gibi annesinin yaşamasını istedi. İlk değillerdi ama artık son olsunlar. Daha kaç kadının kanı, kaç çocuğun gözyaşı akmalı bir şeyler yapmak için. #KadinaSiddeteHayir
Y2-M2	Ne çiçeğiz ne de emanetiz sadece kadınız. Var olduğumuzu ispatlamak zorunda kalmadığımız, eksilmediğimiz, eşitlik ve özgürlük içinde nefes alabildiğimiz günlerin gelmesi dileğiyle #8MartDunyaEmekciKadinlarGunu kutlu olsun.
Y2-M3	Savaşı destekleyenleri ya da bunu bir mizah malzemesi yapanları şaşkınlıkla izliyorum. Olası bir savaşın fizyolojik ve psikolojik etkilerinin ciddiyetini görmeden yapılan bu yorumlar içler acısı. Keşke barış ve sevgiyle kalmayı başarabilseniz.

Y2 yazarının oluşturduğu gönderilerde, tümce sonunda birer noktalama işareti kullanıldığı ve büyük harfle başlayan tümcelerin oluşturduğu metinlerde Türkçe karakterlerin bulunduğu görülmektedir. Yalnızca Y2-M1 gönderisinde bir defa “çocuğu” yerine “çocuğu” yazımına yer verilmişse de bu gönderideki diğer sözcüklerin yazımlarına ve diğer gönderilere bakıldığında, bunun münferit bir hata olduğu anlaşılmakta ve yazar tanıma çalışmasında kullanılabilecek bir veri teşkil etmediği ortaya çıkmaktadır. Konu etiketlerindeki Türkçe karakter kullanımını ise ayrıca incelenecektir. Gönderilerde yer alan sözcük sayıları (konu etiketleri dahil olmak üzere) en fazla 37 ve en az 30’dur; üç gönderiden elde edilen sözcük sayısı ortalaması ise yaklaşık 32,6’dır. Konu etiketleri, metinle hem biçimsel hem de anlamsal olarak bütünleşik bir yapı teşkil ettiği için sözcük sayılarına dahil edilmiştir. Metinlerin içeriğine bakıldığında ise cinsiyet eşitsizliği ile şiddet ve savaşa karşı barışçıl söylemler bulunduğu görülmektedir. Y2-M2 gönderisinin içeriğinden, ayrıca, yazarın kadın olduğu anlaşılmaktadır. Ne var ki Y1 yazarının

gönderileri bu konuda bir bilgi vermediğinden, yazarın profiline dair yapılan bu tespit de yazar tanıma uygulaması bağlamında ayırt edici görünmemektedir.

Yazarın oluşturduğu üç gönderiden ikisinde (Y2-M1 ve M2) konu etiketi bulunduğu görülmektedir. Bu etiketlerde, daha önce de değinildiği gibi, Türkçe karakterlere yer verilmemiştir. Tıpkı Y1 yazarının etiket kullanımı bağlamında belirtildiği gibi, bunlar da önceden başka kimseler tarafından oluşturulmuş ve yazarın üstlerine tıklayarak oluşturacağı gönderiye doğrudan dahil ettiği etiketler olabilir. Bu nedenle etiketteki Türkçe karakter kullanımı, yazar tanıma uygulamasında ayırt edici olabilecek bir veri sunmamaktadır. Etiketlerden birisi iletinin sonunda, diğer ise tümce içerisinde kullanılmıştır ve metinle anlamsal olarak bağdaşıkır. Bu nedenle, metnin bir parçası olarak kabul edileceği için sözcük sayılarına doğrudan dahil edilmişlerdir. Etiketlerin ikisi de bir sözcük öbeği teşkil etmekle beraber Y2-M1 gönderisindeki etiket, yüklemi olmasa da bir slogan olarak kullanıldığından tümce olarak kabul edilebilir. Etiketleri oluşturan her bir sözcüğün baş harfi ise büyük yazılmıştır. Ne var ki bu durum, Türkçe karakter bağlamında belirtildiği gibi, yazarın kendi özgün tercihi olmayabilir.

M0 gönderisi ve Y1 yazarından elde edilen veriler karşılaştırıldığında; tümce sonunda birer noktalama işaretinin kullanılıyor oluşu, ölçünlü dil benzerliği kapsamında olup uygulama için etkisizdir. Metinde Türkçe karakterler kullanılmayışı ve tümceye küçük harfle başlanması ise birer benzerlik unsurudur. Karşılaştırılan dört gönderinin tümünde de argo kullanılması ve bunların benzer düzeylerde sapma teşkil etmesi, yine birer benzerlik konusudur. Ek olarak, M0 ile Y1-M2 gönderilerinde tamamen aynı tümceye yer verilmiştir ve iki farklı deyişin bir sentezi gibi görünen bu tümcenin iki ayrı gönderideki varlığı, kendi başına ayrı bir benzerlik olarak ele alınmaktadır. Gönderilerdeki sözcük sayıları, bu karşılaştırmada yazarların aynı olabileceğine işaret eden bir diğer ölçüttür. Y1 yazarı, gönderilerinde sürekli olarak bir kişi veya olaya karşı tepki gösterirken, M0 gönderisinde de aynı şekilde yer verilmiş etiket konusuna karşı gösterilen bir tepki söz konusudur ve bunun nedeni belirsizdir. Diğer bir deyişle gönderi içeriklerinde herhangi bir açıklama yoktur. Son olarak gönderinin metin içeriği ile konu etiketlerinin birbirlerinden yapıcı bağımsız (farklı satırlarda) oluşu, benzerlik ortaya koyan bir diğer özelliktir. Dolayısıyla bu kıyaslama çerçevesinde Türkçe karakterlere yer verilmeyışı, tümce başında küçük harf kullanımı, argo kullanımı, sözcük sayıları, konu ve kurgu ile ileti düzeni bakımından altı ayrı ölçütte benzerlik tespit edilmiştir. İki farklı

gönderide tamamen aynı tümcenin kullanılmış olması ise tüm bunlara ek olarak yedinci ve son derece önemli bir benzerlik konusu olarak not edilmiştir. Bu karşılaştırma çerçevesinde ayrılık teşkil eden husus bulunmamaktadır.

M0 gönderisi ile Y2 yazarının üç farklı gönderisi karşılaştırıldığında ise tümce sonunda birer noktalama işaretinin kullanılması etkisizdir. Tümceye büyük harfle başlanması ve metinde Türkçe karakterlerin kullanılması ise ayrılık teşkil eden iki ölçüttür. Y2'nin oluşturduğu gönderilerde argo kullanılmadığı için, bu konuda bir kıyas yapmak mümkün değildir. Sözcük sayıları ele alındığında bu yazar ile M0 gönderisi arasında bir ayrılığın varlığı aşıkardır. (M0 gönderisi ve Y1 yazarının gönderilerinde konu etiketleri, bu karşılaştırmanın anlamlı olabilmesi için sözcük sayısına sonradan dahil edilmiştir.) Diğer yandan M0 gönderisinde konu etiketine ilişkin duyulan tepki argo ifade kullanılarak gösterilirken; Y2 yazarının cinsiyet eşitsizliği ile şiddet ve savaş konularına ilişkin barışçıl ifadeler yer vermesi, görece detaylı ve açıklamalı metinler oluşturmuş olması, ayrıca bu gönderilerde argo kullanılmamış oluşu gözetildiğinde de konu ve kurgu bakımından bir farklılık doğmaktadır. M0 gönderisi, Y1 yazarı ve Y2 yazarının kullandığı konu etiketlerinin biçimsel boyutu değişkenlik gösterdiğinden ötürü bu ölçüt çerçevesinde ayırt edici olabileceği değerlendirilen veri bulunmamaktadır. Son olarak ileti düzeni bakımından Y2 yazarı, M0 gönderisi ve Y1 yazarının aksine, konu etiketlerini metinle bütünleşik biçimde sunmaktadır. Diğer bir deyişle konu etiketleri, gönderinin metin içeriği olarak da ele alınabilir, ki bir gönderide etiket doğrudan metin yerine kullanılmıştır. Bu bağlamda da bir farklılık bulunduğu görülmektedir. Sonuç olarak Türkçe karakter kullanımı, tümce başında büyük harf kullanımı, sözcük sayıları, konu ve kurgu ile ileti düzeni bakımından beş ayrı ölçütte farklılık saptanmıştır. Burada sunulan karşılaştırmada benzerlik teşkil eden herhangi bir ölçüt görülmemektedir.

Nihayetinde, yukarıda sunulan tüm inceleme ve açıklamalar birlikte değerlendirildiğinde M0 gönderisinin; Y1 yazarı tarafından oluşturulmuş olması ne kadar muhtemel ise, Y2 kodlu yazar tarafından oluşturulmuş olması da o denli olasılık dışı görünmektedir. Bu tespit, yapılan kontrolde de doğrulanmıştır.

4.1.2.2. Uygulama 2

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir.

M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderileri sunulmakta ve bunlar, çizelgelerin altlarında incelenmektedir. Tüm gönderi ve yazar incelemelerinin tamamlanmasından sonra ise karşılaştırmaya yer verilmektedir.

Çizelge 4.6. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0 Bu dünya hepimizin 🐾🐾🐾 #DünyaSokakHayvanlarıGünü

Yazarı bilinmeyen M0 gönderisini oluşturan metne büyük harfle başlansa da tümce sonunda herhangi bir noktalama işareti kullanılmamıştır. Kullanılan konu etiketinden haricen toplam 3 sözcükten oluşan gönderi, sokak hayvanları hakkındadır. İletinin sonunda bir konu etiketi kullanılmış olup bir sözcük öbeği teşkil eden bu etiketteki sözcüklerin baş harfleri büyük yazılmıştır. Ayrıca, gönderinin metin içeriği ile konu etiketi arasında grafik biçiminde aynı şekil (pati izi) iki kez kullanılmıştır. İleti düzeni sırasıyla metin, grafik ve konu etiketi biçiminde kurgulanmıştır.

Çizelge 4.7. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1 Varlığı beceremedik, yokluğu bölüşme zamanı.

Y1-M2 Şimdi biramı açıp Dostoyevski okuyacağım.

Y1-M3 Survivor paylaşımları yapanları bloklamaktan imanım gevredi. Çok afedersiniz ama derdinizi

Y1 yazarının oluşturduğu gönderilere bakıldığında, tümcelerin büyük harfle başladığı ve birer nokta ile sonlandırıldığı görülmektedir. Ayrıca Y1-M1 gönderisinde de tümce içi noktalama işareti olarak virgül kullanıldığı görülmektedir. Y1-M3 gönderisinde, sosyal medya sitelerinde kullanılan “engelle”menin İngilizcesi olan “block” sözcüğünün Türkçeleştirilmiş olarak “bloklama” ifadesi kullanılmıştır. Yine bu gönderide yer alan “survivor” sözcüğü ise Türkiye’de yayınlanan bir televizyon programına gönderme yapmaktadır. Dolayısıyla Türkçe konuşan ve yazan kişilerce yaygın bilinirliği ve kullanımı olan bu sözcüğü yabancı bir sözcük olarak yazar tanıma uygulamasına konu etmek mümkün değildir.

Bu gönderideki dikkat çekici bir kullanım, yazarın, oluşturduğu metinde otosansür uygulayarak “.....” biçiminde ardışık yedi noktaya yer vermesidir. Yazarın, aklından

geçeni yazsaydı da muhtemelen yedi harf kullanacağı ve bunların her biri yerine bir nokta koyduğu varsayılabilir. Burada, diğer gönderilerden edinilen izlenim gözetildiğinde, yazarın oluşturduğu tümceyi noktayla sonlandırdığı varsayılmaktadır. Bu yazarın oluşturduğu gönderilerde en az 5, en çok 10 ve ortalama 6,6 sözcük bulunmakta olup gönderilerin konusu, yazarın anlık düşünce ve eylemleri olarak gösterilebilir. İleti düzeni, düzyazı biçiminde gönderiyi oluşturan metinlerden ibarettir.

Çizelge 4.8. Y2 yazarının gönderileri

	Ömürden ömür, psikolojiden psikoloji, gençliğimizden gençlik gitti sınavı
Y2-M1	ayrı dert açıklanması ayrı dert 😊😞 #vetfak
	Sefer bizim
Y2-M2	Zafer Allah'ındır 🇹🇷🇹🇷 #BAHARKALKANI
Y2-M3	Evet, 1 Kadın dünyamı güzelleştirdi #8martdunyakadinlargunu

Y2-M2 iletisinde kullanılan Türk bayrağı grafiği, gönderinin aslında dörtgen formdadır. Bunun haricinde diğer işaretler ise gösterildiği gibidir.

Burada gönderileri incelenen yazar, tümce içinde noktalama işaretleri kullanmak konusunda değişken eğilimler göstermiştir. Tümcelerinde ise noktalama işareti bulunmamakta ve gönderiler, diğer tüm örneklerde olduğu gibi büyük harfle başlamaktadır. Sayıların yazımında, Y2-M3 gönderisindeki “Evet, 1 Kadın” ifadesi dikkat çekici olsa da eşdeğeri bulunmadığı için yazar tanıma uygulaması bağlamında ayırt edici değildir. Y2 yazarının, etiketler hariç olmak üzere gönderilerde kullandığı sözcük sayısı en az 4, en çok 13 ve ortalama yaklaşık 7,3'tür. Gönderilerin konusunu, genel olarak, yazarın kendi kişisel paylaşımları oluşturmaktadır. İçerik incelendiğinde, yazar hakkında çeşitli bilgiler edinilebiliyor olsa da bu bilgiler Y1 yazarı karşısında ayırt edici olmadığı için kullanışsızdır.

Konu etiketlerini ise ayrı ayrı ele almak gerekmektedir. Öncelikle bu etiketler, iletinin en sonunda ve kullanılmış ise şekil ve işaretlerden de sonra yer almaktadır. Her gönderide

yalnızca bir konu etiketi kullanılmış olup bu etiketler sözcük öbeklerinden oluşmaktadır. Etiketlerdeki büyük veya küçük harf kullanımı ise değişkendir. Bu etiketlerden ilki olan “#vetfak”, veterinerlik fakültesinin kısaltmasıdır ve konu yönünden, yazarı bilinmeyen M0 gönderisiyle bağdaşıklık göstermektedir. Ne var ki hayvan hakları herkes tarafından desteklenebileceği için bu husus ancak, varsa diğer benzerlikleri destekleyebilecek nitelikte olabilir. İkinci etiket olan “#BAHARKALKANI” ise Türk Silahlı Kuvvetleri’nin, 2020 yılı başlarında Suriye’de başlattığı operasyona gönderme yapmaktadır. Bu yazarın son gönderisinde kullanılan etiket “#8martdunyakadinlargunu” ise herhangi bir açıklama gerektirmemektedir. Görüldüğü üzere yazar, etiketlerde büyük harf veya küçük harf kullanma konusunda ya farklı seçimler yapmış ya da oluşturulmuş etiketleri kullandığı için bunlar, yazarın özgün seçimlerinden bağımsız olarak yayınlanmıştır. Zira bu etiketler, özellikle belirli zamanlarda çokça kez geniş bir kitle tarafından kullanılmıştır.

Yazarın oluşturduğu üç gönderiden ikisinde şekil ve işaretlere yer verilmiştir ve grafik biçimindeki şekiller kullanılmıştır. Y2-M1 gönderisinde birbirinden farklı iki yüz şekli grafiği, Y2-M2 gönderisinde ise üst üste iki tane Türk bayrağı grafiği kullanılmıştır. Bu şekiller, gönderinin metin içeriğinden sonra ve konu etiketinden önce kullanılmıştır. Dolayısıyla ileti düzeni bağlamında da metin, grafik ve konu etiketi sıralaması takip edilmiştir.

M0 gönderisiyle Y1 yazarının oluşturduğu üç gönderi karşılaştırıldığında, ayırt edici olduğu gözlenen iki ölçüt bulunmaktadır. Tümce içindeki noktalama işaretleri, tümce başında büyük harf kullanımı, Türkçeleştirilmiş yabancı sözlük kullanımı ve otosansür, sözcük sayıları ve gönderi konuları etkisizdir. M0 gönderisindeki tümce sonunda noktalama işareti kullanılmamışken Y1 yazarının tümce sonlarında noktalama işaretine yer vermesi ayrılık teşkil eden bir ölçüttür. Ayrıca M0 gönderisinde sırasıyla metin, grafik ve konu etiketi biçiminde bir sıra mevcutken Y1 yazarının gönderilerinde düzyazı biçiminde yalın bir metne yer vermesi, Y2 yazarının eğilimi de gözetildiğinde, birer farklılık unsuru olarak değerlendirilebilir. Nihayetinde, bu karşılaştırmada iki farklı ölçütte ayrı kullanımlar olduğu görülmüş ve benzerlik teşkil eden bir özelliğe rastlanılmamıştır.

M0 gönderisiyle Y2 yazarının yazım alışkanlıkları kıyaslandığında ise tümce sonlarında noktalama işaretlerinin kullanılmayışı birer benzerlik unsurudur. Tümce içinde noktalama işareti ve tümce başında büyük harf kullanımı ise etkisizdir. Sözcük sayılarının da ayırt edici olmadığı gözlenmektedir. Gönderilerin konusu her ne kadar kişisel ve anlık düşünce ve paylaşımlar da olsa M0 gönderisi ile Y2-M1 gönderisinin konu bağdaşıklığı da açıktır. Daha önce belirtilen bu husus, kısmi nitelikte bir benzerlik teşkil etmektedir. Konu etiketlerinin, gönderinin sonunda yer alması her ne kadar alışlageldik ve yaygın bir kullanım olsa da şekil ve işaretlerin de metinden sonra ve etiketten önce kullanılıyor oluşu; M0 gönderisi karşısında açık bir benzerlik ortaya koymaktadır. Daha yalın bir ifadeyle, ileti düzeni bakımından sırasıyla metin, şekil ve konu etiketi sıralaması izlenmiştir. Ek olarak, şekil ve işaret kullanılan her seferinde aynı veya farklı iki işaretin kullanılması da ayırt edici olan bir diğer husustur. Netice itibariyle bu karşılaştırma çerçevesinde üç ayırt edici ölçütün üçünde de benzerlik görülmüş, gönderilerden birinin konusu itibariyle bu benzerlikler kısmi olarak ayrıca desteklenmiştir. Bu bağlamda farklılık arz eden herhangi bir husus bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, yazarı bilinmeyen M0 gönderisi karşısında Y1 ve Y2 yazarlarının oluşturduğu gönderiler incelenmiş, gerçekleştirilen uygulamada M0 gönderisinin, Y2 yazarı tarafından oluşturulduğu izlenimi edinilmiştir. Yapılan kontrolde bu tespit doğrulanmıştır.

4.1.3. Beş İleti ile İncelemeler

Bu başlık altındaki iki uygulamada; iki farklı yazarın oluşturduğu beşer ileti, kontrol ileti (M0) ile karşılaştırılmakta ve böylelikle de M0 gönderisinin yazarı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

4.1.3.1. Uygulama 1

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlar, çizelgelerin altlarında ayrı ayrı incelenmektedir.

Çizelge 4.9. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0	mezun oldunuz, mesleğinizi elinize aldınız, tam rahat bir hayat süreceğiniz sıradaaaaaaa TEBRİKLER, GÖRÜCÜ ÇIKTI
----	---

M0 gönderisinde tümce küçük harfle başlamakta, tümce içinde uygun noktalama işaretleri (virgül) kullanılmakta ve tümce, noktalama işaretine yer verilmeksizin sonlandırılmaktadır. Sözcük ve bağlam açısından dikkate değer bir husus, yazarın vurgu oluşturma biçimidir. Bunun için iki farklı yol izleyen yazar; “sıradaaaaaaa” yazımıyla sözcüğün son harfine ardışık biçimde yedi kez yer vermiş, “TEBRİKLER, GÖRÜCÜ ÇIKTI” ifadesinde ise tüm harfleri büyük yazarak gözden kaçırılmayacak bir vurgu ortaya koymuştur. Gönderinin konusu, yazar ile evlenmek isteyen bir kimsenin oluşu ve kendisinin, bu durumdan hoşnut olmayışıdır. Geçmişten başlayarak gönderinin oluşturulduğu zamana dek kronolojik bir sıralama izlenen ve toplam 14 sözcükten oluşan gönderi içeriğinden, yazarın görece kısa bir süre önce öğrenimini tamamladığı ve bir işe girdiği anlaşılmaktadır.

Çizelge 4.10. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1	Tezinizin sonuna çalıştığımız metni koyarak +7-8 bin sözcük sayısı ve +80-90 sayfa elde etmekte çok zeki olduğunuzu falan mı sanıyorsunuz? Hangi uluslararası olarak unvan almış üniversitede şöyle bir bayağılık gördünüz ya asdagsdagsda
Y1-M2	Bu gidişle köy enstitülerine de dönüş yapacağız gibi sanki...
Y1-M3	Saat 13.20'den beri boş boş oturup, sevdiğim şarkılar eşliğinde pencereden görünen ağacı izliyorum. Muazzam duyuyumuş, muazzam.
Y1-M4	Can sıkıntısından uyur mu insan? Uyur.
Y1-M5	Bugün iliklerime kadar Kanada'da olmayı özlediğimi ilk kez bu kadar net şekilde hissettim.

Y1 yazarı, oluşturduğu gönderilerde tümcelere büyük harfle başlamış, tümce içinde noktalama işaretlerini uygun biçimde kullanmış ve yine tümcelerini noktalama işaretiyle sonlandırmıştır. Bunun tek istisnası, M1 gönderisinde yer alan son tümcedir. Yazar bu tümceyi “asdagsdagsda” biçiminde rastgele gülüşle sonlandırdığından, burada herhangi bir noktalama işareti görülmemektedir ve bu durumun, sosyal medya ortamındaki genel

bir eğilim olduğu ifade edilebilir: Rastgele gülüşle sona eren tümcelerde noktalama işareti genellikle kullanılmamaktadır.

M3 gönderisinin son tümcesinde yazar, bir vurgu yaratmak üzere “muazzam” sözcüğünü tekrar etmiştir. Sözcük ve sayfa sayıları ile saatlerin yazımında rakam kullanan yazar, saat ve dakikayı nokta ile ayırmıştır. En çok 31, en az 6 ve ortalama 15 sözcük içeren gönderilerin konusu akademik çalışma, ülke gündemi veya yazarın kendi yaşamıyla ilgili kişisel düşünceleri veya eylemleridir. M5 gönderisinin içeriğinden, yazarın, bir süre için Kanada’da yaşadığı veya turistik olmayan nedenlerle burada bulunduğu izlenimi edinilmektedir.

Çizelge 4.11. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	çorbayı (sulu bir içecek olan bildiğimiz çorbayı) YAKABİLME özelliğine sahip olduğumu biliyor muydunuz?
Y2-M2	babam trendyolda mont beğenmiş “ben senin hesabına para göndereyim de sen bana al onu” diyo, masumluğunu sevdiğim bana göndereceğine kendi kartından alsana diyorum, “YAPABİLİYÖZ MU ÖYLE” diyo kdkdhşjamsms
Y2-M3	aklıma bile getirmemem gereken bazı şeyleri aklımdan çıkaramamam rezaleti
Y2-M4	her otobüs yolculuğumda telefonu bangır bangır ilahi çalan ve uykuymdan uyandıran bir yaşlı tayfası var, istisnasız hepsinde
Y2-M5	kar yağdı, KAR YAĞDI, K A R Y A Ğ D I

Y2 yazarı tümcelere küçük harfle başlamakta, tümce içindeki özel isimlerle tırnak içindeki tümcelerin ilk harflerine de yine küçük olarak yer vermektedir. Tümce içinde uygun noktalama işaretlerini kullanan yazarın gönderileri, herhangi bir noktalama işareti olmaksızın sonlandırılmaktadır. Bunun tek istisnası, yazarın M1 gönderisinde soru tümcesinin sonunda kullandığı soru işaretidir. M2 gönderisindeki metin incelendiği takdirde, tümce “kdkdhşjamsms” biçiminde rastgele gülüşle sonlandırıldığı için noktalama işaretine yer verilmediği varsayılabilir. Ne var ki; diğer üç gönderinin de sonunda noktalama işareti bulunmamaktadır. O hâlde, yazarın tamamen bir sorudan ibaret gönderilerde soru işareti kullandığı, bunun haricinde herhangi bir olay, durum, düşünce veya yargı bildiren gönderilerin sonunda ise noktaya yer vermediği izlenimi

edinilmektedir. Belirtilmiş olan rastgele gülüşten haricen, M2 gönderisinde iki kez yer alan “diyo” ifadesinin de eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaştığı görülmektedir. Şimdiki zaman eklerinin sonunda yer alan “r” harfinin kullanılmamasına, internet ortamındaki yazışmalarda ve dolayısıyla sosyal medyada sıkça rastlanılmaktadır. Yine aynı gönderide, tamamı büyük harflerle olmak üzere “yapabiliyoz mu öyle” ifadesine yer verilmiştir. “Yapabiliyor muyuz öyle?” sorusunun bu şekilde yazılması, birkaç farklı nedenden kaynaklanmış olabilir. Soran kişi, sorusunu bu şekilde sesletmiş olabileceği gibi yazar da kişinin duyduğu şaşkınlığı bu şekilde ifade etmek istemiş olabilir ya da burada öngörülmeleyen başka bir nedenle yer verilen yazım tercih edilmiş olabilir. Vurgular incelendiğinde ise yazarın özgün ve kuvvetli seçimler ortaya koyduğu görülmektedir. M1 gönderisinde “çorbayı (sulu bir içecek olan bildiğimiz çorbayı)” ifadesiyle parantez içinde oluşturulan metinde çorba gibi herkesçe bilinen bir gıda hakkında bilgiye ve sözcük tekrarına yer verilmesi, bu sözcüğün vurgulanması olarak değerlendirilmektedir. Yine aynı gönderideki “YAKABİLME” ifadesi de sözcüğün vurgulanmak maksadıyla büyük harfle yazıldığını ortaya koymaktadır. M2 gönderisinde bir ve M5 gönderisinde de iki ayrı ifadenin yazımlarında (“YAPABİLİYOZ MU ÖYLE”, “KAR YAĞDI”, “K A R Y A Ğ D I”) büyük harf kullanılarak vurgu oluşturulmuştur. Son örnekte, büyük harfle yazıma ek olarak her bir harf arasında birer boşluk bırakılmıştır. Dolayısıyla yazarın şaşkınlık ya da sevinç gibi hisleri ifade ederken bunları belirtilen yollarla vurguladığı görülmektedir. En az 5, en çok 27 ve ortalama 14,2 sözcük içeren gönderilerin konusu; yazarın kendi kişisel eylem, düşünce ve deneyim veya gözlemleridir.

M0 ile Y1 gönderisi karşılaştırıldığında; tümce sonunda noktalama işaretlerinin kullanılması bağlamında bir farklılık bulunduğu görülmektedir. Ayrıca Y1 yazarı, tümcelerin başında büyük harf kullanması yönüyle de M0 gönderisinden ayrılmaktadır. Bunun haricinde tümce içinde noktalama işareti kullanılması, noktalama işaretlerine birer kez yer verilmesi ve sözcük sayıları hem M0 gönderisi hem de Y2 yazarıyla benzer olduğundan; ayırt edici olmadıkları değerlendirilmiştir. Bu karşılaştırma çerçevesinde benzerlik teşkil eden herhangi bir özellik bulunmamaktadır.

Y2 yazarının oluşturduğu gönderiler incelendiğinde ise tümce sonunda noktalama işaretlerinin kullanılmaması, tümceye küçük harfle başlanması ve vurguların gösteriminden oluşan üç ayrı ölçütte benzerlik saptanmaktadır. M0 gönderisinde “sıradaaaaaaa” biçiminde harf tekrarıyla ve “TEBRİKLER, GÖRÜCÜ ÇIKTI” örneğinde

görüldüğü gibi büyük harflerle vurgu yaratılmışken; Y2 yazarının oluşturduğu gönderilerde ise “YAKABİLME”, “YAPABİLİYOZ MU ÖYLE”, “KAR YAĞDI”, “K A R Y A Ğ D I” biçiminde büyük harflerin vurgu yaratma maksadıyla sıklıkla kullanıldığı gözlenmektedir. Ayrıca, Y1 yazarının sadece bir gönderide, bir sözcüğü tekrar ederek vurguladığı gözetildiğinde; burada ortaya konulan benzerliğin pekiştirildiği ifade edilebilir. Gönderilerin genel incelemesi bağlamında yer verilen diğer hususlar ise karşılaştırma çerçevesinde ayırt edici değildir. Farklılık teşkil eden herhangi bir özellik bulunmamaktadır.

Gönderilerin ayrı ayrı incelenmesi ve karşılaştırılması sonucunda ortaya konulan bulgular, M0 gönderisinin, Y2 yazarı tarafından oluşturulduğuna işaret etmektedir. Bu tespit, yapılan kontrol sonucunda doğrulanmaktadır.

4.1.3.2. Uygulama 2

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlar, çizelgelerin altlarında incelenmektedir.

Çizelge 4.12. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0	#sevemedim Bir insana 3485844759 cu hakkı vermeyi
----	--

M0 gönderisinde yazar, büyük harfle başladığı tümcenin sonunda herhangi bir noktalama işaretine yer vermemiştir. Bağlam içerisinde rastgele oluşturulduğu gözlenen sıra sayısının yazımında hata yapılmış, “3485844759’uncu” yerine “3485844759 cu” yazılmıştır. Ayrıca, rakamlar üçlü gruplara ayrılmamış ve nokta kullanılmamış olup bu yazıma, rakamların özellikle gelişigüzel biçimde sıralandığı ve gerçek dışı sayılar içeren metinlerde rastlanmaktadır. Kişisel ilişkileri konu eden gönderide etiket hariç 5 ve etiketle birlikte 6 sözcük bulunmaktadır. Gönderinin ilk satırında, tek sözcükten oluşmakla beraber tümce teşkil edebilen fakat sonrasında yer verilen metinle birlikte bir tümce oluşturan ve tamamı küçük harfle yazılmış bir konu etiketi bulunmaktadır. Bu konu etiketiyle doğrudan bir anlam ilgisi bulunan metin, gönderinin ikinci satırında yer almaktadır.

Çizelge 4.13. Y1 yazarının gönderileri

	#26EkimDünyaCimrilerGünü
Y1-M1	Hayat paylaştıkça güzel diye diye her şeyi paylaştık bize paylaşımında bulunan olmadı ne yapacağız şimdi
	#PazarOlsaNeYazar
Y1-M2	Denizi olmayan şehirde yaşayıp sahilde sevdiceginle martılara simit atamadıktan sonra...
	#NedenBurdayım
Y1-M3	Anne sözü dinlemedim ondan ...
	#BirSonbaharSabahı
Y1-M4	Tam günaydın mesajı almalık bir sabaktır...
	#10Kasım #Atamınİzindeyim
Y1-M5	Saat 9 u 5 gece çalan siren sesinden rahatsız olanların sorunu kulaklarında değil kanındadır....

Y1 yazarı, oluşturduğu gönderilerin ilk harfini büyük yazmış ve bu iletileri noktalama işaretiyle sonlandırmıştır. Ne var ki bu noktalama işaretleri ardışık üç veya dört adet nokta içermektedir. M1 ve M3 örneklerinde, iletinin sonunda yer alan dört ve üç nokta ile son sözcük arasında birer boşluk bırakılmıştır. Diğer yandan, gönderinin içerisinde yer alan yapıca bağımsız tümceler arasında virgül veya nokta kullanılmadığı gözlenmektedir. Bazı sözcüklerin yazımında ise Türkçe karakter kullanılmamış olup “sevdiceginle”, “atamadıktan”, “almalık”, “gece” ifadelerinde görülen bu durumun nedeni bilinmemektedir. Zira yazarın oluşturduğu aynı ve farklı gönderilerde “ş”, “ı”, “ü”, “ç”, “ğ” harfleri bulunmaktadır. M5 gönderisinde sayıların yazımında hata yapılmış ve “9’u” yerine kesme işareti kullanılmayarak “9 u” yazılmıştır. Konu etiketleriyle alakalı; bunlarla ilgili kişisel düşünceler veya cevaplar içeren gönderilerde konu etiketi hariç en az 4, en çok 15 ve ortalama 9,6 sözcük; konu etiketleri dahil edildiğinde en az 6, en çok 20 ve ortalama 13,2 sözcük bulunmaktadır. Dört gönderide bir ve bir gönderide de iki konu etiketi kullanılmış, birer sözcük öbeği veya tümce teşkil eden bu etiketlerde her bir sözcüğün ilk harfi büyük yazılmıştır. Etiketlere gönderinin ilk satırında yer verilmiş, bunlarla ilgili metin ise gönderinin ikinci satırında sunulmuştur. Bu bağlamda ilk satırda başlık ve ikinci satırda başlıkla ilgili metin olmak üzere süregelen bir ileti düzeni bulunduğu görülmektedir.

Çizelge 4.14. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	Hala her üzüldüğümde parka gidip salıncakta sallanarak mutlu oluyorum
Y2-M2	N’olur kahveyi dökmediğim bir gün olsun
Y2-M3	yoruldum bu defa tam manasıyla yoruldum ...artık hiçbir şey için ne gülebilecek ne de bi yolunu bulabiliriz arayışı içerisine girebilecek gücüm yok
Y2-M4	Pilli bebek konseri varken gidemeyip sınava çalışıyorum kimse acıdan bahsetmesin
Y2-M5	bu dünyadan neyi yapmadan ayrılırsam üzülürüm diye düşündüm sanırım kuzey ışıklarını yerinde görmeden ölmek istemem umarım bir gün izleyebilirim yapılacaklar listesine eklendii

Y2-M5 gönderisinde kullanılan kitap grafiğinde, kitabın arasında bir ayraç bulunmakta ve bu ayraçın bir kısmının, kitabın ön yüzüne sarktığı görülmektedir. Grafiğin aynı Microsoft Word yazılımının “emoji keyboard” eklentisinde bulunmadığından en yakın benzeri gösterilmiştir.

Yazarın, gönderinin başlarında büyük veya küçük harf kullanma tercihi değişkenlik göstermektedir. Beş gönderinin üçünde gönderinin ilk harfi büyük, diğer ikisinde küçüktür. M4 gönderisinde “Pilli Bebek” isimli müzik grubundan bahsedilirken, özel ismi oluşturan ikinci sözcüğün baş harfi küçük yazılmıştır. Hiçbir ileti sonunda noktalama işareti kullanılmamış, yalnızca M3 örneğinde ise ilk tümcenin sonunda noktalama işaretine yer verilmiştir. Burada, ardışık üç nokta kullanımından önce bir boşluk bırakılmış, noktalama işaretiyle sonrasında başlayan tümce arasında ise boşluğa yer verilmemiştir. M1 gönderisindeki ilk sözcük olan “hala”, “hâlâ” yerine düzeltme işareti kullanmaksızın yazılmış olup ayırt edici olabilmekle beraber sosyal medyadaki yazım alışkanlıkları gözetildiğinde sıklıkla karşılaşılabilen bir kullanım biçimidir. M2 gönderisinde yer alan “n’olur” örneği, yine sıkça karşılaşılan bir ifade olup yazarın gönderilerindeki tek tümce içi noktalama işareti de buradadır. M3 gönderisinde görülen “bir” yerine “bi” yazımı da yazarın bilinçli tercihiyle ölçünlü dilden ayrılan bir ifade olarak değerlendirilmekte, bununla beraber aynı gönderide “hiçbir şey” ile M2 ve M5

gönderilerinde “bir gün” yazımlarına yer verildiği görülmektedir. M5 gönderisinin sonunda yer alan “eklendii” yazımında son harfe iki kez yer verilmiş olması münferit bir hata olabileceği gibi, sonrasında kullanılan şekiller gözetildiğinde yazarın sevinç veya heyecanını yansıtan bir vurgu unsuru olarak da değerlendirilebilir. Yazarın kişisel duygu, düşünce ve eylemlerini konu ettiği gönderilerde en az 6, en çok 22 ve ortalama 13,8 sözcük bulunmaktadır. Konu etiketi bulunmayan gönderilerin birinin sonunda bir; bir diğerinin sonunda ise birbirinden farklı iki adet grafik şekil kullanılmıştır. İleti düzeni yalnızca metin veya metin ve sonunda şekil olacak biçimde kurgulanmıştır.

M0 ile Y1 yazarının gönderileri karşılaştırıldığında, her iki tarafta da tümce içinde ve sonunda noktalama işaretlerinin kullanılmamış olması etkisizdir. Bu husus, kendi başına bir benzerlik olarak değerlendirilebilecek olsa da Y2 yazarının gönderilerinde de benzer örnekler bulunması, bu ölçütün ayırt edici biçimde kullanılmasını engellemektedir. Ne var ki M0 gönderisinin ileti sonunda hiçbir noktalama işareti kullanılmamış, Y1’in gönderilerinde ise her ileti üç veya dört nokta ile sonlandırılmıştır. Bu bağlamda bir ayrılık bulunmaktadır. Gönderilerdeki ilk harfin büyük yazılması ise yine Y2’nin gönderilerinde de benzer kullanımlar görüldüğü için ayırt edici olarak değerlendirilememektedir. Bu noktada belirtmek gerekir ki, ölçünlü dil kuralları kapsamındaki benzerliklerin her ne kadar ayırt edici olmadığı belirtilmişse de M0 gönderisini oluşturan yazarın örnekleme bulduğu biliniyor ve bu kurallı kullanımla eşleşen bir tek yazar mevcut ise, o hâlde bu ölçütü benzerlik kapsamında değerlendirmek mümkündür. Hem M0 gönderisi hem de Y1’in gönderileri çerçevesinde sayılara getirilen eklerin yazımında yapıldığı belirtilen hata özdeştir ve dolayısıyla birer benzerlik teşkil etmektedir. Y1’in tüm gönderilerinin birer konu etiketiyle başlaması yine M0 gönderisi karşısında benzerdir; zira Y2 yazarının hiçbir metninde etiket kullanılmamıştır. İleti düzeni bakımından da konu etiketlerine ilk satırda yer verilmesi, bu etiketle ilgili metnin ise ikinci satır itibarıyla yazılmış olması yine bir benzerlik unsuru olarak değerlendirilmektedir. Netice itibarıyla ayırt edici olan dört ölçütün üçünde benzerlik, birinde ise ayrılık teşkil eden kullanımlara rastlanmıştır.

Y2 yazarının oluşturduğu bilinen gönderilerle M0 karşılaştırıldığında ise, daha önce belirtilen nedenle tümce içi ve sonundaki noktalama işaretleri yine etkisizdir. İleti sonunda noktalama işaretlerinin kullanılmayışı ise birer benzerlik unsuru teşkil etmektedir. M0 gönderisinde olduğu gibi, Y2 yazarı da hiçbir gönderisinin sonunda

noktalama işareti kullanmamıştır. Yazarın, gönderilerin başında büyük harf kullanımına ilişkin farklı tercihler ortaya koyması, bu ölçütün de ayırt edici olarak değerlendirilmemesine yol açmaktadır. M0 gönderisinde iletinin ilk satırında konu etiketi bulunması, etiketle ilgili metin içeriğine ikinci satır itibarıyla yer verilmesi, bu özelliklerin Y1 yazarının da tüm gönderilerinde görülmesi birlikte değerlendirildiğinde; Y2 yazarının hiçbir gönderisinde konu etiketi bulunmayışı, bu karşılaştırma çerçevesinde farklılık teşkil eden bir husus olarak görülmektedir. Sonuç olarak iki ayırt edici ölçütün birinde benzer ve bir diğerinde farklı sonuç alınmıştır.

Yer verilmiş olan inceleme ve kimi noktalarda çelişkili karşılaştırma sonuçları birlikte değerlendirildiğinde; M0-Y1 arasında üç benzer ve bir farklı, M0-Y2 arasında bir benzer ve bir farklı özelliğe rastlanılmıştır. Çelişkiyi yaratan ölçüt, ileti sonunda yer alan noktalama işaretlerine ilişkindir. Bu ölçüt görmezden gelinirse M0-Y1 arasında üç benzerlik, M0-Y2 arasında bir ayrılık ortaya çıkmaktadır. M0 gönderisinde yazar, münferit bir hata yaparak ileti sonunda noktalama işareti kullanmamış olabilir ve bunu tespit etmek mümkün değildir. Ne var ki sayılara getirilen eklerin yazımı, konu etiketleri ve ileti düzeni; açık bir örüntünün varlığına işaret etmektedir. Bunlar karşısında M0 gönderisinde görece kısa bir metnin sonunda noktalama işareti kullanılmamış oluşu, göz ardı edilebilir niteliktedir. Tüm bu açıklamalar çerçevesinde M0 gönderisinin, Y1 yazarı tarafından oluşturulması çok daha muhtemel görünmektedir. Yapılan kontrolde de bu tespitinin doğru olduğunu göstermektedir.

4.2. Üç Yazarlı İncelemeler

Bu başlık altında değişik sayılarda karşılaştırma gönderileri kullanılmakla beraber yalnızca üç yazarın oluşturduğu metinler incelenmektedir.

4.2.1. Bir İleti ile İncelemeler

Bu başlık altındaki iki uygulamada; üç farklı yazarın oluşturduğu birer ileti, kontrol iletisi (M0) ile karşılaştırılmakta ve böylelikle de M0 gönderisinin yazarı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

4.2.1.1. Uygulama 1

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu M1, M2 ve M3 gönderileriyle karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 4.15. Uygulamanın tüm gönderileri

M0	#KendimeŞunuDiyorum gez,dolaş,sev,sevil,bağır,coş,zıpla hayat bir rüya.
M1	Dokunulmazlık milletvekillerine değil; sağlık çalışanlarına, askere, polise, kadınlara ve çocuklara verilmelidir.
M2	(...) indirim günleri oyununa gelip dolandırılmayın.Ya fazla para çekiyorlar ya da bozuk ve eksik ürün yolluyorlar.Soruna çözüm bulma kısmı adeta arapsaçı.Çözüm falan bulmuyorlar.Dikkat edin boş yere zaman ve emek harcamayın!
M3	allah kimseyi sessiz sedasız ağlatmasın

Yazarının tespit edilmesi hedeflenen M0 gönderisi, bir konu etiketiyle başlamaktadır ve yöntem tablosunda en son ele alınması öngörülen hususlardan olan etiket, gönderinin başında ve metinle bütünleşik biçimde kurgulandığı için bu incelemeyi başlangıçta yapmak gerekmektedir. Belirtildiği gibi tümcenin başına konumlandırılmış olan konu etiketi, kendi başına eylem içeren bir tümcedir ve üç sözcükten oluşmaktadır. İlgili mecradaki konu etiketlerinin yapısı itibariyle aralarında boşluk bırakılmaması gereken sözcükleri bir diğerinden ayırmak için, her sözcüğün baş harfinin büyük yazılması tercih edilmiştir. Gönderide başkaca konu etiketi bulunmamaktadır. İlgili etiketten sonra ve “hayat bir rüya” tümcesinden önce yapıca bağımsız ifadeleri birbirinden ayırmak için noktalama işareti kullanılmamış olması dikkat çekicidir. Sosyal medyada yer alan gönderilerde, bazı görece uzun tümce yapıları içerisinde yer alan yapıca bağımsız tümceler arasında noktalama işareti kullanılmamasına yaygın biçimde rastlanılmaktadır. Tümce ve dolayısıyla ileti, bir nokta ile sonlandırılmıştır. Gönderide yer alan noktalama işaretlerinden sonra boşluk bırakılmaması, pek sık rastlanılmadığı için önemli bir gösterge niteliğindedir. Daha önce de belirtildiği gibi metin, kendisine bütünleşik bir konu etiketiyle başladığı ve bu konu etiketinde sözcükler birbirlerinden büyük harflerle ayrıldığı için, tümceye büyük harfle başlanıldığı varsayılmaktadır. Nitekim biçimsel olarak bakıldığında da tümceye büyük harfle başlanılmıştır. Etiketle yer alan diğer sözcüklerin büyük harfle başlaması ise yöntem bağlamında açıklandığı üzere yaygın

görülen bir durum olup okunurluğu kolaylaştırmak (sözcükleri birbirlerinden ayırmak) amacıyla tercih edildiği ya da yazarın, ilgili mecrada gördüğü bir konu etiketinin üzerine tıklaması sonucunda kendi yazımından bağımsız oluşturulduğu gibi varsayımlarda bulunmak mümkündür. Dolayısıyla bunları birer yazım yanlışı olarak değerlendirmek mümkün değildir. Etiket ile beraber 13 veya etiket olmaksızın 10 sözcükten oluşan gönderinin içeriği, yazarın, yaşama ilişkin coşkulu duygu durumunu yansıtmaktadır.

Yazarı bilinen ilk gönderi olan M1’de noktalama işaretleri, tümce içerisinde ve sonunda uygun biçimde birer kez kullanılmaktadır. Özellikle, tümcenin yapıcı olumlu ve olumsuz bölümlerini birbirinden ayırmak için noktalı virgül kullanılması, diğer gönderilerle kıyaslandığında dikkat çekici bir tercih olarak ortaya çıkacaktır. Her noktalama işaretinden sonra birer boşluk bırakıldığı görülen gönderide tümce, büyük harfle başlamaktadır. Toplam 11 sözcükten oluştuğu görülen metin tam olarak belirli bir kategoriye oturtulmasa da konusunun siyaset ve hukuk olduğu söylenilebilir.

M2 gönderisindeki parantez içinde üç nokta ile gösterilen yerde, internet üzerinden alışveriş yapılan bir sitenin ismi yer almaktadır. Anılan bu internet sitesinin isminin ilk harfi büyük, diğer harfleri küçük yazılmıştır. Gönderiyi oluşturan yazarın söz konusu internet sitesini dolandırıcılıkla itham etmesi hukuki bir mesele olabileceğinden, ticari işletme isminin gizlenmesi tercih edilmiştir. Bu gönderide tümceler nokta ile sonlandırılmış (birbirlerinden ayrılmış), uyarı niteliğindeki son tümcenin ardından ise ünlem tercih edilmiştir. Ek olarak, son tümcede yer alan “dikkat edin” ifadesi ile sonraki tümce arasında herhangi bir noktalama işareti kullanılmamıştır. Daha önce de M0 gönderisi bağlamında ifade edildiği gibi bu mecradaki gönderilerde, bazı görece uzun dilsel yapılar içerisinde yer alan yapıcı birbirinden bağımsız ifadeler arasında noktalama işareti kullanılmaması, yaygın görülen bir durumdur. Sayıca birer kez kullanılan noktalama işaretlerinden sonra boşluk bırakılmaması ise kayda değer bir göstergedir. Tümcelerin yazımına büyük harfle başlanıldığı görülmektedir. Toplam 34 sözcükten oluşan bu gönderi, bir hizmet vericiyle alakalı yazarın şikayetini ve buna bağlı olarak kendi takipçilerine yönelttiği uyarıyı içermektedir.

M3 gönderisinde noktalama işareti kullanılmamış, tümce sonunda nokta veya başkaca herhangi bir işarete yer verilmemiştir. Metin, tümce başında özel isim bulunmasına

rağmen küçük harfle başlamıştır. Toplam 5 sözcükten oluşan gönderinin içeriği, yazarın hüzünlü bir duygu durumunda olduğunun işareti sayılabilir.

Gönderilere ilişkin sunulan bu bilgiler birbirleriyle karşılaştırıldığında, ayırt edici olduğu bilinen ölçütlere dair ne kadar az miktarda veriye sahip olduğu görülmektedir. Ne var ki karşılaştırma iletilerinden birinde benzer, diğer ikisinde farklı sonuçlar alınması da gerçekleştirilen incelemenin güvenilirliğini etkileyen bir husustur.

M0 ile M1 gönderileri kıyaslandığında, tümce sonunda uygun sayıda noktalama işaretlerinin kullanılıyor veya tümceye büyük harfle başlanıyor oluşu ayırt edici olmayan unsurlardır. Zira bunlar ölçünlü dil kuralları kapsamında çok geniş bir kitlenin dil kullanımını yansıtır. Sözcük sayıları ve metnin konusu da rastlantısal ve karşılaştırma için etkisiz görünmektedir. M1 gönderisinde herhangi bir konu etiketinin kullanılmaması, M0 gönderisindeki etiketin de karşılaştırma için ele alınmasını olanaksız kılmaktadır. Gelgelelim, M0 gönderisinde noktalama işaretlerinden sonra boşluk bırakılmazken M1 gönderisinde bunun aksine bir yazım gözlenmesi kayda değer bir konudur. Ek olarak, yazarı bilinmeyen M0 gönderisini oluşturan metinde, tümce içinde gereken yerlerde virgül kullanılmazken M1 gönderisinde olumlu ve olumsuz anlam oluşturan yapıların noktalı virgülle birbirlerinden ayrılmış olmaları, çok kuvvetli olmamakla beraber farklılık arz eden bir diğer özelliktir. Bu iki ileti arasında benzerlik gösteren bir ölçüt ise bulunmamaktadır.

M0 ve M2 gönderileri karşılaştırıldığında ise tümce sonundaki noktalama işaretleri ve sayıları, tümce başında büyük harf kullanılması, sözcük sayıları, metinde ele alınan konular ve diğer ölçütler altında bulunan konu etiketleri, M1 ile yapılan kıyas bağlamında belirtilen nedenlerle etkisiz görünmektedir. Burada dikkate değer iki konudan birisi, M2 gönderisinde de hiçbir noktalama işaretiyle ayrılma boşluk bırakılmamış olmasıdır. Bir diğer benzerlik ise M2 gönderisinde de (son tümcedeki) yapıca bağımsız iki tümcenin virgül veya uygun başka bir noktalama işaretiyle ayrılma oluşudur. Bu iki iletinin kıyasında birisi oldukça kuvvetli, diğeri ise pekiştirici nitelikte görünen bu iki benzerlik haricinde başka ayırt edici ölçüt bulunmamaktadır. Gönderiler arasında yazarların farklı olduğu izlenimi veren herhangi bir kullanıma rastlanmamıştır.

Son olarak M0 ve M3 gönderileri ele alındığında sözcük sayılarının, M1 ve M2 gönderileri için de belirtildiği gibi, yazar tanıma bağlamında önemsiz olduğu ifade edilebilir. Bu gönderide de herhangi bir konu etiketinin bulunmaması, M0 üzerinde konu etiketlerine dair yapılan tespitlerin karşılaştırmada kullanılmasını olanaksız kılmaktadır. Burada ayırt edici olduğu görülen ve farklılık arz eden iki önemli konu, noktalama işaretleri ve büyük harf kullanımınıdır. M3 gönderisini oluşturan metin herhangi bir noktalama işareti içermemekte, tümce başında özel isim bulunmasına rağmen küçük harfle başlamakta ve böylelikle iki ölçütte ayrılık teşkil etmektedir. M0 ve M3 gönderilerinde işlenen iki konunun da kısmi birer farklılık unsuru olarak ele alınabileceği söylenebilir. Zira M0 gönderisinde yaşama ilişkin coşkulu bir yaklaşımın, M3 gönderisinde ise hüzünlü bir duygu durumunun yansıtıldığı görülmektedir. Tek başına pek ayırt edici olmasa da bu durum, diğer farklılıklar gözetildiğinde pekiştirici bir nitelik kazanmaktadır. Bu iki gönderi arasında benzerlik gösteren herhangi bir ölçüt bulunmamaktadır.

Tüm bu açıklama ve karşılaştırmalar birlikte değerlendirildiğinde, M0 ile M2 gönderilerinin aynı kişi tarafından yazıldığı sonucuna varılmaktadır. Daha önce belirtildiği gibi, karşılaştırma için kullanılacak veri görece yetersizdir. Burada yazar tanıma uygulamasının öne çıkan özelliği, sadece benzerliklerin değil, farklılıkların da aranarak karşılaştırmaya konu edilmesidir. Böylece, bir örnek üzerinde benzerlik öne çıkmaktayken diğer örnekte veya örneklerde ayrılık teşkil eden kullanımlara rastlanması, yapılan tespite görece daha güçlü ve güvenilir bir dayanak oluşturulması bakımından son derece önemlidir. İncelemenin ardından gerçekleştirilen kontrolde de yer verilen sonuç doğrulanmıştır.

4.2.1.2. Uygulama 2

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu M1, M2 ve M3 gönderileriyle karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 4.16. Uygulamanın tüm gönderileri

M0	seri fav atan canlarım yeni tivitler atın bende fav atıyım mahcup oluyorum yoksa mfmfmdö
----	---

M1	Pişman olacağınız işler yapmayın çünkü pişmanlık hiçbir şeyi düzeltmez
M2	Milletin hayatı sürprizlerle dolu bizimki sinsilerle
M3	eleştirileri takmıyorum övgüleri üzerime alınıyorum fmfmöföf

Yazarı bilinmeyen M0 gönderisi incelendiğinde, tümce içinde gerekmesine rağmen noktalama işaretlerinin kullanılmadığı ve tümce sonunda da noktalama işareti bulunmadığı görülmektedir. “Ben de” yerine “bende” ve “atayım” yerine “atıyım” yazımlarına yer verilerek sözcük yönünden yazım yanlışları yapıldığı görülmektedir. Metin küçük harfle başlamaktadır. Gönderide, ölçünlü dilden ayrı olarak “fav atma” ve “tivit” ifadeleri ile “random (rastgele) gülüş” olarak bilinen bir ifadeye (“mfmfmdö”) yer verildiği görülmektedir. Bu ifadeyle yazar, klavye veya ekrandaki harflere gelişigüzel biçimde (rastgele) basarak güldüğünü belirtmektedir. İlgili mecrada yaygın biçimde “fav atma” veya “favlama” olarak ifade edilen davranış, yayınlanmış bir gönderinin başkalarınca beğenilmesidir. “Tivit” ise bu mecradaki gönderileri nitelemekte olup İngilizce “tweet”in okunuşunu Türkçe eşdeğerlikle yakın biçimde simgeler. Yazarın dilsel davranış eğilimi ile ölçünlü dilden ayrı olarak yer verdiği bu ifadeler, kendisinin görece genç olduğunu da ortaya koymaktadır. Özellikle “random gülüş” olarak tabir edilen ifade, diğer iki bulguyla birlikte değerlendirildiğinde, görgül bilgiyle desteklenen bu şekilde bir varsayımı ortaya çıkarmaktadır. Elbette, anılan mecradaki dil kullanımına ilişkin ayrıca bir derlem çalışması yapılması da bu tip bulguları desteklemek için gereklidir. Yazarın doğrudan kendi takipçilerine seslendiği ve rastgele gülüşten haricen toplam 14 sözcük içeren gönderinin konusu, paylaşımda bulunulan Twitter isimli sosyal medya platformu ile bu platformdaki takipçi ilişkileridir. Sözcük sayısı hesaplanırken, hata sonucu yazılan “bende” ifadesi, “ben de” biçiminde ayrı düşünülmüştür.

M1 gönderisinde tümce büyük harfle başlamakta ve tümce sonunda noktalama işaretine yer verilmemektedir. Gönderinin konusu olarak pişmanlık, daha genel bir bakış açısıyla da yaşam başlığı tespit edilebilir. Metinde toplam 9 sözcük bulunmaktadır.

M2 gönderisinin yazarı, birbiriyle anlam ilgisi ve ortak ögeler bulunan iki ayrı tümceye yer verirken bunlar arasında (tümce içinde) herhangi bir noktalama işareti kullanmamıştır. Ayrıca tümcenin sonunda da herhangi bir noktalama işaretine yer verilmemiştir. Tümcenin başında ise büyük harf kullanıldığı görülmektedir. Toplam 6 sözcük içerek metnin konusu, yazarın yaşamı ve çevresindeki insanlardır.

M3 gönderisini oluşturan metinde, tümce sonunda ve ayrıca tümce içinde gerekmesine rağmen noktalama işareti kullanılmamıştır. Ek olarak tümceye küçük harfle başlanmış, ölçünlü dilden ayrı olarak ise “fmfmöföf” biçiminde “random (rastgele) gülüş” olarak bilinen ifadeye yer verilmiştir. Bu ifadeyle yazar, kullandığı aygıtta yer alan harflere gelişigüzel biçimde basarak güldüğünü belirtmektedir. Bu ifade haricinde metinde toplam 5 sözcük bulunmaktadır. Gönderinin içeriği, yazarın kendi yaşamına ilişkindir.

M0 ve M1 gönderileri kıyaslandığında, tümce içi noktalama işaretlerinin kullanımı etkisiz bir ölçüttür. Zira M1 gönderisi, tümce içinde noktalama işareti gerektiren bir ifade sunmadığından dolayı yazarının bu konudaki eğilim ve davranışı tespit edilebilir değildir. Tümce sonunda noktalama işaretlerinin kullanılmayışı ise benzer birer özelliktir. Ne var ki, tümce başında büyük ve küçük harf kullanımı bağlamında bu iki gönderi birbirinden ayrılık teşkil eder. Sözcük sayıları ve gönderilerin konusu ise yine etkisizdir. Bu iki gönderi arasında kullanışlı olabilecek iki ayırt edici ölçüt tespit edilmiş ve bunlardan birisi benzer, diğeri ise ayrı sonuç vermiştir.

M0 ve M2 gönderilerinde ise tümce içinde noktalama işaretlerinin kullanılmayışı kısmi bir benzerlik teşkil eder. Tümce sonlarında noktalama işareti kullanılmayışı ise yine benzer sonuç veren bir ölçüttür. Gönderileri oluşturan tümcelere büyük veya küçük harfle başlanması ise bu iki gönderiyi, yazar benzerliği bakımından birbirinden uzaklaştıran bir özellik olarak görülmektedir. Sözcük sayıları ve gönderi konuları da yine ayırt edici değildir. Sonuç olarak toplam üç ölçütten birisi ayrı, birisi benzer, bir diğeri ise kısmi benzer sonuç vermiştir.

Son olarak M0 ve M3 gönderileri ele alındığında, ayırt edici olduğu görülen dört ölçütten üçünün benzer, birinin ise kısmi benzer sonuç verdiği ve bu iki gönderi arasında farklılık teşkil eden bir dil kullanımı bulunmadığı görülmektedir. Öyle ki sözcük sayıları ve gönderi konuları yine etkisiz görünmektedir. Bunun haricinde tümce içinde noktalama işareti kullanılmaması kısmi bir benzerlik teşkil etmektedir. Tümce sonlarına bakıldığında ise buralarda da noktalama işareti kullanılmaması ve ayrıca tümcelerin küçük harflerle başlaması, iki gönderi arasındaki benzerliği ortaya koyan eğilimlerdir. Bu iki gönderinin benzerliğini belki de en açık biçimde ortaya koyan en önemli husus, yukarıda kısaca değinilmiş olan “rastgele gülüş”lerdir. Bu gülüşler, genellikle iki veya üç

harfin ardışık biçimde kullanılmasıyla yazarların birer alışkanlığı hâline gelerek ayırt edici bir nitelik kazanır. Örneğin bir kişi, bu gülüşü “kjkjksjksjksjksjksj” biçiminde kurgularken bir başkası ise “kdkdkfkdkdkfkfd” biçiminde ifade edebilir. İlk örnekte birincil k, j ve ikincil (sonradan eklenen) s harfleri; ikincisinde ise birincil k, d ve ikincil f harfleri kullanılmıştır. Bu karşılaştırmada ise M0 gönderisinde “mfmfmdö” ve M3 gönderisinde “fmfmöföf” ifadeleriyle rastgele gülüş kurgulanmıştır. Her iki örnekte de birincil m, f ve ikincil ö harflerinin bulunuşu kayda değer ve son derece ayırt edicidir.

Yukarıda yer verilen tüm değerlendirme ve açıklamalar birlikte ele alındığında, M0 gönderisinin, M3 gönderisinin yazarı tarafından oluşturulmuş olması kuvvetle muhtemel görünmektedir. Yapılan kontrolde de bu eşleşme doğrulanmıştır.

4.2.2. Üç İleti ile İncelemeler

Bu başlık altındaki iki uygulamada; üç farklı yazarın oluşturduğu üçer ileti, kontrol iletisi (M0) ile karşılaştırılmakta ve böylelikle de M0 gönderisinin yazarı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

4.2.2.1. Uygulama 1

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlar, ilgili çizelgelerin altlarında ayrı ayrı ele alınmaktadır.

Çizelge 4.17. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0 Aslında çok şaşırtıcı hatta şok edici. Ama bir yandan da o kadar beklenilesi ki

Yazarı bilinmeyen M0 gönderisinde, ilk tümcenin sonunda noktalama işareti kullanılmış fakat gönderinin sonunda herhangi bir noktalama işaretine yer verilmemiştir. Gönderide Türkçe karakterler kullanılmıştır ve bunun belirtilmesinin nedeni, Y1 yazarının gönderilerinin incelenmesiyle ortaya çıkacaktır. Tümceye büyük harfle başlanılan metinde “ama”, “da/de” ve “ki” bağlaçlarının kullanıldığı görülmektedir. “Ama” bağlacı, nokta ile sonlandırılan ilk tümceden sonra, ikinci tümcenin başında kullanılmıştır. “Ki” bağlacı ise iletinin en sonunda kullanılmış ve böylelikle ileti, anlamsal olarak yarım

birakılmış gibi gösterilmişse de ilk tümceyle ilgi kurulmuştur. Toplam 14 sözcük içeren gönderide kişisel bir duygu ve düşünce, tezat teşkil eder biçimde paylaşılmıştır.

Çizelge 4.18. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1	kafamda tonla cümle yazıya aktarılmayı bekleyen. toparlayamıyorum, toparlanamıyorum. kayıplara karisacaklar diye korkarak yasiyorum uzunca zamandır. zaman geçiyor, ilerleyemiyorum. cümle sonlarındaki üç nokta gibiyim.
Y1-M2	kursunu üzerimden dökmeyin, direkt üzerime dökün. kendi kendime bugün sanki daha iyiyim demekten ve daha iyi olamamaktan sıkıldım çünkü. insanların hiçbir şeyinde gözünüz azıcık bile olsa kalmasın lütfen. sonuçları bazen kötü olabiliyor. tesekkürler.
Y1-M3	her şey bir yokluğun sonucu olarak ortaya çıkıyor muydu? yok olarak var oluyorduk. yokluk aslında var oldu kimileri için. çünkü birileri için yok olurken birileri için var oluyorduk ve bu bir döngüydü sığıminin üç günlük dünyasında.

Y1 yazarının oluşturduğu metinlerde tümce sonunda noktalama işaretleri kullanılmış, iletinin en sonunda da yine noktalama işaretlerine yer verilmiştir. Gönderilerde, Türkçe karakter kullanımına ilişkin ilginç görülebilecek bir durum mevcuttur. Yazar, ö ve ü gibi harflere yer verirken ç, ı, ğ ve ş harflerini çoğu zaman kullanmamıştır. Kullanılmadığı belirtilen bu harflere ilişkin çeşitli istisnalar, yukarıda sunulan gönderilerde mevcuttur. M2 gönderisinde yazar, anlam değişeceği ve özellikle kötüleşeceği için, “sıkıldım” sözcüğünün yazımında ı harflerini kullanmıştır. Diğer bazı istisnaların ise nedeni tespit edilebilir değildir. Yazarın, ö ve ü harflerini içeren Almanca bir klavye kullandığı, Türkçede kullanılan diğer harflerin ise görece daha fazla zaman ayırarak tuşlanabildiği varsayılabilir. Bu yazarın oluşturduğu gönderilerde tüm tümceler küçük harfle başlamaktadır. Yazarın, M3 gönderisinde “sığıminin” yazarak kendi oluşturduğu metinde sansür uyguladığı görülmektedir. Gönderilerde “ve”, “çünkü” gibi yaygın kullanılan bağlaçlar bulunmaktadır. Gönderilerde en az 23, en fazla 36 ve ortalama yaklaşık 30,6 sözcük bulunmaktadır. Gönderiler, konu bakımından, kişinin yaşadığı bunalım benzeri duygu durumunu yansıtır niteliktedir.

Çizelge 4.19. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	Çok iz bırakmışsın gibi ama hiç de izin yokmuş gibi
Y2-M2	Kendi hayatlarınıza bu kadar insafli olup başkalarının hayatlarına karşı bu kadar düşüncesizce laflar ve yorumlar savurmanıza o kadar kalbim kırılıyor ki
Y2-M3	En sonki uğursuzluğu Eskişehir yolunda bir arabayı cayır cayır yakmak olan uğursuz Türkçe pop listemiz açıldı, maidean'a kahvaltuya gidiliyor. Hadi bakalım bugün hangi uğursuzluklar başımıza gelecek

Y2 yazarının gönderilerinde; bir tümceden oluşan metinlerin sonlarında noktalama işaretine yer verilmediği, birden fazla tümce içeren M3 gönderisinde ise yalnızca son tümcenin sonunda noktalama işareti bulunmadığı görülmektedir. Gönderilerde Türkçe karakterler kullanılmış, tümceler büyük harfle başlamıştır. Ne var ki özel adların tümce içindeki kullanımında bir değişkenlik görülmektedir. Zira M3 gönderisinde “Eskişehir yolu” ve “Türkçe pop liste”sinde özel isimler büyük harfle yazılırken, “maidean'a” yazımında küçük harf tercih edilmiştir. Ek olarak, bu tümceden yapılacak çıkarımla yazarın, gönderiyi oluşturduğu sırada Ankara'da olduğu söylenebilse de bu bilgi, yazarı bilinmeyen M0 gönderisi karşısında etkisizdir. Bu yazarın oluşturduğu M1 gönderisinde yer alan anlamsal çelişki ve M2 gönderisini sonlandırma biçimi, M0 gönderisiyle büyük bir benzerlik taşımaktadır. Bu iki gönderide sırasıyla “ama”, “de/da” ve “ki” bağlaçlarının yer alması da kayda değer bir husustur. Yazarın oluşturduğu gönderiler en az 10, en fazla 26 ve ortalama 19 sözcük içermektedir.

Çizelge 4.20. Y3 yazarının gönderileri

Y3-M1	Zamanında tecelli etmeyen adaleti, sosyal medyadan dilenir olduk. YAZIK... #EmreyeNasılKıydınız
Y3-M2	Peki ya öğrenciye cırcır yapma diyebilme hadsizliği?
Y3-M3	Stiletolarımın hukukçusu... #ÇölüneDön(...)

Y3-M3 gönderisinde parantez içinde üç noktayla gösterilen yerde bir kişinin ismi bulunmaktadır. Kullanılan etiketin tamamı ve aynı gönderide sunulan bu kişi hakkındaki bilgi, kendisini tanımlayarak kişilik haklarına zarar verebileceğinden, ismin metinden

çıkartılması tercih edilmiştir. Oluşturucu yazar tarafından ismin ilk harfi büyük, diğer harfleri ise küçük yazılmıştır.

Yazar, tümce ve iletilerinin sonunda noktalama işaretine yer vermektedir. Metinlerde Türkçe karakterler yer almakta ve tümceye büyük harfle başlanmaktadır. M1 gönderisinde, bir sözcüğün büyük harfle yazılarak vurgulandığı görülmektedir: “YAZIK...” Yazarın oluşturduğu bir diğer gönderi M3’teki “stileto” sözcüğü, yaygın biçimde kullanılması dolayısıyla yabancı bir sözcük olarak yazar tanıma bağlamında ayırt edici bulunmasa da yazarın kadın olduğunun göstergesidir. Ne var ki bu bilgi, diğer yazarlar ve yazarı bilinmeyen M0 gönderisi karşısında etkisizdir. Bu yazarın oluşturduğu gönderilerde konu etiketi dahil olmak üzere en az 5, en fazla 12 ve ortalama 8 sözcük bulunmaktadır. Gönderilerin konusu Türkiye ve özellikle sosyal medyadaki gündemdir. Gönderilerin ikisinde, iletinin sonunda birer adet konu etiketi kullanılmıştır. Birer tümce teşkil eden bu etiketlerde her bir sözcüğün ilk harfi büyük yazılmıştır. Ne var ki bu bilgi de, diğer yazarlar ve gönderilerinde herhangi bir konu etiketi kullanılmadığı için, karşılaştırma açısından etkisizdir.

Yazarı bilinmeyen M0 gönderisi ile Y1 yazarının oluşturduğu gönderiler karşılaştırıldığında; ileti sonundaki noktalama işaretleri, Türkçe karakterlerin kullanımı ve tümcenin başında büyük harf kullanımı olmak üzere üç ölçütte ayrılık görülmektedir. Y1 yazarının, iletinin sonunda olmayan tümcelerin sonlarında noktalama işareti kullanması ile gönderilerinde yer verdiği “ve”, “çünkü” gibi bağlaçlar, sunulan karşılaştırma bağlamında ayırt edici görünmemektedir. Bu yazar ile diğer yazarların gönderilerindeki ortalama, en çok ve en az sözcük sayıları kıyaslandığında; ayrılık teşkil eden üç ölçüte ek olarak, burada da kısmi biçimde farklılık arz eden bir veriyle karşılaşıldığı söylenilebilir. M0 gönderisiyle Y1 yazarının oluşturduğu gönderiler, hiçbir ölçütte benzerlik göstermemektedir.

M0 gönderisi karşısında Y2 yazarının gönderileri ele alındığında ise tümce sonunda noktalama işaretlerinin kullanılması, tümce başında büyük harf kullanılması ve Türkçe karakterlerin varlığı etkisizdir. Özellikle yazım yanlışları bağlamında karşılaştırmaya konu edilen Türkçe karakterlerin varlığı, daha önce iki yazarlı deneylerde birer benzerlik ve ayrılık konusu olarak kullanılmıştır. Ne var ki yazar sayısı ikiden fazla olduğunda, bilinen birden fazla yazarın Türkçe karakter kullanmış olması da kontrol metni karşısında

bir benzerlik olarak değerlendirilemez. Bu durumda ancak farklılık teşkil eden örnekler açısından bir ayırt edicilik söz konusu olmaktadır. Aynı durum, yazar tanıma uygulamaları çerçevesinde, ölçünlü dil kurallarının iki metin arasında bir benzerlik olarak değerlendirilmemesine de esas teşkil eder. Sadece diğer hiçbir gönderi veya yazarda böyle bir benzerlik yoksa, bu veri o zaman anlamlı olabilmektedir. Zira Türkçe metinlerde Türkçe karakterlerin varlığı, bir “standart” veya “norm”dur. Yazarın, gönderilerinde yer vermiş olduğu “ama”, “da/de” ve “ki” bağlaçları, her ne kadar yaygın kullanılsa da kullanım sıklığı ve kullanıldıkları yerler yönünden M0 gönderisiyle birer benzerlik ortaya koyduğu değerlendirilmektedir. Y1-M1 ve M2 gönderileri ardışık biçimde okunduğunda, M0 gönderisiyle bu bağlaçlar yönünden çok açık bir benzerlik söz konusudur. Sözcük sayıları ise, Y3 yazarının da sözcük sayıları değerlendirildiğinde, M0 gönderisi karşısında ayırt edici görülmemiştir. Buna karşın, anlık düşünce ve eylemlerin konu teşkil ettiği bu gönderilerin ilkinde (Y1-M1) ortaya konulan tezat ilişkisi, M0 gönderisiyle kurgu yönünden tam bir örtüşme teşkil etmektedir. Tüm bu veriler ışığında, M0 gönderisiyle Y2 yazarı arasında tespit edilen üç ayırt edici ölçütün üçünde de benzerliğe işaret eden kullanımlar görülmüştür.

M0 ile bu uygulamanın son yazarı Y3’ün gönderileri karşılaştırıldığında; iletinin sonunda olmayan tümcelerin sonundaki noktalama işaretlerinin varlığı, Türkçe karakterler kullanılmış olması ve tümcelerin büyük harfle başlaması ayırt edici değildir. Bu yazarın büyük harfle oluşturduğu vurgu, cinsiyetini tespit etmek açısından da kullanışlı olan “stileto” sözcüğü ve konu etiketi kullanımları da M0 gönderisinde bir denkliği bulunmadığı için etkisiz ölçütler olarak değerlendirilmiştir. Ayırt edici olduğu tespit edilen tek özellik, ileti sonunda noktalama işaretlerinin kullanımınıdır. M0 gönderisinde, iletilerin sonunda noktalama işareti kullanılmamışken Y3 yazarı, tüm gönderilerin sonunda noktalama işaretine yer vermiştir. Dolayısıyla, bir ölçütte farklılık tespit edilmiş olup değerlendirmeye konu edilebilecek başkaca bir ölçüt bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, yazarı bilinmeyen M0 gönderisi ile diğer üç yazarın gönderilerinin incelenmesiyle gerçekleştirilen karşılaştırma sonrasında, M0 gönderisinin, Y2 yazarı tarafından oluşturulması kuvvetle muhtemel görülmüştür. Bu tespit, yapılan kontrolde doğrulanmıştır.

4.2.2.2. Uygulama 2

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlar, her bir çizelgenin altında incelenmektedir.

Çizelge 4.21. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0 ‘Şu an’larım hep bir karmaşa halinde..

Yazarı bilinmeyen gönderinin tümce sonunda, ardışık iki noktaya yer verilmiştir. Tümceye büyük harfle başlanan metinde tek tırnak işareti (‘ ’) kullanılmış, bu işarete ise vurgu yaratma maksadıyla yer verilmiş olup alıntı yapılmamıştır. Metindeki son sözcük olan “halinde”nin yazımı, diğer gönderilerin incelenmesinden sonra kayda değer olabilir. Zira sosyal medyada gönderi oluşturan kişiler arasında düzeltme işaretinin (“^”) kullanımına ilişkin yapılan seçimler, son derece ayırt edici olabilmektedir. Toplam 6 sözcük içeren gönderinin konusu, yazarın anlık duygu ve düşünceleridir.

Çizelge 4.22. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1 İnsanları sürekli yargılırsanız, onları sevmeye vaktiniz kalmaz.

Y1-M2 Çok şey anlatmak isterken “Anlatsam ne değişecek?” vazgeçışı...

Y1-M3 Bazı şeyler elimizdedir, bazı şeyler ise değil.

Y1 yazarı, tümce içinde ve sonunda uygun noktalama işaretlerine yer vermektedir. Bu işaretler virgül, nokta, tırnak işareti, soru işareti ve üç noktadır. M2 gönderisinde oluşturulan tırnak işareti standart, çift tırnak işaretidir. Bu yazarın oluşturduğu metinlerde tümceler ve tırnak içindeki tümceler büyük harfle başlamaktadır. Gönderiler en fazla 8, en az 7 ve ortalama yaklaşık 7,3 sözcük içermekte olup konuları ise yazarın anlık duygu ve düşünceleridir.

Çizelge 4.23. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1 Annemin telefonda konuştuğu herkesin sağır olduğunu düşünüyor bence, yoksa telefonda konuşurken bağırmasının başka açıklaması olamaz.

Y2-M2 Annemin saçını kestim, evde Alican gibi geziyor hahshahsjsjfdksldl :d

Y2-M3	Annemin misafirlikten kalkma planlaması, izlediği dizinin reklama girmesi...
-------	--

Bu uygulamadaki Y2 yazarı, tümce içinde noktalama işareti (virgül) kullanmaktadır. Tümce sonlarında ise farklı seçimler yaptığı görülmektedir: M1 gönderisi nokta, M3 gönderisi üç nokta ile sonlandırılırken M2 gönderisinde ise tümce sonunda noktalama işareti kullanılmamıştır. Bunun nedeni ise ilgili diğer unsurların incelenmesinden sonra ele alınacaktır. Yazarın oluşturduğu M1 gönderisinde sözcük yönünden bir hata görülmüşse de tümce başında “annem” yerine “annemin” yazılmasının münferit bir hata olduğu ve yazar tanıma bağlamında ayırt edici olmadığı değerlendirilmektedir. Gönderideki tümcelerin ve özel adların ilk harfi büyük yazılmıştır. M2 gönderisinin sonunda “hahshahsjsfjkdsl” biçiminde rastgele gülüşe yer verilmiş olup bu ifade h, a, s birincil harfleri ve j, f, d, k, l ikincil harfleriyle oluşturulmuştur. Tüm bu harfler, klavyenin orta satırında yer almaktadır. Gönderilerde en çok 15, en az 7 ve ortalama 10 sözcük kullanılmış olup yazarın aktardığı durum ve eylemlerin konusu annesidir. Üç gönderide de yazarın annesinin durum, düşünce veya eylemlerinden bahsedilmektedir. İleti sonunda “:d” biçiminde, noktalama işaretleriyle oluşturulmuş bir gülen yüze yer verilmiştir. Aslı “:D” biçiminde olan şeklin, küçük harf “d” ile oluşturulması da son derece yaygındır. Daha önce değinildiği gibi yazarın, bu gönderisini (M2) noktalama işaretiyle sonlandırmamış olmasının nedeni en sonda rastgele gülüşe veya bir şekle yer vermesi olabilir. Zira bu gibi durumlarda, özellikle gelişigüzel sıralanan harflerle oluşturulan gülüşlerden sonra noktalama işareti kullanılmaması da oldukça yaygın biçimde gözlenmektedir.

Çizelge 4.24. Y3 yazarının gönderileri

Y3-M1	Lunaparktan kabus mu olurmuş, hep dün o atlı karıncaya binemedim diye bunlar, hep..
Y3-M2	Yapmadığımız şeylerin kaybettirdiklerine göz göre göre yenilerini eklemeye devam..
Y3-M3	‘Çocukluk’ çok tehlikeli bir yer..

Yer verilen bu uygulamadaki son yazar olan Y3’ün, tümce içinde gereken yerlerde noktalama işareti kullandığı görülmektedir. Tümcelerin sonunda ise istisnasız olarak ikişer nokta kullanılmıştır. Gönderilerden birinde, yazarın tek tırnak işareti kullanmış

olması ise kayda değerdir. Zira yazar bununla bir alıntıya yer vermemiş, işareti, vurgu oluşturmak için kullanmıştır. Tümceler büyük harfle başladığı metinlerde en çok 13, en az 5 ve ortalama 9 sözcük kullanılmıştır. Gönderilerin konusu ise yazarın anlık duygu ve düşünceleridir.

Yazarı bilinmeyen M0 gönderisi ile Y1 yazarı karşılaştırıldığında; tümce içi noktalama işaretleri ile tümce başlarında büyük harflerin kullanımı, sözcük sayıları ve gönderi konuları ayırt edici değildir. Ne var ki M0 gönderisinde tümce ardışık iki nokta ile sonlandırılırken Y1 yazarının, farklı noktalama işaretleri kullansa da iki noktaya hiçbir zaman yer vermemiş oluşu ayrılık teşkil eden bir özelliktir. Ek olarak, Y1 yazarı, gönderisinde standart, çift tırnak işareti kullanmaktadır. Bu husus da M0 gönderisi karşısında farklılık ortaya koyan bir diğer ölçüttür. Dolayısıyla bu karşılaştırma çerçevesinde ayırt edici olduğu görülen iki özellikte de farklı sonuçlar alınmıştır.

M0 ve Y2 yazarının gönderileri kıyaslandığında ise tümce içindeki noktalama işaretleri, büyük harf kullanımı, sözcük sayıları, şekil ve işaret kullanılmış oluşu etkisiz görünmektedir. İnceleme çerçevesinde yer verilen rastgele gülüş de M0 gönderisinde bir eşdeğeri bulunmadığı için karşılaştırmada kullanılamamaktadır. Tümce sonundaki noktalama işaretleri yönünden, Y2 yazarı her ne kadar değişken eğilimler göstermişse de hiçbir durumda ardışık iki noktaya yer vermediğinden, burada bir farklılık görülmektedir. Ek olarak, gönderi konusu ise tamamlayıcı ve kısmi bir ayrılık teşkil etmektedir. Zira Y2 yazarının üç gönderisi de, yazarın annesi hakkındadır. Bu çerçevede ayırt edici olabilecek başkaca bir özellik bulunmamaktadır.

M0 gönderisi ve Y3 yazarının gönderileriyle yapılan karşılaştırmada ise tümce içi noktalama işaretleri, büyük harf kullanımı, sözcük sayıları ve gönderi konularının ayırt edici olmadığı görülmüştür. Bununla beraber tümce sonundaki noktalama işaretleri, tırnak işaretlerinin biçimi ve kullanım amacı ise ayırt edici üç farklı husus ortaya koymaktadır. İncelenen tüm gönderiler, ikişer nokta ile sonlandırılmaktadır ve bu, ayırt edici bir benzerliktir. Diğer yandan Y3-M3 gönderisi ile M0 gönderisinin ortaya koyduğu bir diğer benzerlik, tek tırnak işaretlerinin kullanılmasıdır. Bu işaretlerin amacı ise herhangi bir alıntıya yer vermek olmayıp metindeki vurguyu göstermektir. Dolayısıyla burada, ayırt edici olan üç ölçütün tamamında benzerlik mevcuttur.

Tüm bu bilgi ve değerlendirmelerden hareketle, M0 gönderisinin, kuvvetle muhtemelen Y3 yazarı tarafından oluşturulduğu ifade edilebilir. Yapılan kontrolde de bu eşleşmenin doğru olduğu görülmektedir.

4.2.3. Beş İleti ile İncelemeler

Bu başlık altındaki iki uygulamada; üç farklı yazarın oluşturduğu beşer ileti, kontrol iletisi (M0) ile karşılaştırılmakta ve böylelikle de M0 gönderisinin yazarı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

4.2.3.1. Uygulama 1

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlar, çizelgelerin altlarında tartışılmaktadır.

Çizelge 4.25. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0	Mutluluk neden hep kısa :/
----	----------------------------

M0 gönderisinde tümceye büyük harfle başlanmış fakat bu tümce herhangi bir noktalama işaretiyle sonlandırılmamıştır. Bunun yerine, metnin sonunda üst üste iki nokta ve bir eğik çizgiden oluşan “:/” biçimindeki işarete yer verilmiştir. Toplam 4 sözcük içeren ve konusu, yazarın duygu durumu veya duygusal deneyimi olan iletinin düzeni; bir metin ve sonunda işareten ibaret biçimde kurgulanmıştır. Az miktarda veri içerdiğinden, bu gönderiyle ilgili yer verilebilecek tespitler bu kadardır.

Çizelge 4.26. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1	Okul aşkı :D Severimm çok çok herbişeydir o nokta kalp :))
Y1-M2	Sinir etmicekmişim vay vay ! Sevdiğimizden sesimizi çıkaramıyoruz lanet olsun :/
Y1-M3	(...) <3 O benim herşeyimm :)
Y1-M4	Uzun bi aradan sonra gerçekten güneş iyi geldi :)
Y1-M5	Bir şeyi istediğimiz zaman hep onun çekici yanlarını görürüz, onu elde ettikten sonra da hep kötü yanlarını buluruz ;)

Y1-M3 gönderisinde, parantez içerisinde üç noktayla gösterilen yerde bir erkeğin ismi ve soyismi yer almaktadır. Yazar, oluşturduğu gönderide bu ismin tamamına yer vermiş; isim ve soyismin ilk harflerini büyük yazmıştır.

Y1 yazarı, tümcelerinin sonlarında genellikle noktalama işareti kullanmamaktadır. Burada, çok açık biçimde görüleceği üzere, tümceyi sonlandırmaya yarayan nokta veya ünlem, soru işareti gibi işaretlerden bahsedilmektedir. Yazar yalnızca M2 örneğinde tümcesini noktalama işaretiyle sonlandırmış, bu örnekte ise ünlemden önce bir boşluğa yer vermiştir. M5 örneğinde ise tümce içinde virgül kullanımının bir ve tek örneği bulunmaktadır. Tümcelere büyük harfle başlanmıştır. Yazım hataları açısından ise M1 gönderisinde “her bir şeydir” yerine “herbişeydir” ve M3 gönderisinde “her şey”in bitişik yazımı dikkat çekicidir.

Yazarın oluşturduğu M2 gönderisinde yer alan “etmeyecekmişim” ifadesi yerine “etmicekmişim” yazımı da kayda değer görülmekle beraber; bunun bir yazım hatası olmadığı, yazarın bilinçli biçimde tercih ettiği üslup sonucunda ölçünlü dilden ayrılan bir örnek teşkil ettiği kanaatine varılmaktadır. M1 gönderisinde yer alan “severimm” ve “çok çok” ile M2 gönderisindeki “vay vay” ve M3 gönderisinde “herşeyimm”, söylemi vurgulamak maksadıyla harf veya sözcüklerin tekrar edilmesine birer örnek teşkil etmektedir. Bu son örnekten sonra, yazarın tümce sonunda kullandığı tek noktalama işareti olan ünleme yer vermesi de vurgulama maksadını göstermektedir.

Gönderilerin içeriğinden anlaşıldığı üzere yazar, kuvvetle muhtemelen bir kadındır ve gönderilerin oluşturulduğu tarihte, Türkiye’de uygulamada olan zorunlu örgün eğitim sürecindedir. Yaş, cinsiyet ve öğrenim durumuna ilişkin yer verilen bu bilgi, uygun başka eşdeğerlerin varlığı hâlinde yazar tanıma uygulamasının bir konusu olabileceği gibi eşdeğer örnekler olmasa dahi yazara ilişkin bir profil oluşturulması adına adli bilimler ve adli dilbilim bağlamında önem taşımaktadır. En az 6, en çok 18 ve ortalama 10,4 sözcük içeren gönderilerin konusu, duygusal ve kişisel deneyim ve düşüncelerdir. Tüm gönderilerde, noktalama işaretleriyle oluşturulmuş olan “:D”, “:))”, “:/”, “:*”, “:~”, “:~)” biçiminde ve yüz ifadelerine (şekillerine) atıfta bulunan işaretler yer almaktadır. Ayrıca “küçüktür” simgesi ve “3” rakamı kullanılarak, M3 gönderisinde de “<3” biçiminde bir kalp şekli oluşturulmuştur. Yazar, ileti düzeni bakımından metin ve sonunda noktalama

işaretlerinden oluşturulmuş bir şekle yer vermektedir. Bazı örneklerde, metin içerisinde de bu şekiller bulunmaktadır.

Çizelge 4.27. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	tam olarak şu: yüz verdik eşşeğe, alınımıza değdi t.şşağı. şeee ve şaaa diye okunursa tam oturur. ben hiç yüz vermedim ama verenler akıllanır umarım.
Y2-M2	yuh lan alsıslss aklıma geldi birden dönemin ortalığı kasıp kavuran “hans von aiberg” denen adam. akskskdkd. herif youtube kanalı açmış ya lan aksmaksks. ulan dayı me yemişsin milleti zamanında, hala yiyorsun ya aldksldld. şundan bi flood çıkar ama okuyanımız yok, salla gitsin.
Y2-M3	dün atmak üzere bir tivit serisi taslaklamıştım, artık 364 gün sonra atarım aksksksksks. 92 tivit idi.
Y2-M4	imajının hakkını verenler ile kendine imaj dikenler arasındaki farkı ne güzel ortaya koyuyor bu günler akskskdkdkd.
Y2-M5	hayatımda çok gerzek, yorum yapamayan, durum değerlendirmesi yapmayı beceremeyen vs. insan gördüm de, vali olanına ikinci kez denk geliyorum.

Y2-M1 gönderisinde yer alan “t.şşağı”, oluşturucu yazarın kendi metninde uyguladığı sansürü göstermektedir.

Bu yazar, tümcelerinde içinde ve sonunda noktalama işaretleri kullanmaktadır. Öyle ki, sosyal medya platformlarında örneklerine pek sık rastlanmayan biçimde, rastgele gülüşlerden sonra dahi noktalama işaretleri kullanılarak tümceler sonlandırılmaktadır. Gönderilerden bir tanesinde, Türkçe olmayan bir isme yer verilirken standart, çift tırnak işareti kullanılmıştır. Tümcelerinde ve özel isimlerin ilk harfleri küçük yazılmaktadır.

Eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifadeler bağlamında, yazarın rastgele gülüşlere yer verme sıklığı dikkat çekicidir. Bir gönderide üç, diğer iki başka gönderide ise birer kez bu ifadeler (“alsıslss”, “akskskdkd”, “aksmaksks”, “aldksldld”, “aksksksksks”) yer almakta; genel olarak a, l, s; a, k, s ve a, l, d harflerinden oluşan gruplar dikkat çekmektedir. “Eşşeğe” ve “tivit” sözcüklerinin ise yine yazarın bilinçli tercihi dolayısıyla ölçünlü dildekinden ayrı biçimde yazıldığı varsayılmaktadır. Daha önce de ifade edildiği gibi Türkçe olmayan ismin tırnak içinde gösterilmesi, vurgu yaratmak amacıyla tercih edilmiş bir kullanım olabilir. M2 gönderisinde kullanılan “flood” sözcüğü, Twitter isimli

sosyal medya sitesinde birbirinin devamı niteliğinde olup birden fazla gönderi içeren metinler dizisini nitelemekte kullanılmaktadır ve yaygındır. Yine aynı gönderide yer alan “dayı” sözcüğü, bağlama göre bir argo teşkil edebilecek de olsa burada, halk ağzında kullanılan bir seslenme sözü teşkil etmektedir. M1 gönderisindeki “eşşeğe” ve “t.şşağı” sözcüklerinin sesletimiyle ilgili yazılan “şeee” ve “şaaa” ise yansıma birer söz olarak nitelenebilir, zira bir sözcüğün yazımından farklı okunmasıyla ilgili sese dayalı bir yazım örneği teşkil eder. Yazarın kendisi tarafından sansür uygulanan “t.şşağı” örneği dışında “lan, herif, ulan, gerzek” gibi sözcükler de birer argo örneği olarak görülmektedir. Bir gönderide, “vesaire” sözcüğünün kalıplaşmış kısaltması olan “vs.” kullanılmış olup ayırt edici görülmemiştir. Gün sayısı olan “364” ve gönderi sayısı olan “92”, rakamla yazılmıştır ve yine ayırt edici görülmemektedir. En az 15, en çok 38 ve ortalama 22,2 sözcük içeren gönderilerin içeriği, yazarın genellikle gülünç bulunduğu olay ve durumlar karşısında getirdiği yorumlardır. Tamamen metinden ibaret olan bu gönderilerde herhangi bir şekil ve işaret kullanımına rastlanmamaktadır.

Çizelge 4.28. Y3 yazarının gönderileri

Y3-M1	güzel film izledikten sonra 1 hafta film izleyemiyorum. saygıdan trailerları bile es geçiyorum. acilen filmi bırakıp sana başlamam lazım.
Y3-M2	insanoğlu hayatını kolaylaştırmaktan ziyade kontrol altına almak ister. o yüzden muhteşem bir kaos var.
Y3-M3	insanlar için yazılmış bütün kurallar safсата. kendi kurallarınızı kendiniz mutlu olabileceğiniz gibi çizin.
Y3-M4	sevgiyi reddedeceğinize korkularınızı reddedin. kaldırın ketleri, engelleri.
Y3-M5	ilk insan kavramı hala bitmedi. hala ilk insan dilimindeyiz.

Y3 yazarının oluşturduğu gönderiler incelendiğinde, tümcelerin küçük harfle başladığı ve her birinin birer nokta ile sonlandırıldığı görülmektedir. M4 örneğinde tümce içi noktalama işaretinin kullanımına ilişkin tek örnek görünmektedir. Bunun haricinde görece kısa ve tümce içinde noktalama işareti gerektirmeyen yapılar oluşturulmuştur. Söz konusu virgül işaretinden sonra boşluk bırakılmamışsa da diğer noktalama işaretlerinde böyle bir kullanımın yer almayışı, bunun münferit bir hata olduğu izlenimini doğurmaktadır. Sözcüklerin yazımı bakımından ise iki hata gözlenmektedir. Bunlardan birisi M1 gönderisindeki “trailerları”, diğeri ise M5 gönderisindeki “hala” sözcükleridir. İlk örnekte fragman yerine kullanılan İngilizce “trailer” sözcüğüne, yazılışı değil, Türkçe

okunuşuna göre ek getirilmiştir. “Hala” sözcüğünün yazımında ise, gönderideki anlamına bakıldığında, düzeltme işaretleri kullanılmamıştır. En az 7, en çok 19 ve ortalama 12,4 sözcük içeren gönderilerin konusu, yazarın, kendi kişisel deneyimleri ve çoğunlukla bunlara dayanan, insanlara dair düşünceleridir. İleti düzeni yalnızca metinden ibaret olmak üzere herhangi bir şekil ve işaret kullanımına yer verilmemiştir.

Yazarı bilinmeyen M0 ile Y1 yazarının oluşturduğu gönderiler karşılaştırıldığında, iletilerin sonlarında hiçbir noktalama işaretinin kullanılmamış olması birer benzerlik unsuru olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca tümcelerin büyük harfle başlaması, her ne kadar ölçünlü dil kuralları kapsamında bir benzerlik de olsa, diğer iki yazarda farklı davranış gözlenmesi ve kuralcı bakış açısıyla başka “uygun” sonuç bulunmamasından dolayı yine bir benzerlik teşkil etmektedir. Gönderi konusu bakımından yazarın özellikle duygusal deneyimlerine yer veriyor oluşu, M0 ile Y1 arasında tespit edilmiş bir başka benzerlik örneğidir. Yazarların noktalama işaretleri kullanarak yüz ifadeleri oluşturması ve ileti düzenini, metin ve sonunda bu işaretler olacak biçimde kurgulaması da yine ayrı birer benzerliktir. Netice itibarıyla ileti sonu noktalamaları, büyük harf kullanımları, gönderi konuları, şekil ve işaretler ile ileti düzeni olmak üzere toplam beş farklı ölçütte benzerlik görülmektedir. Bu karşılaştırmada ayrılık teşkil eden herhangi bir özellik bulunmamaktadır.

Birbirleri arasındaki benzerlikler ve M0 gönderisi karşısındaki ortak farklılıkları dolayısıyla, Y2 ve Y3 yazarlarının karşılaştırmasına büyük ölçüde birlikte yer verilmektedir. Bu iki yazar da, M0 gönderisinden ayrı biçimde; tümce ve iletilerini nokta ile sonlandırmakta, ayrıca tümcelere küçük harfle başlamaktadır. Bunun yanısıra ileti düzenleri tamamen metinden oluşmakta, noktalama işaretiyle oluşturulan herhangi bir şekil veya işarete yer verilmemektedir.

Farklılık ortaya koyduğu belirtilen bu dört ölçüte ek olarak Y2 yazarının oluşturduğu gönderilerin içeriği, kendisinin genellikle gülünç bulduğu olay ve durumlara karşı yorumlarıdır. M0 ile Y1’in oluşturduğu gönderiler arasındaki benzerlik gözetildiğinde, burada bir farklılık olduğundan bahsedilebilir. Ayrıca Y2 yazarı, sözcük sayıları yönünden de hem M0 gönderisinden hem de Y1 ve Y3 yazarlarından ayrılmaktadır. Bu noktada belirtmek gerekir ki, Y1 yazarının oluşturduğu gönderiler, daha önce bu çalışma kapsamında belirtilmiş olan karakter sayısı sınırlamasının öncesinde yayınlanmıştır.

Dolayısıyla bu metinler oluşturulduğunda yazar, bir gönderide en fazla 140 karakter kullanabilir. Ne var ki gönderilerin içerdiği karakter sayılarına bakıldığında; boşluklar dahil olmak üzere M1 gönderisinin 58, M2'nin 80, M3'ün 38, M4'ün 49 ve M5'in 118 karakter içerdiği görülmektedir. Yalnızca bir gönderide söz konusu sınıra görece yaklaşmış olup diğer gönderilerde böylesi bir izlenime rastlanmamaktadır. Dolayısıyla sözcük sayılarına ilişkin bu farklılık, değişen sınırlamaya rağmen, ayırt edici kabul edilebilir.

Sonuç olarak M0 gönderisi karşısında Y1 yazarı için beş benzerlik, Y2 yazarı için altı farklılık, Y3 yazarı içinse dört farklılık ortaya konulmuştur. Bu belirtilenler haricinde ayırt edici bir ölçüt bulunmamakla beraber, sözcük sayılarına ilişkin ölçütün, karakter sayısı sınırlamasına ilişkin yaşanan gelişmeden etkilendiği varsayılsa dahi, M0-Y2 karşılaştırması sonucunda ayrılık teşkil eden beş ölçüt görülmektedir. Bu bilgiler ışığında M0 gönderisinin, Y1 olarak kodlanmış yazar tarafından oluşturulduğu tespit edilmektedir. Gerçekleştirilen kontrolde de bu eşleşme doğrulanmaktadır.

4.2.3.2. Uygulama 2

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlar, ilgili çizelgelerin altlarında ayrı ayrı incelenmektedir.

Çizelge 4.29. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0 verilerin anlamsız çıktığı şu günlerde deney yapmak ölmekten hazin geliyor

Yazarının tespit edilmesi hedeflenen M0 gönderisinde tümceye küçük harfle başlanmış ve metin boyunca hiçbir noktalama işaretine yer verilmemiştir. Toplam 10 sözcük içeren gönderinin konusu bilimsel deney ve elde edilen veriler olmakla beraber ileti düzeni, tamamen ve sadece bir metinden ibarettir. Gönderi içeriğinden, yazarın bir yükseköğrenim kurumunda öğrenci veya bilimsel çalışmalar yürüten başka herhangi bir kimse olduğu izlenimi doğmaktadır.

Çizelge 4.30. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1	az once salataligi soymadan yedigim için elestirilere maruz kaldim...evet konum aile evi
Y1-M2	3 bff sirket kurmak...var bir hayalimiz
Y1-M3	tatli bi sebegim...guldurmek bizim isimiiiizzzz
Y1-M4	fit görünmeye calisiyoruz...gobegimizi icine cekerek
Y1-M5	gri lens alma fikri...cik aklımdan

Y1 yazarının oluşturduğu gönderilerde her bir tümcenin ilk harfi küçük yazılmıştır. İletişim sonlarında noktalama işaretlerine yer verilmemiş fakat her gönderide birbiriyle anlam ilgisi bulunan, yer yer ayrı birer tümce teşkil eden iki yapı arasında üç nokta kullanılmıştır. Noktalama işaretinden sonra ise boşluk bırakılmamıştır ve metinlerde Türkçe karakter yoktur. M2 gönderisinde “bir” sözcüğü yer alırken M3’te “bi” yazımı, tutarsız görünmekle beraber yazarın tercih ettiği üslubun bir yansıması olarak değerlendirilmektedir. Bu gönderideki son sözcük olan “işimiz” yerine “isimiiiizzzz” yazılması ise, son iki harfin ayrı ayrı ardışık tekrarı ile oluşturulan bir vurgu olarak değerlendirilmektedir. M2 gönderisindeki “bff” sözcüğü, İngilizce “best friends forever” (“ömür boyu en iyi arkadaşlar”) tabirinin kısaltması olup sosyal medyada bir süredir yaygın biçimde kullanılmaktadır. M4 gönderisinde yer alan “fit” sözcüğü ise yine Türkçe olmamakla beraber gerek sosyal medya gerekse gerçek yaşamda sıkça kullanılır. M2 örneğindeki “bff” ifadesi tek sözcük sayıldığında en az 6, en çok 13 ve ortalama 7,6 sözcük içeren gönderilerin konusu, yazarın kişisel eylem ve düşünceleridir. İletişim düzeni sırasıyla metin, üç nokta ve metin biçiminde kurgulanmıştır.

Çizelge 4.31. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	Bol şans hanımlar 🌐 #FileninSultanlari
Y2-M2	Canım komşumuz tam yemeği bitirdiğimiz sırada bize bir tabak mantı getirdi. Ben böyle şansın içine tükürem
Y2-M3	Hepimize geçmiş olsun #deprem
Y2-M4	Bir arkadaşımın doğum gününü kutlarken yanlılıkla orta parmak emojisi gönderdim tabi yanında öpücüklü kalpli emojiler vardı 😂😂

Y2-M5 LCPD 'in senaristleri abv sin salak herifler. Dizinin bu kadar içine sığmazdı. 8 tane insan 1 adamı vuramadılar 😡

Y2-M4 gönderisinde iki kez yer verilen gülen yüz grafiği, metnin aslında kısmen sola yatık (çapraz) biçimde görünmektedir. Y2-M5 gönderisinde ise kızgınlık belirten grafikte yer alan yüzün, tam olarak ağzının üzerinde siyah fon üzerine beyaz renkte “#%!&” işaretleri bulunmaktadır. Böylelikle grafiğin, kızgınlığa ek olarak “kötü söz söyleme, küfretme” gibi anlamlarının bulunduğu söylenilebilir. Detaylarına yer verilen bu grafikler, bu çalışmanın yazımındaki kısıtlı teknik imkanlar dolayısıyla yukarıda gösterildiği gibi sunulmuştur.

Y2 yazarının tümce sonlarında noktalama işareti kullanması değişkenlik göstermektedir. Örneğin, birden fazla tümce içeren M2 ve M5 gönderilerinde tümceler noktayla sonlandırılmış fakat M4 gönderisinde virgül veya noktaya yer verilmeksizin iki tümce ardışık biçimde yazılmıştır. İleti sonlarında ise, diğer bir deyişle son tümcelerin sonlarında noktalama işareti bulunmamaktadır. Tümcelerin ilk harfleri büyük yazılmıştır. M4 gönderisinde “tabii” sözcüğü yerine “tabi” yazılmıştır ve bu yaygın görülen bir yazım hatasıdır. Yine aynı gönderide yer verilen “emoji” sözcüğü ise bu çalışma çerçevesinde “grafik şekil ve işaretler” olarak anılan, bilgisayar ve akıllı telefonlarda kullanılan öntanımlı grafikleri nitelemektedir.

M5 gönderisinde, “T. J. Hooker” isimli Amerikan dizisindeki polis departmanının kısaltılmış ismi olan LCPD'nin yazımından sonra, kesme işaretinden önce bir boşluk bırakılmış kullanılan ekte bir hata yapılmıştır. Zira burada yer verildiği üzere doğru yazım “LCPD'nin” olması gerekirken, gönderide “LCPD 'in” yazımına yer verilmiştir. Bu gönderide yer alan “abv sin salak herifler” ve “sığmazdı” sözleri, birer argo örneği teşkil etmektedir. “Abv” ifadesi, yine sosyal medyada sıkça görülebileceği üzere, “Allah belanı(zı) versin!” sövgüsünün kısaltmasıdır. Bununla beraber yazarın, “abv sin” biçiminde bir yazım tercih etmesi ise kayda değerdir. M2 gönderisinde yer alan “içine tükürem” ifadesi ise hem bir argo örneği hem de yazarın bilinçli eğilimi sonucunda ölçünlü dilden ayrılan bir dil kullanımı olarak nitelenebilir. Kişisel eylem ve düşünceleri konu eden gönderilerde; “LCPD 'in” ve “abv sin” ifadeleri birer sözcük sayıldığında en az 3, en çok 16 ve ortalama 10,8 sözcük kullanılmıştır. Metinle bütünleşik olmadıkları

için, bu sayılara konu etiketleri de dahil edilmemiştir. İki ayrı gönderi sonunda biri sözcük, diğeri sözcük öbeği olmak üzere birer konu etiketi kullanılmıştır. Konu etiketlerinde büyük harf kullanımı değişkenlik göstermekte ve bir örnekte “i” yerine “İ” harfinin bulunduğu görülmektedir. Bu durum, yazarın, oluşturulmuş bir etiketin üzerine tıklaması sonucunda gerçekleşmiş olabilir. Ek olarak, iki ayrı gönderide birer adet ve bir gönderide aynı olmak üzere iki adet grafiğe dayalı şekle yer verilmiştir. İleti düzeni; “metin”, “metin ve şekil”, “metin ve etiket” ya da “metin ve şekil ve etiket” biçiminde değişkenlik göstermektedir.

Çizelge 4.32. Y3 yazarının gönderileri

Y3-M1	denek kayıpları hepinizden nefret ediyorum bizden vakit ve demografik bilgi formu çaldığımız için
Y3-M2	bu dönem anlayışsız hoca terörüne çok erken maruz kaldım güçlü kalamıy
Y3-M3	kimseye bir şey olmadı da ben tükendiğimle kaldım
Y3-M4	şu ketçaplı sarma fotosunu timelineıma düşürmeyin artık yalvarırım
Y3-M5	beni bu sevgisizlik tüketti

Yukarıda yer verilen gönderileri oluşturmuş olan yazar, tümce ve ileti sonlarında noktalama işareti kullanmamış ve tümcelerin yazımına küçük harfle başlamıştır. M2 gönderisini tamamlamayan yazar, böylece, gönderi içeriğinde bahsettiği konuyu ve anlamı pekiştirmiştir. M4 gönderisinde ise “timelineıma” yazımıyla, yabancı sözcüğe getirilecek ekin yazımında hata yapılmıştır. Zira ekin, sözcüğün kaynak dilindeki değil, Türkçedeki okunuşuna göre belirlenmesi gerekmektedir. Genellikle “anasayfa” veya “haber kaynağı” olarak Türkçeleştirilen “timeline”, Twitter’de, kullanıcıların yeni gönderileri takip edebildikleri ve otomatik olarak güncellenen bir sayfaya atıfta bulunur. Bu sözcük ve türetilen başka türlü yazımlarına (timeline, time, taymlayn, taymrayn, taym vb.) aynı mecrada sıkça rastlanılabilir. Kişisel duygu ve düşüncelere yer verilmekle birlikte bilimsel deney ve öğrenim konularının öne çıktığı gönderilerde en az 4, en çok 13 ve ortalama 8,8 sözcük yer almaktadır. İleti düzeni sadece bir metnin varlığı üzerine kuruludur.

M0 ile Y1 yazarının gönderileri karşılaştırıldığında, tümcelerin küçük harfle başlıyor oluşu birer benzerlik konusudur. Ne var ki yazarın, gönderilerindeki ilk tümceden sonra üç noktaya yer vermesi ve Türkçe karakter kullanmaması; noktalama ve yazım hataları

bakımından ayrı birer farklılık teşkil etmektedir. İleti düzeni bakımından ise Y1 yazarının sırasıyla metin, üç nokta ve metinden oluşturduğu düzen; M0 gönderisi karşısında tutarsız görünerek ayrılık teşkil eden bir özellik daha ortaya çıkarmaktadır. Sonuç olarak bu karşılaştırmada dört ayırt edici ölçüt görülmüş, bunlardan birinin benzer ve üçünün farklı sonuç verdiği tespit edilmiştir.

Yazarı bilinmeyen gönderi ile Y2'den elde edilen veriler karşılaştırıldığında ise ileti sonunda noktalama işaretlerinin kullanılmayışı benzerlik, Y2'nin gönderilerinde tümceye büyük harfle başlanması ise farklılık teşkil etmektedir. Yazar, diğer pek çok ölçütte değişken davranışlar sergilediğinden ötürü ayırt edici olduğu değerlendirilen başka bir husus bulunmamaktadır.

Bu uygulamanın son yazarı olan Y3 tarafından oluşturulan gönderiler ele alındığında ise; ileti sonunda noktalama işaretlerinin kullanılmayışı ve tümceye küçük harfle başlanması benzerdir. Ek olarak gönderilerde bilimsel deney ve öğrenim konularının yer alması, M0 ile doğrudan bir örtüşme sağlayarak, Y3'ün diğer yazarlar karşısında öne çıkmasını sağlayan bir benzerlik olarak değerlendirilmektedir. Dolayısıyla ayırt edici olduğu görülen üç ölçütün üçünde de benzer sonuç alınmıştır.

Sunulan bu bilgiler ışığında M0 gönderisini, Y3 yazarının oluşturduğu izlenimi ortaya çıkarmaktadır. Yapılan kontrol de bu sonucu doğrulamaktadır.

4.3. Beş Yazarlı İncelemeler

Bu başlık altında değişik sayılarda karşılaştırma gönderileri kullanılmakla beraber toplamda beş yazarın oluşturduğu metinler incelenmektedir.

4.3.1. Bir İleti ile İncelemeler

Bu başlık altındaki iki uygulamada; beş farklı yazarın oluşturduğu birer ileti, kontrol iletisi (M0) ile karşılaştırılmakta ve böylelikle de M0 gönderisinin yazarı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

4.3.1.1. Uygulama 1

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu M1, M2, M3, M4 ve M5 gönderileriyle karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 4.33. Uygulamanın tüm gönderileri

M0	Eve vardın mı ? cümlesini duymayalı ne çok oldu
M1	ayak bileklerim kalınlaşmış accayip moralim bozuluyor
M2	Ölüm rahatlığıyla veya değil uyuyamıyordum amk
M3	intihar etmek isteyen 522st ye akşam binsin. ya ezilerek ya da nefessiz kalarak yaşamınızı sonlandırabilirsiniz..
M4	Bir insanla yetinmek nedir bilmez misiniz siz ?
M5	Ben böyle hatıranın hikayesini si(...)eyim

Yazarı bilinmeyen M0 gönderisi, tümce içerisinde ayrı bir tümce olmasından dolayı turnak işareti kullanılmasını gerektirse de yazarın bu gerekliliği herhangi bir nedenle karşılamadığı görülmektedir. Bu bağlamda tümce sonunda noktalama işareti kullanılması veya kullanılmaması yönünde bir tespit yapmak zordur. Zira metnin başındaki “Eve vardın mı ?” ifadesi ayrı bir tümce olarak ele alınırsa, ki alınmalıdır, tümcenin sonunda noktalama işaretine yer verilmiştir. Diğer yandan, bu tümcenin içerisinde yer aldığı asıl tümcenin sonunda ise noktalama işaretine yer verilmemiştir. Bu nedenle gerçekleştirilecek karşılaştırmalarda tümce sonundaki noktalama işaretleri, diğer uygulamaların aksine pek de kuvvetli birer ayırt edici olmayacaktır. Bu noktalama işaretinden önce boşluk bırakılmış olması ise konum yönünden yapılan kayda değer bir hatadır. Tümceye büyük harfle başlanan ve toplam 8 sözcük içeren gönderinin konusu, duygusal ilişkilerdir. Zira yazarın belirttiği “Eve vardın mı?” sorusu muhtemelen herhangi birinin değil, duygusal birliktelik yaşadığı kişinin kendisine sorduğu soruya atıfta bulunmaktadır.

Tümce içinde ve sonunda noktalama işaretleri kullanılmayan M1 gönderisi, Türkçe karakterlerin kullanılmaması dolayısıyla önemli bir gösterge sunmaktadır. Tümceye küçük harfle başlanılan gönderideki “accayip” ifadesi, vurgu yaratma maksadıyla bir harfin tekrar edilmesine örnek teşkil etmektedir. Toplam 6 sözcüğün kullanıldığı bu gönderinin konusu, kişinin (yazarın) bedeninde gözlemlendiği değişimdir.

M2 gönderisine bakıldığında, tümce içinde ve sonunda noktalama işareti kullanılmadığı görülmektedir. “Uyuyamayacak” yerine “uyuyamıcaak” yazımı ve “mıyım” soru ekinin ayrı değil, bitişik yazımı ise birer yazım hatası olarak tespit edilmektedir. Tümceye büyük harfle başlanan bu metinde “amk” ifadesi, sosyal medyada yaygın görülen argo örneklerinden birisidir. Bu ifade, bir yapı olarak tek bir sözcük gibi ele alındığı takdirde metinde kullanılan sözcük sayısı 7’dir ve metnin konusu kişinin (yazarın) uyku düzenidir.

Tümce sonlarında noktalama işareti kullanılsa da yazarı, bunların sayısına ilişkin farklı seçimler yapmış olan M3 gönderisi; tümce içinde noktalama işareti içermemektedir. Oysaki “522st ye” ifadesine bakıldığında, burada kesme işaretinin kullanılması gerektiği açıktır. Tümcelere küçük harfle başlanılan metindeki bu ifade, yazar profili açısından önem teşkil etmektedir. Zira Sultanbeyli – Mecidiyeköy arası İETT otobüs seferlerine atıfta bulunan “522ST”, yazarın İstanbul’da yaşadığını göstermektedir. Bu ifade (“522st ye”) tek bir sözcük (yapı) olarak ele alındığında gönderideki sözcük sayısı 14’tür. Metinde kullanılmış olan bağlaç, yazar tanıma uygulaması bağlamında ayırt edici bir gösterge sunmamaktadır. Metnin konusu ise ulaşım ve kalabalıktır.

M4 gönderisinde, tümce içinde noktalama işareti kullanılmadığı görülse de bu husus ayırt edici değildir. Zira “nedir bilmez misin” ifadesi noktalama işareti olmaksızın da sıklıkla kullanılmaktadır. Tümce sonunda bir noktalama işareti kullanılmış, bu işaretten önce ise bir boşluğa yer verilmiştir. Büyük harfle başlayan ve 7 sözcük içeren metnin konusu, aldatma bağlamında duygusal ilişkilerdir.

M5 gönderisinde, bu çalışma kapsamında değişiklik yapılarak bir harf yerine parantez içinde üç nokta kullanılmış olup gönderinin aslında oluşturucu yazar, sövgünün tamamına yer vermiştir. Tümce sonunda noktalama işaretine yer verilmeyen metin büyük harfle başlamaktadır. “Si(...)eyim” biçiminde, ki yazar bunu sansüresüz biçimde yazmıştır, bir argo örneği görülen ve toplam 5 sözcükten oluşan metnin konusu belirsiz olup içeriği, bu belirsiz konuya yöneltilen sövgüdür.

M0 ve M1 gönderileri kıyaslandığında yalnızca iki ayırt edici ölçüt bulunduğu ve tümcelere büyük veya küçük harfle başlanması ile metinde Türkçe karakter kullanılması veya kullanılmamasından dolayı bu iki hususta gönderilerin farklılık arz ettiği

görülmektedir. M0 gönderisinde tümce içinde kullanılmamış noktalama işareti tırnak işaretiyken, M1’de virgül kullanılmamış olması dolayısıyla, bu ölçütte bir fark veya benzerlikten söz edebilmek mümkün değildir. Dolayısıyla ölçüt etkisizdir. M0 gönderisinde noktalama işaretinden önce boşluk bırakılmışken, M1 gönderisinde noktalama işareti bulunmayışı dolayısıyla bu yönden de bir kıyaslama yapılamamaktadır. M1 gönderisinde “accayip” örneğinde olduğu gibi bir harfin tekrar edilmesiyle vurgu oluşturulurken, buna benzer başkaca herhangi bir kullanım olmadığından dolayı bu ölçüt de karşılaştırmada kullanışsız kalmıştır. Sözcük sayıları ve gönderilerin konuları da karşılaştırma için anlamlı bir fark veya benzerlik sunmamaktadır. Sonuç olarak iki ayırt edici ölçütün ikisinde de farklılık tespit edilmiştir.

M2 gönderisiyle yapılan karşılaştırmada ise noktalama işaretleri, tümcelerin büyük harfle başlaması (ölçünlü dil kuralı olduğundan dolayı), sözcük sayıları ve gönderilerin konuları ayırt edici değildir. Yine de bu iki gönderi çerçevesinde birtakım farklılıklar söz konusudur. Bunlardan ilki, M0 gönderisinde “Eve vardın mı?” sorusunun eksikliğini hisseden bir yazar ile M2 gönderisinde “amk” ifadesine yer veren bir yazarın üslubuna ilişkindir. Bir kişi her ne kadar farklı zamanlarda ve farklı duygu durumlarıyla bu iki ifadeyi kullanabilecek olsa da bu ihtimal görece düşük görüldüğünden yazarlar arasında kısmi bir farklılık teşkil ettiği söylenebilir. Diğer yandan M2 gönderisinin yazarı, oluşturduğu metinde “uyuyamıyordum” sorusuna yer vermişken M0 gönderisinde “(...) vardın mı?” ve “duymayalı” ifadelerinin varlığı görülebilir. M0 gönderisinde soru eki ayrı yazılmışken M2 gönderisinde soru eki ayrılmamıştır ve bu durum, yazım yanlışları bakımından bir ayrılık teşkil eder. Ek olarak, “uyuyamıyacak” ifadesini kullanan bir kimsenin, M0 gönderisindeki denk örnek olarak “duymayalı” sözcüğünü yazarken bunu “duymıyalı” biçiminde yazacağı da varsayılabilir. Bu da yazar tanıma uygulaması yönünden yine kısmi bir farklılık konusudur. Dolayısıyla yazım yanlışları bakımından iki örneğin birbirinden ayrıldığı, bunlardan birinin görece varsayımına dayalı olması dolayısıyla kısmi farklılık teşkil ettiği, argo kullanımına dayalı farklılığın da yine kısmi ve ancak destekleyici nitelikte olduğu görülmektedir.

M0 ve M3 gönderilerinin birlikte değerlendirildiği karşılaştırmada ise yine noktalama işaretleri, sözcük sayıları ve gönderi konuları ayırt edici değildir. Ayırt edici olan tek ölçüt büyük harflerin kullanımınıdır ve M0 gönderisindeki tümce büyük harfle başlarken, M3

gönderisindeki tümceler ise küçük harfle başlamıştır. M3 gönderisindeki bu dilsel davranışın iki kez (gönderideki iki tümcede) tekrar etmesi de kayda değerdir.

M4 gönderisiyle yapılan kıyaslamada ise bir ayırt edici ve bir destekleyici ölçüt bulunduğu görülmektedir. Noktalama işaretleri, büyük harf kullanımı ve sözcük sayıları etkisizdir. Ne var ki hem M0 hem de M4 gönderisinde, noktalama işareti olarak kullanılmış soru işaretlerinden önce birer boşluk bırakıldığı görülmektedir ve bu durum, yazarların benzerliğine ilişkin önemli bir işarettir. Zira noktalama işaretlerinden önce boşluk bırakmak, sık görülen bir alışkanlık veya davranış değildir. Buna ek olarak her iki gönderide de duygusal ilişkilerin konu edilmiş olması, yazar benzerliğine ilişkin destekleyici nitelikte bir gösterge sunmaktadır.

Son olarak M0 ve M5 gönderileri ele alındığında ise noktalama işaretleri, büyük harf kullanımı ve sözcük sayılarının yazar tanıma çalışması yönünden etkisiz olduğu gözlenmektedir. Burada, tıpkı M2 gönderisiyle yapılan karşılaştırmada olduğu gibi, yazarların üslubu hem argo hem de gönderi konusu bağlamında birbirinden ayrılmaktadır. Daha önce belirtildiği gibi M0 gönderisi, “Eve vardın mı?” sorusunun eksikliğini hisseden bir yazar tarafından duygusal ilişkiler hakkında oluşturulmuştur. Bunun karşısında M2 gönderisi ise doğrudan bir sövme amacıyla oluşturulmuş ve içerisinde “si(...)eyim” sözcüğüne yer verilmiştir. Yer verilen bu bilgiler, söz konusu iki gönderi yazarı yönünden kısmi birer farklılık unsuru olarak değerlendirilmektedir.

Netice olarak tüm gönderilerin, yazarı bilinmeyen M0 gönderisi karşısındaki fark ve benzerlikleri dikkate alındığında, M0 ile M4 gönderilerinin aynı kişi tarafından oluşturulmuş olması kuvvetle muhtemel görünmektedir. İnceleme sonrası yapılan kontrolde de bu tespit doğrulanmaktadır.

4.3.1.2. Uygulama 2

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu M1, M2, M3, M4 ve M5 gönderileriyle karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgede yer verilmektedir.

Çizelge 4.34. Uygulamanın tüm gönderileri

M0	Bir şeyler düzelecekmiş gibi oluyor sadece..
M1	Özledim ,, çok özledim ..
M2	Herkesin derdi birbirinden acı.. Bazen üzüldüğüm şeylerden utanıyorum..
M3	Of çok mutluyum hepiniz geberin
M4	Kornaya basmak yasaklansın yaa! Fuzuli yere ses kirliliği.. Sanki yeterince ses yokmuş gibi!
M5	Sanane amk canım öyle istedi

Toplam 6 sözcükten oluşan ve yazarın kişisel yaşamını görece kederli bir biçimde konu eden gönderi M0 ile ilgili ayırt edici olabilecek tek özellik, tümcenin iki nokta ile sonlandırılmış olmasıdır.

Bu uygulamadaki yazarı bilinen ilk gönderi olan M1’de noktalama işaretleri ikişer kez kullanılmıştır. Anlatımı pekiştirmek maksadıyla oluşturulan tümce iki virgül ile birbirinden ayrılmış, tümcenin sonunda da yine iki noktaya yer verilmiştir. Her iki noktalama işaretinden de önce birer boşluk bırakılmış olması, yazar tanıma çalışması bağlamında kayda değer bir özelliktir. “Özledim” sözcüğü, vurgulanmak için gönderi içerisinde tekrar edilmiştir. Toplam 3 sözcükten oluşan bu kısa gönderinin konusu, yazarın bir şeye (veya kişiye) karşı duyduğu özlemdir.

M2 gönderisini oluşturan her iki tümce de iki nokta ile sonlandırılmıştır. Toplam 8 sözcükten oluşan gönderinin konusu insan yaşamı ve keder ile yazarın kendi yaşamıdır. Gönderiyle ilgili değerlendirmeye alınabilecek başkaca bir husus bulunmamaktadır.

Tümce içinde ve sonunda noktalama işareti kullanılmayan M3 gönderisinde tümce ünlemlerle (“Of”) başlamakta ve bir argo örneği olarak da “geberin” ifadesiyle son bulmaktadır. Yazarın kendi duygu durumunu paylaştığı gönderi toplam 5 sözcükten oluşmaktadır.

M4 gönderisini oluşturan metin incelendiğinde, tümce sonlarında farklı noktalama işaretlerinin farklı biçimlerde kullanıldığı görülmüştür. Örneğin ilk ve son (üçüncü) tümce birer ünlemlerle sonlandırılırken, ikinci tümcenin sonunda ise ardışık iki nokta

kullanılmıştır. Gönderinin ilk tümcesinin sonunda yer alan “yaa!” ifadesi, “eskimiş, yabancı, yansıma sözcükler, ünlemler ve seslenme sözleri” başlığı altına not edilmiştir. Ne var ki yazar tanıma uygulaması bağlamında kullanışlı olup olmayacağı başka bir konudur. Gönderinin son tümcesinin sonunda yer alan “(...) yokmuş gibi!” ifadesi ise kullanılan işaretin de işlevi dolayısıyla bir vurgu olarak not edilmiştir. Toplam 13 sözcükten oluşan gönderinin konusu, yaşama ilişkin pratik bir konuyla ilgili (trafikteki ses kirliliği) şikayettir.

M5 gönderisinde tümce içinde veya sonunda noktalama işareti kullanılmamıştır. Argo ifade kullanımı (“amk”) görülen metin, bu ifade de bir sözcük sayılmak suretiyle 5 sözcükten oluşmakla beraber konusu pek anlaşılır değildir. Yazar ya genel yaşam tarzını veya anlık bir söz ya da olay karşısındaki tavrını yansıtmak istemiş olabilir. Elbette bu yorum, bir tahmin ve varsayımdan öteye geçemez.

M0 ve M1 gönderileri karşılaştırıldığında her iki metnin de ikişer nokta ile sonlandırıldığı görülmektedir. Ne var ki M1 gönderisindeki noktalama işaretlerinden önce birer boşluk bırakılmış oluşu, bu bağlamda birer farklılık teşkil eder. Her iki iletide de tümce büyük harfle başladığı için bu husus, sözcük sayıları ve gönderi konuları etkisizdir. Dolayısıyla iki ayırt edici ölçütten birinde benzer, birinde ayrı sonuç alınmıştır.

M0 ve M2 gönderilerinin kıyasında ise ayırt edici tek bir ölçüt olduğu görülmüştür: Her iki gönderide de tümceler iki nokta ile sonlandırılmaktadır. M1 iletisi bağlamında değinilen farklılığa burada rastlanılmayışı ise kayda değerdir, zira diğer gönderilerin tümce sonu noktalamaları daha farklıdır. Bu nedenle tümce sonu noktalamaların benzerliği ve herhangi bir farklılık unsuru olmayışı, M0-M2 gönderi ikilisini öne çıkarmaktadır. Ek olarak, gönderi konularında yer alan kişisel yaşam ve keder temaları, diğer gönderilerden elde edilen verilerle birlikte değerlendirildiğinde destekleyici birer benzerlik unsuru olarak görülebilir.

Birbirleriyle gösterdikleri önemli benzerlikler dolayısıyla M3 ve M5 gönderileri, bu karşılaştırmada birlikte konu edilecektir. M0 ile kıyaslandığında M3 ve M5 gönderilerinin tümce içinde virgül kullanılmamış oluşu önemsiz, diğer bir deyişle etkisizdir. Zira M0 gönderisinde virgül kullanılmasını gerektiren bir yapı bulunmadığından, bu ölçüt ile bir benzerlik veya farklılıktan söz edilmesi mümkün

değildir. Tüm bu gönderilerde tümcelere büyük harfle başlanmış olması da ölçünlü dil kuralları çerçevesinde birer benzerlik olduğu için ayırt edici değildir. M3 gönderisindeki “of” ünlemi ve “geberin” argosu ile M5 gönderisindeki “amk” biçiminde görülen argo kullanımları ayırt edici değildir. Benzer şekilde, bu gönderilerdeki sözcük sayıları ve gönderilerin konuları da etkisizdir. Sonuç olarak M0 gönderisi karşısında M3 ve M5 gönderileri kıyaslandığında, her iki gönderi de tümce sonundaki noktalama işaretleri bağlamında birer ayrılık unsuru taşımakta olup başkaca ayırt edici ölçüt görülememektedir.

M0 ve M4 iletileri karşılaştırıldığında ise tümce sonundaki noktalama işaretleri pek ayırt edici değildir. Zira M4 iletisindeki üç tümceden ikisi ünlemle, birisi ise iki nokta ile sonlandırılmıştır. Yazarların aynı olması ihtimalini ortaya koyabilecek herhangi bir özelliğin varlığı hâlinde bu durum, kısmi bir benzerlik olarak da değerlendirilebilir. Ne var ki, bu iki ileti yazarının aynı kişi olabileceğini gösterir bir bulguya rastlanılmış değildir. Diğer yandan bu iki gönderi, iletilerin kurgusu yönünden destekleyici (kısmi) bir farklılık da taşımaktadır. M0 gönderisinde yalnızca bir his veya düşünce ortaya konulurken; M4 gönderisinde bir istek ve bu isteğin nedeni, yazarın bakış açısıyla mevcut olumsuz durumla birlikte sunulmuştur. M0 ve M2 gönderileri arasında konu yönünden sunulan kısmi benzerlik gözetildiğinde, burada da kısmi bir ayrılığın varlığı tespit edilebilir.

Yer verilen tüm bu bilgi ve değerlendirmeler ışığında M0 gönderisi ile M2 gönderisi arasında önemli sayılabilecek bir benzerliğin mevcudiyeti tespit edildiğinden, bu iki gönderinin aynı kişi tarafından yazıldığı kanaati oluşmaktadır. Gerçekleştirilen kontrolde de bu iki gönderinin aynı Twitter hesabı tarafından yayınlandığı görülmüştür.

4.3.2. Üç İleti ile İncelemeler

Bu başlık altındaki iki uygulamada; beş farklı yazarın oluşturduğu üçer ileti, kontrol iletisi (M0) ile karşılaştırılmakta ve böylelikle de M0 gönderisinin yazarı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

4.3.2.1. Uygulama 1

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlar, çizelgelerin altlarında incelenmektedir. M0 gönderisi ve diğer tüm yazarların genel dil kullanımları detaylı bir biçimde değerlendirildikten sonra, bu kullanımların M0 gönderisi karşısındaki fark ve benzerlikleri ele alınmaktadır.

Çizelge 4.35. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0 Vicdanımız var diye aptal sandılar 😂😂😂

Yazarı bilinmeyen M0 gönderisinde tümce büyük harfle başlamış, tümce sonunda ise herhangi bir noktalama işaretine yer verilmemiştir. Metinde yer alan “aptal zannedilme” söylemi ise bir argo örneği olarak değerlendirilmemiştir. Toplam 5 sözcükten oluşan gönderinin konusu, yazarın muhtemelen bireysel ilişkileriyle ilgili verdiği bir tepkidir. Gönderinin sonunda grafik biçiminde üç tane şekil ve işaret kullanılmış olup bunlardan ilk ikisi aynı, üçüncüsü ise farklıdır. Bununla beraber, yer verilen üç grafik de bir yüz şeklindedir. İleti, metin ve sonunda şekilden ibarettir.

Çizelge 4.36. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1	Az önce face ID’yi yanaklarını şişirip denedim. Şişmanlarsam telim beni tanımasın istemem.
Y1-M2	Düğün yaptım. Herkes sana bakarken göbek atmak zorundasın. Aralıksız. Özeti bu. Bunu seven delidir.
Y1-M3	Hareketsizlikten ne acıkıyorum ne uykum geliyor. Power saving moda aldı kendini bünye.

Y1 yazarı, oluşturduğu gönderilerdeki tümcelere büyük harfle başlamakta ve bunları birer nokta ile sonlandırmaktadır. Yazarın iki ayrı gönderisinde (M1 ve M3), yabancı sözcükler olarak “face ID” ve “power saving mod” a yer verilmiştir. Bunlar, günümüzde yaygın olarak kullanılan akıllı telefonlar dolayısıyla çok geniş bir kesimin bildiği ve kullandığı tabirler olarak değerlendirilmektedir. Kısaltma olarak ise M1 gönderisinde “telefonum” yerine “telim” ifadesinin kullanıldığı görülmektedir. En çok 14, en az 12 ve ortalama

yaklaşık 12,6 sözcük içeren gönderilerin konusu anlık durum ve düşüncelerdir. İletiler, yalnızca metinden ibarettir.

Çizelge 4.37. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	Yok ben beceremiyorum artık bu flört işlerini falan. Kedili emekli teyze olucam ben karar verdim.
Y2-M2	PMS’de işlenen suça ceza indirimi verilsin.
Y2-M3	Herkes güzel güzel uyurken benim uyku sorunlarıyla uğraşmam bir miktar canımı sıkıyor.

Y2 yazarı da gönderilerine büyük harfle başlamakta ve tümcelerini birer nokta ile sonlandırmaktadır. Yukarıda yer verilen bu gönderilerden birinde (M2), kalıplaşmış bir kısaltma kullanıldığı ve bunun ayrıca yabancı sözcük kullanımı olarak da değerlendirilebileceği görülmektedir. “Premenstrüel sendrom”un (âdet öncesi gerginlik) kısaltması olan PMS, yazarın, doğurgan bir kadın olduğu çıkarımına imkân sağlamaktadır. Gelgelelim, M0 gönderisinin yazarına ilişkin bu hususta bir bilgi elde edilememiş olduğundan, yapılan çıkarım da karşılaştırma için ayırt edici olamayacaktır. Anlık duygu durumu ve düşüncelerin konu edildiği gönderilerde en çok 15, en az 6 ve ortalama 11 sözcük bulunmaktadır. Gönderiler, yalnızca metinden oluşmaktadır.

Çizelge 4.38. Y3 yazarının gönderileri

Y3-M1	yatin uyuyun sabah oldu
Y3-M2	ne guzel yaratmis beni yaradan
Y3-M3	sen aklima geldiginde gozlerim doluyo ama gulumsuyorum da

Bu uygulamadaki üçüncü yazar olan Y3’ün oluşturduğu gönderiler incelendiğinde; tümcelere küçük harfle başlandığı, “Yaradan” özel isminin küçük harfle yazıldığı, Türkçe karakterlere yer verilmediği ve tümce sonunda noktalama işareti kullanılmadığı görülmektedir. Ayrıca, “doluyo” ifadesi, yazarın eğilimi sonucu ölçünlü dilden ayrılan bir dil kullanım örneği olarak tespit edilmektedir. Bu gibi kullanımlar, sosyal medyada son derece yaygın olmakla beraber M0 gönderisi karşısında ayırt edici değildir. Anlık düşüncelerin konu edildiği gönderilerde en çok 8, en az 4 ve ortalama yaklaşık ~5,66 sözcük kullanılmıştır. İletiler, sadece metin içeriğinden ibarettir.

Çizelge 4.39. Y4 yazarının gönderileri

Y4-M1	Bi salın artık bee 🤔🤔🤔👍
Y4-M2	Gel anlat külahıma 😂😂
Y4-M3	Babam sinirlenmiş eve gelmiş diyo ki“Sinirlenip çorabını yakan ilk baba benim herhalde ”😂😂

Y4 yazarının oluşturduğu gönderilerde tümceye büyük harfle başlanmış, tümce sonlarında ise noktalama işaretine yer verilmemiştir. Yazarın M3 gönderisindeki ilk tırnak işaretinden önce boşluk bırakılmaması ve ikinci tırnak işaretinden önce boşluk bırakılmış olması ise konum yönünden yapılan hatalar olarak değerlendirilmektedir. “Bir” yerine “bi”, “be” yerine “bee” ve “diyor” yerine “diyo” yazımları; yazarın bilinçli tercihi dolayısıyla ölçünlü dilden ayrılan ifadeler olarak değerlendirilmiştir. Y3 yazarının gönderilerine ilişkin sunulan değerlendirme bağlamında belirtildiği gibi, bu yazımlara sosyal medyada sıkça rastlanılmaktadır. Buradaki “bee” ifadesi, aynı zamanda bir seslenme sözü olarak not edilmektedir. Anlık olay ve düşüncelerin aktarıldığı gönderilerde ayrıca yazarın, bireysel ilişkileriyle alakalı verdiği tepkiler yer almaktadır. En az 3, en çok 13 ve ortalama yaklaşık 6,6 sözcük içeren gönderilerin tümünde şekil ve işaret kullanılmıştır. Gönderilerin ikisinde, grafik biçimindeki aynı yüz şekline ikişer defa yer verilmiş ve birisinde ise ilk üçü aynı yüz şekli olmak üzere toplam dört grafik kullanılmıştır. Dördüncü grafik ise bir el şeklindedir. Tüm bu şekillere üç gönderinin de sonunda yer verilmiş olup iletiler, metin içeriği ve sonunda şekilden oluşmaktadır.

Çizelge 4.40. Y5 yazarının gönderileri

Y5-M1	30 Ağustos Zafer Bayramımızın 96. yılında Türkiye Cumhuriyeti'nin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere Aziz Şehitlerimizi minnetle anıyoruz. 30 Ağustos Zafer Bayramımız Kutlu Olsun ! #30Ağustos
Y5-M2	1 kişiyle salgın diyemeyiz, fakat şu an itibariyle herkesin tedbirlerle ilgili üzerine düşeni yapması gerekiyor.

Dualarımız hasta vatandaşımızın bir an önce sağlığına kavuşması için.
Gözetim altındaki vatandaşlarımızda da inşallah birşey çıkmaz. Allah şifa versin. #Korona

Y5-M3 Fransa'nın başkenti Paris'te Notre-Dame Katedrali'nde meydana gelen yangını büyük bir üzüntü ile takip ettik. Fransa'da veya başka bir ülkede, 850 yıllık bir tarihin yanarak yok olması tüm insanlık için bir kayıptır ...#NotreDame

Bu uygulamanın son yazarı olan Y5'in oluşturduğu gönderiler incelendiğinde, tümceye büyük harfle başlandığı ve tümce sonunda noktalama işaretlerinin kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca, manevi bir değer ve anlam yüklenen sözcük ve ifadelerde de büyük harfle yazım tercih edilmiştir. Gün ve yılların yazımında rakam kullanılmış, bunun yanısıra M2 gönderisinin başında da "1 kişi" yazımına yer verilmiştir. Bu örnek, Twitter'deki karakter kısıtlamasıyla ilgili olabilir. Zira metin, boşluklarla birlikte toplam 271 karakter içermektedir. Sınırın 280 olması gözetildiğinde yazar, oluşturduğu metinde düzenleme yapmadan önce bu sınır dahilinde kalabilmek için "bir" yerine "1" yazmayı tercih etmiş olabilir. Gönderilerde etiket hariç olmak üzere en az 25, en çok 34 ve ortalama 30 sözcük bulunmaktadır. Etiketler, gönderiyle yapısal olarak bütünleşik olmadığından ve bir tümce ya da ifade gibi değerlendirilemeyeceğinden, sözcük sayılarının hesaplanmasına dahil edilmemiştir. Yazarın yer verdiği tüm metinler, Türkiye ve dünya gündemiyle ilgili olup her biri birer konu etiketi içermektedir. İletinin sonunda yer alan konu etiketleri, birer sözcük veya sözcük öbeği içermekle beraber sözcüklerin baş harfleri büyük yazılmıştır.

M0 gönderisi ve Y1 yazarının oluşturduğu gönderilerden elde edilen veriler karşılaştırıldığında, bir ayırt edici ve bir de destekleyici nitelikte ölçüte rastlanılmıştır. Tümce sonunda noktalama işaretlerinin kullanılması, bu karşılaştırma çerçevesinde farklılık teşkil eden bir husustur. Ek olarak Y1 yazarının gönderilerindeki en az, en çok ve ortalama sözcük sayıları gözetildiğinde; M0 gönderisi karşısında kısmi bir ayrılık daha ortaya çıkmaktadır. Bu yazar bağlamında ayırt edici olan başkaca bir husus bulunmamaktadır.

Y2'den elde edilen örnekler değerlendirildiğinde ise yalnızca bir ayırt edici ölçüt bulunmaktadır. Tümce sonunda noktalama işaretlerini kullanmış olması, bu yazarı, M0

gönderisinden uzaklaştıran bir etkidir. Tümcelerın büyük harfle başlaması ve sözcük sayıları ise karşılaştırmada etkisiz görölmektedir.

M0 ile Y3'ün gönderileri kıyaslandığında ise tümce sonlarında noktalama işaretlerinin kullanılmaması benzerdir. Ne var ki Y3 yazarının oluşturduğu gönderilerde Türkçe karakterler bulunmamakta ve tümceler küçük harfle başlamaktadır. Sözcük sayıları ise bu çerçevede etkisiz görünmektedir. Dolayısıyla ayırt edici olduğu görölen üç ölçüt varken; bir ölçütte benzerlik ve başka iki ölçütte farklılık tespit edilmiştir.

Y4 yazarının oluşturduğu gönderiler, M0 karşısında hiçbir farklılık göstermeyen tek örnektir. Öncelikle, bu karşılaştırma bağlamında tümcelerın büyük harfle başlaması ve sözcük sayılarının ayırt edici olmadığını belirtmek gerekir. Tümce sonlarında noktalama işaretlerinin kullanılmayışı ise birer benzerlik konusudur. Ek olarak, şekil ve işaretlerin nitelik, sayı, sıralama ve konuları değerlendirildiğinde, M0 karşısında yine bir benzerlik bulunduğu açıktır. Yazar, şekilleri grafik biçimiyle kullanmakta ve iki gönderisinde ikişer, bir gönderisinde ise dört adet grafiğe yer vermektedir. Her üç gönderide de ilk iki grafik birbirinin aynısıdır. Diğer yandan tüm şekiller gönderinin sonunda kullanılarak, ileti düzeni de her bir örnek özelinde metin içeriği ve sonunda yer alan şekil biçiminde oluşturulmuştur. Son olarak Y4 yazarının, bireysel ilişkilerine dair nedenini açıklamadığı birtakım tepkilere yer vermiş olduğu da görölmektedir ve bu durum, gönderi konusu ve kurgusu itibariyle M0 gönderisi karşısında bir benzerlik niteliğindedir. Zira diğer yazarların hiçbirisinde benzer bir konu ve kurgu bütünlüğüne rastlanılmamıştır. Sonuç olarak tümce sonundaki noktalama işaretleri, gönderi konusu ve kurgusu, şekil ve işaretlerin kullanımı ile bunların konumu ve dolayısıyla ileti düzeni itibariyle dört ayrı ölçütte benzerlik tespit edilmektedir.

Şimdiye kadar yer verilen açıklamalar her ne kadar sonucu açık biçimde ortaya koymuşsa da Y5 yazarı, M0 gönderisi karşısında önemli ayrılıklar sunmaktadır. Tümce sonlarında noktalama işaretlerinin kullanılması, temel bir farklılık unsuru teşkil etmektedir. Sözcük sayılarına bakıldığında da M0 gönderisi karşısında önemli bir ayrılığın bulunduğu açıktır. Zira yazarı bilinmeyen gönderide 5 sözcük kullanılmışken bu yazarın metinlerinde etiket hariç olmak üzere en az 25 sözcük kullanılmıştır. Bununla beraber Y5'in oluşturduğu her bir gönderide, yer verdiği metinle ilgili bir konu etiketi bulunmaktadır. Türkiye ve dünya gündemine, olaylara dair yapılan bu paylaşımlar ve kullanılan üslup gözetildiğinde; konu

ve kurgu yönünden M0 gönderisinin yine bir farklılık teşkil ettiği açıktır. Bu nedenle noktalama işaretleri, sözcük sayıları, gönderi konu ve kurgusu ile etiketler bakımından dört ayırt edici ölçütte ayrılık bulunduğu görülmektedir. Bu bağlamda ayırt edici olduğu değerlendirilen başkaca bir husus bulunmamaktadır.

Yalnızca bu uygulama özelinde, diğer uygulamalar için de bir örnek teşkil etmesi bakımından, karşılaştırmaya ilişkin özet bir çizelge oluşturulmuştur. Tüm gönderi ve yazarlar çerçevesinde ayırt edici bulunan hususlara burada kısaca değinilmektedir. M0 gönderisi karşısındaki benzerlik unsurları “(+)”, farklılık teşkil eden tespitler ise “(-)” ile işaretlenmiştir.

Çizelge 4.41 Uygulamanın karşılaştırma özeti

M0	Y1	Y2
* Tümce büyük harfle başlar.	(-) Tümce sonunda noktalama işareti vardır.	(-) Tümce sonunda noktalama işareti vardır.
* Tümce sonunda noktalama işareti yoktur.	(-) Sözcük sayıları benzeşmez.	
* Türkçe karakter bulunmaktadır.		
* Beş sözcük bulunur.		
* Bireysel ilişkiler bağlamında bir tepki içerir.		
* Üç grafik (yüz şekli) kullanılmış olup bunlardan ilk ikisi aynıdır.		
* Metin ve sonunda şekilden ibarettir.		
Y3	Y4	Y5
(-) Tümceler küçük harfle başlar.	(+) Tümce sonlarında noktalama işareti yoktur.	(-) Tümce sonlarında noktalama işareti vardır.
(+) Tümce sonunda noktalama işareti yoktur.	(+) Bireysel ilişkiler bağlamında tepkiler bulunmaktadır.	(-) Sözcük sayıları benzeşmez.
(-) Türkçe karakter bulunmamaktadır.	(+) İki gönderide iki, bir gönderide ilk üçü aynı olan dört grafik kullanılmıştır.	(-) Her gönderide konu etiketi vardır.
	(+) Metin ve sonunda şekilden ibarettir.	(-) Türkiye ve dünya gündemi hakkındadır.

Yer verilen tüm bu inceleme ve karşılaştırmalar sonucunda M0 gönderisinin, Y4 yazarı tarafından oluşturulmuş olması kuvvetle muhtemel görünmektedir. Tespitin ardından yapılan kontrol neticesinde de bu eşleşme doğrulanmaktadır.

4.3.2.2. Uygulama 2

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlar, çizelgelerin altlarında değerlendirilmektedir.

Çizelge 4.42. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0 Bir erkek saatlerce instagramda ne yaparrrrrrr ?????

Bu uygulamanın yazarı bilinmeyen gönderisinde yazarın tümceye büyük harfle başladığı, tümce sonunda beş adet soru işareti kullandığı, tümcenin son harfine bir yerine yedi kez yer verdiği ve son sözcük ile noktalama işareti arasında bir boşluk bıraktığı görülmektedir. Yazar ayrıca, özel isim olmasına rağmen Instagram'ı küçük harfle yazmış ve bu isme getirdiği eki kesme işaretiyle ayırmamıştır. Tümcenin son harfinin ardışık biçimde tekrar edilmesi, yazarın eğilim itibarıyla ölçünlü dilden uzaklaşmasına bir örnek teşkil etmekle beraber muhtemelen vurgu oluşturmak maksadıyla tercih edilmiştir. Zira noktalama işaretinin de beş kez kullanılması ile birlikte böylesi bir izlenim doğmaktadır. Toplam 6 sözcük bulunan gönderinin konusu erkeklerin sosyal medya kullanımı olup içerik itibarıyla yazarın kadın olduğu anlaşılmaktadır.

Çizelge 4.43. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1	Her sabah gün içerisinde psikolojimi sağlam tutmaya çalışırken gece tekrar çöküntüye uğruyor en az iki ay bu döngüdeyiz herhalde 😞
Y1-M2	Beni tüm gün uyutan migren lanetiyle lanetlendim git artık baş ağrısı ve mide yanması
Y1-M3	O kadar çaresiz hissediyorum ki nolur kuru bir kuruntudan başka bir şey olmasın

Y1 yazarı, oluşturduğu tümcelerde hiçbir noktalama işaretine yer vermemektedir. M1 gönderisindeki “gün içerisinde” yazımı her ne kadar kayda değer olma potansiyeline sahipse de yazarı bilinmeyen M0 gönderisi karşısında ayırt edici değildir. Zira bu ifadenin “gün içinde” biçiminde yazılması da sosyal medya ortamında son derece yaygın bir alışkanlık olarak görülmektedir. M3 gönderisinde yer verilen “nolur” yazımı ise yazarın eğilim sonucu ölçünlü dilden ayrılan ifadesi olarak görülmekle beraber bu örnekle de sosyal medyada sıkça karşılaşılmaktadır. En az 13, en çok 19 ve ortalama yaklaşık 15,3 sözcük içeren gönderilerin konusu anlık his ve düşüncelerdir. Gönderilerin birinin sonunda, bir adet grafik biçiminde yüz şekline yer verilmiştir.

Çizelge 4.44. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	Benimle kim sabaha kadar ağlamak isterrrrrrrr 🤔
Y2-M2	Sırayla gelin sıraylaaaaaaa 🤔
Y2-M3	Kalbinin kapısını açtın da ben mi girmedim ????

Y2-M2 gönderisinde gösterilen grafik, metnin aslında aynı biçimdeki bir kadını göstermektedir. Burada kullanılan “emoji keyboard” yazılımında söz konusu grafiğin aynısı bulunmadığı için en yakını olan erkek eşdeğeri gösterilmiştir.

Bu yazarın oluşturduğu gönderilerde, noktalama işareti kullanımının değişken olduğu görülmektedir. Gönderilerden birinde dört tane soru işareti ardışık biçimde kullanılmış, diğer gönderilerde noktalama işaretine yer verilmemiştir. Noktalama işareti kullanılan bu gönderide, soru işaretleri ile tümcedeki son sözcük arasında bir boşluk bırakıldığı görülmektedir. Diğer iki gönderinin sonunda yer alan “ister” ve “sırayla” sözcüklerinin ise “isterrrrrrrr” ve “sıraylaaaaaaa” biçiminde yazıldığı görülmektedir. Ölçünlü dilden yazarın bilinçli eğilimi dolayısıyla ayrılık teşkil eden bu örnekler, kuvvetle muhtemelen vurgu yaratmak maksadıyla kullanılmıştır. En az 3, en çok 7 ve ortalama yaklaşık 5,3 sözcük kullanılan gönderilerin konusu kişisel ilişkiler ve yazarın anlık duygu durumudur. Bu gönderilerin içeriğinden ve kullanılan şekillerden anlaşıldığı kadarıyla, Y2 yazarı kadındır. Gönderilerin ikisinde birer adet grafik biçiminde şekil kullanılmış, bunlara gönderilerin sonunda yer verilmiştir.

Ek olarak vurgulanması gereken bir diğere husus, yazarın, şekil ve işaret kullandığı gönderilerin sonunda noktalama işaretine yer vermediği ve yine bu gönderileri oluşturan metinlerdeki son sözcüğün son harfini pek çok kez ardışık biçimde tekrarladığıdır. Şekil ve işaret kullanılmayan bir örnekte ise ardışık biçimde dört tane noktalama işaretine yer verilmiş, burada daha önce de belirtildiği gibi işaretler ile sözcük arasında bir boşluk bırakılmıştır. Bu örüntü, M0 gönderisiyle yapılacak karşılaştırma için son derece önemli görünmektedir.

Çizelge 4.45. Y3 yazarının gönderileri

Y3-M1	zorlu yolculuk sabaha kadar sürecek gibi..
	Eymir’de kim var?
Y3-M2	Cepten lütfen 😊
Y3-M3	Vee Ankara kar altında.. 😊

Y3 yazarı, tümce sonundaki noktalama işaretleri ve tümceye büyük harfle başlama konularında değişken seçimler ortaya koymaktadır. İki gönderisinde metnini ikişer noktayla sonlandıran yazar, bir metninde ilk tümcesini soru işaretiyle sonlandırırken ikinci tümcesinde ise herhangi bir noktalama işaretine yer vermemiştir. M2 gönderisinde “cepten lütfen” diyerek, gönderinin ilk tümcesinde belirttiği konumda olan kişilerin kendisine cep telefonuyla ulaşmasını istemiştir. M3 gönderisinde ise tümceye “ve” bağlacıyla başlanmış olup “e” harfine iki kez yer verilmiştir. Bu yazım, muhtemelen sözcüğün söylenişindeki uzun /e/ sesini göstermek için tercih edilmiş olabilir. Anlık olay, durum ve düşünceleri konu alan gönderiler en çok 6, en az 4 ve ortalama 5 sözcük içermektedir. Üç gönderiden ikisinin sonunda birer kez grafiğe dayalı yüz şekline yer verilmiştir.

Çizelge 4.46. Y4 yazarının gönderileri

	GOT’da sezon finaline son cümle önerisi:
Y4-M1	“Hiçbir şey olmasa bile kesinlikle bir şey oldu.” 😊
Y4-M2	Bu da oldu:

	Mahkeme, ara kararında mazeretli vekillerin duruşma gününü Uyap sisteminden öğrenmelerine karar verirken; duruşma günü vermeyi unuttu... İzmir, Denizli...
Y4-M3	17 Ağustos'a 9 gün kala, 6'lık depremde yine yıkıldık... Türkiyemize geçmiş olsun. #deprem #izmir #denizli

Y4 yazarı tarafından oluşturulan gönderiler incelendiğinde, tümce içinde ve sonunda uygun noktalama işaretlerinin uygun sayıda kullanıldığı görülmektedir. Gönderilerden birinde standart, çift tırnak işareti kullanılmıştır. İki ayrı gönderide, yaygın bilinen ve kalıplaşmış kısaltmalar bulunduğu görülmektedir. Bunlardan birisi, M1 gönderisinde "Game of Thrones" dizisini niteleyen "GOT"; diğeri ise M2 gönderisinde "ulusal yargı ağı projesi"ni niteleyen "Uyap"tır. Bu son örnekteki büyük ve küçük harf tercihi her ne kadar kayda değer görünse de mevcut karşılaştırma gönderileri çerçevesinde ayırt edici değildir. Yazar; tarih, gün sayısı ve deprem büyüklüğünü sayıyla yazmıştır. En çok 19, en az 14 ve ortalama yaklaşık 15,6 sözcük içeren gönderilerin konusu, ülke gündemi ve haber niteliğindeki paylaşımlardır. M1 gönderisinin sonunda yazar, üçüncü bir satır oluşturarak yalnızca grafikten oluşan bir yüz şekline yer vermiştir. Şekil ve işaret kullanılan başka bir gönderi bulunmamaktadır. Gönderilerin sonuncusunda ise, metin sonunda üç ayrı konu etiketine yer verilmiş ve bu etiketlerin, ikisi özel isim (şehir adı) olmasına rağmen, tamamı küçük harfle yazılmıştır. Önemli olduğu değerlendirilen son bir husus ise yazarın, ileti düzenine ilişkin gösterdiği başlık ve metin kurgusudur. Her bir gönderi, ilk satırda bir başlık içermekte ve bu başlığa ilişkin metin içeriğine ikinci satır itibarıyla yer verilmektedir.

Çizelge 4.47. Y5 yazarının gönderileri

Y5-M1	Devlet ve hükümet farkını anlayamayan (bilmeyen) lise arkadaşlarım var. Thank god iyiki bana doğru yolu gösterdinde sosyoloji okudum. + Rahatça konuşabilirsiniz, türkü söyleyebilirsiniz, sigara içebilirsiniz.
Y5-M2	- Her şey buraya kadarmış kumandan, birer sigara yakalım mı? 4 Nisan 1953
Y5-M3	Okuldaki güvenlik görevlilerinin beni hocama sormaları hçjdhdhdhdh

Bu uygulamanın beşinci ve son yazarı olan Y5'in oluşturduğu gönderiler incelendiğinde, ilk olarak, tümce sonu noktalamalarında değişken bir yazım davranışı görülmektedir. İlk iki gönderide tümceler uygun noktalama işaretleriyle sonlandırılmışken, son gönderide herhangi bir noktalama işaretine yer verilmemiştir. Diğer yazar ve gönderiler karşısında ayırt edici olmamakla birlikte metin içerisinde normal parantez kullanan ve “hükümet”, “iyiki”, “gösterdinde” sözcüklerinin yazımında hatalar ortaya koyan yazar; son gönderisinin sonunda “hdjdhdhdhdh” biçiminde bir rastgele gülüşe yer vermiştir. Anılan gönderi metninin herhangi bir noktalama işaretiyle sonlandırılmamış oluşu da, diğer başka incelemeler bağlamında bahsedildiği gibi, muhtemelen bu ifadenin varlığına dayanmaktadır. Hatalı yazıldığı belirtilen “hükümet” sözcüğü her ne kadar yaygın yapılan bir yanlış olsa da diğer iki yazım yanlış örneği, diğer gönderilerde bir eşdeğerliğinin bulunup bulunmamasına bağlı olarak ayırt edici olabilecek niteliktedir. “Tanrıya şükür” demek yerine bir gönderisinde “thank god” ifadesine yer veren yazar, M1 ve M3 gönderilerinden anlaşıldığı kadarıyla sosyoloji öğrenimi görmektedir. Bu iki gönderide, kişisel düşünce veya kişinin kendisiyle ilgili bir olay aktarılmış; M2 gönderisinde ise 4 Nisan 1953 tarihinde bir kaza sonucu batan TCG Dumlupınar denizaltısı ile kurulan iletişimdeki son diyaloga yer verilmiştir. Burada gün ve yılın yazımında rakamlar kullanılmış, gönderilerde herhangi bir konu etiketi veya şekil ve işarete ise yer verilmemiştir.

Yazarı bilinmeyen M0 gönderisi ile Y1 yazarının oluşturduğu gönderiler karşılaştırıldığında, tümce sonunda noktalama işaretlerinin kullanımı yönünden bir ayrılık görülmektedir. Zira yazarı bilinen gönderilerin hiçbirinde tümceler noktalama işaretiyle sonlandırılmamıştır. Diğer yandan 6 sözcük içeren M0 gönderisi karşısında, Y1'in oluşturduğu gönderilerin en az 13 ve ortalama yaklaşık 15,3 sözcük içeriyor oluşu da farklılığı kısmen destekleyecek bir diğer husustur. Bu çerçevede, ayırt edici olduğu görülen başkaca bir ölçüt bulunmamaktadır.

M0 ile Y2'nin gönderileri birlikte değerlendirildiğinde ise tümce sonunda kullanılan veya kullanılmayan noktalama işaretlerinin, Y2'nin gönderilerinin incelenmesi bağlamında belirtilen örüntüyle uyduğu görülmektedir. M0 gönderisinin sonunda hiçbir şekil ve işaret kullanılmamış, tümce sonunda beş adet soru işaretine yer verilmiştir. Y2-M3 gönderisinde de herhangi bir şekil ve işaret yer almamakta, tümce sonunda dört adet soru işareti bulunmaktadır. Dolayısıyla hem noktalama işaretinin kullanılması tercihi hem de

bu işaretlerin sayısı, ayrı ayrı birer benzerlik ölçütü olarak görülmektedir. Ek olarak, belirtilen bu iki gönderide de noktalama işaretlerinin sıralanmasından önce birer boşluk bırakılmıştır. Bu alışkanlık da yine yazarların belirlenmesi açısından ayırt edicidir. M0 gönderisinin son sözcüğü “yapar” yerine “yaparrrrrrr” (7 tane “r” harfi) biçiminde yazılmışken; Y2 yazarının M1 ve M2 gönderilerinde de “ister” ve “sırayla” yerine sırasıyla “isterrrrrrrr” ve “sıraylaaaaaaaa” (8 tane “r” ve aynı sayıda “a” harfi) yazıldığı görülmektedir. Vurgu oluşturma maksatlı olduğu düşünen bu yazımlar da özdeş ve dolayısıyla benzerlik ortaya koyan birer özellik olarak kabul edilmektedir. Gönderilerdeki sözcük sayıları ile birlikte kişisel ve duygusal ilişkiye dayalı konu içerikleri ve ayrıca hem M0 gönderisi hem de Y2’nin oluşturduğu gönderilerden yazarın kadın olduğu izleniminin edinilmesiyle, iki ayrı ölçütten de benzerliği destekleyecek nitelikte kısmi sonuçlar alınmaktadır. Böylece Y2 yazarının oluşturduğu gönderiler; tümce sonu noktalaması, noktalama sayısı, noktalama öncesi boşluk bırakılması ve son harfin tekrarıyla vurgu oluşturulması şeklinde tespit edilen dört ayrı ölçütte M0 gönderisiyle benzeşmekte, ayrıca iki başka ölçütte de tamamlayıcı veri bulunduğu görülmektedir.

Y3 yazarının oluşturduğu gönderilerle M0 gönderisi kıyaslandığında ayırt edici olduğu değerlendirilen ilk konu, tümce sonlarındaki noktalama işaretleridir. Y3’ün noktalama işareti kullanımı çeşitli değişkenlikler gösterse de hiçbir gönderide M0 ile benzer bir örnekle karşılaşılmamıştır. Gerek iki nokta gerekse soru işareti kullanılan örneklerde, sözcük ile noktalama işareti arasında boşluk bırakılmamış oluşu da yazım hataları bağlamında bu ayrılığı destekleyen bir başka ölçüttür. M0 gönderisinde bir kez görülen bu özellik, bir başka benzeri bulunmadığı takdirde etkisiz kabul edilebilir. Ne var ki Y2 yazarıyla yapılan inceleme ve karşılaştırma çerçevesinde ortaya konulan örüntü, M0 gönderisinde noktalama işaretinden önce konulan boşluğun münferit hata olmadığını kuvvetle muhtemel biçimde ortaya koymaktadır. Bu nedenle, belirtilen bu hususu ayrı bir farklılık olarak tespit etmek gerekmektedir. Bu yazarın oluşturduğu gönderiler bağlamında ayırt edici bulunan başka bir özellik bulunmamaktadır. Sözcük sayıları M0 gönderisine görece yakın olsa da tam anlamıyla bir benzerlik tespit edilmediği ve ayrıca iki ölçütte ayrılık görüldüğü için, sadece sözcük sayısını kısmi bir benzerlik olarak ele almak mümkün değildir.

M0 gönderisi ile Y4'ün gönderilerinden elde edilen veriler, bu yazarlar arasında üç ölçütte ayrılık gözlemlendiğini ve bunlara ek olarak bir ölçütün de bu ayrılığı destekleyecek kısmi bir farklılık bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu yazarın gönderilerinde yer alan tümce sonlarında, uygun noktalama işaretlerinin kullanılması ve noktalama işaretiyle önceki sözcük arasında boşluk bırakılmaması, farklılık teşkil eden ilk iki özelliştir. Bunun yanısıra, Y4 yazarının, gönderilerinin üçünü de ileti düzeni bakımından ilk satırda bir başlık ve ikinci satır itibarıyla bu başlığa ilişkin metin içeriği olarak kurguladığı ifade edilmiştir. Bu husus, M0 gönderisiyle uyuşmadığından dolayı ileti düzeni yönünden de bir ayrılık söz konusudur. Bunlara ek olarak, M0 gönderisinde 6 sözcük varken Y4'ün gönderilerinde en az 14 ve ortalama yaklaşık 15,6 sözcük kullanılmış olması; yazarların farklı kişiler olduğunu destekler nitelikte tamamlayıcı bir veri sunmaktadır. Benzerlik teşkil eden özelliğe ise rastlanılmamıştır.

Bu uygulamadaki son karşılaştırma gönderilerini oluşturmuş olan Y5 yazarının yazım özellikleriyle M0 gönderisi ele alındığında ise; Y5 yazarının, noktalama işaretleri bakımından birden fazla kullanım ortaya koyduğu belirtilmiştir. Ne var ki, bu kullanımların iki türüsü de M0 gönderisiyle uyuşmamaktadır. Zira yazar ya tümce sonunda uygun noktalama işaretine bir kez yer vermiş ya da metnin sonunda rastgele gülüş yer aldığı için hiçbir noktalama işareti kullanmamıştır. Ek olarak, noktalama işareti kullanılan durumlarda da işareten önceki sözcükle arasında boşluk bırakılmış değildir. Bu hususlar, yazarların aynı olmadığına dair iki ayrı ölçüt teşkil etmektedir. Bu yazarın oluşturduğu gönderinin incelenmesi aşamasında belirtilen diğer özellikler ise ayırt edici bulunmamıştır. Özellikle sözcük sayısı ortalaması, bu yazar için etiket hariç 15 olsa da gönderilerinde yer alan en az sözcük sayısı, M0 gönderisinin de içerdiği sözcük sayısı olarak tespit edilen 6'dır. Dolayısıyla, kısmi de olsa bir fark ortaya konulması mümkün görünmemektedir.

Yer verilen tüm bu fark ve benzerlikler doğrultusunda M0 gönderisini Y2 yazarının yazmış olması, diğer her ihtimal karşısında çok daha muhtemel görünmektedir. Bu tespitin ardından gerçekleştirilen kontrolde de sonuç doğrulanmaktadır.

4.3.3. Beş İleti ile İncelemeler

Bu başlık altındaki iki uygulamada; beş farklı yazarın oluşturduğu beşer ileti, kontrol iletisi (M0) ile karşılaştırılmakta ve böylelikle de M0 gönderisinin yazarı tespit edilmeye çalışılmaktadır.

4.3.3.1. Uygulama 1

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlarla ilgili değerlendirmeler, çizelgelerin altlarında sunulmaktadır.

Çizelge 4.48. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0	Çinlinin teki orada yarasa yedi diye ben burada yurda gidip eşyalarımı alamıyorum. Soxum sana kelebek etkisi
----	--

Tümceye büyük harfle başlanmış olan M0 gönderisinde ilk tümcenin sonunda nokta kullanılmış, ileti sonunda ise herhangi bir noktalama işaretine yer verilmemiştir. Ölçünlü dilden uzaklaşan bir ifade, aynı zamanda argo kullanımına işaret etmektedir. “Soxum” biçiminde yer verilmiş olan sözcük, kuvvetle muhtemelen “so(...)ayım” anlamında kullanılmıştır ve yazımı son derece özgün, ayırt edicidir. Toplam 16 sözcükten oluşan gönderinin konusu, Türkiye’yi 2020 senesinde etkisi altına alan koronavirüs pandemisidir. Gönderi içeriğinden, yazarın; ailesinin bulunduğundan başka bir şehirde, yurttan kalan bir üniversite öğrencisi olduğu anlaşılmaktadır. Zira belirtilen bu pandemi sürecinde, yükseköğretim kurumlarında öğretime ara verilmiş ve öğrenci yurtları boşaltılarak karantina maksatlı kullanılmıştır. İleti düzenine bakıldığında sırasıyla metin, nokta, metin biçiminde bir kurgu oluşturulduğu görülmektedir.

Çizelge 4.49. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1	Ah o egoların gözü kör olsun.
Y1-M2	Yine alkole düştük hadi bakalım.
Y1-M3	Türk kahvesi içer gibi rakı içmek de varmış kaderimde.
Y1-M4	Biranın yanına yakışan tek şeyin turşu olduğu gerçeğini yakın geçmişte öğrenmem çok üzücü.

Y1-M5	Hayatınızın en b*k gününü birileri güzel hale getirirken birileri tekrar b*k edebilir.
-------	--

Y1-M5 gönderisinde iki kez yer alan “b*k”, oluşturucu yazarın kendisi tarafından uygulanmış bir sansür içermektedir.

Bu yazarın tüm gönderileri tek tümceden oluşmakta ve ileti sonunda noktalama işareti yer verilmektedir. Tümcelerın tümü büyük harfle başlamakta, yukarıda belirtildiği gibi bir örnekte iki kez argo kullanıldığı ve bu ifadelerdeki üç harften birisinin “*” işaretiyle yazar tarafından sansürlendiği görülmektedir. Y1-M1 gönderisinde; pişmanlık, öfke, özlem, beğenme, sevgi veya ağrı ve acı anlatmaya yarayan (Türk Dil Kurumu, 2020) “ah” ünlemine yer verilmiştir. Ne var ki metnin bütününe bakıldığında, “Ah Bu Şarkıların Gözü Kör Olsun” adlı ve bugüne dek pek çok farklı kişi tarafından seslendirilmiş Türk Sanat Müziği şarkısına gönderme bulunduğu anlaşılmaktadır. Şarkının özgün adındaki “şarkı” sözcüğü, yazar tarafından “ego” ile değiştirilmiştir. En az 5, en çok 13 ve ortalama 9 sözcük içeren gönderilerin konusu içki ve kederdir. İleti düzeni bakımından yazar bir metin ortaya koymakta ve bu metni nokta ile sonlandırmaktadır.

Çizelge 4.50. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	Normale dönme büyüğü ENTER
	İçimde saklanan Tarkan sabahtan beri şey diye bağıyor
Y2-M2	KÜSTÜÜÜÜRDÜNNNN CANIMDAN BEZDİİİİM İİİİNSAAAFA GEL YETEEEEER
Y2-M3	Bugün tanrılarla aram bozuk
Y2-M4	Bazı şeylerin dilediğim gibi olmayacağını biliyor, hala bundan acı duyuyorum
Y2-M5	Bu gecede bi sabahlama seziyorum ama insch yanılırım

Y2 kodlu yazarın oluşturduğu gönderilerde, bir örnek hariç olmak üzere, hiçbir noktalama işaretinin bulunmadığı görülmektedir. M4 gönderisinde ise sıralı tümce oluşturmak amacıyla bir virgül kullanılmıştır. Tümcenin yazımına büyük harfle başlayan yazar, ayrıca M1 ve M2 gönderilerinde metin içerisinde de büyük harften oluşan sözcüklere yer vermiştir. M1 gönderisinde klavyede bulunan “enter” sözcüğü büyük harflerle yazılmış,

böylelikle bu sözcükten önceki içeriğin internet arama motorlarında aranması mizansenini oluşturulmuştur. Sözcüğün büyük harfle yazımı, vurgu yaratmak maksadıyla olabileceği gibi kimi klavyelerde bu sözcüğün tamamının büyük harflerle yazılmış olmasından da kaynaklanıyor olabilir. M2 gönderisinde ise metin içerisinde ismi anılan şarkıcının şarkısının sözlerine tamamen büyük harflerle yer verilmiş, ayrıca şarkının sesletimine bağlı olarak kimi harfler birden fazla kez yazılmıştır. Buradaki büyük harf kullanımı duygu durumuna veya şarkının dinlendiği ses seviyesine atıf yapıyor olabileceği gibi yazar, düşük bir ihtimalle de olsa, alıntıyı tamamen büyük harfle yazmak istemiş olabilir. Ne var ki sözlerin vurgulanması amacı ön planda görünmektedir. M5 gönderisindeki “bi” ve “insch” sözcükleri, yazarın bilinçli tercihi dolayısıyla ölçünlü dilden uzaklaşmış görünmektedir. “Bir” yerine “bi” yazımı son derece yaygın olsa da “inşallah”ın kısaltması olarak kullanılan “inş”e, ses yönünden Almanca yazım eşdeğeri olan “insch” biçiminde yer verilmesi oldukça ayırt edicidir ve yazarın en azından temel düzeyde bile olsa Almanca bildiği yorumu yapılabilir. En az 4, en çok 14 ve ortalama 8 sözcük içeren gönderilerin konusu, yazarın anlık duygu ve düşünceleridir. Bunlarda ise bir mutsuzluk veya memnuniyetsizlik teması gözlenmektedir. İleti düzeni bakımından genellikle yalın bir metne yer verildiği gözlenmektedir.

Çizelge 4.51. Y3 yazarının gönderileri

Y3-M1	Öğrenci kartımı kaybederim de bulan kişi okulun itiraf sayfasında ablak suratlı fotoğrafımla paylaşıyor diye çok korkuyorum
Y3-M2	İnsan sinüzit hastası olunca kışlıkların cebinden para değil sümüklü mendil çıkıyor
Y3-M3	Moldovalı kızlar benden Türk yemeği istiyor aklıma sadece kuru pilav yapmak geliyor. Yine vizyonsuzluğum tuttu
Y3-M4	Mezuniyetinde karşılıklı göbek attığım arkadaşımın bugün nikahında göbek attım. Ağlamadan durmak çok zor
Y3-M5	Mezun olacağım sene dünya insanlıktan öcünü almaya başladı. Böyle kadere soxum

Y3 yazarı, oluşturduğu gönderiler tek tümceden ibaretse bu tümce ve dolayısıyla ileti sonunda herhangi bir noktalama işareti kullanmamış, iki tümceden oluşan iletilerinde ise ilk tümcelerini noktayla sonlandırmış ve ikinci tümcenin, yani iletinin sonunda herhangi bir noktalama işaretine yer vermemiştir. Tümcelerin yazımına büyük harfle başlanmış,

tümce içindeki bir özel ismin de ilk harfi yine büyük yazılmıştır. Ölçünlü dilden ayrılan ifade bağlamında bir argo kullanımı görülmektedir. Yazar, M5 gönderisinin sonunda; muhtemelen “so(...)ayım” yerine “soxum” sözcüğüne yer vermiştir. Bu yazımı hem bir otosansür hem de argo bir ifadenin kişiselleştirilmesi olarak düşünmek mümkündür. Sosyal medya ortamında pek çok küfür, sövğu veya argo ifade, yazarlar tarafından farklı biçimlerde, değiştirilip kişiselleştirilerek kullanılmaktadır. Bu ise yazar tanıma uygulamalarında görece bir kolaylık yaratmaktadır. Yer verilen örnek özgün ve ayırt edicidir. En az 11, en çok 16 ve ortalama 13,2 sözcük içeren gönderilerin konusu, yazarın duygu, düşünce ve eylemleridir. Ek olarak M1 ve M5 gönderilerinden yazarın öğrenci olduğu anlaşılakta, M5 gönderisinde ise koronavirüs pandemisi konu edilmektedir. İleti düzenine bakıldığında ise gönderilerden ikisi sadece metinden ibaret olup diğer üç gönderi ise sırasıyla metin, nokta ve metin biçiminde kurgulanmıştır.

Çizelge 4.52. Y4 yazarının gönderileri

Y4-M1	Ocak ayı takvime pençeleriyle tutunmuş şubata geçemiyoruz
Y4-M2	Trt 3 radyo dinleyerek güne başlamak %100 kalite arttıran bir aktivitesin
Y4-M3	Tez örneklemime dahil etmeye çalıştığım kadın Instagram'dan beni blokladı. Saha için müthiş bir başlangıç fjkf
Y4-M4	İşten arta kalan zamanda uyuyup tekrar işe gidiyorum
Y4-M5	Yarın işe gideceğimi düşündükçe başıma ağırlar giriyor

Y4 tarafından oluşturulan gönderiler incelendiğinde, yazarın yalnızca bir örnekte (M3) tümceyi noktalama işaretiyle sonlandırdığı görülmektedir. Diğer gönderilerde bulunan tümce ve iletiler noktalama işaretiyle sonlandırılmamış, belirtilen örnekte de ileti sonunda noktalama işaretine yer verilmemiştir. Tümceye büyük harfle başlanılan gönderilerde yine büyük harf kullanımı bağlamında “şubata” (M1), “Trt” (M2) ve “Instagram'dan” (M3) yazımları dikkat çekicidir. M3 gönderisinde, sosyal medyadaki “engelle”menin İngilizcesi olan “block” sözcüğünün Türkçeleştirilmiş olan “blokla”ma ifadesi kullanılmıştır ve aynı gönderi, “fjkf” biçiminde bir rastgele gülüşle sonlandırılmıştır. “Trt 3” ve “%100” yazımlarında rakam kullanmış olan yazarın gönderileri; Y4-M3 gönderisindeki rastgele gülüş hariç olmak üzere en az 7, en çok 14 ve ortalama 9,4 sözcük içermektedir. Anlık eylem ve düşüncelerini aktaran yazarın gönderilerinde tez ve iş konularının öne çıktığı değerlendirilmektedir. Dolayısıyla yazar çalışan, aynı zamanda tez yazmakta olan bir kimsedir. Bu tez lisans veya lisansüstü düzeyde olabilir. İleti düzeni

yönündense gönderilerin çoğunlukla sadece bir metinden ibaret olduğu tespit edilmektedir.

Çizelge 4.53. Y5 yazarının gönderileri

Y5-M1	kendime özel şef tutmak istiyorum gün boyunca canım ne isterse ondan yapsın sabahın 4'ünde cheeseburger falan hazırlasın
Y5-M2	yeni skill keşfettim biri soğan doğrayınca evin diğer ucunda bile olsam anlıyorum
Y5-M3	kariyer değişikliği yapıp pastacı falan mı olsam
Y5-M4	şu dünyada sevmediğim toplam 4 yemek falan var annem gidip 2sini aynı gün yapmaya karar vermiş burger king seni çok özledim
Y5-M5	ne zaman pasta kek falan yapsam bizimkiler tadına bakıp bunu senin yaptığına emin miyiz diyorlar resmen beklentileri yerlerde tutmuşum

Y5 yazarı, oluşturduğu hiçbir gönderide tümce veya ileti sonunda noktalama işareti kullanmamıştır. Tümce başlarında veya özel isimlerde küçük harfle yazımı tercih eden yazarın, rakamla yer verdiği sayılar ve bunlara getirdiği eklerde farklı davranışlar sergilediği gözlenmektedir. Zira M1 gönderisinde “4’ünde” yazılmışken, M4 gönderisinde ise “2sini” yazımına yer verilmiştir. Türkiye’de ve dünyada çok sayıda şubesi bulunan “fast food” yemek zinciri olan “Burger King” ismine ve “cheeseburger”e metinde yer verilmesi, yaygın biçimde bilindiği ve kullanıldığı düşünülerek, yabancı sözcük kullanımı kapsamında ayırt edici görülmemektedir. M2 gönderisindeki “skill” sözcüğü ise “yeni skill keşfettim” tümcesi içerisinde yabancı sözcük kullanımı bakımından kayda değer bir örnek teşkil etmektedir. En az 7, en çok 21 ve ortalama 15,2 sözcük içeren gönderilerin konusu, istisnasız biçimde, yemektir. İleti düzeniyse yalnızca metinden ibaret biçimde oluşturulmuştur.

M0 gönderisi ve diğer yazarların oluşturduğu gönderiler üzerinde yapılan incelemeden elde edilen verilerin birbirine yakın olduğu gözlenmektedir. Bu bağlamda, her bir yazar özelinde yapılacak karşılaştırmanın ardından genel ve çoklu bir değerlendirmeye yer verilecektir.

M0 ve Y1’in oluşturduğu gönderiler kıyaslandığında, ileti sonunda noktalama işaretlerinin kullanılması yönünden bir ayrılık bulunduğu gözlenmektedir. Zira Y1 yazarı,

her bir iletisinin sonunda noktalama işareti kullanmıştır. M0 gönderisinde yer alan “soxum” ile Y1 yazarının bir gönderisinde iki defa yer verilmiş olan “b*k” ifadeleri, birer argo örneği olarak, birbirinden farklı sapma düzeyleri ve otosansür biçimleri içermektedir. Bu durum ise kısmi ve destekleyici bir farklılık olarak değerlendirilebilir. Yazarın gönderilerinin incelenmesi esnasında yer verilmiş olan diğer bilgiler ise ayırt edici görünmemekle beraber, sözcük sayıları üzerinden yapılacak genel bir karşılaştırma, uygulamanın en sonunda yer almaktadır.

Y2 yazarının ileti sonlarında noktalama işaretine yer vermemesi, kısmi bir benzerlik olarak değerlendirilmektedir. Diğer uygulamalarda çoğu kez doğrudan ve tam anlamıyla ayırt edici olan noktalama ölçütüne bu bağlamda tamamlayıcı nitelik yüklenmesinin nedeni, karşılaştırmanın ilerleyen aşamalarında da görüleceği üzere, diğer üç yazarın daha ileti sonlarında noktalama işaretine yer vermemesinden ileri gelmektedir. Zira yazarı bilinmeyen M0 gönderisi karşısındaki bir benzerliğin karşılaştırma metinlerinde bu denli yaygın oluşu, o ölçüt üzerinden yapılacak değerlendirmenin güvenilirliğini de önemli ölçüde etkilemektedir.

Y3 tarafından oluşturulan gönderilerde ise, birden fazla tümce içeren iletelerde (üç adet), tümce sonlarında noktalama işareti kullanılmış olması ve ileti sonunda noktalama işaretine yer verilmemesi benzerdir. Bu benzerlik, belirtilen nedenle ancak kısmi ve destekleyici niteliktedir. Argo kullanımı bağlamında ise Y3-M5 örneğinde görülen “soxum” sözcüğü, M0’da da aynı biçimde kullanılmıştır. Muhtemelen “so(...)ayım” yerine tercih edilen bu kişiselleştirilmiş yazım son derece ayırt edici olmakla beraber uygulama bağlamında oldukça önemli bir göstergedir. Y3 yazarından elde edilen örnekteki gönderi konuları, yazarın anlık duygu ve düşünceleri olmakla beraber koronavirüs pandemisi ve öğrencilik teması da yine M0 gönderisiyle kısmi bir benzerlik ortaya koymaktadır. Bunların haricinde, ileti düzeni bakımından, Y3’ün üç gönderisinde tespit edilen sırasıyla “metin, nokta ve metin” kurgusu yine M0 ile benzeşmektedir. Bu benzerlik de yine tam anlamıyla ayırt edici görülmemekle beraber destekleyici bir nitelik taşımaktadır.

Y4 yazarının gönderilerinde, ileti sonunda noktalama işareti kullanılmadığı tespitine yer verilmiştir. Bu tespit, önceki iki yazarda da olduğu gibi kısmi bir benzerlik olarak ele

alınmaktadır. Karşılaştırmanın sonunda yer verilecek sözcük sayılarından haricen, bu yazar bağlamında ayırt edici olduğu değerlendirilen başkaca husus bulunmamaktadır.

Y5'e ait gönderilerde ileti sonunda noktalama işareti kullanılmamış fakat birden fazla tümce içeren gönderilerde tümcelerin de sonlarında herhangi bir işarete yer verilmemiştir; bu tümceler virgül sıralı tümceye dönüştürülmemiş veya nokta ile sonlandırılmamıştır. Bu durum, ileti sonu bakımından kısmi bir benzerlik gösterse de tümce sonu yönündense bir farklılık olarak ele alınmaktadır. Gönderilerin tamamında küçük harf kullanılması ve hiçbir sözcükte ya da tümce başında büyük harfe yer verilmemesi de başka bir ayrılık konusudur. Bu yazarın bütün gönderilerinde yemek temasının bulunması da yine, özellikle Y3 yazarının gönderilerindeki tematik uyum gözetildiğinde, kısmi bir farklılık teşkil etmektedir.

Gelinen noktada M0 gönderisi karşısında Y1 yazarı bir ayrılık ve bir kısmi farklılık, Y2 yazarı sadece bir kısmi benzerlik, Y3 yazarı bir benzerlik ve üç kısmi benzerlik, Y4 yazarı sadece bir kısmi benzerlik ve Y5 yazarı sadece bir kısmi benzerlik, iki farklılık ve bir de kısmi farklılık ortaya koymaktadır. Ek olarak, tüm bu yazarlarda gözlenen sözcük sayıları M0 ile karşılaştırıldığında; M0 gönderisinde 16 sözcük bulunurken Y1 yazarının gönderilerinde ortalama 9 (en az 5, en çok 13); Y2 gönderilerinde ortalama 8 (en az 4, en çok 14); Y3 gönderilerinde ortalama 13,2 (en az 11, en çok 16); Y4 gönderilerinde ortalama 9,4 (en az 7 ve en çok 14); Y5 gönderilerinde ise ortalama 15,2 (en az 7 ve en çok 21) sözcük bulunduğu tespit edilmektedir. Tüm bu veriler birlikte değerlendirildiğinde Y3 ve Y5 yazarlarının, sözcük sayıları yönünden M0 gönderisine görece yakın olduğu ve bu durumun destekleyici bir benzerlik olarak değerlendirilebileceği tespit edilmektedir.

Y1 yazarının oluşturduğu gönderiler hariç hiçbir örnekte iletilerin sonunda noktalama işaretine yer verilmemiştir. Bunun neticesinde Y2, Y3, Y4 ve Y5 yazarlarının, oluşturmuş oldukları gönderilerin sonunda noktalama işaretine yer vermemeleri, kısmi birer benzerlik unsuru olarak değerlendirilmiştir. Ne var ki bunlar, ölçünlü dil kurallarına aykırı olmakla beraber örneklem çerçevesinde yaygın biçimde görüldüğünden etkisiz kabul edildikleri takdirde, Y2 ve Y4 yazarlarının M0 gönderisi karşısında hiçbir kısmi benzerliği kalmayacaktır. Y5 yazarında tespit edilen iki kısmi benzerlik ise, sadece sözcük sayıları için geçerli olmak üzere bir kısmi benzerliğe indirgenecektir. Y3'ten elde

edilen verilerde bu eksiltme yapıldığında, bir benzerlik ve üç ayrı kısmi benzerlik öne çıkmaya devam etmektedir.

Yer verilen tüm bu bilgilere ek olarak, M0 gönderisi ile Y3-M5 gönderisinde tamamen aynı biçimde oluşturulmuş (kişiselleştirilmiş) bir argo örneğinin bulunması, M0 gönderisinin, Y3 tarafından oluşturulduğu izlenimini kuvvetli biçimde desteklemektedir. Yer verilen karşılaştırma çerçevesinde bu argo kullanımı yönünden önemli bir benzerlik ile noktalama, sözcük sayısı, gönderi konusu ve ileti düzeni olmak üzere dört ayrı ölçütte de destekleyici benzerlikler tespit edilmiştir. M0 gönderisinde veya Y3 yazarının karşılaştırma gönderilerinde bu argo ifadeye yer verilirse, dört ayrı ölçütte gözlemlendiği belirtilen kısmi benzerliklerin de güvenilirliği önemli ölçüde etkilenecektir. Zira tamamlayıcı nitelikte olduğu belirtilen bu veriler, kuvvetli bir başka benzerlikle beraber anlam kazanmaktadır. Dolayısıyla, örneklemedeki tek bir sözcüğün dahi, karşılaştırma sonucunu “kararsız”dan veya zayıf bir ihtimalden “kuvvetle muhtemel”e dönüştürme potansiyelinin bulunduğu ifade edilebilir. Ne var ki, ilgili sözcük kullanılsa karşılaştırma “kararsız” sonucuyla sonlandırılabilir veya bir ya da birkaç muhtemel yazar elenerek şüpheli havuzu daraltılabilirdi ve böylelikle, yine hatalı bir tespitte bulunulmamış olurdu. Bu konu, özellikle adli bilimler kapsamında gerçekleştirilen uygulamaların, “masumların cezalandırılmasını önlemek amacı” (Tanrıvere, 2017a) bağlamında ayrıca önem teşkil etmektedir. “Zira suçsuzların cezalandırıldığı bir toplumda, hukukî güvenden ve toplumsal huzurdan söz edilemez” (Toroslu & Feyzioğlu, 2016).

Yapılan kontrol sonucunda da M0 gönderisinin, Y5 yazarı tarafından oluşturulduğu tespiti doğrulanmaktadır.

4.3.3.2. Uygulama 2

Bu uygulama kapsamında M0 gönderisi, farklı yazarların oluşturduğu gönderi gruplarıyla karşılaştırılmaktadır. İlgili gönderilere, aşağıda sunulan çizelgelerde yer verilmektedir. M0 gönderisinin incelenmesinin ardından her çizelgede farklı bir yazarın gönderilerine yer verilmekte ve bunlar, çizelgelerin altlarında ayrı ayrı incelenerek en sonunda her bir verinin bir diğeri karşısında önem arz ettiği bir karşılaştırma biçiminde sunulmaktadır.

Çizelge 4.54. Yazarı bilinmeyen gönderi

M0	Artık bütün yıl hep yaşı 19u dinlerim dldmdkdöfpflv
----	---

Yalnız bir tümceden oluşan M0 gönderisinde noktalama işareti bulunmamaktadır. Tümceye büyük harfle başlanılmış olup rakamla yazılmış sayıya getiren ekin yazımı (“19u”) dikkat çekicidir. Mazhar Fuat Özkan (MFÖ) müzik grubunun “Hep Yaşın 19” şarkısına atıfta bulunulan gönderinin sonunda “dldmdkdöfpflv” biçiminde bir rastgele gülüş bulunmaktadır. Konusu “müzik” ve “yaş” olarak tespit edilebilecek bu gönderi, yazar tarafından, muhtemelen on dokuzuncu doğum gününde oluşturulmuştur. İleti düzeni metin ve sonunda rastgele gülüşten ibaret biçimde oluşturulmuştur.

Çizelge 4.55. Y1 yazarının gönderileri

Y1-M1	ilan tümünden kötü hazırlanmış bi şifreydi
Y1-M2	yıldırım üniversitesi inşaatında inecen dayı
Y1-M3	on beş yaşındayken biz de kungfu bilirdik
Y1-M4	ben bi vaka ile karşı karşıya geldiğimde kendime hemen şu 13 soruyu sorarım
Y1-M5	altı kişi net mi dedim net net dedin

Y1, oluşturduğu gönderilerin sonunda noktalama işaretine yer vermemiştir. Tümcelerin yazımına küçük harfle başlayan yazarın gönderilerinde yer verdiği “bi” ve “inecen” sözcükleri, konuşma dilini, yazımına yansıttığını göstermektedir. M3 gönderisinde “on beş” sayısını yazıyla yazarken bir sonraki M4 gönderisinde “13” sayısına rakamlarla yer vermesi bir tutarsızlık ortaya koymaktadır. Ek olarak belirtmek gerekir ki bu M4 gönderisi, 2019 yılında gösterime giren “Cinayet Süsü” isimli Türk filmine bir gönderme yapmaktadır. Zira gönderide yer verilen tümce, bu filmdeki bir sahnenin repliğidir. En az 5, en çok 13 ve ortalama 7,8 sözcük içeren gönderilerin içeriği, genellikle yazarın anlık biçimde söylediği veya duyduğu izlenimi edinilen çeşitli sözlerdir. Bu bağlamda, sözlerin söylendiği koşullar bilinemediği için gönderilerin anlaşılır olmadığı da ifade edilebilir. M2 gönderisinde yer verilmiş olan “yıldırım üniversitesi” ifadesi, Ankara’da bulunan Yıldırım Beyazıt Üniversitesi’ni veya Erzincan’da bulunan Binalı Yıldırım Üniversitesi’ni niteliyor olabilir. İletiler yalnızca metinden ibarettir.

Çizelge 4.56. Y2 yazarının gönderileri

Y2-M1	Şu hayata küsen her şeye laf eden insanlar benden bi uzaklaşsın artık. Hayat enerjimi bitirdiniz
Y2-M2	Herkes elindeki çiçeği benim değil sadece taşımacılık yapıyorum der gibi tutuyor
Y2-M3	Kariyerimin sonunu vapurda gitar çalarken görüyorum
Y2-M4	Anneme internetten kitap sipariş edeceğimi söylüyorum. Doyma oyacağıyla aynı kargoda gelecekse onu da alsana diyor bana
Y2-M5	Sınavlarda şurayı sileyim de o kadar da rezil olmayayım kaygısı var hep

Y2 yazarı, gönderileri birden fazla tümce içerdiğinde ilk tümcelerini noktayla sonlandırmış fakat ileti sonlarında herhangi bir noktalama işareti kullanmamıştır. Ölçünlü dilden ayrılan sözcük örneği olarak M1 gönderisinde “bi” örneği bulunmakta olup bu ifade son derece yaygın olduğundan ayırt edici görülmemektedir. Anlık düşünce, gözlem veya olayların aktarıldığı gönderilerde en az 6, en çok 15 ve ortalama 12 sözcük bulunmaktadır. İleti düzeni bakımından ise birden fazla tümce içeren gönderilerde sırasıyla metin, nokta ve metin; diğer gönderilerde yalnızca metinden ibaret gönderi içeriğine yer verilmiştir.

Çizelge 4.57. Y3 yazarının gönderileri

Y3-M1	Bir yıldır iş yaptığınız birinin adını yanlış söylemek de ayrı hoş.
Y3-M2	Hayatımda ilk kez boza içtim, şimdi ağzımı şapırdaticam bir yarım saat.
Y3-M3	Mehmet Günsür’ün nerede görüldüğünü an an benimle paylaşan dostlarıma yürekten teşekkürü borç bilirim.
Y3-M4	Az önce yolda yürüyen bir kargaya selektör yaptım. Bi de niye çekilmiyor filan diyorum.
Y3-M5	Halihazırda brokoli seven biriyseniz aa değişiklik olsun filan diye brokoli köftesi yapmayın. Bi şeye benzemedi, olan caanım brokoliye oldu.

Yukarıdaki gönderileri oluşturmuş olan Y3 kodlu yazar, tümce ve iletilerini noktalama işaretiyle sonlandırmıştır. M2 gönderisindeki “şapırdaticam”, M4 ve M5 gönderilerindeki “bi” ve ayrıca M5 gönderisindeki “aa” ve “caanım” yazımları; yazarın sözlü dildeki sesletim özelliklerini yazıya da yansıttığını göstermektedir. Burada yer verilmiş olan “aa”

ifadesi ayrıca bir ünlem olarak not edilmektedir. Gönderinin oluşturulduğu esnadaki veya yakın geçmişteki olayların ve ayrıca kişisel düşüncelerin paylaşıldığı gönderiler en az 11, en çok 19 ve ortalama 13,6 sözcükten oluşmaktadır. İletî düzenine bakıldığında, birden fazla tümce bulunan gönderilerde sırasıyla metin, nokta ve metin; tek tümceden oluşan gönderilerde ise sadece metinden ibaret gönderi içeriği yer almaktadır.

Çizelge 4.58. Y4 yazarının gönderileri

Y4-M1	Hoca geldi ders iptal bu haftanın konusunu haftaya işleriz diyo.. Sınıf aynı anda : E zaten bütün dönem aynı konuyu işliyoruz dldmdofmfl
Y4-M2	Otelde misafirlere alışan gittiklerinde üzülen tek mal benim sanırım sodmdpöpc
Y4-M3	Bugün çok fazla alışveriş yaptım hem mutluyum hem oturamıyorum sodkdpflfpgl
Y4-M4	Yeni yıla çok radikal kararlarla giriyorum. Yumurtaya can veren yüce rabbim sen uygulamayı nasip et amin dodjdofkpf
Y4-M5	Arkadaşlarıma güllüm yapmaya gidiyorum mutluyum dodmdodmflvö

Y4'ün gönderileri incelendiğinde, yazarın, birden fazla tümce içeren gönderilerde ilk tümceyi noktalama işaretiyle sonlandırdığı fakat iletilerin sonunda herhangi bir noktalama işaretine yer vermediği görülmektedir. M4 gönderisindeki “rabbim” ifadesi, sözcüğün başında büyük harf ve çekim ekinden önce kesme işareti kullanılmaması bakımından bir yazım hatası olarak değerlendirilmektedir. M1 gönderisinde, ilk tümcenin son sözcüğü olan “diyo”, yazarın, sözlü dil kullanımını yazıda da sürdürdüğünü göstermektedir. Burada dikkate değer bir husus, her bir gönderinin bir rastgele gülüşle sonlandırılmış olmasıdır; sırasıyla “dldmdofmfl”, “sodmdpöpc”, “sodkdpflfpgl”, “dodjdofkpf” ve “dodmdodmflvö”. Yer verilen bu bilgilere ek olarak M1 gönderisinde “e” ünlemi, M2 gönderisinde ise bir argo örneği olarak “mal” sözcüğünün bulunduğu tespit edilmektedir. Ele alınmış olan rastgele gülüşler haricinde en az 5, en çok 21 ve ortalama 12 sözcük içeren gönderilerin konusu; yazarın anlık veya gönderiyi oluşturduğu sırada yakın geçmişte yaşadığı olaylar ve bunlara dair düşüncelerdir. M5 gönderisinde anılan “güllüm”ün ise ne olduğu tam olarak tespit edilebilir değildir; internette buna ilişkin yapılan aramalar bir çeşit pasta sonucunu gösterse de elde edilen sonuçların sayıca azlığı, bu konuda net bir yargıya varılmasını önlemektedir. İletî düzeni, istisnasız olarak her bir gönderide metin ve sonunda rastgele gülüş olacak biçimde kurgulanmıştır.

Çizelge 4.59. Y5 yazarının gönderileri

Y5-M1	lolü indirdiğim gece bütün serverların çökmesi...
Y5-M2	dışarısı uçuyor hajum
Y5-M3	sakalımın içinde sivilce çıkmış :(
Y5-M4	biri son ses kibariye dinliyor, dinliyoruz
Y5-M5	yazı yazarken harflerin yerini karıştırıyorum :(

Bu uygulamanın ve genel olarak çalışmadaki son analizin son yazarı olan Y5, her biri görece kısa gönderiler oluşturmuş ve birisi hariç bunlardan hiçbirinin sonunda noktalama işaretine yer vermemiştir. İlk gönderide yalnızca bir durum bildirilmiş olup yapı bakımından tümce teşkil etmeyen bu metin, üç nokta ile sonlandırılmıştır. Diğer gönderilerden birinde (M4) ise iki eylem, virgülle birbirinden ayrılarak sıralı tümce oluşturulmuştur. M3 ve M5 gönderilerinin sonunda ise “:(“ noktalama işaretleri kullanılarak yüz şekli oluşturulmuştur. M1 gönderisindeki “serverların” yazımı dikkat çekicidir, zira “sunucu” sözcüğünün İngilizcesi olan “server” ifadesine, İngilizce okunuşuna göre çekim eki getirilmiştir. Yine bu gönderinin başında yer alan “lol” ise, “League of Legends” isimli oyunun kısaltmasıdır. M2 gönderisinde yer alan “hajum” sözcüğü, genellikle genç yaştaki erkeklerin birbirine hitap ederken kullandığı “hacı” sözcüğünün kişiselleştirilmiş gibi görünmektedir. Buradan ve M3 gönderisinin içeriğinden, yazarın görece genç bir erkek olduğu sonucuna varılmaktadır. Anlık olaylar veya durum tespitlerinin paylaşıldığı gönderiler en az 3, en çok 6 ve ortalama 4,8 sözcükten oluşmaktadır. İleti düzeni, genel olarak, metinden ibarettir fakat değişken olduğunu da belirtmek gerekir.

M0 ve Y1 yazarının gönderileri karşılaştırıldığında, ileti sonunda noktalama işaretlerinin kullanılmayışı, tıpkı bir önceki uygulamada olduğu gibi pek çok örnekte karşılaşılan bir durum olduğundan dolayı ancak kısmi bir benzerlik olarak nitelendirilebilir. Ne var ki Y1, her bir gönderisinin yazımına küçük harfle başlamıştır ve bu durum bir farklılık teşkil etmektedir.

Y2’nin oluşturduğu gönderilerle karşılaştırıldığında ise yalnızca ileti sonundaki noktalama işaretleri yönünden kısmi bir benzerliğin varlığından söz edilebilse de başkaca ayırt edici ölçüt bulunmamaktadır.

M0 ve Y3'ün gönderileri kıyaslandığı takdirde, oluşturduğu ileti ve yer verdiği tümcelerın sonlarında noktalama işaretleri kullanması dolayısıyla, bu yazar ve M0 gönderisini oluşturan kişi arasında kayda değer bir ayrılığın mevcudiyeti tespit edilmektedir.

Y4 kodlu yazarın gönderileriyle M0 gönderisi değerlendirildiğinde, hiçbir örnekte, ileti sonlarında noktalama işareti bulunmadığı gözlenmekte ve bu durum kısmi bir benzerlik unsuru olarak değerlendirilmektedir. Ölçünlü dilden uzaklaşan ifadeler ele alındığında, rastgele gülüşler bakımından tam bir benzerliğin varlığı ise açıkça ortaya çıkmaktadır. M0 gönderisinde “dldmdkdöfpflv” biçiminde bir gülüş mevcutken, Y4 yazarının da her bir gönderisinde rastgele gülüşe yer verdiği unutulmamalıdır. Y4-M1 gönderisindeki “dldmdofmfl” ve M5 gönderisindeki “dodmdodmflvö” harfleri, tam olarak M0’da gösterilen örnekle örtüşür niteliktedir. Bu üç örnekte de “d”, “l”, “m”, “f” harflerinin; M0 ve M5 karşılaştırıldığında bunlara ek olarak “ö” ve “v” harflerinin ortak biçimde kullanıldığı görülmektedir. Sunulan bu altı harften üçünün, klavyenin orta satırında ve diğer üçünün de klavyenin alt satırında bulunduğu gözetildiğinde; belirtilen örtüşmenin tesadüfle açıklanma olasılığı düşmektedir. Bunlara ek olarak M0 gönderisi ile Y4’ün gönderilerinin tümünde, ileti düzeninin sırasıyla metin ve ardından rastgele gülüş biçiminde kurgulanmış oluşu da destekleyici bir başka benzerlik unsuru olarak değerlendirilmektedir.

M0 gönderisi ile Y5’in oluşturduğu gönderiler karşılaştırıldığında ise bir örnek haricinde ileti sonunda noktalama işaretlerinin kullanılmayışı, kısmi bir benzerlik teşkil etmektedir. Ne var ki yazarı bilinmeyen gönderide rastgele gülüş haricinde 7 sözcük kullanılmışken bu yazarın gönderilerinin en az 3, en çok 6 ve ortalama 4,8 sözcükten oluşması; rastgele gülüşlerin varlığı ve ileti düzeni bağlamında gerçekleştirilen M0-Y4 karşılaştırması da gözetildiğinde, görece ayrılığa işaret edebilecek kısmi bir veridir.

Genel olarak bakıldığında; M0-Y1 arasında bir farklılık ve sadece bir kısmi benzerlik, M0-Y2 arasında sadece bir kısmi benzerlik, M0-Y3 arasında bir farklılık, M0-Y4 arasında bir benzerlik ve iki kısmi benzerlik, M0-Y5 arasında da sadece bir kısmi benzerlik ve sadece bir kısmi farklılık gözlenmektedir. Gerçekleştirilen bu uygulama da

tıpkı bir önceki uygulamada olduğu gibi sadece bir sözcük veya ifadenin yazar tanıma çalışmalarında ne denli fark yaratabildiğini göstermektedir.

Bu örnekte, M0 gönderisinin sonunda noktalama işareti bulunmadığından; Y1, Y2, Y4 ve Y5 örneklerinde de kısmi benzerlik bulunduğu varsayımı yapılmış ve Y3'te farklılık tespitine yer verilmiştir. Örneklemin özellikleri ve uygulamanın dinamiklerine bağlı olarak, böylesi yaygın biçimde bulunan bir benzerlik, karşılaştırma çerçevesinde etkisiz de sayılabilir. İleti sonundaki noktalama işaretlerinin varlığı, tıpkı bir önceki uygulamada yapıldığı gibi kısmi benzerlik gösteren örneklerde görmezden geldiği takdirde; Y1, Y2 ve Y5 örneklerinde hiçbir kısmi benzer sonuç kalmayacak ve böylelikle hatalı pozitif sonuçlar göz ardı edilebilecektir. Zira tüm veriler birlikte değerlendirildiğinde, M0 gönderisinin, Y4 tarafından oluşturulduğu sonucuna varılmış ve bu sonuç, gerçekleştirilen kontrol neticesinde de doğrulanmıştır.

Bu son iki uygulamadan da elde edilen sonuçlar göstermektedir ki, yalnızca ölçünlü dil kuralları kapsamındaki benzerlikler değil, bu kurallara aykırılık teşkil eden benzerlikler de örnekleme yer alan farklı kişiler tarafından yaygın biçimde tekrar edildiği takdirde, bunları not etmek ve dikkate almakla beraber karşılaştırmada etkisiz saymak gerekebileceğini unutmamak gerekir. Bu konuda karar, mevcut örneklemin sunduğu veriler ve bu verilerin niteliği itibarıyla gerekli görülecek yaklaşımlar çerçevesinde karşılaştırmayı gerçekleştiren kişi tarafından verilmelidir.

5. SONUÇLAR VE TARTIŞMA

Çalışma çerçevesinde 2, 3 ve 5 yazarın; 1, 3 ve 5 karşılaştırma gönderisinden oluşan örnekleme toplam 18 ayrı yazar tanıma uygulaması gerçekleştirilmiştir. Bunların hiçbirinde kararsız kalınmamış veya hatalı sonuç alınmamıştır. Her bir karşılaştırma sonucunda M0 gönderisini oluşturan yazara dair bir tespit bulunulması mümkün olmuş ve bunların hepsi doğrulanmıştır.

Yer verilen bu 18 münferit uygulama kapsamında toplam 94 ölçüt kullanılmış olup bunların 76'sının doğrudan ayırt edici, 18'inin ise destekleyici nitelikte olduğu tespit edilmiştir. Bu ayırım, gerçekleştirilen her bir çalışmada yer alan örneklem gözetilerek yapılmıştır. Zira bir uygulamada kuvvetli biçimde ayırt edici olduğu değerlendirilen bir ölçütün, başka bir uygulamada ise ancak destekleyici nitelikte olabildiği görülmüştür. Dolayısıyla yöntemin açıklanması bağlamında yer verilen bilgi ve öngörüler doğrulanmış, ölçütlerin kullanılabilirliği ve güvenilirliğinin, mevcut metinlerin ortaya koyduğu özelliklere sıkı biçimde bağlı olduğu teyit edilmiştir. Birinci düzey yöntem başlıkları bakımından yazım ve noktalama ölçütleri 2'si destekleyici olmak üzere toplamda 47, sözcük ve bağlam özellikleri 14'ü tamamlayıcı olmak üzere 32 ve diğer ölçütler ise yine 2'si destekleyici olmak üzere 15 kez kullanılmıştır.

Yönteme ilişkin bu başlıkların kullanımı daha detaylı biçimde ele alındığında, ikinci düzeyde, yazım ve noktalama başlığı çerçevesinde noktalama işaretleri 2'si tamamlayıcı nitelikte olmak üzere 22, yazım yanlışlarının tamamı tek başına ayırt edici olarak 12, büyük harf kullanımı ise yine tamamen tek başına ayırt edici birer ölçüt olarak 13 ayrı uygulamada kullanılmıştır. Sözcük ve bağlam özellikleri yönünden; yazarın tercih ettiği eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifadeler 2, vurgu yaratma biçimleri 3, argo ifadeler 2'si tamamlayıcı nitelikte olmak üzere 4, bağlaç kullanımına ilişkin alışkanlıklar 1, sözcük sayısına ilişkin gözlemler 5'i destekleyici olmak üzere 8 ve gönderinin konusu, anlaşılır ve tutarlı oluşu ile kurgusu yönünden yapılan inceleme ise yarısı, yani 7'si destekleyici olmak üzere 14 uygulamada rol oynamıştır. Eskimiş, yabancı, yansıma sözcükler, ünlemler ve seslenme sözleri ile beraber sosyal bir grupta özdeşleşmiş dil kullanımı olan jargon ya da metinde kısaltmaların veya sayıların yazımına dair yer verilen ayrımlar ise hiçbir uygulamada ayırt edici bir fark ortaya koymamıştır. Diğer ölçütler başlığı altında ele alınan konu etiketlerinin kullanımı tamamen ayırt edici olarak 2, şekil

ve işaretlere ilişkin detaylar yine tek başına kuvvetli birer ayırt edici olarak 3 ve ileti düzenine dair yapılan tespitler ise 2'si destekleyici nitelikte olmak üzere 10 incelemede kullanılmıştır.

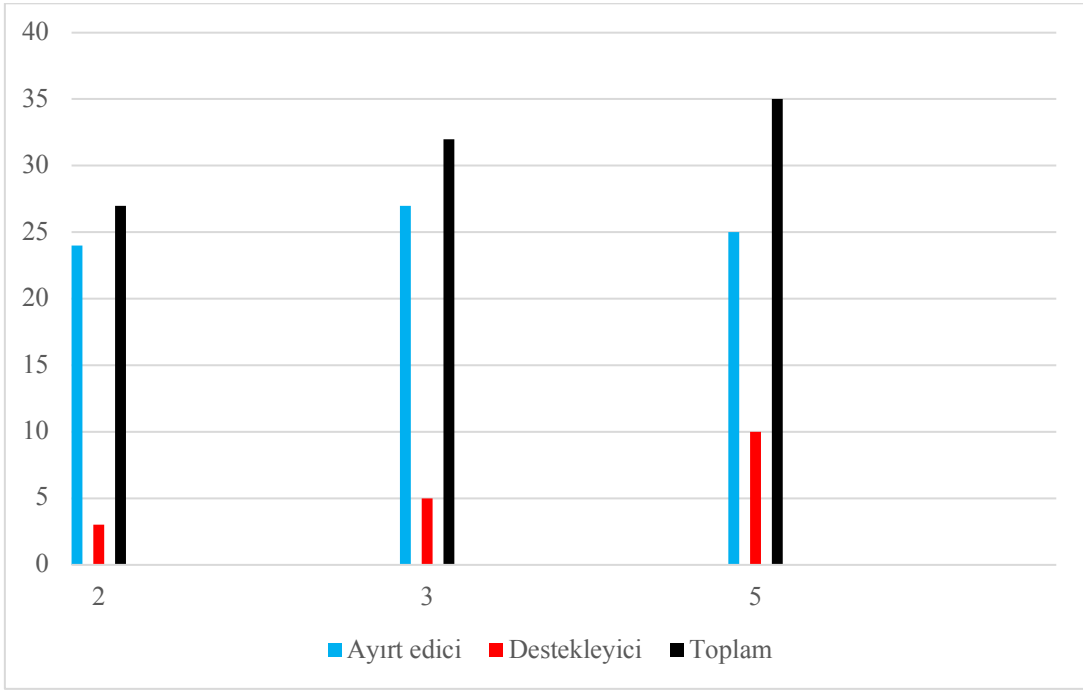
Herhangi bir fark veya benzerlik tespitine esas teşkil etmediği belirtilen ölçütlerin, yazarı bilinmeyen gönderilerin veya karşılaştırma metinlerinin içeriğine bağlı olarak işlev kazanabileceği öngörülmüştür. Ne var ki bu çalışma çerçevesinde rastgele biçimde seçilen ve bir araya gelen örneklem, daha önce de ifade edildiği gibi, söz konusu ölçütlerin kullanılmasına imkân tanımamıştır.

Aşağıda hangi ölçütlerin, bu tez çalışmasındaki başlık numaralandırmaları gözetilerek hangi çalışmada kullanıldığına ilişkin özet bir görsel (Şekil 5.1) sunulmuştur. Alt başlığı bulunan ölçütlerde birbirinden farklı ayırt ediciler tespit edilmişse (örneğin noktalama işaretlerinin hem konumu hem de sayısı yönünden anlamlı farklar bulunmuşsa), bu durumda ilgili ölçüt ile uygulamanın kesiştiği alanda bu ayırt edici alt-ölçütlerin toplam sayısına yer verilmiştir. Herhangi bir bilgi bulunmayan alanlar, ilgili ölçütün karşılık gelen uygulamada kullanılmadığını ifade eder. Görselde yer alan çizgiler okumayı kolaylaştırmak amacıyla eklenmiş olup herhangi bir anlamları bulunmamaktadır.

1. DÜZEY	2. DÜZEY	4111	4112	4121	4122	4131	4132	4211	4212	4221	4222	4231	4232	4311	4312	4321	4322	4331	4332	
YAZIM VE NOKTALAMA	Noktalama	1	1		1	1	1	2	2	1	2	1	2		1	1	2	2	1	
	Yazım yanlışları	1	1	1			1	1		1			1	2	1	1	1			
	Büyük harf kullanımı		1	1		1		2	1	1			1	1	1		1		1	1
SÖZCÜK VE BAĞLAM	Eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifadeler								1										1	
	Vurgu					1					1						1			
	Eskimiş, yabancı, yansıma sözcükler, ünlemler ve seslenme sözleri																			
	Argo		1	1										1					1	
	Jargon																			
	Bağlaçlar									1										
	Kısaltmalar																			
	Sayılar																			
	Sözcük sayısı	1		1							1		1				1	1	1	1
	Konu, anlaşılabilirlik, tutarlılık ve kurgu	1	1	1	1			1		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
DİĞER ÖLÇÜTLER	Konu etiketleri						1									1				
	Şekil ve işaretler				1							1				1				
	İleti düzeni	1		1	1		1					1	1			1	1	1	1	

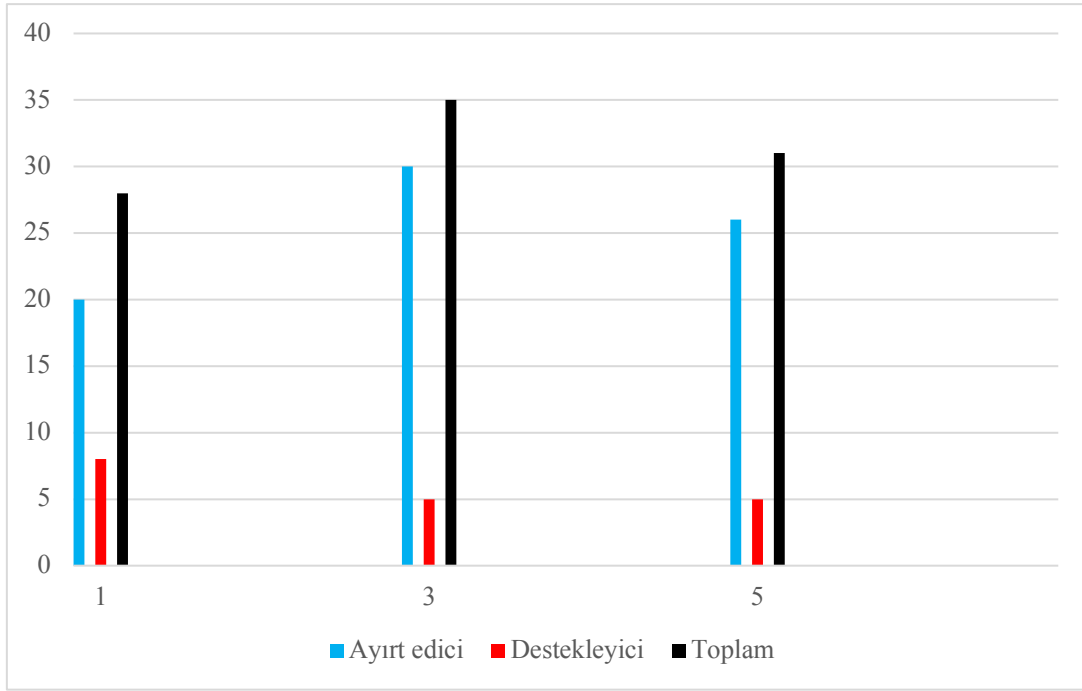
Şekil 5.1 Ölçütlerin hangi uygulamada kaç kez kullanıldığına ilişkin özet görsel

Ayırt edici veya destekleyici olarak fark ya da benzerliklerin ortaya çıkarılmasında kullanılan ölçüt sayılarını, ayrıca yazar ve gönderi sayılarına göre de belirtmek, çalışmanın amaçları açısından gerekli görülmektedir. Aşağıda, bu sayılara ilişkin iki ayrı grafik (Şekil 5.2 ve 5.3) yer almaktadır.

Şekil 5.2. Sırasıyla ayırt edici, destekleyici ve toplam ölçüt sayılarının, uygulamada yer alan yazar sayılarına göre değişimi

İki yazarlı uygulamalarda 3'ü destekleyici olmak üzere 27, üç yazarlı uygulamalarda 5'i tamamlayıcı nitelikte olan 32 ve beş yazarlı karşılaştırmalarda ise 10'u destekleyici nitelikte toplam 35 ölçüt kullanılmıştır. Doğrudan ayırt edici olan ölçüt sayıları, yer verilen bu sıralamayla 24, 27 ve 25; tamamlayıcı ve kısmi olduğu değerlendirilen ölçüt sayıları ise yine aynı sıralamayla 3, 5 ve 10'dur. Tek başına kayda değer bir fark veya benzerliği ortaya koyan ölçütlerin sayısı, yazar sayısındaki artış karşısında önce yükselmiş, sonra ise düşüş göstermiştir. Bununla beraber destekleyici ölçütler ve toplam ölçüt sayısı ise yazar sayısına paralel olarak sürekli artış eğilimi göstermiştir. Mevcut karşılaştırma gönderilerinin miktarına göre kullanışlı olan ölçüt sayısına ise aşağıda yer verilmektedir.

Şekil 5.3. Sırasıyla ayırt edici, destekleyici ve toplam ölçüt sayılarının, uygulamada yer alan gönderi sayılarına göre değişimi

Yalnızca birer gönderi ile yapılan karşılaştırmalarda 8'i destekleyici olmak üzere 28 ölçüt kullanılmış, gönderi sayısı üçe çıkarıldığında bu sayı 5 tamamlayıcı ölçütü de içererek 35'e yükselmiş ve beşer gönderi ile yapılan uygulamalarda yine 5 ölçüt kısmi bir veri ortaya koymakla birlikte toplam 31 ölçütte değerlendirme yapılmıştır. Görece kuvvetli birer ayırt edici olduğu değerlendirilen ölçütler, tıpkı yazar sayılarında da olduğu gibi gönderi sayısının artmasıyla önce yükselmiş, sonra ise düşüş göstermiştir. Destekleyici nitelikteki ölçütler ise gönderi sayısının birden üçe yükselmesiyle beraber düşmüş, üçten beşe yükselmesiyle ise sabit seyretmiştir. Kullanılan toplam ölçüt sayısına bakıldığında da kuvvetli ölçütlerde olduğu gibi gönderi sayısının artmasıyla önce yükseliş ve ardından düşüş gözlenmektedir.

Yukarıda yer verilmiş grafikler bağlamında sunulan veriler iki aşamada özetlenecek olursa; yazar sayısının 2'den ve bundan bağımsız olarak gönderi sayısının 1'den 3'e çıkarılması, yazar tanıma çalışmalarını olumlu etkilemiş görünmektedir. Bu farkın gönderi sayısı bağlamında öngörülebilir nedeni, elbette, incelenen dilsel veri miktarının artarak daha çok fark veya benzerliğin ortaya konulmasına olanak sağlamasıdır. Yazar sayısındaki artışın etkisi ise, karşılaştırmaya yeni ve daha fazla nirengi noktası teşkil etmesi olabilir. Zira ikiden daha fazla yazar içeren çalışmalarda, bu yazarların M0

gönderisinden haricen birbirleriyle benzerlik ve ayrılıklarının çapraz bir karşılaştırmaya tabi tutulduğu ilgili uygulamalarda belirtilmiştir. Bunların bazılarında, fark veya benzerliklerin belirginleşmesi, üçüncü bir yazarın varlığıyla kolaylaşmıştır.

İkinci aşamada ise yazarların ve gönderilerin sayıları yine ayrı ayrı 3'ten 5'e çıkarılmıştır. Bu noktada yazar sayısındaki artış bağlamında destekleyici ve kullanışlı toplam ölçüt sayısı yükselirken, kuvvetli birer ayırt edici olan ölçütlerin sayısında düşüş gözlenmiş; gönderi sayısındaki artışla ise kuvvetli görülen ve toplam ölçüt sayısı azalırken destekleyici ölçüt sayısı sabit kalmıştır. Bu durum, tamamlayıcı ve kısmi kabul edilen ölçütlerin, uygulamada görece ağırlık kazandığını göstermektedir. Burada hem yazar hem de gönderi sayılarındaki artışın yarattığı etkinin nedeni, kuvvetle muhtemelen aynıdır: Artış yalnızca fark ve benzerliklerin vurgulanmasına veya belirginleşmesine değil, aynı zamanda çeşitlilik, tutarsızlık ve dolayısıyla ihtimallerin de artmasına yol açmaktadır. Başka bir deyişle M0 gönderisi karşısında benzer özellikler gösteren yazar ve gönderilerde de artış meydana gelmekte, bunun sonucunda kimi ölçütler ayırt ediciliğini kısmen veya tamamen kaybetmektedir. Ek olarak, artan gönderi sayıları özellikle M0 gönderisini oluşturan ve yazar tanıma uygulamasındaki temel sorunun cevabını teşkil eden yazarın da çelişik ve belirsizliğe yol açan farklı kullanımlarını (tek-yazar değişkesi) beraberinde getirmektedir. Örneğin, oluşturduğu üç gönderi ile M0 gönderisi arasında kuvvetli bir benzerlik görülen yazar; diğer iki gönderisinde veya diğer bir tane gönderisinde dahi birden fazla kez söz konusu ölçütler bağlamında farklı tercih ve kullanımlar ortaya koymuşsa, bu kez ilgili ölçütler, o yazar ile gönderinin karşılaştırılmasına esas alınamamaktadır. Nihayetinde karşılaştırma verisi her ne kadar artsa da yazarı tespit edilmeye çalışılan gönderi hâlâ bir tanedir ve bu gönderi, yazarın üslubuna ilişkin son derece kısıtlı bir bakış açısı sunmaktadır. Bireyin kullandığı üslup her ne kadar zengin ve çeşitli olabilse de bu çalışma çerçevesinde yazarı aranan gönderiler, yazarların, yalnızca belirli bir zamanda sundukları ve temsil gücü görece kısıtlı dilsel davranış ve alışkanlıkları içermektedir. Varılan bu sonuca, çalışma kapsamındaki gönderilerin tarihlerinin (ne zaman oluşturuldukları tam olarak tespit edilemeyecek de olsa en azından hangi tarihte yayımlandıklarının) dikkate alınmaması da yol açmış olabilir. Ne var ki, adli dilbilim bağlamında gerçekleştirilecek yazar tanıma uygulamalarında da bir metnin ne zaman oluşturulduğu her zaman bilinemeyebilir.

Yer verilen bu açıklamalar ışığında, kısa metinler üzerinde gerçekleştirilen yazar tanıma çalışmaları için hem yazar hem de gönderi sayısı bağlamında bir eşiğin varlığından söz edilebilir. Genel bir çerçevede bir yazarı tespit edebilmek için mümkün olduğunca çok miktarda verinin kullanışlı olduğu düşünülse de kısa metinlerle yapılan uygulamalarda bu eşiğin aşılması, yukarıda açıklandığı üzere yazarı bilinmemekle beraber içeriği ve temsil gücü kısıtlı olan bir metin karşısında, çalışmanın etkinlik ve güvenilirliğini önemli ölçüde etkilemektedir.

Daha önce, tek-yazar değişkesinin ortaya çıkmasında rol oynayan etkenlerden ve bu bağlamda yazar tanıma çalışmaları için toplanması gereken karşılaştırma metinlerinin özelliklerinden bahsedilmiştir. Aşılmasıyla birlikte çalışmayı olumsuz etkileyen veri miktarı eşiği, bu konuyu daha önemli bir hâle getirmektedir. Karşılaştırma metinleri, her türlü yazar tanıma çalışması için tür, zaman, ortam, amaç gibi bakımlardan yazarı bilinmeyen metne mümkün olduğunca yakın olmalıdır ve özellikle kısa metinler üzerinde gerçekleştirilecek çalışmalar için, bu karşılaştırma metinleri sayı ve içerik yönünden sınırlı tutulmalıdır.

Elde edilen sonuçları etkilemiş olması muhtemel iki önemli husustan birisi, daha önce yöntem başlığı altında belirtildiği gibi, her bir uygulamada bir yazarın mutlaka M0 gönderisiyle eşleşeceğinin bilinmesidir. Bu bilginin, sonuçları etkileyip etkilemediği veya ne yönde etkilediği belirsizdir. Ayrıca, örnekleme dahil edilen gönderileri oluşturmuş yazarların, kendilerini gizlemek gibi bir maksatları yoktur. Adli bir sürece konu olabilecek metinleri oluşturan kişiler ise dilbilimsel olarak tespit edilebilir izlerini gizlemek maksadıyla yazı biçimlerini değiştirebilirler. Böylesi bir durumda çoğunlukla yazım ve noktalamaya ilişkin (biçimsel) ölçütlerde farklılıklar görüleceği, sözcük ve bağlama ilişkin (içeriksel) özellikleri gizlemenin ise görece daha zor olacağı varsayılabilir. (Aynı varsayım; bir kimsenin, başka bir kişiye metin yazdırması durumunda da geçerli olacaktır.) Ne var ki, ilgili kurumların mevcut uygulamaları ve tabi olunan mevzuat, gerçek adli veri ile çalışılmasını, bilimsel amaçlarla da olsa neredeyse olanaksız kılmaktadır. Adli sosyal bilimler için önemli bir sorun teşkil eden bu durum, adli dilbilim kapsamında da araştırmacıları “sonraki uygun seçenek”lere yönlendirmektedir. Bu çalışma, kısa metinlerde yazar tanımaya ilişkin temel tespitleri ortaya koyma maksadı taşımaktadır. Dolayısıyla, bundan sonraki aşamalarda katılımcıların kendi kimliklerini gizleyecek biçimde bir metin oluşturmaları istenebilir ve

bu durumda etkilenen ölçütlerin neler olduğu araştırılabilir. Böylelikle gerçek ve adli bir olay karşısında yürütülecek yazar tanıma çalışmaları için daha kullanışlı ve daha güvenilir bir veri ortaya çıkacaktır. Kimliğini gizlemeye çalışan yazarların tespitine ek olarak, yöntemde yer verilen bu temel ayrımın; var olan bir konuşma veya yazının, metin ortamına (yeniden) aktarılması hâlinde uygulayıcı ve düzeltici yazarın tespitinde de kullanışlı olacağı öngörülmektedir.

Genel olarak, birbirinden farklı yazarlar tarafından oluşturulmuş gönderilerin, daha önce değinilen çapraz kontroller ile, ilk aşamada tespit edilenden daha fazla kayda değer veri ve örüntü ortaya koyabildiği görülmüştür. Örnek vermek gerekirse iki farklı metinde tümcenin nokta ile sonlandırılmış olması birer tutarlılıktır. Diğer hiçbir örnekte bunun olmaması ise söz konusu iki metni yalnızca tutarlı değil, daha da önemlisi benzer olarak görmeyi sağlamaktadır. Birtakım fark ya da benzerlikleri tespit etmeye yaradığı değerlendirilen ölçütler, kimi zaman çeşitli başka ölçütlerin de anlam ve dolayısıyla değer kazanmasını sağlayabilmektedir.

Bu bağlamda tekrar eden özellikler ile birbiriyle yakın ilişkisi olan ölçütlere değinilirken, ölçek geliştirme ihtiyacından da bahsetmek gerekmektedir. Çalışma kapsamındaki gönderiler, herhangi bir yazılım veya otomasyon olmaksızın incelenmiş ve elde edilen sonuçlara detaylıca yer verilmiştir. Ne var ki tıpkı görece daha uzun metinler üzerinde uygulandığı gibi, yarı-otomatik bazı süreçlerin de bu çalışmalara özellikle hız bağlamında etkinlik ve insan hatasının asgari düzeye indirgenmesi yönünden de güvenilirlik kazandıracağı değerlendirilmektedir. Her bir ölçüt için mümkün görünmese de burada sunulan kimi değerlendirmelerin bir yazılım aracılığıyla yapılabileceği de açıktır. Bilgisayarların özellikle bu konuda sağlayabileceği önemli bir kazanım, yazar tanıma ölçütleri çerçevesinde öngörülmüş özelliklerin tekrar etmesi veya başka özelliklerle birlikte görülmesi hâlinde sonucun nasıl etkilendiğinin tespit edilebilmesi ve bu tespitin de sayısal birtakım verilerle ortaya konulabilmesidir. Örneğin, yazarı bilinmeyen bir gönderide yer alan üç tümcenin her birinin sonunda noktaya yer verilmesi karşısında, muhtemel bir yazarın metninde bir tümcenin bir noktayla veya üç tümcenin bir noktayla sonlandırılması arasındaki fark sayısal olarak tespit edilebilir ve böylece, ölçütler için çeşitli katsayılar belirlenmesi, bu çerçevede tekrar eden özelliklerin katsayılara etkisinin tespit edilmesi mümkün olabilir. Benzer şekilde tümce sonunda noktalama işaretine yer verilmesi ile tümce ve özel isimlerin başlarında büyük harf kullanılması, davranışsal

olarak ilişkilendirilerek bu iki özelliğin birlikte bulunduğu veya bulunmadığı örneklerde, ölçütler için anılmış olan katsayılar farklılaşabilir. Bir diğer çalışma, örneğin, sözcük ve bağlam özellikleri başlığında yer alan jargonun tespitini kolaylaştırmak maksadıyla, çok sayıda ve farklı alanlardan terimler içeren veritabanlarını bu yazılımla ilişkilendirmek olabilir. Bunun için yine yazılım kullanılarak çok miktarda verinin incelenmesi ve değerlendirilmesi gerektiği açıktır.

Gerçekleştirilen çalışmanın ortaya koyduğu bir diğer önemli konu, bu alanda çalışma yapacak kimselerin, eğer mecra bir sosyal medya platformuysa, bu ortamda kişilere ve zamana bağlı olarak yaygın görülen ifade eğilimlerini takip etmesi gerekliliğidir. Zira daha önce de belirtildiği gibi özellikle belirli yaş, cinsiyet veya öğrenim düzeyini ortaya koyan yapı ya da sözcükler, yazar tanıma uygulamasının sonucunu etkileyebileceği kadar, dilbilimsel sonuca doğrudan bir katkısı olmasa dahi yazarın profillenmesine olanak sağlayarak adli bilimler çerçevesinde kullanışlı bir veri sunabilir niteliktedir. Bu çerçevede ilgili mecrada özellikle belirli zaman dilimlerinde sık kullanılan veya yaygın bir eğilim hâli alan ifade ve kalıpların bilinmesi, gönderide bahsedilen konunun anlaşılması açısından önem taşır. Yer verilen uygulamalarda da özellikle eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaştığı belirtilen ifadelerin, kişisel birtakım bilgileri tespit etmede faydalı olduğu ortaya çıkmıştır. Yöntem kapsamında gerekli görülmemiş olsa da sözcük ve bağlam başlığı altında, yazarın kimliğini tespit etmeye yarayabilecek bilgiler için ayrı bir başlık açılabilir. Bunun şimdiye dek tercih edilmemiş olmasının nedeni, yöntemin, dil ve yazım odaklı etkenler üzerine kurulu oluşudur. Örneğin, oluşturduğu metin içeriğinde “Beytepe Kampüsü’nü özlediğini” söyleyen bir kimsenin, Hacettepe Üniversitesi’nde öğrenim gördüğünü veya görmüş olduğunu düşünmek her ne kadar yanlış olabilirse de son derece muhtemeldir ve böylesi bir çıkarım yapabilmek için de dilbilimsel bir çalışmaya ihtiyaç olmadığı açıktır. Yazar tanıma uygulamasını gerçekleştiren kişi, gerek gördüğü takdirde bu başlığı ayrı bir ölçüt biçiminde ele alarak çıkarımlarını listeleyip karşılaştırabilir.

Özgül olarak, konu etiketlerinde yer alan ifadelerin sözcük sayılarına dahil edilmesiyle ilgili farklı seçimler yapılmıştır. İlgili karşılaştırmalar çerçevesinde belirtilmişse de bu seçimlere esas teşkil eden karar, etiketlerin, konu metinleriyle yapı bakımından bütünlük olup olmadığı değerlendirmesiyle verilmiştir. Söz konusu etiket bir tümce içerisinde doğrudan ve sözcük ya da sözcük öbeği olarak kullanılmışsa veya kendi başına

bir tümce teşkil ediyorsa, bu etiketlerde yer alan sözcükler de sayıya dahil edilmiştir. Bu örnekler haricinde gönderide bir başlık sunmak veya gönderiyi, konu etiketlerinin derlendiği sayfada listelemek maksadıyla metinden ayrı biçimde kullanılan etiketler, sözcük sayımında dikkate alınmamıştır. Ek olarak, kimi kısıtlı durumlarda, gönderilerde kullanılan karakter sayılarının da tamamlayıcı nitelikte bir ölçüt olarak kullanılabilceği değerlendirilmiştir. Eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifadeler çerçevesinde ele alınan rastgele gülüşlerinse; hangi harflerin, hangi sırada ve hangi sıklıkla tekrarlandıkları incelendiğinde, öngörülenden çok daha ayırt edici oldukları görülmüştür.

Şimdiye kadar sunulan tüm detaylı inceleme ve karşılaştırmalar ile yer verilen bilgi ve açıklamalar ışığında; bu çalışma kapsamında kullanılmış olan ve önerilen yöntem, sözcük sayılarına yapılan karakter sayısı eklemesiyle birlikte aşağıdaki çizelgede bir bütün olarak sunulmaktadır. Burada yer alan her bir unsur ile ilgili açıklamalara, analiz yöntemi başlığı altında daha önce yer verilmiştir.

Çizelge 5.1. Bu çalışmada kullanılan ve önerilen yöntemin tümünü kapsayan şablon

Yazım ve noktalama	Noktalama	Konum	Tümce içi		
			Tümce sonu		
			Tırnak içindeki tümce sonu		
			İleti sonu		
	Sayı		Tekli		
			Çoklu	Aynı	Farklı
	Parantezler		Normal parantez		
			Köşeli parantez		
			Küme parantezi		
			Büyüktür/küçüktür simgeleri		
Tırnak işaretleri		Tek			
		Çift			
Yazım yanlışları	Konum				
	Sözcük				
Büyük harf kullanımı	Tümce başı		Tırnak içindeki tümce		
	Özel adlar		Tümce başında		
			Tümce içinde		
	Diğer				
Eğilim sonucu ölçünlü dilden uzaklaşan ifadeler					

Sözcük ve Bağlam	Vurgu	Büyük harf			
		Tırnak işareti			
		Ünlem/soru işareti		Parantez içinde	
		Diğer			
	Eskimiş, yabancı, yansıma sözcükler, ünlemler ve seslenme sözleri				
	Argo			Sapma düzeyi	
				Oluşturulma biçimi	
				Otosansür	
	Jargon			Aidiyet	
	Bağlaçlar			İşlev	
Kısaltmalar	Niteliği		Kalıplaşmış		
			Kişisel	Oluşturulma biçimi	
	Büyük harf kullanımı				
		Nokta kullanımı			
Sayılar	Yazıyla				
	Rakamla		Nokta kullanımı		
	Karışık				
Sözcük ve karakter sayısı (En az, en çok ve ortalama)					
Konu, anlaşılabilirlik, tutarlılık ve kurgu					
Diğer ölçütler	Konu etiketleri	Konum			
		Sayı			
		Sözcük / sözcük öbeği / tümce			
		Büyük harf kullanımı			
	Şekil ve işaretler	Biçim		Grafik	
				Noktalama işareti	
		Sayı		Tekli	
			Çoklu	Aynı	Farklı
		Konum			
	İleti düzeni				

Gelinen noktada, burada sunulan ölçütler gözetilerek gerçekleştirilen 18 uygulamanın her birinde yazar tespiti yapılmış ve doğrulanmış olsa da yöntemin başarısı, kullanıldığı örnekleme bağlı olarak değişkenlik gösterecektir. Özellikle beşer yazarın beşer gönderisiyle yapılan iki karşılaştırmada da tek bir sözcüğün ya da ifadenin dahi bu çerçevede ne kadar önemli olabildiği açıkça görülmüştür. Dilin bireysel düzeydeki değişkenliği, konuşma veya yazma sırasında bireysel ya da çevresel olmak üzere anlık

pek çok farklı etkiye maruz kalabildiği gözetilerek, gerçekleştirilecek yazar tanıma çalışmaları için münferiden ekleme ya da eksiltmelerin yapılabileceği, düzenleme ve geliştirmeye açık bir yapı oluşturulmaya çalışılmış; aynı zamanda dilin sosyal ve dinamik, evrilen bir araç olduğu gözetilerek yöntemin dildeki değişim ve gelişmelere orta ve uzun vadede de uyarlanabilir olması hedeflenmiştir.

Yapılan bu çalışma yalnızca adli dilbilim bağlamında bir yöntem önermekle kalmayıp aynı zamanda bu alanın potansiyelini ortaya koyarak adaletin, yargı yoluyla hızlı ve etkin biçimde sağlanması doğrultusunda bilimsel ve özgül olarak dilbilimsel bilgi ve uygulamaların işlerliğini de göstermektedir.

KAYNAKLAR

- Aksan, D., Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim), 1. Cilt, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, **1977**.
- Alkan, N., Sözen, Ş., Ulusal Travma Dergisi, 6 (**2000**) 1.
- Amasyalı, M. F., Diri, B., Automatic Turkish Text Categorization in Terms of Author, Genre and Gender, 11th International Conference on Applications of Natural Language to Information Systems, 31 Mayıs - 2 Haziran 2006, Klagenfurt, Austria: (eds: C. Kop, G. Fliedl, H. C. Mayr, E. Métais), Springer, 221-226, **2006**.
- Aston University, Professor Tim Grant, <https://www2.aston.ac.uk/lss/staff-directory/grantt> (Erişim tarihi: **9 Kasım 2018**).
- Atmaca, Ç., Uysal, B., İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 5 (**2016**) 2456.
- BBC News, An example of the linguistic evidence that contributed to the conviction of David Hodgson in the murder of Jenny Nicholl, http://news.bbc.co.uk/2/shared/spl/hi/pop_ups/08/sci_nat_enl_1220901096/html/1.stm (Erişim tarihi: **2 Ocak 2019**).
- Busch, A., Stenschke, O., Germanistische Linguistik, 2. Baskı, Gunter Narr Verlag, Tübingen, **2008**.
- Coulthard, M., Cahiers de Linguistique Française, 20 (**1998**) 139.
- Coulthard, M., Applied Linguistics, 25 (**2004**) 431.
- Coulthard, M., Veredas - Revista de Estudos Linguísticos, 9 (**2005**) 9.
- Coulthard, M., Johnson, A., An Introduction to Forensic Linguistics: Language in Evidence, Routledge, London, New York, **2007**.
- Crystal, D., Dilin Kısa Tarihi, (Çev: Göbekçin, T.), 2. Baskı, Alfa, İstanbul, **2019**.
- Davies, A., Elder, C., General Introduction - Applied Linguistics: Subject to Discipline? The Handbook of Applied Linguistics, Davies, A., Elder, C. (Eds.), Blackwell Publishing, Oxford, 1-15, **2004**.
- Doğan, S., Diri, B., Türkiye Bilişim Vakfı Bilgisayar Bilimleri ve Mühendisliği Dergisi, 3 (**2010**) 11.
- Fincan, A., Adli Dilbilim Açısından İdam Mahkûmlarının Son Sözlerindeki Duygu Durumlar, Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, **2019**.
- Fincan, A., Uysal, B., Kuram ve Uygulamada Sosyal Bilimler Dergisi, 3 (**2019**) 46.
- Fitzgerald, J. R., James R. Fitzgerald, <http://www.jamesrfitzgerald.com> (Erişim tarihi: **2 Ocak 2019**).
- Grabe, W., Applied Linguistics: An Emerging Discipline for the Twenty-first Century. The Oxford Handbook of Applied Linguistics, Kaplan, R. B. (Ed.) Oxford University Press, New York, 3-12, **2002**.
- Grant, T., Approaching questions in forensic authorship analysis. Dimensions of Forensic Linguistics, Gibbons, J., Turell, M. T. (Eds.), John Benjamins Publishing Company, Amsterdam, Philadelphia, 215-229, **2008**.

- Grant, T., MacLeod, N., *Language and Law / Linguagem e Direito*, 5 (2018) 80.
- Holmes, J., *An Introduction to Sociolinguistics*, 4. Baskı, Routledge, London, New York, 2013.
- IAFL (International Association of Forensic Linguists), *Journal*, <https://www.iafl.org/journal/> (Erişim tarihi: 1 Ocak 2019).
- Karakuş, O., Giriş. *Adli Bilimler*, Karakuş, O. (Ed.) *Adalet*, Ankara, 1-3, 2011.
- Kaya, M., Özel, S. A., *Çukurova Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Dergisi*, 29 (2014) 115.
- Liddicoat, A. J., Curnow, T. J., *Language Descriptions. The Handbook of Applied Linguistics*, Davies, A., Elder, C. (Eds.), Blackwell Publishing, Oxford, 25-53, 2004.
- Lyons, J., *Language and Linguistics*, Cambridge University Press, Cambridge, 1981.
- Lyons, J., *Einführung in die moderne Linguistik*, (Çev: Abraham, W., Abraham, G.), 8. Baskı, C. H. Beck, München, 1995.
- MacLeod, N., Grant, T., *Whose Tweet? Authorship analysis of micro-blogs and other short-form messages*, The International Association of Forensic Linguists' Tenth Biennial Conference, Temmuz 2011, Birmingham, UK: (eds: S. Tomblin, N. MacLeod, R. Sousa-Silva, M. Coulthard), Aston University, 210-224, 2012.
- Mayda, İ., Amasyalı, M. F., *Yazar Tanımada Köşe Yazısı ve Tweet'lerin Çapraz Kullanımı*, 2. Elektrik-Elektronik, Bilgisayar, Biyomedikal Mühendislikleri Bilimsel Toplantısı (EBBT 2016), 26-27 Nisan 2016, İstanbul, Türkiye, 2016.
- McEnery, T., Xiao, R., Tono, Y., *Corpus-Based Language Studies - an advanced resource book*, Routledge, London, 2006.
- McMenamin, G. R., *Forensic Linguistics. Forensic Linguistics: Advances in Forensic Stylistics*, McMenamin, G. R. (Ed.) CRC Press, Boca Raton, London, New York, Washington D.C., 65-105, 2002a.
- McMenamin, G. R., *Language. Forensic Linguistics: Advances in Forensic Stylistics*, McMenamin, G. R. (Ed.) CRC Press, Boca Raton, London, New York, Washington D.C., 1-34, 2002b.
- McMenamin, G. R., *Linguistic Variation. Forensic Linguistics: Advances in Forensic Stylistics*, McMenamin, G. R. (Ed.) CRC Press, Boca Raton, London, New York, Washington D.C., 44-64, 2002c.
- McMenamin, G. R., *Linguistics. Forensic Linguistics: Advances in Forensic Stylistics*, McMenamin, G. R. (Ed.) CRC Press, Boca Raton, London, New York, Washington D.C., 35-43, 2002d.
- Milliyet, *Gerçekte suç olan sanalda da suçtur*, <http://www.milliyet.com.tr/gercekte-suc-olan-sanalda-da-suctur-ekonomi-2605220/> (Erişim tarihi: 1 Ocak 2019).
- Mitchell, E., *The case for forensic linguistics*, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/7600769.stm> (Erişim tarihi: 2 Ocak 2019).
- Olsson, J., *Forensic Linguistics*, 2. Baskı, Continuum, London, New York, 2008.
- Rees-Miller, J., *Applied Linguistics. The Handbook of Linguistics*, Aronoff, M., Rees-Miller, J. (Eds.), Blackwell, Oxford, 637-646, 2002.

- Şahin, S., Göstergebilim ve Tarihsel Gelişimi (Semi-yotik, Semi-yoloji), Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara, **2014**.
- Saussure, F. d., Grundfragen der allgemeinen Sprachwissenschaft, (Çev: Lommel, H.), 3. Baskı, Bally, C., Sechehaye, A. (Eds.), Walter de Gruyter, Berlin, New York, **2001**.
- Statista, Twitter: monthly active users worldwide | Statista, <https://www.statista.com/statistics/282087/number-of-monthly-active-twitter-users/> (Erişim tarihi: **8 Temmuz 2020**).
- Svartvik, J., The Evans Statements: A Case for Forensic Linguistics, University of Göteborg, Göteborg, **1968**.
- Tanrıvere, U., İntihar Mektuplarının Psikodilbilimsel İçerik ve Tür Özellikleri Bağlamında İncelenmesi: Adli Dilbilimsel Bir Yaklaşım, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara, **2016**.
- Tanrıvere, U., Adli Bilimler ve Suç Bilimi Bağlamlarında Mekân: Olay Yeri ve Suç Yeri. Mekân: Toplumbilim, Mimarlık ve Yazınbilimde Mekân Araştırmaları, Zengin, E., Şahin, S., Yılmaz, O., Ülner, N. (Eds.), Detay, Ankara, 105-130, **2017a**.
- Tanrıvere, U., Hacettepe Üniversitesi Yabancı Dil Olarak Türkçe Araştırmaları Dergisi, 2017 Yaz (**2017b**) 97.
- Tanrıvere, U., Turkic Linguistics and Philology, 1 (**2018a**) 43.
- Tanrıvere, U., Humanitas, 6 (**2018b**) 177.
- Tanrıvere, U., Jargon and Zeitgeist. Zeitgeist, Ülner, N., Zengin, E., Yılmaz, O., Şahin, S. (Eds.), Peter Lang, Berlin, 109-114, **2019a**.
- Tanrıvere, U., Adli Bilimler ve Suç Araştırmaları Dergisi, 1 (**2019b**) 50.
- Tanrıvere, U., Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 37 (**2020**) X.
- Tarlacı, S., Suç ve Beyin: Beyin ve Suça Nörobilimsel Bakış, 4. Baskı, Destek, İstanbul, **2017**.
- Taş, T., Görür, A. K., Çankaya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi, Journal of Arts and Sciences, 7 (**2007**) 151.
- TBMM, Ceza Muhakemesi Kanunu, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5271.pdf> (Erişim tarihi: **29 Aralık 2018**).
- TBMM, Türk Ceza Kanunu, <http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5237.pdf> (Erişim tarihi: **16 Kasım 2018**).
- TheGuardian, Miscarriages of Justice | UK News | The Guardian, <http://www.theguardian.com/uk/gallery/2009/may/05/miscarriages-justice-birmingham-six> (Erişim tarihi: **2 Ocak 2019**).
- Toroslu, N., Feyzioğlu, M., Ceza Muhakemesi Hukuku, 16. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara, **2016**.
- Toroslu, N., Toroslu, H., Ceza Hukuku - Genel Kısım, 23. Baskı, Savaş Yayınevi, Ankara, **2016**.
- Türk Dil Kurumu, Türk Dil Kurumu Sözlükleri, <https://sozluk.gov.tr> (Erişim tarihi: **26 Mayıs 2020**).

- Tüzel, S., Eğitimde Kuram ve Uygulama, 9 (2013) 133.
- Türkiye Cumhuriyeti Yargıtay Başkanlığı, Yargıtay Karar Arama, <https://karararama.yargitay.gov.tr/YargitayBilgiBankasiIstemciWeb/> (Erişim tarihi: **1 Ocak 2019**).
- Twitter, Privacy Policy, <https://twitter.com/en/privacy> (Erişim tarihi: **4 Kasım 2018**).
- Üğüden, D., Kuzenlerimizin Dünyadaki En İyi Dostlarımız Olduğunun 19 “Kuziiiiii” Kanıtı, <https://listelist.com/kuzen-sevgisi/> (Erişim tarihi: **1 Kasım 2018**).
- Urquhart-White, A., How Accurate Is Fitz In 'Manhunt: Unabomber'? Here's What The Real James Fitzgerald Thinks Of His Fictionalized Self, <https://www.bustle.com/p/how-accurate-is-fitz-in-manhunt-unabomber-heres-what-the-real-james-fitzgerald-thinks-of-his-fictionalized-self-75215> (Erişim tarihi: **2 Ocak 2019**).
- Uysal, B., OMEGA - Journal of Death and Dying, 77 (2018) 350.
- Vormbaum, T., A Modern History of German Criminal Law, (Çev: Hiley, M.), Bohlander, M. (Ed.), Springer, Heidelberg, **2014**.
- Wardhaugh, R., An Introduction to Sociolinguistics, 3. Baskı, Blackwell, Massachusetts, Oxford, **1998**.
- Yıldırım, Ş., Özdemir, M., Alparslan, E., Intermedia International e-Journal, 5 (2018) 42.

GÖNÜLLÜ KATILIM FORMU

“Kısa Metinlerde Yazar Tanıma Ölçütlerinin Belirlenmesi: Twitter Üzerinde Bir Adli Dilbilim Uygulaması” adlı bu çalışma Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Zeynep AYDIN (zacan@hacettepe.edu.tr) danışmanlığında, Hacettepe Üniversitesi Adli Bilimler Anabilim Dalı doktora adayı Utku TANRIVERE (utkutanrivere@hacettepe.edu.tr) tarafından gerçekleştirilmektedir. Hacettepe Üniversitesi Etik Komisyonu tarafından izin verilen çalışmanın amacı, Twitter gönderileri gibi kısa metinler arasında dilbilimsel bir karşılaştırma yaparak hangi metinlerin yazarının aynı olduğunu tespit etmeye yarayacak bir yöntem geliştirmek ve bu yöntemi sınamaktır.

Katılımcılar, belirtilen amaca yönelik olarak “herkese açık” (“*public*”) gizlilik ayarındaki Twitter profillerinin bağlantılarını (URL adreslerini) paylaşacaklardır. Katılımcıların Twitter hesabından paylaşılmış olan gönderiler incelenerek, başka katılımcıların gönderileri ile karşılaştırılacak ve yazarları ayırt edebilecek unsurlar tespit edilecektir. Daha sonra bu unsurların, farklı katılımcıların gönderileri arasında sınanması hedeflenmektedir. Gönderiyi oluşturan metin içeriğine tez içerisinde yer verilebilecek olmakla birlikte, bunun dışındaki hiçbir bilgi çalışmada kullanılmayacak, kişi veya kurumlarla paylaşılmayacaktır. Bu formda sunacağınız tüm diğer bilgiler de araştırmacı tarafından saklanacak ve paylaşılmayacaktır. Oluşturduğunuz gönderide kendinize veya bir başkasına ait kişisel bilgiye yer vermeniz ya da üçüncü bir tarafın haklarının zarar görmesi durumunda, ilgili gönderinize ya da gönderinin ilgili kısmına tez içeriğinde yer verilmeyecektir.

Bu araştırma, akademik bir çalışmaya veri sağlayacak olup araştırmaya katılmak tamamen gönüllülük esasına dayanır. Katılımcılara herhangi bir ödeme yapılmayacaktır. Katılımcı için araştırma bağlamında öngörülmuş herhangi bir risk bulunmamaktadır. Bununla birlikte katılımcı, tez danışmanı veya araştırmacı ile iletişime geçerek araştırma hakkında soru sorma ve bilgi isteme veya çalışmaya katılmak yönündeki gönüllü iradesinden cayma hakkına sahiptir. Cayma, katılımcı için hiçbir sorumluluk doğurmaz.

Aşağıdaki şartları taşıyan herkes, gönüllü bir katılımcı olabilir. Bu şartları taşıyorsanız her birini ayrı ayrı onaylamanız, herhangi bir ya da daha fazla şartı taşıyor iseniz çalışmayı burada sonlandırmanız gerekmektedir.

- “Herkese açık” gizlilik ayarlı Twitter hesabı bulunanlar,
- 18 yaşını doldurmuş olanlar,
- Kısıtlı olmayanlar (Akıl hastalığı veya zayıflığı, mahkumiyet vb. nedenlerle vesayet altında bulunmayanlar).
- Yukarıdaki şartları okudum, anladım. Bu araştırmaya katılmayı kabul ediyorum.

Twitter hesabınız:

(“Kullanıcı” adlı hesap için örnek: @kullanici, kullanici, twitter.com/kullanici veya https://twitter.com/kullanici)

Aşağıda istenen kişisel bilgileriniz çalışmada kullanılmayacak, paylaşılmayacak ve araştırmacı tarafından saklanacaktır.

Tarih:

Ad soyad:

Adres:

Telefon:

İmza:

T.C.
HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ
Rektörlük

Tarih: 11.06.2019 18:09
Sayı: 35853172-300-E.00000621625
E.00000621625

Sayı : 35853172-300
Konu : Utku TANRIVERE Hk.

FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE

İlgi : 24.05.2019 tarihli ve 23154132-300/00000603342 sayılı yazı.

Enstitünüz Adli Bilimler Anabilim Dalı Doktora öğrencisi **Utku TANRIVERE**'nin **Dr. Öğr. Ayşe Zeynep AYDIN** danışmanlığında yürüttüğü "**Kısa Metinlerde Yazar Tanıma Ölçütlerinin Belirlenmesi: Twitter Üzerinde Bir Adli Dilbilim Uygulaması**" başlıklı tez çalışması Üniversitemiz Senatosu Etik Komisyonunun **28 Mayıs 2019** tarihinde yapmış olduğu toplantıda incelenmiş olup, etik açıdan uygun bulunmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini saygılarımla rica ederim.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Rahime Meral NOHUTCU
Rektör Yardımcısı

Evrakın elektronik imzalı suretine <https://belgedogrulama.hacettepe.edu.tr> adresinden 40af59e9-44aa-467c-a3c1-d8ca3d354e6f kodu ile erişebilirsiniz.
Bu belge 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu'na uygun olarak Güvenli Elektronik İmza ile imzalanmıştır.

Hacettepe Üniversitesi Rektörlük 06100 Sıhhiye-Ankara
Telefon:0 (312) 305 3001-3002 Faks:0 (312) 311 9992 E-posta:yazimd@hacettepe.edu.tr İnternet
Adresi: www.hacettepe.edu.tr

Duygu Didem İLFRİ

KISA METİNLERDE YAZAR TANIMA: TWITTER İÇİN BİR YÖNTEM ÖNERİSİ

Utku TANRIVERE¹

Özet

Verili bir metnin yazarını tespit etmek ve birkaç metnin arasından yazarı aynı olanları bulmak, adli dilbilimin önemli uygulama alanlarından biridir. Günümüze dek yapılan çalışmaların çoğu, gazetelerin köşe yazıları gibi uzun ve nispeten fazla miktarda dilsel veri içeren bütüncü ile gerçekleştirildiğinden, kısa metinlerde yazar tanımaya ilişkin herhangi bir yöntem sunmamaktadır. Zira adli dilbilim kapsamında yapılan çalışmalarda, incelemelere konu edilen metinler oldukça kısadır. Bununla birlikte, mikro-blog siteleri de dâhil olmak üzere, sosyal medya üzerinde yapılan paylaşımlar da çoğu kez ceza veya hukuk davalarının konusu olabilmektedir. Dolayısıyla kısa metinler üzerinde yazar tanımaya ilişkin birtakım yöntem ve yaklaşımlara ihtiyaç duyulmaktadır. Bu çalışma, özellikle karakter kısıtı gözetilerek seçilen Twitter adlı mikro-blog sitesinden toplanan çeşitli metinlerin; dilbilgisi, noktalama, sözcük ve bağlam özellikleri kullanılarak yazarlarının tespitine ilişkin bir yöntem önermeyi amaçlamaktadır. Ayırt edici olduğu veya olabileceği görülen özellikler paylaşılma ve çoğunlukla bütüncüye göre biçimlendirilmesi gereken yöntemler, genel başlıklarıyla birlikte sunulmaktadır.

Anahtar Sözcükler: adli dilbilim, yazar tanıma, yazar tespiti, kısa metinler, sosyal medya

AUTHOR IDENTIFICATION IN SHORT TEXTS: A METHODOLOGICAL PROPOSAL FOR TWITTER

Abstract

Determining a given text's author and finding the texts whose authors are the same, through several texts is one of the most important application fields of forensic linguistics. Most of the studies, which are done up to the present, were conducted along with a long corpus, which also consists of relatively more linguistic data such as newspaper articles. Thus, they don't suggest a method in terms of author identification

¹ Hacettepe Üniversitesi Adli Bilimler Anabilim Dalı doktora adayı, filolog. utkutanrivere@hacettepe.edu.tr

Tezden Üretilmiş Yayınlar

- Tanrıvere, U., Kısa Metinlerde Yazar Tanıma: Twitter İçin Bir Yöntem Önerisi, *HUMANITAS - Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (12), 177-192, **2018**.
- Tanrıvere, U., Türkçe Kısa Metinlerde Yazar Tanıma Yönteminin Sınanma ve Geliştirilmesi, *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 37 (2), X-X, **2020**.

Tezden Üretilmiş Tebliğ ve/veya Poster Sunumu ile Katıldığı Toplantılar

—